

KURIS IŠ PRETENDENTŲ LAIMĖS PRINCESĖS ŠIRDĮ?

Penkta „Atrankos“ knyga

A young woman with dark hair styled up, wearing a strapless, light pink ball gown with a ruffled skirt and a gold belt. She is holding a silver tiara in her left hand. The background is a dark, bokeh-filled scene with purple and white lights, suggesting a night-time event or a stage setting.

KARŪNA
KIERA CASS

Alma littera

KARŪNA
KIERA CASS

Iš anglų kalbos vertė *Irma Šlekytė*

Alma littera

VILNIUS / 2016

UDK 821.111(73)-93
Ca275

Versta iš: Kiera Cass
THE CROWN
HarperTeen, *An Imprint of*
HarperCollinsPublishers,
New York, 2016

Šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo ir mokslo įstaigų bibliotekose, muziejuose arba archyvuose, draudžiama mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-609-01-2511-3

The Crown

Copyright © 2016 by Kiera Cass

Cover Art © 2016 by Gustavo Marx / Merge Left Reps, Inc.

Cover Design by Erin Fitzsimmons

© Vertimas į lietuvių kalbą, Irma Šlekytė, 2016

© Leidykla „Alma littera“, 2016

*Gaidenui ir Zuzu,
geriausiems mažiesiems
veikėjams,
kokius tik esu sukūrusi.*

Pirmas skyrius

– Atsiprašau, – pasakiau tikėdamasi neišvengiamų prieštaravimų.

Prasidėjus mano *Atrankai*, jos pabaigą įsivaizdavau kaip tik taip: vienas po kito mane palieka dešimtys dalyvių, daugelis nepasiruošusių atsisveikinti su savo šlovės valanda. Pastarosiomis savaitėmis įsitikinau, kokie geraširdžiai, protingi ir dosnūs yra diduma pretendentų į mano ranką, todėl atsisveikinimas su tokia jų daugybe draskė man širdį.

Su manimi jie buvo sąžiningi, o aš turiu pasielgti su jais labai bjauriai. Dalyviai priversti laukti, kol per tiesioginę transliaciją paskelbsiu, kad kai kurie iš jų bus pašalinti iš *Atrankos*.

– Suprantu, jog tai gerokai netikėta, bet mamos būklė labai pavojinga, todėl tėtis paprašė manęs prisiimti daugiau pareigų. Manau, kad sugebėsiu su viskuo susitvarkyti, tik jei sumažinsiu šio konkurso apimtį.

– Kaip jaučiasi karalienė? – paklausė Heilas, sunkiai nurijęs gumulą gerklėje.

Atsidusau.

– Ji... Jai prastai.

Tėtis ilgai svarstė, ar leisti man su ja pasimatyti, bet galiausiai aš jį palenkiau. Sėdėjau šalia, laikydama ją už rankos. Gal tai ir kvailystė, bet sėdėjau ant kėdės susikūprinusi, nes tikėjau jį pabusiant vien tam, kad papriekaištautų man dėl laikysenos. Tačiau mama nepabudo.

– Ji bent jau gyva. O tėtis... jis...

Raulis palaikančiai uždėjo ranką man ant peties.

– Viskas gerai, Jūsų Šviesybe. Mes viską suprantam.

Akimis perbėgau vaizdą priešais save, žvilgsniu palytėdama kiekvieną iš pretendentų ir įsidėmėdama jų veidus.

– Jeigu ką, tai aš jūsų bijojau, – prisipažinau. Salėje pasigirdo kikenimas. – Labai ačiū, kad priėmėte šį iššūkį ir buvote tokie malonūs.

Pasirodė sargybinis ir atsikrenkštė pranešdamas apie save.

– Atleiskit, panele. Netrukus prasidės transliacija. Komanda norėtų patikrinti... – jis nerangiai skėstelėjo rankomis, – plaukus, makiažą ir panašiai.

Linktelėjau.

– Ačiū. Po akimirkos prisidėsiu.

Jam išėjus, mano dėmesys vėl nukrypo į vaikus.

– Tikiuosi, atleisit man, kad atsisveikinu su šitiek jūsiškių.

Linkiu jums visokeriopos sėkmės.

Man išeinant, nuskambėjo tylus atsisveikinančiųjų choras. Išėjusi pro Vyrų kambario duris giliai atsikvėpiau ir nusiteikiau tam, kas manęs laukia. Tu esi Idlina Skriv, tariau sau, ir nėra *jokio* kito žmogaus, galingesnio už tavę.

Rūmų salėse vyravo nejauki tylą, nedrumsčiama nei mamoms ir aplinkui zujančių jos damų, nei Aureno juoko. Niekas taip neprimena apie žmogų kaip tuštumą, jo nesant šalia.

Pakeliui į studiją stengiausi išlikti pasitempusi.

– Jūsų Šviesybe, – man įžengus pro duris, pasisveikino keletas žmonių ir pasitraukė iš kelio, vengdami žiūrėti į akis.

Nesupratau, ar jie mane užjaučia, ar jau viską žino.

– O, – pratariau, pažvelgusi į veidrodį. – Mano veidas blizga. Gal malonėtumėt?

– Žinoma, Jūsų Šviesybe.

Mergina įgudusiais judesiais tapšnojo man veidą, dengdama jį pudra.

Pasitaisiau aukštą nėriniuotą sūknelės apykaklę. Kai šįryt rengiausi, juoda spalva atrodė tinkamiausia, turint omenyje rūmuose tvyrančią nuotaiką, bet dabar ėmiau abejoti savo pasirinkimu.

– Atrodau per rimta, – balsu nerimavau. – Ne šiaip ori, o kaip reikiant sunerimusi. Viskas ne taip.

– Puikiai atrodot, mano panele. – Makiažą daranti mergina iš naujo padažė man lūpas. – Atrodot kaip jūsų motina.

– Visai ne, – sudejavau. – Nei mano plaukai, nei oda, nei akys nepanašūs į jos.

– Ne tai noriu pasakyti.

Putli maloni mergina su išdrikusiomis ant kaktos garbanomis stovėjo šalia, žvelgdama į mano atspindį veidrodyje.

– Štai, – tarė ji, rodydama man į akis. – Spalva kitokia, bet užsispyrimas – toks pat. O lūpose tokia pat viltinga šypsena.

Žinau, kad plaukų spalvą paveldėjęt iš močiutės, ir vis dėlto esat tikra savo motinos duktė.

Spoksojau į savo atspindį. Tikriausiai supratau, ką ji nori pasakyti. Šią gūdžiausios vienatvės akimirką pasijutau gal ne tokia vieniša.

– Ačiū. Man tai labai svarbu.

– Mes visi meldžiamės už ją, mano panele. Ji stipri.

Nors ir prastai nusiteikusi, sukikenau.

– Taip, stipri.

– Dvi minutės! – sušuko režisierė.

Žengiau į kilimais išklotą aikštelę, delnais persibraukiau suknelę ir pasitaisiau plaukus. Studijoje buvo šalčiau nei paprastai – net prožektorių šviesoje mano oda pašiurpo, lipant ant tuščios pakylės.

Gavrilas, vilkintis paprastais drabužiais, bet vis tiek labai elegantiškas, supratingai šyptelėjo ir prisiartino.

– Ar esat tikra, kad norite kalbėti pati? Mielai perskaityčiau žinias už jus.

– Dėkui, bet manau, kad turiu pati tai padaryti.

– Supratau. O kaip laikosi mama?

– Prieš valandą viskas buvo gerai. Gydytojai mano, kad mama greičiau sveiks miegodama, bet ji atrodo išsekusi.

Akimirką užsimerčiau, kad nusiraminičiau.

– Atleisk. Aš dėl to kaip nesava. Kita vertus, bent jau laikosi geriau nei tėtis.

– Jis papurtė galvą.

– Nepažįstu kito žmogaus, kuris taip baisiai sielotųsi. Visas jo pasaulis sukosi tik apie ją nuo tos dienos, kai jie susipažino.

Prisiminiau vakar dieną, nuotraukas ant sienos tėvų kambaryje, ir mintyse perbėgau visą istoriją, kaip juodu suėjo į porą, mano sužinotą visai neseniai. Vis dar negalėjau išvelgti prasmės grumtynėse su nesibaigiančiais sunkumais dėl meilės, per kurią žmogus tampa visiškai bejėgis.

– Tu ten buvai, Gavrilai. Stebėjai jų *Atranką*, – luktelėjau dvejodama, tada paklausiau: – Ar ji iš tikrųjų veiksminga? Kaip tai vyksta?

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Jūsiskė *Atranka* – trečioji, kurią stebiu, ir vis dar negaliu pasakyti, kaip loterija suveda dvi giminingas sielas. Bet esu tikras dėl vieno: nors jūsų senelis nekėlė man susižavėjimo, į savo karalienę žiūrėjo taip, tarsi ji būtų svarbiausia visoje planetoje. Jei su kitais būdavo šiurkštus, su ja elgdavosi švelniai. Ji pažinojo gražiąją jo asmenybės pusę, ko nepasakychiau apie... Žodžiu, jis sutiko tinkamą moterį.

Žvilgtelėjau į Gavrilą spėliodama, ką jis nutyli. Žinojau, kad senelis buvo griežtas valdovas, kita vertus, buvau girdėjusi apie jį kalbant tik kaip apie karalių. Tėtis nepasakojo, koks jis buvo vyras ar tėvas, be to, mane visada labiau domino pasakojimai apie senelę.

– O jūsų tėtis išvis nenutuokė, ko ieško. Jei atvirai, tai manau, kad ne kažin ką nutuokė ir jūsų mama. Vis dėlto ji atitiko jį kaip kirvis kotą. Visi aplinkui pastebėjo šitai kur kas anksčiau už juos pačius.

– Tikrai? – paklausiau. – Jie patys nesuprato?

Gavrilas pašaipiai vyptelėjo.

– Tiesą sakant, ilgiau nesuprato jūsų mama. – Jis kritiškai pažvelgė į mane. – Regis, tai šeimos bruožas.

– Gavrilai, esi vienas iš nedaugelio žmonių, kuriems galiu pasipasakoti. Netiesa, kad nežinau, ko ieškau. Tiesiog buvau nepasirengusi pradėti paieškas.

– A, taip ir maniau.

– Bet štai aš čia.

– Ir, deja, pati viena. Jei nuspręsit tęsti *Atranką*, – po vakarykščių įvykių niekas nesistebėtų, jeigu ją nutrauktumėt, – žinokit, kad toks svarbus sprendimas priklauso tik nuo jūsų valios.

Linktelėjau.

– Žinau. Todėl man labai baisu.

– Dešimt sekundžių! – sušuko režisierius.

Gavrilas patapšnojo man per petį.

– Esu šalia ir padėsiu, kuo galėsiu, Jūsų Šviesybe.

– Ačiū.

Atlošiau pečius priešais kamerą – įsižiebus raudonai lemputei, norėjau atrodyti kuo ramesnė.

– Labas rytas, Ilėjos gyventojai. Aš, princesė Idlina Skriv, noriu papasakoti, kas neseniai įvyko karališkojoje šeimoje. Pradėsiu nuo gerosios naujienos.

Iš visų jėgų bandžiau šypsotis, bet sugebėjau galvoti tik apie tai, kokia apleista jaučiuosi.

– Mano mylimas brolis princas Aurenas Skrivas vedė Prancūzijos princesę Kamilę de Suvter. Nors jų pasirinktas laikas kiek netikėtas, tai nė trupučio nesumažina mūsų džiaugsmo

dėl jų sprendimo. Tikiuosi, jūs irgi palinkėsite jauniešiams pačios laimingiausios santuokos.

· Nutilau. Idlina, tau pavyks.

– O dabar – liūdnoji žinia. Vakar mano motiną Ameriką Skriv, Ilėjos karalienę, ištiko smarkus širdies smūgis.

Stabtelėjau. Rodos, šie žodžiai surentė užtvanką mano gerklėje, vis labiau apsunkindami kalbėjimą.

– Jos būklė sunki, ją visą laiką stebi medikai. Prašau...

Prisidengiau burną. Pajutau, kad tuoj pravirksiu, prarasiu savitvardą nacionalinės televizijos laidoje. Prisimindama Aurenos žodžius, ką žmonės galvoja apie mane, negalėjau leisti sau pasirodyti silpna.

Nudelbiau žvilgsnį. Mamai reikia mano pagalbos. Jos reikia ir tėčiui. Galbūt esu nors truputį reikalinga ir savo šaliai. Negaliu visų nuvilti.

Greitu judesiu nusibraukiau ašaras ir kalbėjau toliau:

– Prašau pasimelsti, kad karalienė kuo greičiau atsigautų, nes ji visiems brangi, mums vis dar reikia išmintingo jos vadovavimo.

Atsikvėpiau. Tai buvo vienintelis būdas išgyventi akimirką po akimirkos – įkvėpti ir iškvėpti.

– Mano mama labai vertina *Atranką*, nes ši, kaip žinot, suvedė mano tėvus, iki šiol gyvenančius laimingoje santuokoje. Todėl nusprendžiau pagerbti *Atranką* – manau, kad mama to norėtų, – ir tęsti savąją. Dėl sunkumų, kuriuos rūmai patyrė per pastarąsias dvidešimt keturias valandas, apsisprendžiau susiaurinti *Atranką* iki *Elito*. Dėl suprantamų aplinkybių mano

tėvas išrinko šešis, o ne dešimt dalyvių; aš irgi renkuosi šešis. Šie ponaičiai kviečiami pasilikti *Atrankoje*: Gunaras Kroftas, Kailas Vudvorkas, Ijanas Keibelas, Heilas Garneris, Foksas Veslis ir Henris Jakopis.

Vaikinų vardai teikė paguodos; net būdama toli, šią ypatingą akimirką įsivaizdavau kupinus pasididžiavimo jų veidus.

Pasakiau beveik viską. Žmonės jau žino, kad Aurenas išvyko, kad mano mama gali mirti ir kad *Atranka* tęsiasi. Atėjo laikas ištarti žodžius, kurių baiminausi labiausiai. Iš Aureno laiško žinojau, ką mano žmonės galvoja apie mane. Kaip jie sutiks tokią žinią?

– Dėl labai silpnos mano mamos sveikatos mano tėtis, karalius Maksonas Skrivas, nusprendė nuolat budėti šalia jos. – Na, štai: – Ir paskyrė mane vadovauti karalystei, kol pats vėl galės imtis pareigų. Nuo šiol esu atsakinga už visa, kas vyksta šalyje, iki bus nuspręsta kitaip. Sunkia širdimi imuosi šių pareigų, bet kartu labai džiaugiuosi galėdama suteikti tėvams šiek tiek ramybės. Ir toliau informuosime jus apie visus pasikeitimus, kai tik tokių bus. Dėkoju, kad skyrėt man savo laiko, ir linkiu geros dienos.

Kameroms išsijungus, nulipau nuo pakylos ir atsisėdau ant vienos iš kėdžių, skirtų mano šeimai. Iš silpnumo būčiau sėdėjusi ištisas valandas, mėgindama atsigauti, jei tik būčiau ganėjusi laiko, tačiau turėjau per daug reikalų. Pirmiausia norėjau dar kartą aplankyti mamą ir tėtį, tik po to imtis darbų. Dar turėjau susitikti ir su *Elitu*.

Išėjusi iš studijos sustojau kaip įbesta, nes išsirikiavusi priešais manęs laukė vaikinų eilė. Pirmąjį pamačiau Heilą. Jo veidas nušvito, jis įteikė man gėlę.

– Čia tau.

Nužvelgusi vaikus pastebėjau, kad visi laiko rankose gėles, kai kurios iš jų net su šaknimis. Tikriausiai išgirdo savo vardus per žinias, tada nuskubėjo į sodą ir iškart atlėkė čia.

– Kvailiukai, – atsidusau. – Ačiū.

Paėmiau iš Heilo gėlę ir apkabinau jį.

– Atsimenu, kaip sakiau, kad kasdien įrodysiu esąs vertas tavęs, – sušnibždėjo jis. – Paliepk, jei nori, kad padvigubinčiau pastangas.

Švelniai jį spustelėjau.

– Ačiū.

Tada priėjo Ijanas; nors nebuvo vienas kito palietę, išskyrus tada, kai vaidinome pasimatymą prieš fotoaparata, šįkart negalėjau susilaikyti ir apkabinau jį.

– Spėju, kad savo noru nebūtum pasirūpinęs gėle, – sušnabždėjau.

– Ištraukiau iš vazos koridoriuje. Tik nesakyk kambarinėms.

Patapšnojau jam per nugarą, jis padarė tą patį.

– Jai viskas bus gerai, – pažadėjo. – Tau irgi.

Kailas įsidūrė pirštą į rožės spyglį, todėl laikė atkišęs ranką kuo toliau nuo drabužių, mums apsikabinant. Tai mane prajuokino – pačiu laiku.

– Šypsenoms, – pasakė Henris, kai papildžiau netvarkingą savo puokštę jo gėle.

– Gerai, gerai, – atsakiau, ir jis prunkštelėjo.

Net Erikas įteikė man gėlę. Priimdama ją džiugiai šypsojau.

– Tai kiaulpienė, – pasakiau.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Žinau. Vieni mato piktžolę, kiti – gėlę. Viską lemia požiūris.

Apsivijusi Eriką rankomis, pamačiau, kad atsidūręs mano glėbyje jis pažvelgė į kitus ir pasijuto nepatogiai, juk sulaukė tiek pat dėmesio kiek ir jie.

Gunaras buvo įsitempęs ir nepratarė nė žodžio, bet tvirtai laikė mane, kol buvau prisiglaudusi.

Foksas įteikė tris gėles.

– Niekaip neišsirinkau.

Nusišypsojau.

– Jos visos gražios. Ačiū.

Foksas apkabino tvirtai, tartum labiau už kitus trokšdamas palaikymo. Stovėjau apglėbusi jį ir žiūrėjau į savo *Elitą*.

Ne, visiškai nesupratau šio proceso, bet aiškiai jutau, kad tai daro poveikį ir kad labai lengva pasiduoti jausmams. To ir tikėjausi: pareiga ir meilė kažin kaip sutaps, ir aš visa tai sutiksiu su džiaugsmu.

Antras skyrius

Mamos rankos buvo labai švelnios ir gležnos it popierinės. Lytėdama jas vaizdavausi, kaip vanduo nugludina akmens paviršių. Nusišypsojau: matyt, kadaise ji buvo gerokai aštriabriaunis akmenėlis.

– Ar esi kada nors suklydusi? – paklausiau. – Ar esi pasakiusi ką nors nederamo, o gal padariusi?

Laukiau atsakymo, bet girdėjau tik aparatūros dūzgimą ir širdies monitoriaus pypsėjimą.

– Esu mačiusi, kaip keliskart pykaisi su tėčiu, tai, matyt, ir tu kartais būni neteisi. – Stipriau suspaudžiau jai ranką, norėdama sušildyti savojoje. – Padariau pranešimą. Dabar visi žino, kad Aurenas vedė, o tu šiuo metu... truputį negaluoji. Sumažinau vaikinų skaičių iki šešių. Žinau, tai drąsus žingsnis, bet tėtis sakė, kad viskas gerai ir kad per savo *At-ranką* jis padarė taip pat, todėl niekas nepyks, – atsidusau. – Bet man atrodo, kad žmonės vis tiek atras, dėl ko prie manęs prikibti.

Sumirkčiojau slėpdama ašaras, baimindamasi, kad mama pajus, kokia esu išsigandusi. Gydytojų manymu, Aureno išvykimas ją smarkiai pribloškė ir apsunkino ligą, bet aš svarsčiau, ar pati kaip nors neprisidėjau prie kasdienio mamos nerimo, ar nebuvau kaip tie nuodų lašeliai, tokie maži, kad žmogus nė nepajunta jų poveikio, kol būna per vėlu.

– Kai grįš tėtis, eisiu vadovauti pirmajam savo gyvenime Patarėjų tarybos susirinkimui. Anot jo, bus nesunku. Turbūt sunkiausia užduotis šiandien teko generolui Legeriui – jis priverstė tėtį eiti pavalgyti, nors šis iš visų jėgų priešinosi, nenorėdamas pasitraukti nuo tavęs. Generolas buvo atkaklus, ir tėtis pagaliau pasidavė. Džiaugiuosi, kad jis čia. Turiu omenyje generolą Legerį. Tarsi atsarginį savo globėją.

Vėl švelniai spustelėjau jai ranką ir pasilenkusi arčiau sušnibždėjau:

– Man nereikia atsarginio globėjo, tik tavęs. Ir berniukams tavęs trūksta. Ir tėčiui... Rodos, jis visai palūš, jeigu išeisi. Todėl, kai ateis laikas pabusti, turi tai padaryti, gerai?

Tikėjausi, kad sujudės mamos lūpos arba pirštai, kad ji nors menkučiu judesiu parodys mane girdinti. Niekas nesujudėjo.

Tą akimirką pro duris įsiveržė tėtis su generolu Legeriu, minančiu jam ant kulnų. Nusišluosčiau skruostus tikėdamasi, kad tėtis nieko nepastebės.

– Matai, – tarė generolas Legeris, – jos būklė stabili. Gydytojai atbėgtų tekini, jei tik kas nors pasikeistų.

– Žinau, bet vis tiek liksiu čia, – griežtai pareiškė tėtis.

– Tėti, tavęs nebuvo vos dešimt minučių. Ar bent spėjai pavalgyti?

– Pavalgiau. Pasakyk jai, Aspenai.

Generolas Legeris atsiduso:

– Jei tai galima pavadinti valgymu...

Tėtis metė į jį tokį žvilgsnį, kad bet kuris kitas žmogus būtų palaikęs jį grėsmingu, o generolas tik šyptelėjo.

– Pabandysiu slapčia atnešti tau ko nors į palatą, kad nereikėtų išeiti, – pasakė.

Tėtis linktelėjo.

– Pasirūpink mano mergaitę.

– Žinoma.

Generolas Legeris mirktelėjo man; atsistojau ir nusekiau jam iš paskos. Išeidama iš palatos atsigrėžiau į mamą. Ji tebe-miegojo.

Koridoriuje jis pasiūlė man parankę.

– Ar esat pasirėngusi, manoji beveik karaliene?

Įsikibau į ją ir nusišypsojau.

– Ne, bet eime.

Pakeliui į posėdžių salę vos susilaikiau nepaprašiusi generolo Legerio apsukti su manimi dar ratą šiame aukšte. Šiandien tiek visko nutiko, kad nebuvo tikra, ar atlaikysiu tai, kas manęs laukia.

Nesąmonė, subariau save. Idlina, tu ne sykį dalyvavai tokiuose susirinkimuose. Tavo nuomonė beveik visada sutapdavo su tėčio. Taip, vadovausi susirinkimui pirmą kartą, bet tai vis tiek būtų kada nors įvykę. Be to, šiandien visi elgsis su tavimi labai švelniai; dievaži, juk šiandien tavo mama patyrė širdies smūgį!

Drąsiai atidariau duris, generolas Legeris įėjo man iš paskos. Praeidama dėmesingai linktelėjau kiekvienam susirinkimo dalyviui iš eilės. Ponas Endrius, ponas Kodlis, ponas Rasmusas ir dar keletas vyrų, kuriuos pažinojau daugelį metų, – visi sėdėjo prie stalo ir dėliojo popierius bei rašiklius. Ponia Braisė švytėjo iš pasididžiavimo, matydama mane išdidžiai įsitaisant tėčio vietoje. Manimi didžiavosi ir generolas, prisėdęs greta jos.

– Labas rytas.

Atsisėdau stalo gale ir pažvelgiau į priešais gulintį plonytį dokumentų aplanką. Dėkui Dievui, šiandienos darbotvarkė buvo trumpa.

– Kaip laikosi jūsų motina? – rimtu balsu paklausė ponia Braisė.

Vertėtų užsirašyti atsakymą ant plakato, kad nereikėtų nuolat jo kartoti.

– Vis dar miega. Nesu tikra, kiek rimta jos būklė šiuo metu, bet tėtis budi greta. Informuosime jus, kai tik bus kokių nors pokyčių.

Ponia Braisė liūdnai nusišypsojo.

– Esu tikra, kad ji išsikapstys. Visada buvo labai stipri.

Mėginau nuslėpti nuostabą – nežinojau, kad ponia Braisė gerai pažįsta mamą. Tiesą sakant, pati nedaug težinojau apie ponią Braisę, tačiau jos žodžiai nuskambėjo nuoširdžiai, ir man buvo gera, kad šią akimirką ji yra šalia.

Linktelėjau.

– Imkimės darbo, kad galėčiau jai pasakyti, jog pirmoji mano diena nenuėjo veltui.

Kambaryje nuskambėjo pritariantis mano žodžiams juokas, bet perskaičiusi pirmąjį man paduotą dokumentą iškart lioviausi šypsotis.

– Tikiuosi, tai pokštas, – šaltai pasakiau.

– Ne, Jūsų Šviesybe.

Pažvelgiau į poną Kodlį.

– Manome, kad tai apgalvotas žingsnis, kurio tikslas – susilpninti Ilėją. Nei karalius, nei karalienė nepalaimino tos sąjungos, todėl akivaizdu, kad Prancūzija pasisavino jūsų brolių. Ši santuoka – tikra išdavystė, todėl nėra kitos išeities, tik paskelbti karą.

– Pone, galiu jus patikinti, kad tai – ne išdavystė. Kamilė – nuovoki mergina, – kilstelėjau antakius, nenoromis tai pripažindama. – Esu tikra, kad Aurenas, tasai romantikas, įkalbėjo ją tuoktis, o ne atvirksčiai.

Suglamžiau karą skelbiantį dokumentą, nelinkusi daugiau nė akimirkos to svarstyti.

– Mano panele, taip negalima, – neatlyžo ponas Endrius. – Jau daug metų Ilėjos ir Prancūzijos santykiai labai įtempti.

– Ta įtampa labiau asmeninė nei politinė, – įsiterpė ponias Braisė.

Ponas Kodlis mostelėjo ranka.

– Juo blogiau. Karalienė Dafnė įsitikinusi, kad mes nesiimsime jokių priemonių, o tai visuomenės akyse tik padidina karališkosios šeimos kančias. Šįkart turime imtis veiksmų. Pasakykite jai, generole!

Susierzinusiai ponias Braisei papurčius galvą, prabilo generolas Legeris:

– Jūsų Šviesybe, pasakysiu tik tiek, kad visą parą ore ir žemėje budi mūsų pajėgos, pasirengusios veikti, vos tik įsakysite. Vis dėlto patarčiau *neduoti* tokio įsakymo.

Endrius pasipiktino:

– Legeri, pasakyk, koks pavojus jai gresia.

Generolas tik gūžtelėjo pečiais.

– Neįžvelgiu jokio pavojaus. Jos brolis paprasčiausiai susituokė.

– Tiesą sakant, – prabilau, – santuoka turėtų suartinti valstybes. Ar ne dėl to daugelį metų būdavo tekinamos princesės?

– Toms santuokoms būdavo rengiamasi iš anksto, – atrėžė Kodlis, leisdamas suprasti, kad tokiam pokalbiui esu per naivi.

– Tokia buvo ir ši santuoka, – paprieštaravau. – Visi žinojome, kad Aurenas ir Kamilė kada nors susituoks. Paprasčiausiai tai įvyko greičiau, nei tikėjomės.

– Ji nesupranta, – sumurmėjo Endrius, papurtė galvą žiūrėdamas į mane ir pridūrė: – Jūsų Šviesybe, juk tai išdavystė.

– Ne, pone, tai meilė.

Kodlis trenkė kumščiu per stalą.

– Niekas nežiūrės į jus rimtai, jei būsit neryžtinga!

Jo balso aidui kambaryje nutilus, įsivyravo tyla, niekas nė nekrustelėjo.

– Gerai, – ramiai pasakiau. – Jūs atleistas.

Kodlis nusijuokė ir nužvelgė kitus sėdinčiuosius prie stalo.

– Negalit manęs atleisti, Jūsų Šviesybe.

Kryptelėjau galvą ir įsistebeilijau į jį.

– Užtikrinu jus, kad galiu. Šiuo metu čia nėra jokio rangu aukštesnio žmogaus. O jus pakeisti bus nesunku.

Nors ponias Braisė stengėsi išlikti taktiška, pastebėjau, kaip sučiaupė lūpas, kad neprajuktų. Taip, ji tikrai mano pusėje.

– Turit stoti į kovą! – nesiliovė Kodlis.

– Ne, – nedvejodama atsakiau. – Karas sukeltų dar daugiau įtampos ir taip sunkiu laikotarpiu, pablogintų mūsų santykius su valstybe, dabar su mumis siejamą santuokos. Mes nesikausim.

Kodlis nunarino galvą ir pašnairavo į mane.

– Ar nemanot, kad reaguojat pernelyg emocionaliai?

Man stojantis, šaižiai sucypė atstumiamą kėdė.

– Apsimeskim, kad nenorėjot pasakyti, jog iš tiesų mano reakcija yra perdėm *moteriška*. Nes – taip, mano reakcija emocionali.

Įsmeigusi žvilgsnį į Kodlį pradėjau žingsniuoti aplink stalą.

– Mano motina guli lovoje su vamzdeliais gerklėje, brolis dvynys atsidūręs kitame žemyne, o tėvas vos laikosi.

Sustojau kitoje nei jis stalo pusėje ir kalbėjau toliau:

– Po viso to, kas įvyko, man reikia nuraminti du jaunėlius brolius, dar vadovauti šaliai ir bendrauti su šešiais vaikiniais, laukiančiais, kol vienam iš jų pasiūlysiu savo ranką.

Kodlis sunkiai nurijo seilę, o aš tik truputį pasijutau kalta, kad mane tai gerokai džiugina.

– Todėl – taip, šiuo metu elgiuosi emocionaliai. Bet kuris žmogus šitaip elgtųsi mano vietoje. O jūs, pone, esat mulkis. Kaip drįstate daryti man spaudimą, kad žengčiau tokį lemtingą žingsnį dėl menkiausios priežasties? Šiuo metu esu karalienė visomis prasmėmis, ir nepriversite manęs elgtis, kaip jūs norite.

Grižau į savo vietą.

– Pareigūne Legeri.

– Klausau, Jūsų Šviesybe.

– Ar darbotvarkėje dar yra klausimų, kurių negalima atidėti iki rytojaus?

– Ne, Jūsų Šviesybe.

– Puiku. Susirinkimas baigtas. Iki mums vėl susitinkant, patariu įsidėmėti, kas čia vadovauja.

Vos tik baigiau šnekėti, visi, išskyrus ponią Braisę ir generolą Legerį, pakilo ir prieš išeidami nusilenkė – kiek pastebėjau, žemiau nei paprastai.

– Buvote neprilygstama, Jūsų Šviesybe, – patikino ponias Braisė, kai likome trise.

– Tikrai? Pažvelkit į mano ranką, – pasakiau ir atkišau ją.

– Jūs virpate.

Sugniaužiau pirštus į kumštį, pasiryžusi nustoti drebėti.

– Visa, ką pasakiau, yra tiesa, taip? Juk jie negali priversti manęs paskelbti karo?

– Ne, – nuramino generolas Legeris. – Kaip žinote, keletas tarybos narių visada manė, kad turėtume užkariauti Europą. Veikiausiai įžvelgė galimybę pasinaudoti nedidele jūsų patirtimi, bet jūs gerai padarėte.

– Tėtis nenorėtų pradėti karo. Jo vadovavimo siekis visada buvo taika.

– Taigi, – nusišypsojo generolas Legeris. – Jis didžiutęsi sužinojęs, kad nepasidavėt. Tiesą sakant, norėčiau dabar pat nueiti ir jam papasakoti.

– Ar man eiti kartu? – paklausiau, staiga panorusi išgirsti mamos širdies monitorių, kad žinočiau jos širdį vis dar plaukiant, vis dar stengiantis.

– Turite vadovauti šaliai. Iš karto jus informuosiu, jei tik kas nors pasikeis.

– Ačiū, – padėkojau, jam išeinant iš kambario.

Ponia Braisé sunėrė rankas ant stalo.

– Jaučiatės geriau?

Papurčiau galvą.

– Žinojau, kad šitos pareigos daug iš manęs pareikalau. Dariau, kas man priklausė, bet mačiau tėtį plušant dešimtį kartų smarkiau. Vis dėlto man reikia daugiau laiko pasiruošti. Negaliu imtis šitų pareigų, kai mama serga, man šito per daug. Ir dar, vos apšilusios kojas, turiu priimti sprendimą dėl karo? Aš tam nepasirengusi.

– Gerai, dabar nurimkit. Neprivalot iš karto visko daryti tobulai. Šitas pareigas einat laikinai. Jūsų mama pasveiks, tėtis grįš į darbą, o jūs toliau mokysitės, bet jau turėsite vertingos patirties. Galvokit apie šį metą kaip apie galimybę.

Giliai atsikvėpiau. Laikina galimybė. Supratau.

– Be to, ne viskas priklauso nuo jūsų. Tam turit patarėjų. Sutinku, šiandien iš jų buvo menka nauda, bet mes visada esam šalia, kad padėtume jums susiorientuoti.

Mąstydamą prikandau lūpą.

– Gerai. Tai ką man dabar daryti?

– Pirmiausia, laikykitės žodžio ir atleiskit Kodlį. Parodysit kitiems, kad kalbate rimtai. Man truputį jo gaila, bet spėju, jog

jūsų tėtis laikė jį taryboje tik tam, kad aiškiau matytų visas reikalo puses ir susigaudytų, kokio sprendimo verčiau nepriimti. Patikėkit, niekas Kodlio nepasiges, – atvirai pasakė Braisė. – Antra, pažvelkit į šį laikotarpį kaip į galimybę išbandyti valdovo kėdę. Pasirinkit žmones, kuriais tikrai galite pasikliauti.

Atsidusau.

– Jaučiuosi taip, tarsi visi būtų mane apleidę.

Ji papurtė galvą.

– Pažvelkit atidžiau. Greičiausiai jau turit draugų ten, kur nė nesitikėtumėt rasti.

Dar kartą išvydau ją naujoje šviesoje. Ponia Braisė ilgiau už kitus ėjo savo pareigas, žinojo, ką daugeliu atvejų nuspręstų mano tėtis, ir, mažų mažiausia, buvo dar viena moteris taryboje.

Ji pažvelgė man į akis, priversdama susikaupti.

– Kas iš artimų žmonių visada kalba atvirai? Kas visada bus jūsų pusėje ne todėl, kad priklausot karališkajai šeimai, o dėl jūsų pačios?

Nusišypsojau. Gerai žinojau, kur patrauksiu išėjusi pro duris.

Trečias skyrius

– Aš?

– Tu.

– Esat tikra?

Sugriebiau Niną už pečių.

– Tu visada sakai man tiesą, net jei nenoriu jos girdėti. Ma-tei mane ne vieną silpnumo akimirką ir esi per protinga, kad kiauras dienas lankstytum mano skalbinius.

Ji išsišiepė ir sumirksėjo, kad sulaikytų ašaras.

– Jūsų dešinė ranka... Ką turėčiau daryti?

– Na, būtum nuolatinė mano palydovė, nors tokia jau esi, dar padėtum kasdieniuose reikaluose: planuotum mano susi-tikimus ir pasirūpintum, kad būčiau pavalgiusi.

– Man atrodo, kad susitvarkysiu, – šypsodamasi pasakė Nina.

– O! Vos nepamiršau, – iškėliau rankas, kad nuteikčiau ją smagiausiai darbo daliai, – tau nebereikės vilkėti šitos unifor-mos, todėl bėk persirengti.

Nina sukikeno.

– Nežinau, ar turiu ką nors tinkamo. Bet iki rytojaus būtinai ką nors susirasiu.

– Nesijaudink, pasiimk ką nors iš mano drabužinės.

Ji išsprogino akis.

– Aš negaliu...

– Aišku, gali. Ir privalai.

Parodžiau į plačias duris.

– Dabar eik persirengti, paskui susitiksime darbo kabinete. Kaip nors išgyvensime vieną dieną po kitos.

Nina linktelėjo ir – tarsi būtų tai dariusi tūkstančius kartų – apkabino mane.

– Ačiū.

– Tai tau ačiū, – atsakiau.

– Aš jūsų nenuvilsiu.

Atsitraukiau ir pažvelgiau į ją.

– Žinau. Beje, pirmasis tavo darbas – parinkti man naują kambarinę.

– Būtinai.

– Puiku. Netrukus pasimatysime.

Išskriejau iš kambario jausdamasi geriau, nes jau turėjau, kas mane palaiko. Generolas Legeris perduos man naujienas apie mamą ir tėtį, ponias Braisė bus mano vyriausioji patarėja, o Nina padės susidoroti su darbais.

Dienai dar nesibaigus, jau supratau, kodėl mama manė, jog man reikės partnerio. Vis dar ketinau jį susirasti. Tik man reikėjo truputį daugiau laiko jo paieškoms.

Tą popietę laukdama Kailo nekantriai vaikštinėjau pirmyn atgal prie Vyrų kambario. Iš viso mano bendravimo su išrinktaisiais mudviejų su Kailu ryšys buvo pats sudėtingiausias, kita vertus, ir pats patogiausias, nes nuo jo galėjau pradėti.

– Sveika, – tarė jis ir apkabino mane.

Nusišypsojau nuo minties, kad jei Kailas būtų prieš mėnesį pabandęs prie manęs prisiliesti, būčiau iškvietusi sargybinius.

– Kaip laikaisi?

Truputį pagalvoju.

– Keista... Tu vienintelis to klausi. – Jis paleido mane iš glėbio. – Matyt, neblogai. Bent kol esu užsiėmusi, jaučiuosi gerai. Tik kai viskas trumpam nurimsta, pajuntu, kad esu gerokai susinervinusi. Tėtis palūžęs. Labai liūdina ir tai, kad Aurenas dar negrižo. Tikėjau si sugrišiant dėl mamos, bet jis nė nepaskambino. Argi neturėtų bent paskambinti?

Nutilau pajutusi, kad per daug susijaudinau.

Kailas paėmė mane už rankos.

– Gerai, pagalvokim. Per vieną dieną Kailas nuskrido į Prancūziją ir ten susituokė. Greičiausiai jį užgriuvo šūsnyš višokių dokumentų ir kitų popierių, kuriuos reikia sutvarkyti. Be to, gali būti, kad jis dar nežino, kas atsitiko.

Linktelėjau.

– Tu teisus. Žinau, jog mes jam rūpime. Jis paliko man laišką, pernelyg atvirą, kad abejočiau jo nuoširdumu.

– Na, matai. O vakar vakare tavo tėtis atrodė taip, tarsi jam pačiam nepakenktų trumpam atsigulti į ligoninę. Turbūt

būdamas šalia tavo mamos ir visą laiką ją stebėdamas jis jaučiasi lyg valdąs padėtį, nors iš tikro jos suvaldyti neįmanoma. Bet tavo mama išgyveno sunkiausia, ji visada buvo tikra kovotoja. Prisimeni ano ambasadoriaus viešnagę?

Išsišiepiau.

– Turi omenyje tą žmogų iš Pragvajaus-Argentinės Sąjungos?

– Taip! – sušuko Kailas. – Matau jį prieš akis. Ambasadorius su visais elgėsi labai nepagarbiai, dvi dienas iš eilės mirtinai nusitašė dar iki vidurdienio, kol galiausiai tavo mama čiupo jį už ausies ir išvilko pro didžiąsias duris.

Stebėdamasi papurčiau galvą.

– Pamenu šimtus skambučių jų prezidentui, kad užglostytume incidentą.

Kailas nesureikšmino šitos smulkmenos.

– Nesvarbu. Tiesiog prisimink: tavo mama neleidžia, kad jai kas nors atsitiktų. Jei kas nors kėsina į jos gyvenimą, ji čiumpa tokį už ausų ir išmeta į gatvę.

Nusišypsojau.

– Tiesa.

Stovėjome tylėdami; šią akimirką man buvo gera ir ramu. Dar niekada nesijaučiau tokia dėkinga.

– Būsiu užsiėmusi iki pat vakaro, bet gal galėtume pasimatyti rytoj vakare?

Jis linktelėjo.

– Žinoma.

– Turime apie daug ką pasišnekėti.

Kailas kilstelėjo antakius.

– Pavyzdžiui?

Abu tuo pačiu metu grįžtelėjome į čia pat išdygusį pavidalą.

– Atleiskit, Jūsų Šviesybe, – nusilenkdamas kreipėsi sargybinis, – turit svečią.

– Svečią?

Jis linktelėjo, bet nepasakė nė žodžio apie nežinomąjį.

Atsidusau.

– Supratau. Pasimatysim vėliau, gerai?

Kailas paskubomis mane apkabino.

– Žinoma. Duok žinoti, jei ko nors reikės, gerai?

Nusišypsojau ir pasisukau eiti. Žinojau, kad jo žodžiai buvo nuoširdūs. Širdies gilumoje jaučiau, kad visi jauni vyrai tame kambaryje atskubėtų man į pagalbą, jei tik man jos prireiktų, ir tai buvo šiokia tokia paguoda šią visokeriopai niūrią dieną.

Leidasi laiptais mėgindama nuspėti, kas pas mane atvyko. Koks nors giminaitis būtų atvestas į kambarį; gubernatorius ar kitas oficialus asmuo būtų įteikęs sargybiniui savo kortelę. Kas gali būti toks svarbus, kad net man nepasakomas jo vardas?

Nulipusi į pirmą aukštą, išvydau atsakymą į savo klausimą, ir plati atėjusiojo šypsena trumpam atėmė man žadą.

Maridas Ilėja nebuvo įkėlęs kojos į rūmus daugybę metų. Paskutinį kartą jį mačiau dar ištįsusį paauglį, nesurezgantį paprasto sakinio. Tačiau dabar putlius jo skruostus buvo pakeitusi aštri it peilis smakro linija, o liesos galūnės atrodė sutvirtėjusios, bemaž tobulai užpildančios kostiumą. Kolėjau artyn,

Maridas žiūrėjo man į akis, laikydamas pilnutėlę pintinę, pas-
kui nusilenkė ir nusišypsojo, tartum jo rankos būtų laisvos.

– Jūsų Šviesybe, – prabilo jis. – Atsiprašau, kad atvykau iš
anksto nepranešęs, bet vos išgirdę apie jūsų motiną supratome
turį ko nors imtis, todėl...

Jis atkišo man pintinę su dovanomis: gėlėmis, plonomis
knygelėmis, sriubos stiklainėliais su kaspiniu perrištais dang-
teliais ir net keletu saldumynų, kurie atrodė taip gardžiai, kad
vos susilaikiau neparagavusi.

– Maridai, – pasisveikinau klausiančiu, bet kartu įspėjan-
čiu balsu. – Turint galvoje, kas pas mus įvyko, tai labai gražu
iš jūsų pusės.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Jei nesutariame, tai dar nereiškia, kad nesugebame užjaus-
ti. Mūsų karalienė serga, ir tai mažiausia, ką galime padaryti.

Nusišypsojau sujaudinta netikėtų jo žodžių. Mostelėjau
sargybiniui.

– Prašau nunešti tai į ligoninės sparną.

Jis paėmė pintinę su dovanomis, o aš vėl sutelkiau dėmesį
į Maridą.

– Ar tavo tėvai nenorėjo eiti kartu?

Jis susikišo rankas į kišenes ir šyptelėjo.

– Būgštavo, kad jų apsilankymas neatrodytų labiau politi-
nis nei asmeninis.

Linktelėjau.

– Suprantama. Vis dėlto būk geras, pasakyk jiems, kad atei-
tyje dėl to nesijaudintų. Jie vis tiek yra laukiami.

Maridas atsiduso.

– Tėvai nesijaučia laukiami, ypač po to, kaip iš čia... išėjo. Stipriai sučiaupiau lūpas, viską aiškiai prisimindama.

Po senelio mirties Augustas Ilėja ir mano tėtis daug dirbo kartu, stengdamiesi kuo greičiau panaikinti kastas. Kai Augustas pasiskundė, esą pokyčiai vykstantys per lėtai, tėtis pasinaudojo savo aukštesne padėtimi ir liepė Augustui gerbti jo sumanytą planą. Kai tėčiui taip ir nepavyko panaikinti stigmos dėl žemesnės kilmės, Augustas pasakė turįs nešti savo „išlepintą užpakalį“ lauk iš rūmų, į gatvę. Tėtis visada buvo kantrus, o Augustas, kiek pamenu, nuolat įsitempęs. Galiausiai juodu smarkiai susipyko, todėl Augustas ir Džordžija susirinko daiktus ir kartu su droviuoju sūnumi it viesulas išlėkė iš rūmų, pikti ir įsiskaudinę.

Nuo to laiko gal porą sykių per radiją klausiausi Marido, komentuojančio politinę padėtį arba dalijančio verslo patarimus, tad dabar jaučiausi labai keistai ne tik girdėdama jo balsą, bet ir matydama judančias lūpas, linkusias kaipmat nusišypsoti, juk prisiminiau jį dažniausiai sulinkusį it klaustuką, kai buvo jaunesnis.

– Tiesą sakant, nesuprantu, kodėl mūsų tėčiai daugiau niekada nebesikalbėjo. Tu tikrai žinai apie sunkumus, su kuriais susiduriame po kastų panaikinimo ir kuriuos stengiamės pašalinti. Tikėjaisi, kad bent vienas iš tėčių atsileis ir kreipsis į kitą. Tai kur kas daugiau nei išdidumo reikalas.

Maridas atkišo ranką.

– Galbūt pasivaikščiokim ir pasikalbėkim?

Įsikibau jam į parankę, ir nužingsniavome koridoriais.

– Kaip einasi reikalai?

– Geriausiai kaip tik gali tokiomis aplinkybėmis, – gūžtelėjau.

– Norėčiau patarti žvelgti į šviesiąją pusę, nors gali būti nelengva tokią įžvelgti.

– Kol kas guodžiuosi, kad padedu savo tėvams.

– Tiesa. Ir kas žino, gal tau pavyks pradėti rimtus pokyčius, kol eini tėčio pareigas. Pavyzdžiui, dėl problemų, kylančių po kastų panaikinimo. Mūsų tėvams nepavyko visko išspręsti, bet gal pavyks tau.

Ši mintis guodė mane mažiau, nei jis manė. Nesitikėjau sėdėti soste taip ilgai, kad spėčiau imtis kokių nors pokyčių.

– Nesu tikra, ar sugebėčiau.

– Ką gi, Jūsų Šviesybe...

– Liaukis, Maridai. Tau aš – Idlina. Pažinojai mane dar negimusią.

Jis patenkintas išsišiepė.

– Iš tikrųjų. Vis dėlto dabar esi valdovė, ir kreiptis į tave kitaip nederėtų.

– O kaip man kreiptis į tave?

– Kaip į ištikimą valdinį. Šiuo sunkiu metu siūlau tau savo pagalbą. Žinau, kad kastų panaikinimas nevyko taip sklandžiai, kaip jūs tikėjotės, net pati jo pradžia. Metų metus klausiausi piliečių balso. Manau, labai gerai žinau jų nuomonę, tad jei manysite, kad mano pastaba gali praversti, prašau duoti man žinią.

Kilstelėjau antakį, apsvarstydamą jo žodžius. Išrinktųjų dėka apie paprastų žmonių gyvenimą dabar žinojau daug daugiau, bet viešosios nuomonės ekspertas galėjo būti puiki paspirtis. Net jei neketinau siekti didelių tikslų trumpu savo karaliavimo laikotarpiu, norėjau parodyti žmonėms, kad man jie rūpi, – man tai buvo svarbiausia. Ypač po Aureno laiško.

Kaskart, prisiminusi jo žodžius, gaudavau smūgį žemiau juostos, bet žinojau: brolis nebūtų man sakęs, kad žmonės mažesni nekencia, jei nebūtų manęs, jog man tai pravers. Tikėjau tuo, nors jis ir išvyko.

– Ačiū, Maridai. Jei man pavyktų sumažinti įtampą, kurią dėl tokios padėties patiria tėtis, tai būtų didelė malonė. Kai jis bus pasirengęs grįžti prie darbo, norėčiau, kad šalyje vyrautų tokia ramybė, kokios jau daug metų nėra buvę. Susisieksiu su tavimi.

Jis išsitraukė iš kišenės kortelę ir padavė man.

– Tai mano asmeninio telefono numeris. Skambink bet kuriuo metu.

Nusišypsojau.

– Ar tavo tėvai nesupyks, kad padedi man? Ar nepamanys, kad broliaujiesi su priešu?

– Ne, ne, – ramiai atsakė Maridas. – Mūsų tėvai turėjo vieną tikslą, tačiau nesutarė dėl skirtingų būdų jam pasiekti. Dabar, kai tavo mama negaluoja, neturėtum tiek daug nerimauti dėl problemų, kurias galima išspręsti. Gyventojų nusi-teikimas – viena iš tokių. Mano manymu, dabar labiau nei bet kada mūsų tėčiai pritarą mūsų bendradarbiavimui.

– Tikėkimės, – pasakiau. – Pastaruoju metu įvyko tiek daug nesėkmių. Būtų neprošal, jei pavyktų bent ką nors grąžinti į vėžes.

Ketvirtas skyrius

Įsliuogiau į vonią, kurioje nebuvo nei levandų, nei burbuliukų – jokio vandens papildu. Eloiza buvo tyli ir greita, nors ir neprilygo Ninai. Atsidusau. Koks skirtumas, čia tik maža erdvė, kurioje būdama pagaliau galiu nustoti apsimetinėti, kad žinau, ką darau. Prisitraukiau kelius prie krūtinės ir pradėjau nevaldomai raudoti.

Ką man daryti? Aureno nebėra šalia, jis nepadės man susigaudyti, todėl nerimavau, kad be jo darysiu vieną klaidą po kitos. Ir kodėl brolis dar nepaskambino? Kodėl nesėdo į pirmą pasitaikiusį lėktuvą, skrendantį namo?

Ką darysiu, jeigu gydytojai ištrauks vamzdelius mamai iš gerklės, o ji nesugebės kvėpuoti pati? Staiga supratau, kad nors neteikiau santuokai ir vaikams ypatingos reikšmės ir nepuoselėjau dėl to planų, vis tik įsivaizduodavau mamą šokant mano vestuvėse ir meiliai šnekinant mano pirmagimį. O jeigu jos nebus šalia?

Kaip man atlikti tėčio pareigas? Šiandien visiškai nusivariau nuo kojų. Negalėjau net įsivaizduoti savęs užsiimančios

tuo kasdien, keletą savaičių iš eilės, ką jau kalbėti apie metų metus, kai iš tikrųjų būsiu paveldėjusi sostą.

Ir kaip man pasirinkti vyrą? Kuris iš jų tinkamiausias? Kurį iš jų noriai priimtų karalystės gyventojai? Ar išvis dera kelti tokį klausimą? Ar jis teisingas?

Kaip vaikas atgalia ranka nusišluosčiau akis ir užsimaniau grįžti į tuos laikus, kai dar nežinojau, kiek visko gali nutikti per vieną dieną.

Valdžia buvo mano rankose, o aš visiškai neišmaniau, kaip ja naudotis. Buvau valdovė, nemokanti valdyti. Dvynė, likusi viena. Dukra, netekusi tėvų. Turėjau pustuzinį gerbėjų, bet nežinojau, ką reiškia būti įsimylėjusiai.

Sukausčiusi mano širdį įtampa būtų pakirtusi bet kurį žmogų. Pasitryniau skaudamą krūtinę svarstydama, ar ir mama tai patyrė. Atsisėdau vonioje, pritaškydama vandens ir vydama šitą mintį iš galvos.

Man viskas gerai, tikinau save. Ir mamai viskas gerai.

Apsirengusi ir ketindama gultis išgirdau nedrąsų beldimą į duris.

– Ide! – kažkas pašaukė.

– Ostinai?

Jis įkišo galvą pro duris, Keidenui stypsant už nugaros. Nusukubėjau pas juos.

– Ar nieko blogo nenutiko?

– Nieko, – patikino Keidenas. – Ir mums visai nebaisu.

– Visai, – paantrino Ostinas.

– Bet nieko nežinom apie mamą, tai, sakom, gal tu ką nors žinai?

Pliaukštelėjau sau per galvą.

– Atsiprašau, turėjau jums papasakoti, kas vyksta.

Pykau ant savęs už tai, kad praleidau dvidešimt minučių maudydamasi, užuot aplankiusi brolius.

– Ji sveiksta, – ėmiau atsargiai rinkti žodžius. – Gavo vaisių, kad miegotų ir greičiau pagytų. Juk žinote, kokia ta mūsų mama. Jeigu nemiegotų, visą laiką lakstytų paskui mus rūpindamasi, kad darytume, kas priklauso. O dabar ji gerai pailsės ir atsikels sveikut sveikutėlė.

– O, – kilstelėjęs pečius tarė Ostinas.

Nors man labai trūko mamos, jiems buvo dar sunkiau.

– O kaip Aurenas? – paklausė Keidenas, knibinėdamas šerpetą, nors seniau taip niekada nedarydavo.

– Kol kas iš jo nėra jokių žinių, bet esu tikra, kad šiuo metu Aurenas labai užimtas – jam reikia įsikurti naujoje vietoje. Juk jis tapo vedusiu vyru.

Iš Keideno veido buvo matyti, kad jis nepatenkintas atsakymu.

– Kaip manai, ar jis grįš?

Giliai įkvėpiau.

– Šįvakar apie tai negalvokim. Esu tikra, kad Aurenas labai greitai paskambins ir viską mums papasakos. Dabar svarbu žinoti tik tai, kad jūsų brolis yra laimingas, kad mama pasveiks, o aš rūpinuosi, kad viskas būtų gerai. Sutarta?

Jie nusišypsojo.

– Sutarta.

Per kelias akimirkas Ostino veidas pasikeitė iš visiškai ramaus į vargų nukamuotą, jam pradėjo virpėti apatinė lūpa.

– Tai aš kaltas, tiesa?

– Dėl ko kaltas? – priklaupiau ant kelio priešais jį.

– Dėl mamos. Viskas per mane. Ji visą laiką kartodavo, kad nurimčiau, o paskui braukdavo ranka sau per plaukus kaip tada, kai būna baisiai pavargusi. Tai mano kaltė. Per mane ji taip smarkiai pavargo.

– Tu bent jau nevarginai jos dėl mokyklos, – tyliai pasakė Keidenas. – Aš visą laiką prašinėdavau geresnių knygų ir mokytojų, vis ko nors klausinėdavau, nors ji turėjo milijonus kitų darbų. Aš užimdavau visą jos laiką.

Taigi dabar kiekvienas kaltiname save. Nuostabu.

– Ostinai, tai netiesa, išmesk tokias mintis iš galvos, – pasakiau prisitraukdama jį ir apkabindama. – Mama yra karalienė. Palyginti su tokiomis pareigomis, tu nekeli jai jokių rūpesčių. Taip, būti mama sunku, bet norėdama pralinksėti ji visada atskubėdavo pas mus. O kuris iš mūsų pats linksmiausias?

– Aš, – broliuko balsas buvo tylus, bet šluostydamasis nosį jis truputį nusišypsojo.

– Taigi. O tu, Keidenai, kaip manai, ar mama mieliau atsakytų į tūkstantį tavo klausimų, ar leistų tau keliauti per gyvenimą be vieno teisingo atsakymo?

Jis dar truputį pasikrapštė pirštus apie mėgindamas suvokti, ką išgirdo.

– Mama norėtų, kad paprašyčiau jos pagalbos.

– Na, matai. Pripažinkime, su mumis jai niekada nebūna nuobodu.

Ostinas nusijuokė, ir Keideno akys pralinksėjo.

– Kad ir ką ji per mus patiria, jai tai patinka. Mama jėga verčia mane mokytis dailyparašcio, bet nori turėti dukterį. Sutinka tapti tau, Keidenai, vaikšciojančia enciklopedija, kad neprarastų ryšio su mumis. Mieliau maldauja tavęs, Ostinai, sėdėti ramiai, užuot auginusi tik tris vaikus. Nė vienas iš mūsų nekaltas, kad jai taip atsitiko, – užtikrinau.

Laukiau, kol broliai apsigręš ir nubėgs, kad tik pamirštų leidę sau taip susijaudinti. Tačiau jie nejudėjo iš vietos. Mintyse atsidusau, nes žinojau, ko jie trokšta, ir buvau pasirengusi netekti šiek tiek saldaus miego, kad tik jiems būtų geriau.

– Ar norite šiąnakt miegoti čia?

Ostinas nušuoliavo prie mano lovos.

– Taip!

Papurčiau galvą. Ką aš darysiu su šitais berniukais? Įsiropščiau į lovą, ir Keidenas prisiglaudė man prie nugaros, o Ostinas padėjo galvą ant pagalvės priešais. Pamačiau, kad šviesa vonioje tebedega, bet numojau ranka. Šiuo metu mums nepakenks daugiau šviesos.

– Be Aureno viskas kitaip, – tyliai pasakė Keidenas.

Ostinas sulenkė rankas ir tvirčiau susisupo į antklodę.

– Aha, kažkaip ne taip.

– Žinau. Bet nesijaudinkit. Vėl išmoksime jaustis gerai. Pamatysit.

Kažkodėl maniau, kad dėl jų man pavyks tai padaryti.

Penktas skyrius

– Labas rytas, Jūsų Šviesybe.

– Labas rytas, – atsakiau liokajui. – Prašau atnešti stiprios kavos. Man tiks visa, ką virėjas paruošė *Elitui*.

– Žinoma.

Jis grįžo nešinas blynais su mėlynėmis, dešrelėmis ir kietai virtu kiaušiniu, perpjautu pusiau. Knebinėjau maistą sklaidydama laikraščius. Jie rašė apie prastą orą viename iš regionų ir apie spėliones, kas ką ves kažkurioje kitoje šalyje, bet šiaip jau atrodė, kad visa tauta nieko kito neveikia, tik jaudinasi dėl mano mamos. Jaučiausi dėkinga. Po Aureno laiško buvau tikra, kad, paskelbus mane valdove, šalis sukils. Tebemaniau, kad jei atsiras bent menkiausių įtarimų, jog man gali nepavykti, piliečių neapykanta užgrius mane be gailėsčio.

– Gerą dieną! – kažkas šūktelėjo.

Ne kažkas. Henrio balsą būčiau atpažinusi net per miegus.

Pakėliau akis į jį ir Eriką, nusišypsojau ir pamojau jiems. Man netgi patiko, kad Henris toks atitrūkęs nuo rūmuose

tyrancio liūdesio. Na, o Erikas, nuolat padedantis savo auklėtiniui susigaudyti, kas vyksta, visada elgiasi ramiai ir maloniai, kad ir kas dėtųsi aplinkui.

Ostinas ir Keidenas atėjo su Kailu, abu dairydami ta pačia kryptimi. Iš Kailo kūno kalbos galėjai matyti, kad jis stengėsi juos pralinksminti, ir jie, nors ir tvirtai sučiaupę lūpas, apdovanojo jį nedrąšiomis šypsenomis. Įžengęs kartu su Heilu ir Foksu Ijanas maloniai mane nustebino, nes pagaliau pamačiau jį bendraujant su kitais. Gunaras sekė jiems iš paskos it visų pamirštas. Palikau vaikiną *Elite*, nes negalėjau pamiršti, kaip smarkiai mane prajuokino jo eileraštis. Tiesa, išskyrus tą vieną nutikimą, menkai jį tepažinojau. Su Gunaru – ir su kitais – turėsiu labiau pasistengti.

Mano broliai atsisėdo į savo vietas, atrodė ramesni nei paprastai. Mane persmelkė skausmas, kai pamačiau, kiek daug tuščių vietų prie mūsų šeimos stalo. Tokia širdgėla – tyli, persunkta vienišumo, – apima žmogų taip greitai, kad nė nepastebėsi. Iš to, kad mano broliai, gal nė nesuvokdami, laiko nuleidę galveles žemiau nei įprastai, supratau, jog širdgėla kėsina ir į jų širdis.

– Ostinai! – Jis pakėlė akis į mane; pajutau į mus atkreiptus *Elito* žvilgsnius. – Ar pameni tą dieną, kai mama iškepė blynų?

Keidenas prapliupo juoku ir grįžtelėjo į kitus papasakoti istorijos.

– Augdama mama labai daug gamindavo, todėl kartais ką nors paruošdavo ir mums – šiaip sau, juokais. Paskutinį kartą bandė gaminti gal prieš ketverius metus.

Išsišiečiau.

– Ji puikiai žinojo, kad yra primiršusi, kaip tai daroma, bet vis tiek panoro iškepti mums blynų. Reikalas tas, kad mama užsimanė sudėlioti iš uogų žvaigždes, gėles ir veidus. Dėliodama uogas, per ilgai palaikė tešlą ant keptuvės, todėl, kai apvertė blynus, visi buvo prisvilę.

Ostinas nusijuokė.

– Aš prisimenu! Prisimenu traškiuosius blynus!

Išgirdau kikenant *Elitą*.

– O tu buvai tokia bjauri, kad nė neparagavai! – pareiškė Keidenas.

Susigėdusi linktelėjau.

– Suveikė savisaugos instinktas.

– Tiesą sakant, jie buvo visai neblogi. Traškūs, bet neblogi, – pasakė Ostinas ir atsikando blyno iš savo lėkštės. – Prisiminus anuos, šitie atrodo per silpni.

Išgirdau skardų juoką ir pažvelgiau į Foką, purtantį galvą.

– Mano tėtis irgi labai prastas kulinaras, – garsiai, kad visi girdėtų, pasakė jis. – Mes dažnai kepame ant grotelių, ir jis visada stebisi, kad patiekalai „išeina pajuodę“, – jis parodė kabutes pirštais.

– Nors iš tikrųjų tai reiškia sudegę, taip? – pasitikslino Gunaras.

– Aha.

– Mano tėtis... – iš lėto pabilo Erikas.

Nustebau, kad jis nori dalyvauti pokalbyje, ir nejučia susidomėjusi pasirėmiau galvą ranka.

– Jis su mano mama turi tokį patiekalą, kurį gamina vienas kitam. Jį reikia kepti. Paskutinį kartą jį ruošdamas tėtis trumpam išėjo iš virtuvės, ir ji taip prirūko, kad jiedviem teko porai dienų persikraustyti pas mane, kol išsivėdino namai.

– Gyveni atskirai nuo tėvų? – paklausė Kailas.

Erikas papurtė galvą.

– Ne. Todėl mūsų svetainė tapo mano miegamuoju. Buvo tikra dovanėlė, kai mama atsikėlė šeštą ryto ir pradėjo tvarkytis.

Gunaras pritariamai nusikvatojo.

– Kodėl tėvai visada šitaip elgiasi? Ir būtinai tą dieną, kai galėtum ilgiau pamiegoti.

Pašnairavau į juos.

– O kodėl jų nepaprašius, kad taip nedarytų?

Foksas pasiutusiai nusikvatojo.

– Gal jūs ir galėtumėt, Jūsų Šviesybe!

Puikiai supratau jį norint mane paerzinti, bet žinojau, kad ne iš piktos valios.

Prabilo Heilas:

– Jei jau kalbame apie namus, ar dar kas nors, be manęs, jaudinasi, kad pralaimėjęs grįš namo visiškai išlepintas tokio gyvenimo? – ir mostelėjo į stalą ir kambarį.

– Tik ne aš, – kategoriškai drėbtelėjo Kailas, ir vaikinai pratrūko juoku.

Kambarį užtvindė pasakojimai ir pašaiptos pastabos; kiekvienos istorijos pabaiga įžiebavo kurio nors kito vaikino prisiminimus. Užvirė toks triukšmingas pokalbis, griaudėjo toks

audringas juokas, kad niekas nepastebėjo vienišos kambarinės, tiesiai per kambarį einančios prie manęs. Ji nusilenkė ir palinko į mane.

– Jūsų motina pabudo.

Mane užliejo neįvardijamų jausmų lavina, iš jų pažinau gal tik vieną – visa nustelbiantį džiaugsmą.

– Dėkui!

Išbėgau iš kambario per daug susijaudinusi, kad laukčiau Keideno su Ostinu.

Skriete skriejau koridoriais, įpuoliau į ligoninės sparną ir sustojau atgauti kvapo tik prie palatos durų. Lėtai jas atvėrusi, atkreipiau dėmesį į širdies monitorių, vis dar skaičiuojantį kiekvieną mamos širdies tvinksnį; mūsų akims susitikus, jie truputį padažnėjo.

– Mama... – sušnibždėjau.

Tėtis pažvelgė per petį į mane ir nusišypsojo, nors jo akys buvo paraudusios ir pritvinkusios ašarų.

– Idlina, – sušnibždėjo mama, tiesdama į mane ranką.

Priėjau arčiau, vos įžiūrėdama ją pro ašaras.

– Labas, mama. Kaip jautiesi? – suėmiau jos ranką, bet turėjau susilaikyti, kad per daug nesuspausčiau.

– Truputį skauda.

Vadinasi, skauda labai.

– Išsėkis tiek, kiek reikia, kad pasijustum geriau, sutarta? Neskubėk pasveikti.

– Kaip tu laikaisi?

Atsitiesiau, kad mano žodžiai būtų įtikimesni.

– Viskas kontroliuojama, o Keidenui ir Ostinui sekasi puikiai. Esu tikra, kad jie tuojau ateis. Be to, šįvakar einu į pasimatymą.

– Šaunuolė, Ide.

Tėtis patenkintas išsišiepė ir vėl atsisuko į mamą.

– Matai, brangioji? Manęs ten visai nereikia. Galiu likti čia su tavimi.

– O Aurenas? – paklausė mama ir giliai atsiduso.

Nusiminiau. Man žiojantis sakyti, kad su juo dar nekalbėjome, tėtis prabilo pirmas:

– Šįryt skambino.

Stovėjau priblokšta.

– Ką?

– Jis pasistengs grįžti anksčiau, bet sakė, kad yra šiokių tokių sunkumų, nors buvo pernelyg susijaudinęs ir nepaaiškino, kokių. Prašė perduoti, kad myli tave.

Tikėjausi, kad paskutiniai žodžiai skirti man, bet kalbėdamas tėtis žiūrėjo į mamą.

– Noriu savo sūnaus, – trūkčiojančiu balsu pasakė mama.

– Žinau, mieloji. Laukti liko nebeilgai, – tėtis patrynė mamai ranką.

– Mama!

Į palatą įėjo Ostinas. Iš veido buvo matyti, kad vos tramdo jaudulį. Keidenas šnirpščiojo, bet vis tiek stovėjo išsitempęs it styga, tarsi apsiverkti būtų per žema.

– Labas, – mama labai pasistengė jiems plačiai nusišypsoti; kai Ostinas pasilenkė apkabinti, jos veidu perbėgo skausmo šešėlis, tačiau ji neišleido nė garso.

– Buvome labai geri, – prisiekė jis.

Mama nusišypsojo.

– Kuo greičiau liaukitės.

Nusijuokėme.

– Labas, mama.

Prisibijodamas liestis, Keidenas atsargiai pabučiavo ją į skruostą.

Mama pakėlė ranką ir priglaudė delną jam prie skruosto. Rodos, ji stiprėjo sulig kiekviena akimirka, žiūrėdama į mus. Įdomu, ką būtų dariusi, jei Aurenas būtų čia. Šokusi iš lovos?

– Norėjau, kad pamatytumėt, jog man viskas gerai, – jos krūtinė smarkiai kilnojosi, bet šypsena nedingo nuo veido. – Tikiuosi rytoj grįžti į savo kambarį.

Tėtis paskubomis linktelėjo.

– Taip, jei šiandien nebus jokių incidentų, jūsų mamai bus leista ten grįžti.

– Labai gerai, – išgirdusio naujieną Keideno balsas suskambo žvaliau. – Vadinasi, tu jau beveik sveika.

Nenorėjau užgesinti vilties, sužibusios jo ir Ostino akyse. Dažniausiai Keidenas būdavo labai įžvalgus ir pastebėdavo bet kokį apsimetinėjimą, o šįkart, be jokios abejonės, labai norėjo, kad tai būtų tiesa.

– Tikrai taip, – atsakė mama.

– Gerai, brangieji, – tarė tėtis, – jau pamatėt mamą, o dabar noriu, kad grįžtumėt prie mokslų. Mes ir toliau turim vadovauti šaliai.

– Idlina davė mums laisvadienį, – pareiškė Ostinas.

Kaltai nusišypsojau. Kai šįryt išlipome iš lovos, tai buvo vienintelis mano nurodymas. Norėjau, kad broliai pažaistų.

Nuskambėjo silpnas, bet gražus mamos juokas:

– Kokia dosni karalienė!

– Dar ne karalienė, – paprieštaravau. Jaučiausi dėkinga, kad tikroji karalienė gyva, kad kalba ir šypsosi.

– Vis vien, – pasakė tėtis, – mamai reikia pailsėti. Pasirūpinsiu, kad pasimatytumėt su ja prieš eidami miegoti.

Tai nuramino berniukus, jie išėjo mojuodami mamai.

Pabučiavau ją į kaktą.

– Myliu tave.

– Mano mergaite, – ji palietė man plaukus nusilpusiais pirštais. – Ir aš tave myliu.

Šie žodžiai buvo pirmasis šiandienos ramstis; pamaniau, jog likusią dienos dalį išgyvensiu žinodama, kad antruoju taps Kailas Vudvorkas.

Išėjusi iš ligoninės sparno susitikau kitą Vudvorkų šeimos narį.

– Ponia Marli? – paklausiau.

Ji pakėlė akis. Sėdėjo ant suoloelio, rankose maigydama nosinę, patinusių nuo ašarojimo veidu.

– Ar viskas gerai?

Ponia Marli nusišypsojo.

– Daugiau nei gerai. Taip bijojau, kad ji nepabus, ir... Tiesą sakant, nežinau, ką be jos daryčiau. Buvimas čia, su tavo mama, yra visas mano gyvenimas.

Prisėdau šalia ir apkabinau geriausią mamos draugę, o ji priglaudė mane it savą pačios dukterį. Buvo truputį liūdna,

nes žinojau, kad tai, ką moteris pasakė, nėra tik jausmingi žodžiai. Randais jos delnuose buvo įrašytas ilgas pasakojimas, kaip iš garbingos varžovės ji virto nedora išdavike, o galiausiai – ištikima dama. Kalbėdamosi apie praeitį, jiedvi su mama kai ką nutylėdavo, o aš nieko neklausinėdavau, nes tai buvo ne mano reikalas. Vis dėlto nerimavau, kad ponია Marli mano, jog mano tėvai atleido jai ir jos vyrui tik todėl, kad šie rodo jiems savo atsidavimą.

– Sužinojau, kad tu su broliais buvai aplankyti mamos. Nenorėjau sutrikdyti jūsų susitikimo, todėl laikiu, kol galėsiu ją pamatyti.

– Ar matėte išeinant mano brolius? Mes jau baigėme. Turėtumėte paskubėti, kol mama vėl neužmigo. Žinau, kad norėtumėte jus pamatyti.

Ponia Marli dar kartą nusišluostė skruostus.

– Kaip aš atrodau?

Nusijuokiau.

– Labai nusiminusi.

Tvirčiau ją apkabinau.

– Eikit vidun. Ir gal galėtumėt retkarčiais juos aplankyti? Žinau, kad man nepavyks ateiti kada panorėjus.

– Nesijaudink. Pranešiu tau naujienas kaip įmanydama dažniau.

– Dėkoju, ponია Marli.

Mes dar kartą apsikabinome, ir ji patraukė į ligoninės sparną. Atsidusau leisdama sau pasimėgauti trumpa ramybės akimirka. Rodos, kad bent kol kas viskas eina geryn.

Šeštas skyrius

Kailas vedėsi mane per sodą, švelniai prilaikydamas už nugaros. Pilnatis kybojo žemai, todėl net naktį visur driekėsi šešėliai.

– Širyt buvai nuostabi, – pasakė jis, purtydamas galvą. – Visi jaudinamės dėl tavo mamos, be to, labai keista, kad Aureno nėra šalia. O Keidenas? Nebuvau matęs jo tokio... suglumusio.

– Nors Keidenas tvirčiausias iš mūsų. Tai siaubinga.

– Per daug nesijaudink. Nieko nuostabaus, kad dabar kaip nesavas.

Žingtelėjau artyn prie Kailo.

– Žinau. Tiesiog man sunku matyti, kaip jaudinasi toks ramus žmogus.

– Todėl šio ryto pusryčiai ir buvo tokie puikūs. Maniau, laukia liūdnas pasisėdėjimas – niekas nekalbės apie tai, kas vyksta, arba išvis tylės. O tu tiesiog ėmei ir pralaužei ledus. Labai įspūdinga. Nepamiršk, kad tai sugebi.

Kailas pamojavo smiliumi it pamokslaudamas.

– Ką sugebu? Pralinksminti? – nusijuokiau.

– Ne, reikėtų sakyti, kad moki įnešti lengvumo, – susikaupęs rinko žodžius Kailas. – Esi ne kartą taip padariusi. Per pokylius ir *Pranešimų* laidas. Tu gebi pakeisti atmosferą. Ne visiems tai pavyksta.

Priėjome sodo pakraštį, kur plati lygi pieva ribojosi su mišku.

– Ačiū, man tai be galo svarbu. Labai nerimauju.

– Nieko tokio.

– Tai rimčiau, nei manė mama, – sustojusi įsisprendžiau rankomis į šonus ir svarsčiau, ar išsipasakoti Kailui. – Aurenas paliko man laišką. Ar žinai, kad žmonės nepatenkinti monarchija? Ypač manimi. O dabar, galima sakyti, aš viskam vadovauju. Nesu tikra, kad žmonės tam pritaria. Kartą jau buvau apsvaidyta maistu. Esu skaičiusi galybę bjaurių straipsnių apie save... O jeigu žmonės pradės mane viskuo kaltinti?

– Na ir kas? – nusišaipė Kailas. – Juk turime iš ko rinktis. Galėtume įvesti diktatūrą – štai tada žmonės apsiraminėtų. Arba paversti šalį federaline respublika, konstitucine monarchija... O gal teokratija? Tiesiog perleistume visą valdžią Bažnyčiai.

– Kailai, aš rimtai! O jeigu jie mane nuvers?

Jis delnais suėmė man veidą.

– Idlina, to nebus.

– Bet kartą jau buvo! Taip žuvo mano seneliai. Į namus įsiveržė žmonės ir juos nužudė. Nors visi dievino senele!

Jaučiau kaupiantis ašaras. Ak, pastarąsias porą dienų nesiliauju šniurkščiojusi! Užkliudžiau Kailo ranką, keldama sąvąją, kad nusišluostyčiau akis.

– Paklausyk. Tai įvykdė saujelė radikalų. Jų nebėra, o žmonės pernelyg užsiėmę kiekvienas savo gyvenimu, kad švaistytų laiką kišdamiesi į tavąjį.

– Negaliu to tiesiog imti ir pamiršti, – šnibždėjau. – Buvo dalykų, kuriais tikėjau visa širdimi, bet per kelias pastarąsias savaites visa tai žlugo.

– Ar tu... – jis stabtelėjo ir pažvelgė man į akis. – Ar norėtum dabar apie tai negalvoti?

Nurijau seilę, įvertindama pasiūlymą. Pasivaikščiojimas dviese šią tamsią, tylią naktį labai priminė aną vakarą, kai pirmą kartą pasibučiavome. Tik šįkart niekas mūsų nestebėjo, neketino aprašyti laikraštyje. Mūsų tėvai buvo kažkur toli, o sargybiniai nesekė iš paskos. Vadinas, bent vieną akimirką niekas man nesutrukdys gauti, ko noriu.

– Idlina, padarysiu visa, ko paprašysi, – sušnibždėjo jis.

Papurčiau galvą.

– Negaliu prašyti.

Jis prisimerkęs pažvelgė į mane.

– Kodėl? Ar padariau ką nors ne taip?

– Ne, kvailiuk, – atsitraukdama pasakiau. – Matyt... – susierzinusį atsidusau. – Veikiau padarei kažką labai teisingai. Negaliu bučiuoti tavęs lyg niekur nieko, nes, pasirodo, tu ne niekas.

Nudelbiau akis, vis labiau irzdama.

– Beje, tu dėl visko kaltas. – Ėmiau vaikštinėti pirmyn atgal, nenuleisdama nuo jo akių. – Man patiko tavęs nemėgti. Patiko nemėgti nė vieno iš jūsų, – prisidengiau veidą. – O dabar esu įsivėlusį į šitą reikalą ir tokia sutrikusi, kad nieko

nebesuprantu. Težinau, kad tu man svarbus, ir neišmanau, ką su tuo daryti.

Man sukaupus drąsą ir pakėlus akis, Kailas kvilaukė šypsojosi.

– Dievaži, ko tu toks patenkintas savimi?

– Atleisk, – tarė jis, nesiliaudamas šypsotis.

– Ar bent įsivaizduoji, kaip man baisu apie tai kalbėti?

Jis žingtelėjo arčiau.

– Turbūt taip pat, kaip man girdėti.

– Aš rimtai, Kailai.

– Aš irgi! Pirmiausia, labai keista svarstyti, ką visa tai reiškia, nes turi titulą, kada nors valdysi šalį, ir visas tavo gyvenimas suplanuotas už tave. Išprotėčiau stengdamasis visa tai suvokti. Antra, geriau už bet ką kitą rūmuose žinau, kad nemėgsti kalbėti apie jausmus. Tokia išpažintis tau turėtų būti skausminga.

Linktelėjau.

– Nepykstu, kad man patinki... Ne, tiesą sakant, pykstu.

Jis nusijuokė.

– Tai iš tikrųjų siutina.

– Bet man reikia žinoti dabar, kol nenuėjome per toli, ar jauti man ką nors panašaus. Bent menkiausią jausmo trupinėlių. Nes jeigu ne, turiu susidaryti planą.

– O jeigu jaučiu?

Pakėliau rankas ir paleidau kristi.

– Tada man vis tiek reikia plano, bet jau kitokio.

Kailas sunkiai atsiduso.

– Tiesa ta, kad ir tu man patinki. Nebūčiau to supratęs, jei ne mano naujausi brėžiniai.

– O... Kaip romantiška.

Jis nusijuokė.

– Tikrai truputį romantiška. Seniau man patikdavo projektuoti dangoraižius ir benamių prieglaudas – pastatus, kuriuos žmonės prisimins arba kurie jiems kuo nors padės. Bet aną dieną pagavau save braižantį tau vasarnamį – mažyčius rūmus, galbūt su vynuogynu. O šįryt sumaniau paplūdimio namelį.

Aiktelėjau.

– Visada svajojau apie tokį!

– Mums vis tiek nepavyktų juo pasinaudoti, nes tu valdytum pasaulį, ir panašiai.

– Vis tiek labai miela.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Regis, visa, ką pastaruuju metu sukūriau, skirta tau.

– Tai man labai daug reiškia. Žinau, kaip brangini savo darbą.

– Tai ne visai mano darbas. Bet tai man svarbu.

– Gerai. Ką pasakytum, jeigu laikytume tai dar vienu mums svarbiu dalyku? Mums abiem svarbu, kad kažką jaučiame vienas kitam, ir abudu tai žinome. Žiūrėkim, kas iš to išeis.

– Teisingai. Nepamanyk, kad noriu tave atbaidyti, bet kol kas per anksti vadinti tai meile.

– Kaip tik taip! – pritariau. – Būtų per anksti ir per rimta.

– Pernelyg reikšminga.

– Pernelyg baisu.

Jis nusijuokė.

– Taip pat baisu, kaip netekti sosto?

– Mažų mažiausiai taip pat!

– Oho. Supratau. – Kailas toliau šypsojosi, turbūt svarstydamas tą nedidelę tikimybę, kad įsimylėsime vienas kitą. – Taigi kas toliau?

– Manau, tęsiu *Atranką*. Nenoriu tavęs įskaudinti, bet taip reikia. Turiu būti tikra.

Jis linktelėjo.

– Nenorėčiau būti su tavimi, jei nebūtum tikra.

Stovėjome klausydamiesi, kaip žolėje šnara vėjas.

Kailas atsikrenkštė.

– Man atrodo, reikėtų pavalgyti.

– Su sąlyga, kad gaminsiu ne aš.

Jis uždėjo ranką man ant pečių, ir mudu pasukome rūmų link. Taip vaikinai dažnai apkabina savo merginas.

– Bet anąsyk mums puikiai sekėsi.

– Visa, ką prisimenu, tai sviestas.

– Tuomet žinai viską.

Ryte patraukiau tiesiai į ligoninės sparną, trokšdama išvysti mamos veidą. Net jeigu mama miegos, man tereikia įrodymo, kad ji gyva ir kad sveiksta. Bet pravėrusi duris išvydau mamą nubudusią ir sėdinčią lovoje. Šįkart miegojo tėtis. Ji šypsodamasi pakėlė pirštą prie lūpų. Kita ranka švelniai glostė tėčiui plaukus, kol jis miegojo išsikėtęs ant kėdės, užsikniaubęs ant lovos, pasikišęs ranką po galva, kita apglėbęs jos kelius.

Tyliai priėjau iš kitos pusės ir pabučiavau mamą į skruostą.

– Vis prabundu naktį, – sušnabždėjo ji ir švelniai spustelėjo mane. – Visi šitie vamzdeliai ir aparatai mane erzina. Ir visada randu jį budintį, stebintį mane. Gera matyti miegantį.

– Man irgi. Pastaruoju metu tėtis atrode išsekęs.

Ji nusišypsojo.

– Et, esu mačiusi dar labiau nusivariusį. Jis ištvers.

– Ar tave jau apžiūrėjo gydytojai?

Ji papurtė galvą.

– Paprašiau jų, kad sugrįžtų, kai tėtis bent truputį pailsės.

Vis tiek jau greitai persikelsiu į savo kambarį.

Žinoma. Moteris, ką tik patyrusi širdies smūgį, gali palūkti nepersikėlusi į patogesnę vietą, kad jos vyras galėtų nusūsti. Rimtai, jei ir susirasiu vyrą, tai ar mes bent iš tolo prilygsime jiedviem?

– Kaip laikaisi? Ar kiti padeda? – mama toliau glostė tėčiui plaukus.

– Atleidau Kodlį. Turbūt vakar to nepaminėjau.

Ji sustingo ir įsmeigė į mane įdėmų žvilgsnį.

– Ką? Kodėl?

– A, nieko rimto. Jis tiesiog pasiūlė pradėti karą.

Ji prisidengė burną, kad nesusijuoktų išgirdusi, kaip abejingai kalbu apie tokį dalyką. Kitą akimirką mamos šypsena dingo, ji priglaudė abu delnus sau prie krūtinės.

– Mama? – per garsiai paklausiau, ir tėčio galva šovė aukštyn.

– Mieloji, kas yra?

Mama papurtė galvą.

– Tik maudžia siūles. Viskas gerai.

Tėtis klestelėjo atgal ant kėdės, bet liko sėdėti tiesus, trumpam atidėjęs miegą. Mama pabandė atnaujinti pokalbį, stengdamasi bet kokia kaina nukreipti dėmesį nuo savęs.

– O kaip *Atranka*? Kaip einasi ten?

Patylėjau.

– Palyginti neblogai. Neturėjau kada susitikti su vaikiniais, bet pasistengsiu ištaisyti padėtį. Jau vien dėl to, kad artėja *Pra-nešimų* laida.

– Žinai, mieloji, niekas tavęs nesmerktų, jeigu nutrauktum *Atranką*. Šią savaitę tiek visko patyrei, be to, laikinai eini karalienės pareigas. Nemanau, kad būtina viską suderinti.

– Visi vaikinai labai mieli, – įsiterpė tėtis, – bet jei šitai reikalauja per daug tavo dėmesio...

Atsidusau.

– Man atrodo, atėjo laikas atvirai pasikalbėti apie tai, kas yra mažiausiai mylimas mūsų šeimos narys. Bent jau mūsų šalies piliečių. Sakote, niekas manęs nesmerktų, o aš esu įsitikinusi, kad smerktų, dar ir kaip.

Mama su tėčiu susižvelgė, rodos, ketindami man paprieštarauti, bet nenorėdami meluoti.

– Jei žadu vieną dieną tapti karaliene, turiu užkariauti žmonių širdis.

– Ir manai, kad geriausias tam būdas – susirasti vyrą? – įtariai pasiteiravo mama.

– Taip. Visą lemia valdinių požiūris į mane. Jie laiko mane pernelyg šalta. Pats geriausias būdas tai paneigti – ištekėti. Jie mano, kad aš perdėm vyriška. Geriausias būdas tai paneigti – tapti nuotaka.

– Nežinau. Vis dar abejoju, ar tau naudinga tęsti *Atranką*.

– Ar turėčiau tau priminti, kad šita *Atranka* buvo tavo sumanymas?

Ji atsiduso.

– Tik paklausk savo dukters, – pasakė jai tėtis. – Labai protinga mergina. Visa į mane.

– Ar nenorėtum dar pamiegoti? – šaltai paklausė mama.

– Ne, jaučiuosi kaip niekad žvalus, – atsakė jis.

Nesu tikra, ar tėtis taip pasakė norėdamas tęsti pokalbį, ar jautė pareigą skirti visą dėmesį mamai. Bet kuriuo atveju buvo aišku, kad meluoja.

– Tėti, atrodo taip, tarsi mirtis būtų sudavusi tau per veidą.

– Kandumą irgi paveldėjai iš manęs.

– Tėti!

Jis nusijuokė, mama taip pat, o tada jos ranka pakilo ir vėl prigludo prie krūtinės.

– Matai? Tavo prasti juokeliai pasidarė pavojingi gyvybei. Metas liautis.

Juodu su mama nusišypsojo vienas kitam.

– Idlina, eik ir elkis, kaip dera. Palaikysime tave kiek galėdami.

– Ačiū. Ir prašau jūsų pailsėti. Abiejų.

– Oi, kokia ji valdinga, – sudejavo mama.

Tėtis pritariamai linktelėjo.

– Žinau. Kuo save laiko?

Dar kartą pažvelgiau į juos. Tėtis mirktelėjo man. Kad ir ką šiandien man pamėtės likimas, bent jau turiu tėvus.

Palikusi juodu užlipau į kabinetą, kuriame buvau priblokšta nuostabaus grožio gėlių puokštės ant mano stalo.

– kažkas mano, kad jums puikiai sekasi, tiesa? – pasakė Nina.

– Arba kažkas mano, kad mirsiu nuo streso, ir nori pirmasis atsiųsti gėlių ta proga, – pajuokavau nenorėdama pripažinti, jog esu maloniai nustebinta.

– Pralinksmekit. Jums puikiai sekasi.

Tačiau Ninos žvilgsnis buvo atkreiptas ne į mane – ji spoksojo į kortelę. Maldaujamai atkišo man, kad perskaityčiau, kas parašyta, o aš paėmiau ir prisikišau ją kuo arčiau krūtinės.

Kai anądien išsiskyrėme, atrodei truputį nusiminusi. Norėjau, kad šiandien pradėtum dieną linksmesnė. Esu šalia, jei ko prireiktų. Maridas.

Nusišypsojau ir gražinau kortelę Ninai; ši aiktelėjo, paskui dar kartą nužvelgė didžiulę puokštę.

– Nuo ko jos? – paklausė pro duris įžengęs generolas Legeris.

– Nuo Marido Ilėjos, – atsakiau.

– Girdėjau, kad buvo užsukęs. Ar tik atnešė dovanų, ar ko nors norėjo? – paklausė generolas, neslėpdamas skepticizmo.

– Keista, bet Maridas atėjo pasiteirauti, ar galėtų man kuo nors padėti. Pasiūlė savo pagalbą, bendraujant su visuomene. Jis žino kur kas daugiau apie paprastų žmonių gyvenimą po kastų panaikinimo nei aš.

Generolas Legeris irgi priėjo prie stalo ir išspoksojo į ekstravagantišką kompoziciją.

– Nežinau. Reikalai tarp tavo ir jo šeimos susiklostė prastai.

– Puikiausiai prisimenu. Bet tai gali būti puiki proga daugiau apie tai sužinoti, prieš išmušant mano valandai.

Generolas man nusišypsojo, jo žvilgsnis sušvelnėjo.

– Ji jau išmušė, Jūsų Šviesybe. Būkite atsargi spręsdama, kuo pasitikėti, gerai?

– Klausau, pone.

Nina vis skraidė padebesiais.

– Kas nors turi pasakyti Markui, kad pasitemptų. Esu ką tik smarkiai paaukštinta. Tai kur mano gėlės?

– Gal jis ketina pats jas įteikti? Būtų labai romantiška, – pasakiau.

– Fui! Tik ne jis, – nepatikliai atšovė ji. – Net jei visi rūmuose išmirtų, ir aš kažkokiu būdu tapčiau karaliene, jis tikriausiai negautų laisvadienio. Visą laiką užsiėmęs.

Nors Nina bandė pajuokauti, pajutau, kad jai liūdna.

– Bet darbas jam patinka, tiesa?

– O taip, Markui patinka jo tyrimai. Tiesiog labai sunku, kai jis taip toli ir toks užsiėmęs.

Nežinojau, ką dar galėčiau pasakyti ta tema, todėl vėl ėmiau kalbėti prie savo dovanos.

– Atrodo pernelyg prabangiai, nemanai?

– Manau, kad gėlės tobulos.

Papurčiau galvą.

– Kad ir kaip ten būtų, jas vis tiek reikia padėti kur nors kitur.

– Nejaugi nenorite jų matyti? – dvejodama pasakė Nina, bet vis tiek palinko paimti vazos.

– Ne, man reikia, kad stalas būtų tuščias.

Ji gūžtelėjo pečiais, atsargiai pakėlė gėlių kompoziciją ir buvo beišnešanti į Moterų kambarį. Atsisėdau prie stalo, stengdamasi susikaupti. Jei noriu užkariauti savo piliečių simpatijas, turiu susikaupti. Tai būtina, pasak Aureno.

– Luktelėk! – ištariau garsiau nei ketinau, ir Nina sustojo kaip įbesta. – Padėk jas, kur buvo.

Ji nusivaipė bet vis tiek grąžino gėles į vietą.

– Kodėl apsigalvojot?

Pakėliau akis į puokštę ir perbraukiau pirštais keletą apatinių žiedlapių.

– Ką tik prisiminiau, kad vienu metu galiu ir vadovauti, ir mėgti gėles.

Septintas skyrius

Arėjant vakarienei, rimtai sunerimau, kad galiu imti ir užmigti prie stalo. Greičiausiai niekas nesupyks, jei nedalyvaušiu. Bendra vakarienė dažniausiai praeidavo ramiai, nebent pasistengdavau, kad būtų kitaip. Tačiau nulipusi žemyn ir išvydusi, kaip močiutė Singer sviedžia liokajui savo rankinę, supratau, kad šįvakar nuobodu nebus.

– Nedrįskit man aiškinti, kad negaliu pasirodyti tokiu metu! – mosavo ji raukšlėtu kumščiu, ir man teko prikąsti lūpą, kad nesusijuokčiau.

– Ponia, jūs ne taip supratot, – sunerimęs kalbėjo sargybinis. – Aš tik pasakiau, kad jau vėlu.

– Karalienė norės mane pamatyti!

Močiutė Singer buvo baugi esybė. Jeigu mano vadovaujami būtume stoję į karą, nedvejodama būčiau siuntusi ją į priešakinės linijas. Jau po savaitės būtų grįžusi namo, vedina už ausies sučiuoptu priešu.

Įžengiau į fojė.

– Močiute.

Ji kaipmat nusisuko nuo sargybinio, jos veido išraiška persimainė į pačią lipšniausią.

– O, štai ir mano brangioji mergaitė. Televizija paslepia dalį tavo grožio – tu tokia miela!

Pasilenkiau, kad močiutė galėtų pabučiuoti mane į abu skruostus.

– Ačiū... gal ir taip.

– Kur tavo mama? Jau seniai norėjau užėiti, bet Mei prašė, kad nesikiščiau.

– Jai daug geriau. Galiu nuvesti tave pas ją, bet gal norėtum pirmiau pavalgyti ir atsigauti po kelionės? – mostelėjau valgomąjo pusėn.

Kai buvau mažesnė, močiutė irgi gyveno rūmuose, bet po ilgamečių mamos bandymų ją pasirūpinti susikrovė daiktus ir išvažiavo. „Ilgoji kelionė“ iki jos namų trunka vos valandą, bet močiutė ją taip sureikšmina, kad gali manyti ją gyvenant kitoje Ilėjos pusėje.

– Būtų išties puiku, – pasakė ji, žingsniuodama greta manęs. – Šitaip reikia elgtis su vyresniaisiais, įsidėmėk. Truputį daugiau pagarbos.

Močiutės akys dar kartą perskrodė vargšą sargybinį, šis stovėjo suglumęs su jos rankine rankose.

– Dėkoju, pareigūne Ferou. Prašau nunešti rankinę į svečių kambarį trečiame aukšte, tą su vaizdu į sodus.

Jis nusilenkė ir nuėjo, o mes pasukome į valgomąjį. Keli vaikinai jau laukė ten ir išvydę karalienės motiną kilstelėjo antakius. Foksas nedelsdamas priėjo pasisveikinti.

– Ponia Singer, labai džiaugiuosi galėdamas su jumis susipažinti, – pasakė jis ir padavė jai ranką.

– Ak, koks mielas, Ide. Tik pažvelk į šitą veidą, – močiutė sučiupo Fokšą už smakro, ir jis, net tvirtai laikomas, nusijuokė.

– Taip, močiute, žinau. Iš dalies dėl to jis vis dar čia, – pasakiau ir vien lūpomis ištariau Foksui „atsiprašau“, bet tasai tik papurtė galvą, aiškiai pamalonintas jos pritarimo.

Gunaras, Heilas ir Henris visi kartu priėjo su ja susipažinti, todėl pasinaudojau proga pasikalbėti su Eriku.

– Ar rytoj būsi užsiėmęs?

Jis prisimerkė.

– Lyg ir ne, o ką?

– Tiesiog planuoju šį bei tą nuveikti su Henriu.

– A, – pratarė jis ir linktelėjo, tarsi būtų tikėjęsis kaip tik tokio mano atsakymo. – Rytoj mes abu laisvi.

– Gerai, bet nieko jam nesakyk, – pareikalavau.

– Žinoma.

– Ką?! – Išgirdau sušunkant močiutę. – Pakartok.

Prie jos prišoko Erikas ir nusilenkė.

– Atleiskit, ponია. Ponaitis Henris gimė Svendvėjeje ir kalba tik suomiškai. Aš jo vertėjas. Ponaitis Henris sako, kad jam labai malonu su jumis susipažinti.

– O, taip, taip, – atsakė močiutė, spausdama Henriui ranką. –

MAN IRGI MALONU SUSIPAŽINTI!

Nusivedžiau ją prie didžiojo stalo.

– Močiute, jis ne kurčias.

– Na, na, – pasakė ji, tarsi tokio paaiškinimo būtų gana.

– Ar kalbėjai su dėde Džeradu?

– Jis norėtų atvažiuoti, bet turi laiku pabaigti projektą. Juk žinai, kad nesuprantu nė žodžio iš to, ką jis pasakoja, – močiutė mostelėjo ranka, tartum išsklaidydama nesuprantamas dėdės kalbas. – Šnekėjau ir su Kota. Jis abejoja, ar turėtų užsukti, ar ne. Jie su tavo motina daug metų mėgino sutarti, bet susitikę vis tiek riejasi kaip šuo su kate. Bet dabar Kota ramesnis. Man atrodo, kad tai jo žmonos įtaka.

Nusivedžiau močiutę prie stalo, ir ji atsisėdo į mano vietą. Nors čia sėdėjau tik laikinai, vis dėlto užėmusi tėčio vietą šalia jos pasijutau keistai. Man patikėta labai daug, o aš jaučiuosi taip, tarsi būčiau vogčiomis tai pasiekusi.

– Teta Lėja tikrai panaši į žmogų, mokantį nuraminti, – sutikau. – Tikriausiai skirtingi būdo bruožai yra svarbu, padeda palaikyti pusiausvyrą.

Liokajus paskubomis padėjo priešais močiutę lėkštę sriubos, žinodamas apie menką jos kantrybę. Nusišypsojau, jai pradėjus godžiai valgyti.

– Mes su tavo seneliu vienas kitą papildėme. Tavo tėvai irgi.

Nekreipdama dėmesio į savo lėkštę, pasirėmiau smakrą ranka.

– Koks buvo senelis?

– Geras. Labai geras. Visada elgdavosi kaip dera. Pykdavo rečiau nei aš ir neleisdavo, kad bet kokie nemalonumai gadintų jam nuotaiką. Gaila, kad jo nepažinojai.

– Man irgi.

Nebetrukdžiau jai valgyti ir akimis klaidžiojau po kambarį.

Kailas atrodė mano priešingybė ta prasme, kad buvo kuklus, o aš – išdidi. Henris buvo mano atsvara tuo, kad jį viskas džiugino, o aš buvau linkusi visur įžvelgti iššūkius. Ijanas, Foksas, Gunaras... Jie visi turėjo kokią nors savybę, priešingą manajai.

– Ar ta prancūzaitė yra Aureno priešybė? – paklausė močiutė, nė nemėgindama slėpti paniekos.

Susimąščiau.

– Tiesą sakant, ne. Jie tarsį dvi tos pačios širdies dalys, tik skirtinguose kūnuose, – akyse susitvenkė ašaros; jaučiausi labai pavargusi ir be galo ilgėjausi brolio. – Negaliu apsakyti, kaip labai jis myli ją.

Ji suniurnėjo:

– Ganėtinai, kad išvažiuotų.

Atsidusau.

– Ne kitaip, močiute. Aurenui buvo taip sunku būti toli nuo jos, kad jis nusprendė pakelti išsiskyrimo su šeima ir gimtąja šalimi skausmą, nors nežinojo, kaip visa tai priims žmonės.

Ji išgirdo liūdesį mano balse ir uždėjo ranką man ant plaštakos.

– Ar viskas gerai, brangute?

Susitvardžiau.

– Žinoma. Aš tik truputį pavargusi. Turėčiau eiti pailsėti.

Kaip tik tuo metu įbėgo Keidenas su Ostinu, ir šitai man pakišo puikią galimybę pasišalinti.

– Berniukai palydės tave pas mamą.

Močiutė aiktelėjo iš susižavėjimo.

– Mano berniukai! ♪

Pakilau eiti, kol jos dėmesys buvo nukrypęs kitur, ir palei sieną nutipinau pas Henriį. Patapšnojau jam per petį, ir jis pakėlė akis nuo valgio; veide dar kartą supleveno ta nenykstanti šypsena. Sukikenau.

– Gal norėtum rytoj susitikti priešpiečių?

Laukiau, kol įsiterps Erikas, bet Henris pakėlė ranką ir susikaupė.

– Rytoj? Priešpiečiai? – paklausė.

– Taip.

– Gerai, gerai! Taip!

Nusišypsojau.

– Iki pasimatymo ryt.

Išeidama iš kambario dirstelėjau per petį į Henriį – jis laikė sugriebęs Eriką už peties, pradžiugintas kvietimo. Ir labai didžiavosi atlaikęs pokalbį be vertimo. Erikas linksėjo, laimingas dėl draugo, bet... prisiminiau, kad esu mačiusi jį šypsant plačiau.

Pasižiūrėjau į laikrodį. Dešimt minučių po vidurnakčio. Jei dabar užmigčiau, išmiegočiau apie penkias valandas.

Po dešimties minučių paaiškėjo, kad taip nebus. Seniau man puikiai pavykdavo nukreipti mintis nuo dienos įvykių, o dabar atrodė, kad kiekviena įpusėjusi užduotis neatstoja nuo manęs tol, kol ją užbaigiu; užduočiai nesvarbu, ar esu užtektinai pailsėjusi jos imtis.

Užsivilkau chalata, perbraukiau plaukus pirštais it šukomis ir basa išėjau į koridorį. Nusprendžiau darbo kambaryje

atlikti keletą darbų, kad nuraminčiau įkaitusią galvą, o paskui grįžti į lovą. Jei jau ketinau to imtis, man reikėjo kavos.

Buvo pernelyg vėlyvas metas, kad kambarinės dar budėtų, tad patraukiau tiesiai į virtuvę. Rodos, joje visada būdavo pilna žmonių, todėl nedvejojau, kad kas nors man padės. Žingsniuodama antro aukšto laiptų aikštele, staiga atšokau – išgąsdino tiesiai į mane artėjantis pavidalas.

– Oi! – aiktelėjo Erikas, staiga suvokęs, kad kažką sutiko savo kelyje.

Glaudžiau susisiaučiau chalata, nors buvau visiškai apsirėngusi, ir atmečiau plaukus, tikėdamasi neparodyti savo nuostabos.

Jis atsitraukė per porą žingsnių, kurį laiką grąžė rankas ir galų gale netikėtai nusilenkė. Šis judesys buvo toks skubotas ir nerangus, kad nesusiturėjau ir nusijuokiau.

Erikas švelniai šyptelėjo ir papurtė galvą, stebėdamasis tokia kvaila padėtimi. Jis irgi vilkėjo pižamą – kelnes baltais ir mėlynais dryžiais, paprastus medvilninius marškinėlius – ir basomis klaidžiojo po rūmus.

– Dievaži, kodėl nemiegi vidury nakties? – paklausiau.

– Henris labai stropiai mokosi anglų kalbos nuo tada, kai palikot jį *Elite*. Prieš rytdienos pasimatymą nori pasiruošti papildomai. Šiandien baigėm pamoką vos prieš kelias minutes,ėjau į virtuvę išsivirti arbatos su medumi. Sako, kad medus padeda užmigti, – jis kalbėjo tyliai ir greitai tarsi baimindamasis, kad man gali pabosti.

– Tikrai? Galbūt išbandysiu rytoj. Tiesą sakant, pati kaip tikėjau į virtuvę kavos."

– Jūsų Šviesybe, žinau, jog esat labai protinga mergina, todėl man labai nemalonu jums priminti, kad kava nepadedą užmigti. Nė kiek.

Sukikenau.

– Žinau, žinau. Noriu truputį padirbėti. Negalėjau užmigti, tai pamaniau, gal nuveiksiu ką nors naudingą.

– Esu tikras, kad jūs visuomet naudinga. Net kai miegat.

Pasilenkiau lipdama žemais laiptais, o Erikas sekė iš pasokos. Negalėjau negalvoti apie tai, koks nuobodus jis pasirodė pirmąją dieną – tik pilkas žmogaus šešėlis. Dabar jau žinojau, kad tas jo blankumas tebuvo skydas, slepiantis aštrų protą, rūpestingumą ir gerą humoro jausmą. Nors vis dar nesupratau, kodėl Erikas slapukauja, spėjau patirti, kad jo asmenybė gero kai sudėtingesnė, nei leidžiama kitiems matyti.

– Kaip laikosi Henris? Kaip sekasi anglų kalbos pamokos? Jis gūžtelėjo pečiais ir sunėrė rankas už nugaros.

– Gerai. Nors ir ne puikiai. Tiesą sakant, jam reikės dar labai daug laiko, kad išmoktų pats su jumis susikalbėti. Bet Henriui tai labai svarbu, todėl jis stengiasi labiau nei visada. – Erikas linktelėjo, mintyse įvertindamas savo darbą su Henriu. – Atleiskit, pamiršau pasiteirauti. Kaip laikosi jūsų tėvai? Girdėjau, kad jūsų mama atsibudo ir jau taisosi.

– Dėkoju, taip, ji sveiksta. Šiandien turėjo būti perkelta į savo kambarį, bet kažkas buvò ne taip su deguonies kiekiu kraujyje, todėl ji liks ligoninėje iki rytojaus, dėl viso pikto. O tėtis vis dar miega mamos palatoje ant sudedamosios lovos.

Erikas šyptelėjo.

– Priesaika būti kartu „kol sveikata tvers ar ligos suims“ atrodo daug įtikimesnė, kai matai, kaip jos laikomasi.

Linktelėjau.

– Tiesą sakant, kartais baugu į tėvus žiūrėti. Juodu taip susiję tarpusavyje, kad tai atrodo tiesiog neįmanoma.

Jis keistai išsišiepė.

– Negali visko žinoti apie kitų žmonių santykius. Kartais mažiausiai žinai kaip tik apie tėvus, – pridūrė, tartum būtų galvojęs apie tai anksčiau – gal net apie savo šeimą. – Dedu galvą, kad jūsų tėtis yra bent kartą įteikęs mamai klaikią kalėdinę dovaną ir užsidirbęs „nekalbadienį“.

– Mažai tikėtina.

Erikas nesutriko.

– Turit susitaikyti su mintimi apie netobulumą net ten, kur viskas atrodo tobula. Jūsų brolis išlėkė kaip viesulas ir susituokė su mergina veikiausiai nė nežinodamas, kad ji knarkia, ir jis negalės užmigti.

Prisidengiau burną, bet ne taip greitai, kad spėčiau užgniaužti juoką. Gulinčio Aureno, užsidengusio ausis pagalvėmis, vaizdas iš tiesų mane pralinksmino.

– Tai visiškai tikėtina, – pridūrė Erikas, patenkintas, kad privertė mane nusišypsoti.

– Sugadinai Kamilės įvaizdį mano akyse! Kaip man nenusijuokti, kai kitąkart su ja susitiksiu?

– Nusijuokit, – paprastai atsakė jis. – Tiesiog nusijuokit. Jūs greičiausiai kaip nors klaidingai vaizduojatės kitus.

Purtydama galvą atsidasau.

– Tikriausiai tu teisus. Todėl visa, ką darau, tik dar labiau susipainioja.

– Pavyzdžiui, *Atranka*?

– Kartais atrodo, kad su pilnu kambariu politikų susitvarkyčiau lengviau nei su šešiais vaikinais. Kad ir ką iki šiol sužinojau, dar daugiau liko nežinoma.

– Vadinasi, gerokai pasikliaujat nuojauta?

– Net labai.

– Na, dėl Henrio nuojauta jūsų neapgavo. Jis toks geraširdis, koks ir atrodo. Turbūt tai žinote, nes pasilikote jį *Elite*.

Eriko balse nuskambėjo netikėtos gaidelės, rodančios, kad jam liūdna tai pripažinti.

Sunėriau rankas ir tik tada pastebėjau, kad jau seniai praėjome virtuvę. Pamaniau galėsianti bet kada grįžti ir išsivirti kavos, jei užsimanysiu.

– Man sunku suvaldyti padėtį. Išvis neturėjau dalyvauti *Atrankoje*. Seniau princesės buvo tekinamos tarptautiniams ryšiams stiprinti, bet mano tėvai pažadėjo niekada taip su manimi nepasielgti. Vis dėlto atsidurti pilname vaikinų kambaryje ir mėginti išsirinkti iš jų viso gyvenimo partnerį... tikrai baisu. Galiu remtis tik keletu įspūdžių ir tikėtis, kad nė vienas iš jų prieš mane neapsimetinėja.

Nedrąsiai pažvelgiau į Eriką – vaikiną atidžiai klausėsi ir atrodė nusiminęs.

– Išties bauginantis vaizdas, – lėtai ištarė jis. – Man keista, kad seniau *Atrankos* visiškai pasiteisindavo. Nenoriu pasirodyti nemandagus, bet tai truputį neteisinga.

Linktelėjau.

– Aš taip ir pasakiau, išgirdusi apie šį sumanymą. Bet buvau primygtinai prašoma pabandyti, todėl...

– Tai... čia ne jūsų idėja? – Suakmenėjau. – Ar bent norėjot, kad tai įvyktų?

Kai suvoki, kad tave pričiuopo meluojant, nugara perbėga šiuurpas. Išsigandau, nes apie tai jau kelis kartus užsiminė laikraščiai, dėl to spėliojo daugybė žmonių.

– Erikai, tai turi likti tarp mūsų, – tyliai pasakiau, ir mano žodžiai panėšėjo veikiau į prašymą nei į įsakymą. – Pripažįstu, iš pradžių nenorėjau turėti nieko bendro su *Atranka*, bet dabar...

– Įsimylėjot? – smalsiai ir drauge melancholiškai paklausė jis. Nusijuokiau.

– Sunku pasakyti. Pametusi galvą, išsigandusi, netekusi vilties, vėl ją atradusi. Būtų gera įtraukti į sąrašą žodį „įsimylėjusi“, – prisiminiau Kailą ir mūsų pokalbį sode: žodis *meilė* kol kas buvo per stiprus, be to, pokalbio su juo nederėjo atpasakoti Erikui. – Kartais atrodo, kad jau tuoj įsimylėsiu, bet turiu tęsti *Atranką* iki pabaigos. Dėl daugybės priežasčių. Ir dėl daugybės žmonių.

– Labai tikiuosi, kad esat viena iš jų.

– Taip, – patikinau. – Tik gal ne ta prasme, kaip galėtum pamanyti.

Jis nieko neatsakė. Tik žingsniavo šalia manęs apgalvodamas tai, ką išgirdo.

– Tu neturi to niekam pasakoti. Negaliu patikėti, kad viską tau išklėjau. Jeigu tau susidarė įspūdis, kad šita *Atranka* yra koks nors pokštas ar kád ji netikra...

Erikas pakėlė ranką.

– Nebūgštaukit dėl manęs. Niekada neišduočiau jūsų pasitikėjimo. Tikiu, kad nelengva jį užsitarnauti, todėl nieku gyvu jo neišsižadėčiau.

Nusišypsojau.

– Jau seniai jį užsitarnavai. Juk jau saugai keletą mano paslapčių, be to, ištempei mane iš virtuvės, kad neišivelčiau į muštynes ir net atnešei gėlių, nors neprivalėjai.

– Tai tebuvo pienė.

– Viskas priklauso nuo požiūrio, – priminiau jam, ir jis patenkintas išsišiepė, išgirdęs savo paties žodžius. – Noriu pasakyti, kad jau ir taip daug dėl manęs padarei laisva valia. Užsitarnavai mano pasitikėjimą.

– Puiku, – paprastai atsakė Erikas. – Nes esu šalia, jei ko nors prireiktų, bet kada.

Išgirdusi nuoširdžius jo žodžius sustojau kaip įbesta. Eriko akys buvo giedros ir žydros, jas dar labiau išryškino tamsūs plaukai. Gal todėl tą akimirką jos taip ryškiai spindėjo.

– Tikrai? – paklausiau, nors neturėjau jokio pagrindo abejoti jo žodžiais.

– Žinoma, – atsakė jis. – Jūs būsit mano valdovė. Man garbė tarnauti jums.

Atsikrenkščiau.

– Taip. Iš tikrųjų. Ačiū tau. Gera žinoti, jog yra bent saujelė žmonių, dėl kurių neturiu verstis per galvą, kad užkariaučiau jų širdis.

Eriko šypsena buvo geraširdiška ir priminė man, kad turėti tokį žmogų kaip jis savo pusėje jau savaime yra pergalė.

– O dabar atleisk man, – pasakiau, žingtelėdama į šoną, – reikėtų bent pabandyti užmigti.

Jis nusilenkė.

– Žinoma. Aišku, mano pareiga – pasitarnauti Henriui, bet prašau kreiptis į mane, jei reikės kokios nors pagalbos.

Nusišypsojau ir nieko netarusi pasukau atgal į savo kambarį, laikydama nugarą tiesią kaip strėlę.

Aštuntas skyrius

– Šio vakaro *Pranešimų* laidoje visą dėmesį skirsime jums, – kalbėjo ponias Braisė, žingsniuodama pirmyn atgal priešais mano stalą.

Mane ramino elegantiška moters eisena ir žinojimas, kad viskas iki smulkmenų jos apgalvota. Tėtis kartais elgdavosi panašiai. Pasiimdavo mane kartu pasivaikščioti po sodą, bandydamas išnarplioti kokią nors painiavą.

– Žinau, kad neturiu daug *Pranešimų* patirties, bet Gavriilas bus šalia ir padės. Be to, sumaniau, ką sakysiu apie naujienas *Atrankoje*.

– Gerai. Pats laikas ką nors pateikti žiūrovams, – paerzino ponias Braisė. – Jei kalbėsime apie *Atranką*, yra dar kai kas. Bاندau nuspręsti, ar verta paminėti.

Pašnairavau į ją.

– Kas atsitiko?

– Na, – prabilo ji, – vakar vienoje radijo laidoje šnekėjo Maridas Ilėja. Turime įrašą, jei norėtumėt išgirsti. Esmė ta, kad pasklido žinia, jog jis lankėsi rūmuose ir atsiuntė jums gėlių.

– Tai ką?

– Jis buvo paklaustas, ar tai ką nors reiškia.

Įsistebeilijau į ją.

– Įpusėjo mano *Atranka*. Kaip...

– Jis atsakė taip pat, bet pridūrė, kad gailisi, jog kadaise jūsų ryšiai nutrūko ir kad išaugot labai graži ir protinga.

Ji kilstelėjo antakį, o man sugniaužė paširdžius.

– Jis taip pasakė?

Ponia Braisė linktelėjo.

– Kodėl apie tai kalbame? – mėginau kvėpuoti lėčiau.

– Turite žinoti, kad spauda judu susiejo. Ir tai gali turėti dvejopus padarinius: arba sužlugdyti jūsų *Atranką*, nes atrodo, kad ji nebeįdomi jums, arba...

– Kaip tai gali pakenkti *Atrankai*?

– Na, jei žmonės pamanytų, kad apleidote savo pretendentes dėl jo...

– Suprantu. O koks kitas padarinys?

– Galėtų atsirasti dar vienas pretendentas, jei neprieštarautumėt.

Nusijuokiau.

– Esu tikra, kad nevalia laužyti *Atrankos* taisyklių. Nemanau, kad galėčiau paprasčiausiai viską nutraukti dėl kito vaikinio.

Ji gūžtelėjo pečiais.

– Jis gana populiarus.

– Ar siūlot man apsvarstyti šią galimybę?

– Ne. Siūlau turėti omenyje, kad žinios linkusios skliti, todėl turit būti atsargi, bendraudama su juo. Ir su *Elitu*.

– Man pavyks. Jau vien todėl, kad beveik nesimatau su Maridu. Nenoriu daryti nieko, kas pakenktų *Atrankai*. Jau daug kartų netyčia tai padariau. Noriu, kad žmonės matytų, jog man tai svarbu. Niekaip nepakursčiau Marido vilčių ir nematau, kad verta tai minėti *Pranešimuose*.

– Sutarta.

– Puiku.

Pamaniau, kad tik man gali taip nutikti, kad nuoširdus gerumo gestas būtų paverstas skandalu.

– Tik nepriimkite to asmeniškai, bet ką vilkėsite šįvakar?

Pažvelgiau į savo drabužius.

– Neįsivaizduoju. Pastaruoju metu sunkiai sumanau, ką apsirengti.

Ponia Braisė įdėmiai nužvelgė mano drabužius.

– Gal mano žodžiai atrodo kaip įžeidimas, bet, patikėkit manimi, sakau tai norėdama jums gero. Mano manymu, turėtumėt rengtis drąsiau. Drabužiai, kuriuos rinkdavotės ar kurdavote seniau, tikrai gražūs, bet atėjo laikas nustoti žaidus su mada, reikėtų pasinaudoti ja kaip priemone savo žodžių poveikiui padidinti.

Tai buvo tarsi smūgis į paširdžius – nejaugi turėsiu sunaikinti savo įvaizdį, kurį kruopščiai susikūriau, ir paversti jį tokiu, kokį nori matyti kiti?

– Suprantu. Ką turite omenyje?

Ji sunėrė rankas ant krūtinės ir susimąstė.

– Galėtumėte pasiskolinti vieną iš mamos suknelių.

Pažvelgiau į laikrodį.

– Jei eičiau dabar pat, spėčiau ką nors išsirinkti. Tačiau greitai pritaikyti suknelę man gebėtų vienintelė Nina, bet ji turi sudaryti mano kitos savaitės grafiką. O man reikia skubėti į pasimatymą per priešpiečius.

Ji pliaukštelėjo rankomis.

– Vaje...

– Tikrai? Maža, kad mano močiutė pavadino Foksa gražuoliuku, tai dabar ir jūs pradadat...

Ponia Braisė vėl sunėrė rankas ir nusijuokė.

– Ji tikrai taip pasakė?

– Ta moteris nesuvaldoma.

– Šeimos bruožas. O dabar paskubėkit. Išsirinkit suknelę.

– Gerai. Pakvieskit Heilą. Esu tikra, kad jis toks pat talentingas kaip Nina, ir netrukus sužinosim, ar geba dirbti greitai. Taip pat sudaryk man svarbiausių teiginių sąrašą šiam vakarui. Bijau, kad kitaip nepratarsiu nė žodžio.

– Tuojau.

Išskubėjau į koridorių tikėdamasi, kad mama vis dar ligoninės sparne, nes nieku gyvu nenorėjau jai trukdyti, ieškodama suknelės jos kambaryje. Žengusi vos porą žingsnių, pamačiau ant suolo laukiantį manęs Gunarą. Jis staigiai stryktelėjo ant kojų ir nusilenkė.

– Sveikas. Ar viskas gerai? – paklausiau, eidama prie jo.

– Aha, – atsakė jis. – Na, išskyrus tai, kad ketinu pasakyti kai ką visiškai kvailo, ir mano širdis taip smarkiai plaka, kad jaučiu ją net paduose.

– Oi, prašau nieko neimti į galvą. Jau prisiziūrėjau tiek kvailysčių, kad užtėks visam gyvenimui.

Jis suprunkštė.

– Ne, viskas ne taip. Aš tiesiog... noriu tavęs kai ko paprašyti.

Kilstelėjau antakius ir labai atsargiai pasakiau:

– Gerai. Turi dvi minutes.

Jis garsiai nurijo seilę.

– Puikumėlis. Na, esu pamalonintas, kad pasilikai mane pagrindiniame šešete. Pasijutau padaręs kažką kaip reikiant, nors ne visai suprantu, ką.

Gūžtelėjau pečiais.

– Mane prajuokino tavo eilėraštis. Juokas yra svarbu.

Jis nusišypsojo.

– Sutinku, bet tai tik patvirtina mano mintį, – jis pagrąžė rankas. – Tiesiog jau praėjo nemažai laiko, tu visą laiką užsiėmusi, mes beveik nesusitinkam akis į akį, todėl pradėjau abejoti, ar turiu vilčių.

– Suprantamas klausimas. Vis dėlto dabar pat negaliu į jį atsakyti. Man reikia dar labai daug ką išsiaiškinti.

– Taigi, – entuziastingai pritarė jis. – Todėl paprašysiu kai ko absurdiško. Gal galiu tave pabučiuoti?

Žingtelėjau atgal.

– Ką?

– Galim to nedaryti, jeigu nenori. Bet man atrodo, jog bučinys daug pasako. Manau, vieno bučinio pakaktų, kad suprasčiau, ar man verta siekti tavęs ir ar tau verta siekti manęs.

Jo prašymas buvo savaip mielas. Nors mano ir Kailo bučinio nuotrauka spėjo apskrieti visą šalį, Gunaras vis dar manė, kad aš ne iš tų, kurios drąsiai bučiuojasi su bet kuo. Be to, jis

pasimokė iš Džeko pašalinimo, todėl elgiasi atsargiai. Vis dėlto prarasti vieną iš svarbiausių pretendentų, nė nepamėginus jo pažinti, man atrodė kvaila.

– Tu galėtum būti princas. Turėtum daugiau pinigų nei galimybių jiems išleisti, būtum taip gerai žinomas, kad net žmonės, neturintys televizorių, atpažintų tavo veidą. Ar nori rizikuoti ir galbūt prarasti visa tai po vieno bučinio?

– Noriu rizikuoti, nes nuo to priklauso ir tavo, ir mano laimė.

Galvodama giliai įkvėpiau.

– Gerai.

– Tikrai?

– Taip.

Nuvijęs nuostabą Gunaras uždėjo ranką man ant liemens. Palenkė veidą arčiau manojo ir trumpam stabtelėjo, kad nusijuoktų.

– Sunkoka patikėti.

– Aš laikiu, ponaiti.

Prieš mūsų lūpoms susiliečiant, jis nusišypsojo. Bučinys buvo geras visomis prasmėmis. Gunaro lūpos nebuvo sustingusios, jis nebandė įkišti liežuvio man į burną. Gana maloniai kvepėjo, nors tai nebuvo nei cinamonas, nei gėlės, nei dar kas nors pažįstamo. Šiaip, sakyčiau, visai neblogai. Vis dėlto ūmiai suvokiau, kad visa tai svarstau dar nenustojusi bučiuotis...

Gunaras atšlijo, sučiaupė lūpas ir pagalvojo.

– Ne tai, ko reikia, tiesa? – pasiteiravau.

Jis papurtė galvą.

– Ne. Nors buvo visai neblogai!

– Bet ir ne per gerai.

– Kaip tik taip, – jo kūnas atsipalaidavo. – Labai ačiū tau už šią patirtį, bet manau, kad man laikas traukti namo.

Šyptelėjau.

– Esi tikras? Galėtum pasilikti iki *Pranešimų* ir išvykti namo tik rytoj.

– Ne. – Jis nedrąsiai nusišypsojo. – Tikriausiai pasilikęs čia mėginčiau save perkalbėti. Gali būti, kad esi pati gražiausia mergina, kokią man kada nors lemta sutikti, bet... nemanau, kad tu skirta man. Nenorėčiau išgalvoti priežasties, dėl kurios imčiau tave laikyti man skirtą, nes jau senokai supratau, kad tai veikiausiai neįmanoma.

Padaviau jam ranką.

– Gerbiu tavo nuomonę. Geriausias tau kloties, ponaiti.

Gunaras spustelėjo ją.

– Jums irgi, Jūsų Šviesybe.

Jam pasukus laiptų aikštelės pusėn, pastebėjau liokajų, lydintį Heilą į mamos kambarį. Pamojau Heilui, kad priėtų. Vaikinams prasilenkiant, jis akimis sekė pretendentą, su kuriu ką tik atsisveikinau.

– Ką čia veikė Gunaras? – pasiteiravo Heilas.

– Apsisprendė. Eime, man reikia tavo rankų.

Devintas skyrius

Išėjau iš mamos drabužinės, vilkėdama geriausią išsirinktą drabužį, iš kuklumo spausdama ranką prie krūtinės.

– Ačiū, kad sutikai padėti, – pasakiau Heilui, kai šis ėmėsi darbo – pradėjo ardyti siūles, kad galėtų susiaurinti, kur reikia.

– Gal juokauji? Padėdu pasipuošti savo būsimajai karaliai. Galėčiau apsiverkti iš džiaugsmo, – jis timptelėjo dar vieną siūlę, veidrodyje stebėdamas, kaip tai atrodo. – Žinoma, tai ne tas pats kaip pasiūti tau naują suknelę, bet vis tiek žada įspūdingą įrašą mano gyvenimo aprašyme.

Sukikenau.

– Man nesmagu, kad atimu iš tavęs visą popietę.

– Et, Vyrų kambaryje kartais būna nuobodu. Esu tikras, kad Kailas ateis pabūti su manimi kol dirbsiu, jeigu paprašysiu. Arba Ijanas.

– Ijanas, – priblokšta pasakiau. – Sunku įsivaizduoti, kad jis savo noru palaikytų kam nors kompaniją.

Heilas nusišypsojo.

– Pritariu, bet atrodo, kad jis jau priprato prie mūsų. Kartais pasikalba su manimi arba su Eriku. Turbūt todėl, kad Erikas mums ne varžovas.

– Logiška. Įjėnas panašus į žmogų, galintį pasakyti, kad ne draugų ieškoti čia atėjo, ir vis dėlto nemanau, jog kas nors galėtų pereiti *Atranką*, nesusiradęs nė vieno draugo. Būtų per sunku. Kad ir kaip sunku man pačiai, žinau, jog ir jums nelengva.

– Bet mums vis tiek labiau pasisekė, – pasakė Heilas ir mirktelėjo mano atspindžiui.

Palenkiau galvą.

– Nesu tikra. Kuo ilgiau apie tai galvoju, tuo darosi liūdniau, kad turėsiu išsiųsti jus visus, išskyrus vieną. Pasiilgsiu jūsų.

– Ar nesvarstei apie haremą? – ramiu veidu paklausė jis.

Susiriečiau iš juoko ir buvau apdovanota smeigtuko dūriu į juosmenį.

– Ai!

– Atsiprašau! Neturėčiau juokauti, kai aplink tiek smeigtukų, – jis atsistojo priešais mane, o aš stovėjau nejudėdama, sek-dama jo tiriamą žvilgsnį, prisimindama, kad panašiai tyrinėju savo eskizus, gautus pasiūlymus ir kartais net žmones. – Regis, reikia labiau įimti. Ar esi tikra, kad karalienė tam nė trupučio neprieštarauja? Nes kai kurie pakeitimai taip ir liks.

– Nesijaudink, turi jos leidimą keisti visa, ką reikia.

– Staiga pasijutau labai svarbus.

– Ką gi, toks ir esi. Padedi man šįvakar atrodyti kaip valdovei. Reikia pasirūpinti tūkstančių smulkmenų, kad sklandžiai atlikčiau savo pareigas, taigi lieku tau skolinga. Iš tikrųjų. Net labai.

– Ar viskas gerai?

Pakėlusi akis pamačiau, kad atrodau labai paniurusi.

– Taip, tik kartais visko atrodo per daug. Bandau šitai kaip nors suvaldyti, ir tiek.

Heilas ištraukė smeigtuką iš krūvelės, kurią mums paliko kambarinė, ir atkišo man.

– Pasinaudok juo, kai vėl atrodys, kad viskas slysta iš rankų. Tai padės, pažadu.

Lėtai suėmiau jį smiliumi ir nykščiu, pasukiojau. Akimirksnį tikėjau, kad tai galėtų padėti.

Henris pasirodė pačiu laiku. Įpuolė į svetainę, tarsi pastarąsias penkiolika minučių būtų bėgęs. Nekreipdamas dėmesio į įprastinę ceremoniją, suėmė mano rankas ir pabučiavo į skruostą, tuo mane prajuokindamas.

– Gerą dieną!

Nusišypsojau.

– Labas, Henri.

Henriui per petį pamačiau Eriką, jis nusilenkė, aš jam irgi linktelėjau.

Įsikibau Henriui į parankę ir nusivedžiau prie stalo, šis buvo padengtas dviem asmenims, sėdėsiantiems greta, ir trečiam, įsitaisysiančiam toliau.

– Prašom, – pasakė Henris ir atitraukė man kėdę.

Man atsėdus, jis greitai apibėgo stalą ir įsitaisė priešais mane, o tada... mūsų pokalbis baigėsi kaip kirviu nukirstas. Nukėliau medžiaginę šervetėlę nuo lėkštės, kad vaikinai žinotų

ir patys galintys tai padaryti, ir po kelių kąsnių visiškoje tyloje nusprendžiau pralaužti ledus.

– Kaip laikosi tavo šeima? – paklausiau. – Kaip tavo sesuo?

– *Miten on Anika?* – paklausė jis, pasisukęs į Eriką. Pastarasis linktelėjo, tad Henris patenkintas atsigręžė į mane. – Gerai. Ji labai gerai. Mes pasiilgome.

Liūdnai pažvelgiau į jį ir linktelėjau.

– Puikiai suprantu. Nė neįsivaizduoji, kaip norėčiau, kad Aurenas būtų čia.

Henrio veidas išliko ramus, bet jis palinko prie Eriko, ir šis kaip įmanydamas greičiau sušnabždėjo mano atsakymo vertimą.

– Jūsų mama? Ar gerai? – stengdamasis iš visų jėgų paklausė Henris.

– Taip, dėkui Dievui. Ji savo kambaryje, sveiksta.

Erikas dar kartą atskubėjo į pagalbą. Toliau keletą minučių kalbėjomės jam padedant. Nors Henris nepaprastai stengėsi mokytis anglų kalbos, vis tiek buvo toks pat suglumęs kaip aš. Man tai nepatiko. Trūko betarpiškumo. Naudotis vertėjo paslaugomis per oficialų vizitą buvo viena, o bendrauti per vertėją su žmogumi, gyvenančiu tavo namuose, – visai kas kita. Net jei Henrio laikas rūmuoseėjo į pabaigą, labai norėjau, kad bent retsykais mudu pasikalbėtume akis į akį.

– Erikai, kaip Henriui sekasi bendrauti su kitais vaikiniais? Ar padedi jiems susišnekėti?

Jis pasitempė, pasvarstydamas mano klausimą.

– Dažniausiai taip. Heilas ir Kailas išmoko keletą žodžių suomiškai.

– O kiti?

Jis sučiaupė lūpas, atrodė prasikaltęs, būgštaujantis, kad pakenks kitų vaikinių reputacijai.

– Gunaras šiek tiek domisi, dar Foksas, bet jie nenori prisimti iššūkio. Tai – sunkus darbas. O Ijanas kalbasi su manimi, bet nebando kalbėtis su Henriu.

Sunkiai atsidusau, vienu metu narpliodama keletą minčių.

– Gal norėtum pamokyti mus suomių kalbos ryt iš ryto?

Erikas kilstelėjo antakius.

– Tikrai?

– Žinoma. Truputį neteisinga, kad stengiasi tik Henris.

Išgirdęs savo vardą tasai iškart pralinksėjo. Kažkaip suprato, apie ką sukasi kalba. Su džiaugsmu stebėjau Henri, sužinojusį, ką gi aš siūlau.

Erikas prabilo suomiška greitakalbe, ir Henris žybtelėjo akimis.

– Aš kalbėsiu irgi? Aš kalbėsiu? – paklausė, tartum jo lauktų ne pamoka, o vakarėlis.

– Žinoma, – patvirtinau.

Henris iš džiaugsmo nesitvėrė savam kailyje, galvoje jam jau kirbėjo mintys.

– Ko gero, pralinksminot jį visai dienai, – pasakė Erikas.

– Gaila, kad anksčiau apie tai nepagalvojau. Taip visiems bus lengviau.

– Tikiuosi. Bet vis tiek visą dėmesį skirsime anglų kalbos pamokoms. Tikiuosi išvengti pasirodymų per *Pranešimus*.

Nusivaipiau.

– Nebuvo taip jau blogai.

– Buvo siaubinga! – papurtė galvą Erikas ir nutaikė į mane šakutę. – Mano mama nesiliauja apie tai kalbėjusi: „Atrodei puikiai! Kodėl nesišypsojai daugiau?“ Prisiekiu, galima išprotėti.

– Kaltini mane? – paklausiau vaidindama pasipiktinusią.

– Amžinai. Amžinai kaltinsiu jus! Nemėgstu rodytis per televizorių, – sudrebėjo jis.

Džiaugiausi, kad Erikas nė kiek nepyksta, nors jaučiau, kad rimtai į tai žiūri.

Nusijuokiau, ir jis šypsodamasis droviai nudelbė akis į lėkštę. Tik tada supratau, kad visą laiką, kol plepėjau su jo ver-tėju, Henris sėdėjo ir laukė, nors tai buvo jo pasimatymas.

– Žinai, Henri, gal geriau parenkim visą suomišką progra-mą ir pamokykim visus išsivirti tą sriubą, apie kurią pasakojai.

Erikas išvertė, ir Henris dar kartą nušvito.

– *Kalakeitto!* – sušuko jis.

Man buvo smalsu sužinoti daugiau apie Henri. Mane do-mino jo šeima, ypač sesuo. Dar norėjau sužinoti, ar jis būtų nieko prieš gyventi čia ir dirbti kartu su manimi, o gal baimi-nasi, kad nuolat papulsime į tokią padėtį kaip anąkart per pa-radą, ir jam teks visą likusį gyvenimą ginti mane nuo šėlstan-čios minios. Norėjau pakalbėti apie bučinį virtuvėje, ar Henris jį prisimena, ar tiesiog nurašė kaip mūsų abiejų arba vieno kat-ro neapgalvotą sprendimą.

Tačiau negalėdama užduoti jam šių klausimų, nedalyvau-jant Erikui, nė nepradėjau šio pokalbio.

Dešimtas skyrius

Suknelė buvo raudona. Mama daug metų jos nevilkėjo, ir tai buvo viena iš priežasčių, kodėl ją pasirinkau. Heilas patrupino ilgas nėrinių rankoves iki alkūnių ir pašalino keletą sluoksnių apatinio sijono audinio, kad nebūtų toks pūstas. Heilas buvo teisus, kai kurie pakeitimai atrodė negrįžtami, bet jis visa atliko taip skoningai, kad net jei mama galiausiai užsimanys atsiimti suknelę, tikriausiai tik apsidžiaugs.

Eloiza padėjo man susišukuoti. Atrodžiau stilingai: supinti į kasas plaukai pakaušyje suėjo į kuklų kuodelį.

Atrodžiau gražiai, tikrai. Žinojau tai ir buvau dėkinga visiems padariusiems mane panašią į valdovę, kuriai galima patikėti sprendimus už visą šalį. Tapau tarsi vyresnė nei iš tiesų buvau ar jaučiuosi esanti, užtat mano elgesys turėjo rodyti tam tikrą brandą. Atsidusau ir susitaikiau su tuo, kad vilkėsiu šią suknelę. Dabar man teks būti tokiai.

Timpčiojant suknelės siūles studijoje, pasikalbėti priėjo Džoisė.

– Pasakiška suknelė, – pagyrė ji, negalėdama nekišti nagų prie satino klosčių.

Vis lyginau audinį.

– Ji mamos.

– Jeigu ką, tai man labai gaila dėl visko, kas įvyko, – tyliai pasakė ji. – Turbūt dar nebuvo tau to sakiusi.

Nurijau seilę.

– Ačiū, Džoise. Vertinu tai.

– Žinai, kai viskas taip rimta, būtų neprošal surengti kokį vakarėlį.

Iškvėpiau orą lyg juokdamasi.

– Aš ir taip turiu ko veikti. Gal kai viskas nurims.

– Galėčiau viską paruošti! Tik leisk man pasikalbėti su ke-
liomis kambarinėmis, ir mes per savaitę ką nors sugalvosime.

Nusisukau nuo veidrodžio.

– Kaip jau sakiau, kada nors ateityje galėsime, bet ne dabar. Paėjęjau į šalį, norėdama susikaupti.

Ji nusekė man iš paskos per kambarį, niekaip neatlyždama.

– Kodėl ne? Ar neturėtum švęsti? Turiu galvoje, esi jau beveik karalienė...

Įtūžusi atsigrėžiau į ją.

– Bet dar *netapau* karaliene. Šis titulas priklauso mano mamai, kuriai dar visai neseniai grėse *mirtis*. Tai, kad numojai ranka šitą faktą, daro tavo užuojautą bereikišmę. Ko tu nesupranti, Džoise? Ar manai, kad šitas darbas tėra vien suknelės ir priėmimai?

Ji priblokšta suakmenėjo. Stebėjau, kaip jos akys šaudė po

patalpą tikrindamos, ar kas nors nenugirdo mūsų pokalbio. Visai nenorėjau pažeminti Džoisės. Kad ir kaip ten būtų, aš ją suprantu. Ir mano gyvenime buvo toks metas, kai paprašyta sudaryti svečių sąrašą pasijusdavau neapsakomai laiminga, kai šis vaidmuo man tereiškę sukneles ir priėmimus...

Atsidusau.

– Nenoriu tavęs įžeisti. Vis dėlto manau, kad nedera rengti vakarėlio, kol mano mama galutinai nepasveiko. Turiu vienintelį prašymą – šį vakarą man iš tavęs reikia tik supratingumo. Tikriausiai prašau per daug, juk žinome mūsų istoriją. Vis dėlto stengdamasi išlaikyti sveiką protą meldžiu tavęs: pagalvok apie tai, ką reiškia būti mano vietoje.

Džoisė supyko.

– Tai visa, apie ką aš kada nors svajojau. Aišku, rūpiniesi savo padėtimi tik tada, kai tau tai patogu.

Norėjosi nutraukti jai galvą. Kas mano gyvenime jai atrodo patogiu? Kad ir kaip ten būtų, turėjau sutelkti dėmesį į laidą.

– Atleiskit, – kreipiausi į pro šalį einančią kambarinę. – Prašau palydėti panelę Džoisę į kambarį. Jos požiūris šįvakar kelia nerimą, o man reikia susikaupti.

– Taip, Jūsų Šviesybe, – nekreipdama dėmesio į asmenines dramas, kambarinė džiaugsmingai grįžtelėjo į Džoisę, pasirengusi atlikti savo darbą.

Džoisė purkštelėjo.

– Nekenčiu tavęs.

Parodžiau į duris.

– Žinau, gali ir toliau nekęsti savo kambaryje.

Nelaukdama, kol ji paklus, patraukiau į savo vietą. Niekada nebuvau mačiusi tokio dalyvių išdėstymo: vienoje pusėje *Eli-tas*, kitoje vieniša kėdė man.

Einant prie liūdnosios, vienišosios kėdės, prie manęs prisigrėtino Kailas.

– Kas ten įvyko tarp tavęs ir Džoisės?

Nusišypsojau ir sumirksėjau.

– Nieko, mielasis. Tik labai smarkiai suabejojau, ar norėčiau su ja susigiminiuoti.

– Tokiems juokams dar per anksti.

Nusijuokiau.

– Ne, mes tiesiog... nesutariame dėl šio bei to. Jaučiuosi nesmagiai, nes suprantu Džoisę. Tik norėčiau, kad ji pasistengtų suprasti mane.

– Jai tai gali būti nelengva. Džoisė galvoja tik apie save. Beje, ar matei Gunarą?

Prisimerkiaiu.

– Jis išvyko šiandien popiet. Nejaugi neatsisveikino?

Kailas papurtė galvą.

Priėjau prie vaikinių; man artinantis, jie išsitempė.

– Ar Gunaras atsisveikino su kuriuo nors iš jūsų?

Visi sumišę papurtė galvas, išskyrus Fokšą, šis atsikrenkštė.

– Buvo pas mane užsukęs. Gunaras truputį sentimentalus, todėl manė, kad neatlaikys ilgo atsisveikinimo. Tepasakė, kad čia jam ne vieta ir kad gavo tavo leidimą išvažiuoti.

– Taip, gavo. Išsiskyrėme linkėdami vienas kitam sėkmės.

Foksas linktelėjo.

– Man atrodo, Gunaras manė, kad pasilikęs čia truputį ilgiau praras pasiryžimą. Prašė manęs perduoti, jog labai visų jūsų pasiilgs, – nusišypsojo jis. – Tikrai šaunus vaikinas.

– Taip. Bet apmąstykit jo žodžius, – paprasčiau, žvelgdama kiekvienam į akis. – Kalbama apie jūsų ateitį. Nepasilikit, jei manot, kad negalėsit viso to atlaikyti.

Kailas linktelėjo ir susimąstė. Heilas plačiai nusišypsojo. Ijanas išliko ramus kaip visada, o Henris klausėsi Eriko vertimo ir atrodė sumišęs.

Žinoma, pamaniau, visą vakarą praleisiu bandydama išanalizuoti jų veido išraišką, bet dabar svarbiausia susikaupti, nes turime filmuoti laidą.

– Heilai, – sušnibždėjau rodydama į suknelę. – Ačiū.

– Labai gražu, – vien lūpomis ištarė jis.

Žinojau, ką vaikinas turi omenyje, todėl dar labiau išsitempiau. Šįvakar norėjau visiškai atskleisti suknelės grožį.

Įsijungė kameros, ir aš kaip įmanydama nuoširdžiau pasveikinau savo šalį.

– Norėčiau pradėti nuo gerų žinių, kurios jus labiausiai domina. Mano mama jaučiasi gerai. Man kalbant, ji sveiksta savo kambaryje; šalia jos budi tėtis, – užuot svarsčiusi, ar gerai stoviu ir ar deramai laikau rankas, pagalvojau apie savo tėvus, be abejo, žiūrinius laidą su pižamomis ir kremtančius gydytojų nurodytus užkandžius. Tai vaizduodamasi nusišypsojau. – Visi žinome, kad jų meilės istorija yra viena iš gražiausių, kokių tik yra buvę. Vis dėlto žengti tėčio pėdomis man ne per lengviausia užduotis.

Mano brolio Aureno, dabar jau Prancūzijos karalienės vyro, sprendimai taip pat liudija didžiausią meilę. Kiek žinau, jis sėkmingai ėmėsi naujųjų pareigų ir yra labai laimingas, kad pradėjo santuokinį gyvenimą. – Mano veidą vėl nutvieskė šypsena. – Manęs tai nestebina. Įveikęs laiko ir nuotolio išbandymą jo atsidavimas princesei Kamilei išliko nepalaužiamas ir stiprus. Galiu tik įsivaizduoti Aureno džiaugsmą dabar, kai jis gali kasdien būti su ja.

O dėl mūsų šalies, – pažvelgiau į užrašus, nors ir labai to nemėgau, – tai per keletą savaičių neramumų, kurių patiriame pastaruoju metu, sumažėjo. – Iš dalies tai buvo tikra tiesa, bet būčiau nenustebusi jei, kalbant apie neramumus, susijusius su manimi, mano nosis būtų pailgėjusi. – Mano tėtis pasiaukojamai dirbo, kad užtikrintų taiką užsienyje, todėl mintis, kad pagaliau sulauksime ilgalaikės taikos savo šalyje, mane be galo džiugina.

Paminėjau visa, ką privalėjau: biudžeto apmatų, naujo naftos gręžinio projektą ir patarėjų komisijos pokyčius, apie juos išgirdę keli kambaryje esantys žmonės pasimuistė. Baigusi šią kalbos dalį, tarp žiūrovų akimis susiradau keletą svarbių veidų. Ponia Braisė drąsinamai linktelėjo, generolas Legeris irgi. Pastebėjau nerimstančią močiutę, nekantriai laukiančią begalinių kalbų pabaigos ir veikiausiai pasiilgusią vaikinų balsų. Dar pastebėjau Eriką visai netoli scenos, jis maloniai šypsojosi ir atrodė patenkintas.

– Jūsų Šviesybe, – kalbėdamas Gavrilas nusilenkė, – norėčiau pasakyti, kad jums nepaprastai sekasi, jei atsižvelgsime į aplinkybes, kurios susiklostė *Atrankos* pradžioje.

– Dėkoju, pone.

Nežinojau, kiek tiesos jo žodžiuose, bet gal kiti irgi jais patikės, jeigu jis toliau taip kalbės.

– Visiems labai smalsu, ar taip uoliai darbuodamasi randa-
te laiko šiam pulkeliui? – paklausė Gavrilas ir krestelėjo galvą
Elito pusėn.

– Kartais.

– Tikrai? Gal malonėtumėt pasidalyti juo su mums?

Jis pakrutino antakius, ir aš dar kartą įsitikinau, kaip smar-
kiaai skiriasi Gavrilo elgsena priešais kameras ir toliau nuo jų.
Pramogų pasaulis – jo darbas, ir šis jam puikiai sekasi.

– Taip, bet neatskleisiu vardų, kad būtų įdomiau.

– Neatskleisit vardų?

– Pavyzdžiui, šiandien mus paliko vienas iš *Elito* vaikinių, –
pasakiau žinodama, kad to vaikino tapatybė greitai išaiškės. –
Norėčiau pridurti, kad pretendentas išvyko geros nuotaikos, ir
mes likome draugai.

– A, štai kaip, – pasakė Gavrilas. – Man tai patinka! PAPA-
sakokit dar ką nors.

– Na, šiandien vienas iš pretendentų įteikė man dovaną,
pagamintą iš labai brangaus metalo.

– Ohoho! – Gavrilas patyrinėjo mano rankas, nes, kaip ir
daugelis, iškart pagalvojo apie žiedą.

Pakėliau ranką, kad visi matytų.

– Ne, ne iš aukso. Iš plieno. Jis padovanojo man smeigtuką.
Bet galiu jus patikinti – tai išties ypatinga dovana.

Auditorijoje ir tarp *Elito* narių nuskambėjo juokas, o aš ti-
kėjausi, kad per televizorių viskas atrodo taip pat žavingai kaip
mano mintyse. ...

– Prašau pažadėti, kad papasakosite apie dar bent vieną nutikimą, – maldavo Gavrilas.

– Vieną, – sutikau. – Savaitės pradžioje vienas iš *Elito* vaikinių man pareiškė tikrai nemylįs manęs, o aš atsakiau irgi jo nemylinti.

Gavrilo akys išsiplėtė.

– Ar tas jaunuolis išvyko?

– Ne. Tai visų keisčiausia. Mudu nemylime vienas kito, bet nėra nenorime išsiskirti. Tiek žinių. – Žaismingai gūžtelėjau pečiais ir nusišypsojau, klausydamasi atodūsių ir kikenimo vi-soje patalpoje.

– Esu tikras, kad daugelis žiūrovų kiaurą naktį spėlios, apie kuriuos vaikus kalbėjot, ir vis dėlto būtų smagu sulaukti konkretesnių žinių.

– Verčiau paprašykit vaikinių.

– Nedvejodamas taip ir padarysiu. Ar galiu pasikalbėti su mūsų žaviaisiais jaunuoliais?

– Be jokios abejonės, – atsakiau šypsodamasi ir labai patenkinta, kad bent akimirką žiūrovų dėmesys kryps kitur.

– Puiku, pradėkime nuo jūsų. Ponaiti Fokasai, kaip laikotės?

– Labai gerai, pone. Dėkoju, – jis atsilošė ir plačiai nusišypsojo.

– Visi puikiai supranta, kad šiuo metu princesė patiria daug streso, jos dienotvarkė perpildyta, tad pabūti su ja akis į akį ne itin paprasta, – supratingai kalbėjo Gavrilas.

– Taip, jau seniau stebėjau, kiek daug dirba princesė, todėl... man net kvapą gniaužia nuo tų papildomų pareigų, kurias ji prisiėmė pastarosiomis dienomis.

Palenkiau galvą, pamaloninta jo žodžių. Kvapą gniaužia?
Kaip gražiai pasakyta.

Gavrilas pritariamai linktelėjo.

– Turėdamas tai omenyje, gal galėtumėt mums papasakoti apie susitikimus su princese? Kas labiausiai įsiminė?

Fokso veidą iš karto nutvieskė šypsena.

– Turbūt įsimintiniausia mūsų bendravimo akimirka stojo išsyk po konflikto su Burku, po to, kai šis išvyko namo. Ji atėjo pasikalbėti su manimi ir labai atvirai išdėstė, ko tikisi. Ir išklausė manęs. Spėju, kad tik keletui žmonių teko laimė pamatyti šitą jos asmenybės pusę. Juk princesė negali eiti nuo durų prie durų ir skirti kiekvienam po valandą savo laiko... Bet būdama su tavimi ji skiria tau visą savo dėmesį. Tikrai moka išklausyti.

Šiltai prisiminiau aną vakarą su Foksu, bet iki šiol nenutuokiau, kiek daug jis šiam reiškė. Foksas brangino tas akimirkas.

Kailas pakėlė ranką.

– Galiu tik patvirtinti. Visi žino, kad mano ir Idės... na, princesės, draugystė užsimezgė visai neseniai. Per tą laiką ji susipažino su daugeliu mano rūpesčių ir troškimų.

– Pavyzdžiui? – ragino Gavrilas.

Kailas gūžtelėjo pečiais.

– Tiesą sakant, čia nieko įspūdingo, bet man labai patinka architektūra, o princesė skyrė laiko, kad apžiūrėtų mano eskizus. – Jis iškėlė pirštą, tarsi kažką netikėtai prisiminęs. – Tiesą sakant, buvome išgėrę vyno ir, esu tikras, jai buvo labai nuobodu, bet tiek jau to.

Visi nusijuokė, o Kailas nusišypsojo. Ziūrint į jį atrodė, kad kalbėti priešais kameras visiškai paprasta, nes jis visada sugėbėdavo pasakyti ką nors gražaus. Supratau, kad gerai padariau pasidalijusi su juo savo jausmais.

Tęsdamas laidą Gavrilas praleido Henri ir iškart perėjo prie Ijano. Man nepatiko, kad Henris lieka nuošalyje, bet spėjau, jog tai Gavrilo sumanymo dalis.

– Ponaiti Ijanai, esat bene tyliausias iš būrio. Ar turit ką pridurti?

Vaikino veido išraiška išliko kaip visada rami.

– Aš kalbu nedaug, – pritarė jis, – tad pasakysiu tik tiek, kad princesė yra be galo rūpestinga. Nors mūsų liko tik penki, nė vienas pašalinimas nebuvo lengvabūdiškas. Pažinodamas kitus ponaičius matau, kiek pastangų princesė įdėjo ieškodama geriausios išeities sau ir savo žmonėms. Kameros neužfiksavo nuotaikos Vyrų kambaryje, kai ji pašalino dar vieną kandidatą. Nebuvo justų nė trupučio priešiško. Princesė mums buvo tokia dosni, kad neįmanoma ant jos dėl ko nors pykti. Visi kiti pretendentai liko patenkinti.

Gavrilas linktelėjo.

– O kaip vertinat savo paties galimybes? Patekot į galutinį penketuką!

Kaip paprastai Ijanas atsakė diplomatiškai:

– Esu Jos Šviesybės paslaugoms. Ji – nuostabiausia moteris, kokią tik galėtume sutikti, ir kaip tik dėl to kelia mums labai aukštus reikalavimus. Čia svarbiausia ne mano privalumai, o ką ji pati mieliau rinktųsi. O tai jau laikas parodyti.

Nebuvau girdėjusi Ijano, tiek daug pasakančio vienu atsi-
kvėpimu, ir akimirksniu pasijutau jam skolinga. Nors mes ge-
rai supratome vienas kitą ir žinojome, kad mūsų bendravimas
visai ne romantiškas, jis vis dėlto pastebėjo manyje daug gero.
Arba yra neįtikimai puikus aktorius.

– Labai įdomu. O ką manote jūs, ponaiti Heilai? Kiek pa-
menu, pirmasisėjote į pasimatymą su princese. Kaip jaučiatės
dabar?

– Jaučiu, kad man pasisekė, – nuoširdžiai pasakė jis. – Už-
augau matydamas ją paraduose, taip pat regėdamas jos veidą
žurnaluose, – jis parodė į mane, sėdinčią kitoje kambario pu-
sėje. – Princesė tokia graži, kad tai net baugina, be to, jos toks
žvilgsnis, kad, regis, galėtų sudeginti tave, jei tik panorėtų.

Jo žodžiai man įgėlė, bet buvo tokie atviri, kad negalėjau
nenuisišypsoti.

– Kartą man teko galimybė su ja pavakarieniauti, ir aš ją
taip prajuokinau, kad ji net išspjovė savo gėrimą.

– Heilai! – įsiterpė Gavrilas. Gūžtelėjau pečiais. – Kas nors
anksčiau ar vėliau būtų sužinojęs. Geriau pati pasipasakokit!

Užsidengiau veidą, svarstydamą, ką apie tai pagalvos mama
ir tėtis.

– Noriu patikinti, kad visa, ką apie ją pasakėme, yra tiesa.
Princesė yra tvirta, gebanti vadovauti ir – taip, jei užsimanytų,
manau, jos akys galėtų spjaudyti ugnimi, – kambaryje pasi-
girdo kikenimas. – Bet taip pat ji moka atidžiai išklaudyti ir
juoktis. Kuo nuoširdžiausiai. Nežinau, ar kitiems pasiseks tai
pamatyti, o man tikrai pasisekė.

Lig šiol vaikinai vien šlovino mano gerąsias savybes, net šmėkštelėjo abejonė, ar kartais nebuvo primokyti taip kalbėti. Jei taip, vadinasi, lieku skolinga tam, kuris visa tai sumanė.

Kameroms išsijungus, priėjau prie Gavriilo.

– Ačiū. Šįvakar buvai nepakartojamas.

– Visada buvau jūsų pusėje ir visada būsiu, – pasakė jis ir mirktelejęs nuėjo.

Stebėjau, kaip skirstosi žiūrovai, ir kurį laiką tiesiog stovėjau jausdama pasididžiavimą. Įveikiau filmavimą beveik vien savo pačios jėgomis. *Elito* nariai elgėsi nuostabiai, buvo labai geri man – geresni nei galėjau tikėtis. Mama su tėčiu bus labai patenkinti.

– Viskas puikiai pavyko, – priėjo Kailas ir apkabino mane. – Tavo pirmasis solo *Pranešimų* laidoje įeis į istoriją.

– Tikrai maniau, kad šis vakaras virs visiška tragedija, o tu tik pažiūrėk! – tariau atšokdama ir skėsteldama rankomis. – Likau sveika ir gyva.

Priėjo Heilas ir sukrizeno.

– Ar manei, kad pro duris ims plūsti žmonės ir draskyti tave į gabalus?

– Niekada negali žinoti!

Foksas nusijuokė, Ijanas stovėjo atokiau ir šypsojosi. Jaučiausi labai dėkinga. Jei būčiau radusi tinkamus žodžius, be abejonės, būčiau ilgai ir karštai gyrusi puikų jų pasirodymą šįvakar.

– Gal vakarienės? – paklausė Foksas, ir visi vaikinai susilinksėjo.

Girdėjau Henriį be paliovos džiaugsmingai kartojant vieną ir tą patį žodį, turbūt tai reiškė, kad jis labai džiaugiasi būsima vakariene. Visi kartu nuėjome į valgomąjį.

Vienuoliktas skyrius

Lipdama laiptais ir žingsniuodama koridoriais jaučiausi labai patenkinta, mane gaubė jaukumas ir ramybė, gal todėl, kad vaikinų draugijoje jaučiausi visiškai laisvai.

Tokie jausmai neapleido tol, kol įžengiau pro valgomojo duris.

Mama su tėčiu buvo viršuje, močiutė išėjusi į savo kambarį. Ostinas šį vakarą jautėsi nekaip, todėl Keidenas palaikė jam kompaniją, o dvynį brolių nuo manęs skyrė vandenynas ir dar nežinia kas.

Užteko vieno žvilgsnio į tuščią didįjį stalą, kad užsimanyčiau pabėgti ir pasislėpti.

– Jūsų Šviesybe, – kreipėsi Erikas. Atsigręžusi pamačiau susirūpinusias jo akis vos už kelių sprindžių nuo manųjų. Jos tarsi ramino – buvau tai įsidėmėjusi dar po kivrčo virtuvėje. Pažvelgiau į jas ir pasijučiau tarsi žiūrinti tiesiai į jo sielą. Net dabar, kai aplinkui buvo tiek žmonių, stebeilydama į skaisčiai žydras Eriko akis, žvelgiančias į manąsias, jčiau liūdesį

traukiantis. – Ar jums viskas gerai? – paklausė jis, ir iš balso supratau, kad esu jau antrą kartą klausiama to paties, nes pirmojo neišgirdau.

– Taip. Gal galėtum paimti tas kėdes ir pastatyti kitapus didžiojo stalo? Tu irgi, Ijanai.

Jie pakluso mano prašymui.

– Heilai, Foksai! Gal paimtumėte lėkštes ir įrankius?

Aš taip pat paėmiau keletą įrankių bei taurių ir patraukiau prie didžiojo stalo. Kol niekas nespėjo pasirinkti, kur sėdės, pati atsisėdau į tėčio vietą. Man iš šono prisėdo Kailas, iš kito – Heilas. Foksas, Henris, Erikas ir Ijanas sėdėjo priešais, ir staiga šis ilgas šaltas stalas virto jaukia smagaus susibūrimo vieta. Tik aš ir mano vaikinai.

Aptarnaudami liokajai atrodė truputį sutrikę, nes nebuvo pasirengę nenumatytam mūsų vietų pasikeitimui, bet viską visiems patiekė laiku. Atpažinęs ženklą, kurį pastebėjo per pasimatymą, Henris pradėjo valgyti pirmas, kiti jam iš paskos.

– Taigi tikiuosi, kad esate nusiteikę rytojui, – pareiškiau. – Iš ryto Henris su Eriku mus pamokys suomių kalbos.

– Tikrai? – susidomėjęs paklausė Kailas. Erikas truputį nurado ir linktelėjo.

– Koks bus pamokos planas? – paklausė Foksas.

Erikas pakėlė akis į lubas, mėgindamas apsispręsti.

– Pasikalbėjau su Henriu, ir, manau, praleisime įprastinę pradinukų pamokos dalį, pavyzdžiui, abėcėlę. Mūsų atveju būtų naudingiausia pasimokyti svarbiausių žodžių, reikalingų susikalbėti, kaip antai, norint paklausti, kiek valandų, ir

panašiai. Taigi žodžiai, reikalingi susikalbėti, bus mūsų darbotvarkės ašis.

– Jėga! – tarė Heilas. – Norėjau daugiau pramokti suomiškai. Puiki mintis, Erikai.

Šis papurtė galvą.

– Tai mūsų būsimosios karalienės mintis. Visi nuopelnai priklauso jai.

– Ei, – tarė Kailas, atkreipdamas mano dėmesį, – gal galėčiau vėl priminti, kaip puikiai susitvarkei su *Pranešimais*? Žinau, jau buvai perskaičiusi keletą pranešimų, bet dabar pati viena susitvarkei su visa laida, ir tai išties nemenkas žygdarbis.

– Be to, – pridūrė Foksas, – šįvakar puikiai pakeitei sėdėjimo tvarką. Visiems iš mūsų, išskyrus vieną, tai vienintelė proga pasėdėti prie didžiojo rūmų stalo. Nepamirštama.

– Pritariu, – pridūrė Ijanas.

Nors Henris beveik neprisidėjo prie pokalbio, buvo matyti, kad jis patenkintas. Žinoma, pamatyti jį nusiminusį būtų buvę gerokai netikėta. Erikui išvertus mūsų pokalbį, Henris kilstelėjo taurę.

– Už Idliną, – pasakė.

Visi pakėlė taures ir choru pakartojo jo žodžius. Sumirkėjau, sulaukydama džiaugsmo ašaras, negalėdama pratarti nė žodžio, net padėkoti, nors iš vaikinų žvilgsnių buvo matyti, kad jie viską supranta.

Buvo daugybė gerų dalykų, į kuriuos šalis galėtų atkreipti dėmesį, bet po didžiojo pretendentų pašalinimo savaitės

pradžioje ir po Gunaro išvykimo dar iki *Pranešimų* laidos aš, rodos, dar kartą papiktinau žmones. Bent taip teigė spauda. Susidariau įspūdį, kad jie negirdėjo nė vieno žodžio iš Ijano pasakojimo apie tai, kaip atsakingai apsvarsčiau kiekvieną savo sprendimą. Saujelė antraščių sudaužė į šipulius visą laidą.

Keisčiausia, kad visuose laikraščiuose šalia mano nuotraukų puikavosi dailus Marido veidas ir komentaras, kad jis praleido progą, nes mano *Atranka* buvo jau prasidėjusi.

– Duokit juos man, – paprašė Nina, tada suglamžė tuos laikraščius ir sugrūdo į šiukšliadėžę. – Regis, šiomis dienomis jie skleidžia ne žinias, o paskalas.

– Tikra tiesa, – pritarė ponia Braise. – Mažiau kreipkit dėmesio į tai, ką kalba žmonės, ir daugiau į tai, ką galite nuveikti.

Linktelėjau žinodama, kad ji teisi. Kalbėjo su manimi, kaip, esu tikra, būtų kalbėjęs tėtis, jei būtų buvęs čia. Nors ne visada lengva tai girdėti, jaučiausi turinti išklausti.

– Paprasčiausiai nesu tikra, ar galiu susitelkti į savo tikslus, kol nepakeičiau viešosios nuomonės. Visa, ką pasiūlysiu, bus sutikta priešiška, nors toks pat mano tėčio arba mamos pasiūlymas būtų pasitiktas išskėstomis rankomis. Turiu išsirinkti vyrą, – ryžtingai pasakiau. – Esu tikra, kad tai pagerins žmonių nuomonę apie mane. Tad to ir tikėkimės, nes kol kas aš jiems visiškai nepatinku.

– Idlina, tai ne...

– Tai tiesa. Aš tai žinau, ponia Braise. Pati patyriau. Ar turėčiau priminti jums paradą?

Ji sunėrė rankas.

– Gerai, tebūnie. Jūs esate ne itin populiarai. Pripažįstu, kad susiradusi partnerį pakiltumėte kitą akys. Ar tokia svarbiausia šios dienos užduotis?

– Bent jau artimiausias penkias minutes. Pasitikiu savo protu truputį labiau nei širdimi, todėl padėkit man. Noriu išsikalbėti.

Nina gūžtelėjo pečiais.

– Kas pirmauja? Kailas? Už jį serga visi rūmai. Jis toks mielas ir protingas, tad, dievaži, jei jums nereikia, tiesiu taikymu siųskite jį man.

– O tu kartais neturi vaikino?

Ji atsiduso.

– Negaliu pakęsti, kai būnat teisi.

Nusijuokiau.

– Meluočiau sakydama, kad nieko nejaučiu Kailui. Net pasakiau jam pačiam apie tai... Bet kažkodėl dvejoju dėl jo. Kažin kodėl vis dar negaliu pasakyti, kad jis man patinka labiausiai.

– Gerai, – tarė ponis Braisė. – Kurį rinktumėtės kitą?

– Heilą. Jo puikios pažiūros ir jis prisiekė kasdien įrodyti esąs manęs vertas. Kol kas jam tai pavyksta. Be to, su juo gera būti. Tai, beje, viena iš priežasčių, kodėl man patinka Foksas.

– Foksas patrauklesnis už Heilą, – pasakė Nina. – Nenoriu pasirodyti paviršutiniška, bet išvaizda visuomenei svarbi.

– Suprantu, bet grožis – subjektyvus dalykas. Žinai, kartais būna, kad žmogus pasidaro patrauklus, nes moka tave prajuokinti arba, rodos, skaito tavo mintis. Noriu atsižvelgti ir į tokius dalykus.

Nina nusišypsojo.

– Tai mieliau rinktumėtės Heilą, ne Fokšą?

Papurčiau galvą.

– Ne visai tai turiu omenyje. Tik bandau pasakyti, kad išvaizda – dar ne viskas. Reikia atkreipti dėmesį ir į kitas savybes.

– Pavyzdžiui? – padrąsino ponias Braisė.

– Pavyzdžiui, Henris visada esti gerai nusiteikęs. Kad ir kas dedasi aplinkui, jis švyti džiaugsmu. Ir aš nė trupučio neabejoju jo jausmais man.

Nina pavartė akis.

– Puiku, bet jis nekalba angliškai. Negali būti, kad nors vienas jūsų pokalbis buvo rimtesnis.

– Taip, bet... Na, tai tiesa. Vis dėlto Henris labai mielas ir būtų man geras. Erikas sakė, kad jis gali išmokti kalbėti angliškai, nors tai užtruks. Patekęs į *Elitą*, mokėsi iki vidurnakčio. Tiesą sakant, aš pati tuoj keliausiu į suomių kalbos pamoką. Abu galėtume pasistengti, o Erikas galėtų pasilikti rūmuose, kiek tik mums reikės, kol susigyvensime.

Ponias Braisė papurtė galvą.

– Tai nesąžininga Eriko atžvilgiu. Jis turi tėvus, darbą. Ir nepasižadėjo likti rūmuose dar penkerius metus. Kas bus, jei gu užsimanys susirasti antrąją pusę?

Norėjau atšauti, kad ji klysta, bet negalėjau. Sutikęs atvykti, Erikas nežinojo, kiek truks *Atranka*, bet tikrai neketino gyventi rūmuose, kol jo auklėtinis prabilis sklandžia anglų kalba. Prašyti jo, kad pasiliktų, būtų labai negražu.

– Jis pasiliktų, esu tikra, – pasakiau.

Po šių žodžių įsivyravo tylą, tarsi ponė Braisė žinotų, kad esu neteisi, ir svarstytų, ar verta prieštarauti. Ji tik atsiduso ir paklausė:

– Kas lieka? Ijanas?

– Ijano atvejis sudėtingesnis, bet patikėkit, tas vaikiną svarbus.

Nina prisimerkė.

– Vadinasi... jie visi pirmąja?

Atsidusau.

– Manau, kad taip. Nesu tikra, ar tai reiškia, kad mano sprendimai labai geri, ar kad labai prasti.

Ponė Braisė nusijuokė.

– Puikiai renkiesi. Tikrai. Galbūt nepastebiu Ijano žavesio ir nesuprantu, kaip pavyktų gyventi su Henriu, bet visi pretendentai turi privalumų. Ko gero, protingiausia būtų sustiprinti jų lavinimą ir iš tikrųjų pradėti ruošti juos sostui. Esu tikra, kad tai padės atsijoti netinkamus kandidatus.

– Ruošti sostui? Šiurpoka.

– Gal ir taip. Tiesiog noriu pasakyti...

Ponė Braisė nespėjo užbaigti sakinio, nes be jokio perspėjimo atsilapojo durys ir pro jas įpuolė močiutė.

– Tikrai turėtumėt bent jau pasibelsti, – prislopintu balsu įspėjo sargybinis.

Ji traukė tiesiai prie manęs.

– Na ką, mano mergaitė, man laikas namo.

– Taip greitai? – paklausiau, apkabindama ją.

– Vis nepavyksta pabūti ilgiau. Tavo motina sveiksta po

širdies smūgio, bet vis tiek turi įžūlumo man nurodinėti. Žinau, kad ji karalienė, – pripažino močiutė ir iškėlė rankas it pasiduodama, – bet aš jos motina, ir tai šimtąkart pranoksta karalienės titulą.

Nusijuokiau.

– Įsidėmėsiu tai – gal prireiks ateityje.

– Įsidėmėk, – pasakė ji, glostydamą man skruostą. – Ir – tik nesupyk – turėtum kuo greičiau susirasti jaunikį. Aš neinu jaunyn, o prieš mirtį dar norėčiau pamatyti bent vieną proanūkį, – ji įsistebeilijo į mano pilvą ir pagrūmojo jam pirštu. – Nenuvilk manęs.

– Geraaaaaai, močiute. Mes turime grįžti prie darbo, todėl tu jau važiuok namo ir būtinai paskambink, kai tik grįši.

– Būtinai, mieloji, būtinai.

Stovėjau tylėdama, gerokai paveikta savo močiutės beprotybės.

Prie manęs pasilenkė Nina.

– Na, tai kuris iš šauniasiujų penketuko aistringiausiai imtusi vaikelių darymo? Ar įtraukti šį punktą į sąrašą?

Net nuožmiausias mano žvilgsnis nenumalšino Ninos pasiutimo.

– Nepamiršk, kad bet kurią akimirką galiu tave atleisti.

– Galit atleisti vos tik panorėjusi, bet jūsų močiutė mano pusėje, tad man nėra ko nerimauti.

Sudribau į krėslą tikėdamasi, kad šelmiška nuotaika greitai išsisklaidys.

– Gaila, Nina, bet veikiausiai tu teisi.

– Labai nepykit, ji tik linki jums gero.

– Pamėginsiu nepamiršti. Ar viską aptarėm? Man jau laikas į suomių kalbos pamoką.

– Atsiprašau, atsiprašau, atsiprašau! – pasakiau įpuolusi į biblioteką. Vaikinai nudžiugo pamatę mane, tad paskubomis klestelėjau ant kėdės prie stalo, prie kurio jau sėdėjo Henris, Heilas ir Ijanas. – Pareiga šaukė.

Erikas sukikeno ir padėjo priešais mane pluoštą popierių.

– Viskas gerai. Nesijaudinkit. Mes toli nenuskubėjome. Peržvelkit pirmąjį puslapį, o Henris pagelbės dėl tarties. Aš tuo metu patikrinsiu, kaip sekasi kitiems. Tada eisim toliau.

– Gerai.

Paėmiau į rankas popieriaus lapą – Eriko rankraščio kopiją su piešinėliais paraštėse – ir nusišypsojau. Pirmoji užduotis buvo išmokti suskaičiuoti iki dvylikos, kad galėtume pasakyti, kiek laiko. Dalyvaudama tokioje paprastoje pamokoje iškart susigėdau. Sėdėjau stebėdamasi, kad žodžiams trūksta balsių, o tos, kurios pasivargino juose atsirasti, tupi pačiose netinkamiausiose vietose.

– Gerai, – pasakiau žvelgdama į pirmąjį žodį *yksi*. – *Iksi?*

Henris sukrizeno ir papurtė galvą.

– Sakoma *ju-ksi*.

– *Ju-ksi?*

– Taip! Toliau, toliau, – drąsino jis; nors mano tarimas nė iš tolo nepanėšėjo į taisyklingą, buvo labai smagu jausti palai-
kymą. – Yra sakoma *kahk-si*.

– *Kahk-si... Kaksi.*

– Gerai, gerai. Dabar *kolmei*.

– *Kulmė*, – pratariau.

– Ee, – tarė jis, stengdamasis išlikti pozityvus. – *Ko-ol-mei*.

Pamėginau dar kartą, bet vėl ištariau netaisyklingai. Suklu-pau ties skaičiumi „trys“. Henris kaip tikras džentelmenas pa-linko artyn pasiruošęs skirti tiek laiko, kiek reikės.

– Sakoma *o. Kol-mei*.

– *O, o*, – stengiausi.

Jis pakėlė ranką ir pirštais suėmė mano skruostus, mėgin-damas parodyti, kaip turėčiau išsižioti, ir švelniai juos suku-teno. Nevalingai išsišiepiau, nesugebėdama išspausti garso, kurio Henris iš manęs tikėjosi. Jis vis tiek laikė suėmęs mano veidą. Po akimirkos iš jo akių dingo pokštininko nuotaika, ir aš atpažinau jį išraišką. Jau buvau mačiusi ją virtuvėje, kai Henris iš savo marškinių padarė man prijuostę.

Prikaustyta jo žvilgsnio visiškai pamiršau, kad kambaryje esama kitų žmonių.

Tada Erikas numetė ant stalo knygą.

– Puiku, – pasakė jis, ir aš staigiai atsitraukiau nuo Hen-rio, vildamasi, kad niekas daugiau nepastebėjo, kas ką tik vos neįvyko.

– Manau, kad skaičiai jums sekasi puikiai, todėl pradė-sime vartoti juos sakiniuose. Pažvelkit į lentą, ten užrašiau keletą pavyzdžių. Kaip jau tikriausiai supratot, tarimas bus ne iš lengvųjų.

Vaikinai nusijuokė. Ko gero, su skaičiais vargo ne mažiau nei aš. Vyliausi, jog jie buvo pernelyg įsitraukę į pamoką, kad būtų pastebėję mane vos nepasibučiavus. Nukreipiau žvilgsnį į lentą, mėgindama įsigilinti į fonetiką ir nustoti galvoti apie tai, kaip arti sėdi Henris.

Dvyliktas skyrius

Pirmosios laisvos akimirkos tą popietę sulaukiau per priešpiečius. Žinojau, kad derėtų sumažinti žiniasklaidos padarytą žalą, todėl po pamokos, kai visi patraukė į valgomąjį, grįžau į darbo kambarį ir išsitraukiau Marido vizitinę kortelę iš rašomojo stalo stalčiaus. Popierius buvo neabejotinai brangus. Susidomėjau, kuo užsiima jo šeima, kad gali leisti sau tokį. Tikriausiai gerai įsitvirtinusi, kad ir koku keliu ją veda likimas.

Surinkau numerį, giliai širdyje vildamasi, kad jis neatsilieps.

– Klausau.

– A... Maridas?

– Idlina, čia tu?

– Taip.

Nenustygau vietoje, lyginau delnu drabužius, nors jis negalėjo manęs matyti.

– Ar gali kalbėti?

– Žinoma. Kuo galiu padėti, Jūsų Šviesybe?

– Tenoriu pasakyti, kad šiandien spaudoje aptikau spėlio-
nių apie mūsų santykius.

– A, taip. Man gerokai apmaudu. Juk žinai, kaip ji išpučia
kiekvieną smulkmeną nepateikdama konteksto.

– Žinau, – beveik šūktelėjau. – Ir dar noriu atsiprašyti ta-
vęs. Suprantu, kad tai gali sujaukti gyvenimą – na, kai esi su-
siejamas su manimi. Man labai gaila, kad tau tenka tai patirti.

– Eik jau, tegu sau kalba, – linksmai atsakė jis. – Rimtai,
nereikia atsiprašinėti. Bet, jei jau paskambinai, noriu tau kai-
ką pasiūlyti.

– Klausau.

– Žinau, kad nerimauji dėl smurto protrūkių po kastų pa-
naikinimo, todėl manau, kad būtų neprošal surengti susitiki-
mą su piliečių atstovais.

– Ką turi galvoje?

– Galėtum išsirinkti grupelę įvairios kilmės žmonių, ir jie
atvyktų į rūmus pasikalbėti su tavimi. Tai būtų išskirtinė ga-
limybė išgirsti savo valdinių balsą, o jei pakviestum spaudos
atstovų, tai galėtų tapti įspūdinga proga parodyti piliečiams,
kaip noriai rūmai paiso jų nuomonės.

Buvau priblokšta.

– Tiesą sakant, tai nuostabi mintis.

– Jei norėtum, galėčiau viskuo pasirūpinti. Pažįstu kelias
šeimas, seniau priklausiusias aštuntajai kastai, taip pat kele-
tą žmonių, kuriems buvo nelengva atsisakyti antrosios kastos
privilegijų. Galėtume pakviesti maždaug dvylika dalyvių, kad
tau nebūtų per daug.

– Maridai, puikus sumanymas. Tau paskambins mano padėjėja. Jos vardas – Nina Halensvei. Ji puiki organizatorė kaip ir tu, be to, žino mano dienotvarkę, tad su ja geriausia tartis dėl datos ir laiko.

– Puiku. Lauksiu skambučio.

Stojo ilga tyła; nežinojau, kaip pabaigti pokalbį.

– Ačiū tau, – pamėginau kalbėti. – Dabar, labiau nei bet kuriuo kitu metu, turiu parodyti savo žmonėms, kad jie man rūpi. Noriu, kad jie žinotų, jog po kelerių metų būsiu pasirengusi valdyti šalį taip, kaip valdė tėtis.

– Nesuvokiama, kad kas nors galėtų tuo abejoti.

Nusišypsojau patenkinta, papildžiusi saviškių būrį dar vienu sąjungininku.

– Atleisk, bet jau turiu atsisveikinti ir lėkti.

– Nieko tokio. Greitai vėl pasišnekėsime.

– Žinoma. Iki.

– Iki.

Padėjau ragelį ir lengviau atsidusau. Nebuvo pernelyg nejauku, nors baiminausi, kad bus. Ausyse skambėjo Marido žodžiai: tegu sau kalba. Žinojau, kad spauda kalbės visada. Tikėkimės, kad jau netrukus turės pagrindo pasakyti ką nors teigiamo.

Tryliktas skyrius

– Pala, kaip, sakei, eina šitie vyrukai? – paklausė Heilas, prieš pasilenkdamas ir įsidėdamas į lėkštę du pyragaičius.

– Rikiai – įstrižainėmis. Tavim dėtas to nedaryčiau, kita vertus, vis tiek tave sutriuškinsiu.

Jis nusijuokė.

– Supratau. O šitie mažyliai, panašūs į pilis?

– Tiesiai į šonus arba pirmyn atgal.

Jis paėjo bokštu ir nukirto vieną iš mano pėstininkų.

– Niekada nebūčiau pamanęs, kad esi iš tų, kurie žaidžia šachmatais.

– Aš ir nesu iš tų. Tiesiog Aurenas kadaise buvo pamišęs dėl šachmatų ir versdavo mane žaisti su juo kasdien, ištisus mėnesius. O tada rimtai susidomėjo Kamile ir iškeitė šachmatus į laiškų rašymą.

Paėjau rikiu ir nukirtau Heilo žirgą.

– Oi, nepastebėjau, – kramsnodamas sudejavo jis. – Noriu paklausti tavęs apie Aureną, bet nesu tikras, ar norėsi apie jį kalbėti.

Gūžtelėjau pečiais, nusiteikusi vengti šios temos, bet priminiau sau, kad norėdama susikurti laimingą gyvenimą turiu įsileisti žmones į savo širdį. Atsidususi pasakiau tiesą:

– Pasiilgau jo. Toks jausmas, kad augdama šalia visada turėjau geriausią draugą, o dabar jo nebėra. Turiu kitų artimų žmonių, pavyzdžiui, savo padėjėją Niną. Nė nenumaniau, kad taip prie jos prisirišiu išvykus Aurenui ir viskam pasikeitus. Bet mane tai gąsdina. Kas bus, jeigu Nina pasidarys man tokia artima kaip Aurenas, – taps tuo žmogumi, pas kurį bėgu, kai kas nors nutinka, – o tada viskas pasikeis, ir ji išvažiuos?

Klausydamasis Heilas linkčiojo galvą, bet pastebėjau jį mėginant užgniaužti šypsena.

– Ei, tai nejuokinga! – pasipiktinau ir paleidau į pašnekovą vieną iš nukirstų pėstininkų.

Jis garsiai nusijuokė, pasitraukdamas į šalį.

– Ne, juokiuosi visai ne iš tavęs. Tiesiog... paskutinį kartą, kai taip kalbėjomės, ėmei ir pabėgai. Juk neavi sportinių batelių po ta suknele, ką?

– Ne. Jie nederėtų prie suknelės, – paerzinau. – Žinau, kad turėjau tavimi pasitikėti. Dabar jau pasitikiu. Atleisk, jei man viskas ilgiau užtrunka. Nelabai moku atsiverti.

– Neskubėk. Aš gana kantrus.

Nebegalėjau atlaikyti jo žvilgsnio, tad susitelkiau į šachmatų lentą ir stebėjau jo ranką, pakibusią virš stačiakampių langelių.

– O dėl tavo jausmų Ninai, – toliau kalbėjo Heilas, – tai net palikusi tave ji netaptų prastesne drauge, lygiai kaip Aure-

nas netapo tau blogesniu broliu. Galbūt tektų labiau padirbėti, kad palaikytumėte ryšį, bet jei myli žmogų, kaip sakai, tai verta pasistengti.

– Savaiame suprantama, – pripažinau, – bet man nuo to ne lengviau. Be to, retai kur nors išeinu, tad man sunku susirasti naujų draugų. Todėl ir noriu išlaikyti esamus.

Heilas prunkštelėjo, ir aš nepastebėjau joėjimo lentoje.

– Tada noriu, kad žinotum: net jei nepasirinksi manęs, amžinai liksiu tavo draugas ir nedvejodamas šoksiu į lėktuvą, skrendantį į Anchelesą, vos tik tau manęs prireiks.

Nusišypsojau.

– Kiekvieną dieną įrodai, kad esi manęs vertas.

Jis linktelėjo.

– Kiekvieną dieną.

– Man tikrai reikėjo tai išgirsti. Ačiū. – Atsitiesiau ir susimąščiau apie kitą šachmatų ėjimą. – O tu? Kas tavo geriausias draugas?

– Tiesą sakant, dėl to buvau jau kvočiamas prieš kelias savaites, iškart po to, kai išvyko Burkas. Mano geriausia draugė yra mergina, todėl visi manė, kad rašau panelei, laukiančiai manęs namuose. Užtikrinu tave, buvo labai nemalonu įtikinti ją pasikalbėti telefonu su vienu iš sargybinių, kad paaiškintų jam, jog mūsų *niekada* nesiejo kas nors daugiau.

Prikandau lūpą džiaugdama, kad jam tai pasirodė juokinga.

– Man labai gaila.

– Viskas gerai. Tiesą sakant, Kerę tai gerokai prajuokino.

– Ką gi, džiaugiuosi, kad jos toks teigiamas požiūris, – pasakiau ir atsikrenkščiau. – Ir vis dėlto turiu paklausti, ar niekada nebuvai jos įsižiūrėjęs?

– Ne! – jis net nusipurtė. – Kerė man kaip sesuo. Vien mintis apie bučinį su ja atrodo nenormali.

Iškėliau rankas pasiduodama, išgąsdinta jo įžeidumo.

– Gerai jau. Supratau. Kerė nekelia man pavojaus.

– Atleisk, – pasibjaurėjimą pakeitė drovi šypsena. – Tiesiog manęs jau milijoną kartų to klausė. Draugai, tėvai... Regis, visi visada norėjo, kad mes susieitume, bet aš nejaučiu jai nieko panašaus.

– Suprantu. Kartais man atrodo, kad visi nori, jog išsirinkčiau Kailą vien todėl, kad mes kartu užaugome. Tarsi to užtenka įsimylėti.

– Bet skirtumas tas, kad tu iš tikrųjų ši tą jauti Kailui. Visi tai mato, – pasakė Heilas, sukiodamas nukirstą pėstininką tarp pirštų.

Nudelbiau akis sau į skreitą.

– Neturėjau apie tai užsiminti. Atleisk.

– Ne, viskas gerai. Spėju, kad vienintelis būdas išlikti ramiam *Atrankoje* – prisiminti, jog ne kas kitas, o tu viskam vadovauji ir sprendi, kuriam iš mūsų pasilikti. Visa, ką mes galime daryti, tai būti savimi.

– Kaip manai, ar esi vienas iš mano favoritų?

Jis truputį šyptelėjo.

– Nežinau. Gal veikia vidutiniokas.

Papurčiau galvą. *

– Ne, tu vienas iš pirmųjų.

– Tikrai?

– Tikrai.

Jo šypsena prigeso.

– Tai ir džugina, ir truputį baugina. Laimėtoją užgrius didžiulė atsakomybė.

Linktelėjau.

– Milžiniška.

– Man atrodo, kad niekada apie tai rimtai negalvojau. Bet pastaruju metu, kai matau, kaip viskam vadovauji... nežinau, to tiesiog per daug.

Įsistebeilijau į jį tikėdamasi, kad ne taip supratau.

– Juk neketini pasitraukti?

– Ne, – atsakė jis, sukiodamas figūrėlę. – Tiesiog tik dabar pamačiau tą didžiulę atsakomybę. Esu tikras, kad tavo mama patyrė panašių akimirų.

Jis buvo įžvalgus kaip niekad, ir tai sužadino ne susierzinimas dėl Kerės, o kažkas kita. Kalbėjau toliau, stengdamasi išlikti rami, bet jis vengė žiūrėti man į akis.

– Ar ko nors nepastebėjau? Visada atrodei toks užsidegęs, kad net buvau suabejojusi tavo sveiku protu. Iš kur toks staigus atšalimas?

– Nesakau, kad noriu pasitraukti, – paprieštaravo Heilas. – Tiesiog pasidalijau savo mintimis. Juk pati visą laiką kalbi apie savo nerimą. Kuo aš kitoks?

Jo žodžiuose buvo nemaža tiesos, bet aš vis dėlto pataikiau jam į jautrią vietą. Turėjau dėti daug pastangų, kad atsiverčiau

Heilui, ir negalėjau suprasti, kodėl jis prieš mane užsivėrė. Žinojau, kad šitai ne dėl smagumo, nors pasvarsčiau, ar tik jis nebando mano kantrybės ribų.

Pagniaučiau kumščius po stalu ir priminiau sau, kad pasitikiu Heilu.

– Gal geriau pakeiskime temą, – pasiūliau.

– Pritariu.

Bet tada abudu nutilome.

Keturioliktas skyrius

Svetainė buvo paruošta svečiams. Dvi eilės kėdžių stovėjo puslankiu ir priminė tuos laikus, kai šitaip sodindavome išrinktuosius klausytis *Pranešimų*. Kambaryje patiekėme užkandžių ir gėrimų, prie durų įrengėme kontrolės punktą, įjungėme vaizdo kameras.

Pasienyje, kūrybinei grupei už nugaros, sėdėjo *Elito* nariai ir labai džiaugėsi galėdami savo akimis matyti, kaip atlieku savo darbą. Buvau patenkinta, kad Kailas su Eriku (šis atėjo padėti Henriui) turi užrašines. Jie čia atėjo dirbti.

– Atrodai labai dailiai, – patikino Maridas, matyt, pastebėjęs, kad taisausi apykaklę.

– Noriu atrodyti dalykiškai, be ne per griežtai.

– Tau pavyko. Dabar tereikia nurimti. Dalyviai čia ateina ne užsipulti tavęs, o pasikalbėti. Visa, ką reikės daryti, tai klausytis.

Linktelėjau.

– Klausytis. Ką gi, šitai galiu. – Giliai įkvėpiau. Nieko panašaus nebuvo darę, todėl džiugi mano nuotaika buvo atmiesta nerimo. – Kaip radai tuos žmones? Ar jie tavo draugai?

– Ne visai. Keli iš jų skambindavo į radijo laidas, kuriose dalyvaudavau, kitus pasiūlė bendri pažįstami. Čia bus žmonių iš įvairių socialinių sluoksnių, gaunančių skirtingas pajamas, todėl tikėtina, kad diskutuosime įvairiomis temomis.

Įsidėmėjau tai. Mes tiesiog padiskutuosime. Pamatysiu veidus tų, kurie gyvena mūsų šalyje, išgirsiu jų balsus. Tai nebus didžiulė minia, priešingai, tik saujelė žmonių.

– Nebijok, atlaikysime kartu – padrąsino jis.

– Gerai.

Pradėjus rinktis svečiams, priminiau sau, kad viskas tik į gera.

Priėjau paspausti rankos moteriai, rodos, skyrusiai daugiau laiko savo šukuosenai už mane, ir jos vyrui, nors ir išvaizdžiam, bet galinčiam lengvai parblokti priešininką savo odekolono kvapu.

– Jūsų Šviesybe, – pasisveikino moteris ir padarė tūpsnį, – aš esu Šerona Spiner, o čia mano vyras Donas. – Jis nusilenkė. – Mums labai malonu čia apsilankyti. Labai džiugu, kad rūmai skiria laiko išklaudyti savo žmonėms.

Linktelėjau.

– Jau seniai derėjo to imtis. Prašau pasivaišinti ir įsikurti. Kai atsisėsite, prie jūsų gali priėti prodiuseriai ir šio to paklausti, bet jums nebūtina su jais kalbėtis, jeigu nenorite.

Šerona palietė lūpų kampučius, kad įsitikintų, ar makiažas vis dar nepriekaištingas.

– Ne, ne, mes nieko prieš. Eime, brangusis.

Vos susilaikiau neišpūtusi akių. Spineriams labai magėjo atsidurti priešais kameras.

Po Spinerių pasirodė Barnsai, po jų – Polteriai. Vėliau atėjo mergina, vardu Bri Marksman, ir du jauni vyrai, Džoelis ir Bleikas, ką tik susipažinę fojė ir šnekučiuojantys it seni pažįstami. Galiausiai išvydau jauną porelę, jie prisistatė Šeliais. Rodos, susitikimo proga jie išsitraukė dailiausius savo apdarus, bet šie vis tiek bylojo apie menkas pajamas.

– Brentonas ir Alė, tiesa? – pamojau jiems, kviesdama eiti kartu su manimi.

– Taip, Jūsų Šviesybe. Labai dėkojam, kad pasikvietėt mus, – Brentonas nusišypsojo. Atrodė ir dėkingas, ir susidrovėjęs. – Ar tai reiškia, kad dabar galėsime persikraustyti?

Sustojau ir atsisukau į juos. Alė nurijo seilę, aiškiai stengdamasi nuvyti augančią viltį šalin.

– Persikraustyti?

– Taip. Gyvename Zunyje ir jau kuris laikas bandome išsikraustyti į kitą rajoną.

– Ten nelabai saugu, – tyliai pridūrė Alė.

– Norime sukurti šeimą. O butų kainos vis keliamos.

– Turime draugų, kurie persikraustė kitur be jokių sunkumų, – tvirtino Alė.

– O kai mes pabandėme išsikelti, nuomos kaina buvo dvigubai didesnė negu Nikui ir Elenai.

– Pasak savininkų, draugai greičiausiai pasakė mums neteisingą sumą, bet... Na, nenoriu nieko kaltinti, bet Nikas gimė trečiojoje kastoje, o mes abu būtume priklausę penktajai.

– Mes tik norime gyventi, kur bent kiek saugiau, – gūžtelėjęs pridūrė Brentonas. – Net jeigu negalite dėl to nieko padaryti, pamanėm, kad susitikimas su princese vis tiek išeis į naudą.

– Jūsų Šviesybe, – kreipėsi prodiuseris, – atleiskit, kad pertraukiu pokalbį, bet laikas pradėti. – Jis pasodino Šelius į jiems skirtas vietas, o aš atsisėdau priešais susirinkusiuosius nežinodama, nuo ko pradėti.

Nusišypsojau tikėdamasi išsklaidyti įtampą.

– Šis susitikimas mums pirmasis, todėl aiškios darbotvarkės kol kas neturime. Gal iš pradžių norėtumėte ko nors paklausti?

Vienas iš jaunuolių – Bleikas, kiek prisiminiau, – pakėlė ranką; pastebėjau, kaip į jį nukrypo filmavimo kameros.

– Klausau, Bleikai.

– Kada grįš karalius?

Štai taip, galima sakyti, akimoju tapau nereikšminga.

– Gerai nežinau. Tai įvyks, kai mano mama visiškai pasveiks.

– Bet jis grįš, taip?

Prisiverčiau nusišypsoti.

– Jei dėl kokių nors priežasčių negrįžtų, valstybė gyvuotų kaip gyvavusi. Visada buvau rengiama perimti jo pareigas ir laikausi tų pačių pažiūrų kaip tėtis. Jis labai norėjo panaikinti kastą, ir šių jau nebėra, o aš norėčiau toliau rūpintis, kad išnyktų po panaikinimo išlikę apribojimai.

Žvilgtelėjau į Maridą, jis skubiai kilstelėjo nykštį.

– Čia ir bėda, – prabilo Endrius Barnsas. – Rūmai nieko nedaro, kad padėtų tiems, kurių tėvai priklausė penktajai, šeštajai ir žemesnėms kastoms.

– Manau, kad iki šiol neapsisprendėm, kokie veiksmai būtų patys efektyviausi. Iš dalies dėl to jūs ir esate čia. Norėtume

išgirsti jūsų pasiūlymus, – sunėriau rankas prieš save, kad atrodyčiau solidesnė.

– Ar monarchai kada nors iš tikrųjų paiso savo žmonių? – paklausė Bri. – Ar nemanot, kad būtų geriau perduoti valdžią žmonėms? Nejaugi abejojat, kad mums tai pavyktų kur kas geriau?

– Na...

Šerona mane pertraukė, atkirsdama Bri:

– Mieloji, tu nemoki net apsirengti, bet manai, kad sugebėtum valdyti šalį.

– Suteikite man balsavimo teisę! – reikalavo Bri. – Vien tai labai daug pakeistų.

Ponas Džamalas Polteris palinko į priekį.

– Jūs per jauna, – pasakė jis, irgi užsipuldamas Bri. – Aš taip pat noriu pokyčių. Išgyvenau kastų griūtį. Priklausiau trečiajai, todėl nuo to laiko daug praradau. Jūs, vaikai, nė neįsivaizduojat, ką mes išgyvenom, esat per mažai patyrę, kad galėtumėt kalbėti šita tema.

Atsistojo kitas vaikinai, atėjęs be poros. Atrodė įsiutęs.

– Taip, aš jaunas, bet tai nereiškia, kad nekreipiu dėmesio į tai, kas vyksta, ar kad nepažįstu žmonių, kuriems sunku. Noriu, kad mūsų šalyje būtų gera visiems, ne tik man.

Per mažiau nei penkias minutes pokalbis spėjo virsti varžytuvėmis, kas garsiau užriks. Mano dalyvavimas neturėjo didesnės reikšmės. Žinoma, daugelis mane paminėjo, bet niekas nesikalbėjo su manimi.

Tikriausiai reikėjo numanyti, kad, norėdami daugiau sužinoti apie skirtingų žmonių gyvenimą, sulauksime konflikto,

bet vis tiek apmaudavau, kad Maridas parinko žmones neati-džiai. Kita vertus, gal tos atidos ir užteko, bet susirinkusiems vis tiek buvo nusispjauti į mano dalyvavimą. Taip ilgai neri-mavau, kad žmonės manęs nekenčia, jog nė neapsvarsčiau ga-limybės, kad, jų akimis, esu tik tuščia vieta.

– Gal būtų geriau, jeigu pakeltumėt ranką, norėdami tarti žodį, – pasiūliau, mėgindama perimti valdžią į savo rankas. – Negirdžiu, ką sakot, kai visi kalbate vienu metu.

– Reikalauju balso teisės! – suriko Bri, ir visi nutilo. Mote-ris rūščiai pažvelgė į mane. – Jūs nė neįsivaizduojat, kaip mes iš tikrųjų gyvename. Pažvelkit į šitą kambarį. – Ji parodė į sko-ningai parinktus sienų apmušalus ir spalvas, į porcelianinius indus ir tviskančias taures. – Kaip mums tikėti jūsų sprendi-mais, kai jūs šitaip nutolę nuo savo žmonių? Vadovaujat mums nė nesuprasdami, ką reiškia gyventi taip, kaip gyvename mes.

– Ji teisi, – pasakė Siuzetė Polter. – Nesat nė dienos praleidę skurde arba slapstydamiesi. Labai lengva priimti sprendimus dėl kitų žmonių gyvenimo, kai pačiam netenka taip gyventi.

Sėdėjau spoksodama į susitikimo dalyvius. Aš už juos atsa-kinga. Bet ar tai tikroviška? Ar gali vienas žmogus užtikrinti, kad kiekvienam žmogui atsivertų visos įmanomos galimybės, kad kiekvienas gautų, ko jam reikia? Ne, tai neįmanoma. Vis dėlto atsistatydinti irgi ne išėitis.

– Atleiskit, bet turiu tai sustabdyti, – įsiterpė Maridas, žengdamas į šviesą. – Princesė per maloni, kad primintų, kas ji tokia, bet aš, artimas jos draugas, negaliu leisti, kad šitaip su ja kalbėtumėte.

Jis kažkuo panėšėjo į kai kuriuos mano mokytojus, gal tuo, kaip atsistodavo man už nugaros, ir aš nežinia kodėl susigėsdavau.

– Galbūt princesė Idlina ir nėra jūsų valdovė, bet vieną dieną taps. Ji užsitarnavo būti soste – tai nulėmė ilgametė tradicija ir pasiaukojimas. Jūs pamirštat, kad galit patys pasirinkti profesiją, gyvenamąją vietą ir savo ateitį, o princesės ateitis buvo nulėmta, vos jai gimus. Ir ji noriai prisiėmė šią našą visų jūsų labui. Neteisinga kaltinti ją jaunyste, nes visi puikiai žinom, kad jos tėvas buvo ne daugiau patyręs, kai įžengė į sostą. Princesė Idlina be paliovos daugelį metų mokėsi iš karaliaus ir jau pareiškė ketinanti toliau siekti jo tikslų. Pasakykit, kaip jai tai padaryti.

Bri krestelėjo galvą.

– Ką tik pasakiau.

– Jei siūlot, kad monarchija staiga taptų demokratija, tai žinokit, kad į jūsų gyvenimą tai įneštų daugiau sumaišties, nei galit įsivaizduoti, – neatlyžo Maridas.

– Bet jeigu norit balsuoti, – prabilau, – tikriausiai galime aptarti, kaip tai įgyvendinti vietos savivaldos mastu. Vietos vadovams, tiems, kurie arčiausiai jūsų ir kurie iš tikrųjų kasdien mato jūsų gyvenamąjį rajoną, daug paprasčiau parūpinti jums to, ko labiausiai trūksta.

Bri nenusišypsojo, bet jos pakilę pečiai šiek tiek atsipalaidavo.

– Būtų nebloga pradžia.

– Gerai, – pasakiau ir pastebėjau, kad Nina karštligiškai viską užrašo. – Brentonai, atėjęs užsiminėt apie sunkumus dėl būsto. Gal galit papasakoti plačiau?

Po penkiolikos minučių diskusijų grupė nusprendė, kad negalima niekam atsakyti galimybės įsigyti būstą dėl profesijos ar priklausymo kuriai nors kastai praeityje ir kad visos kainos būtų skelbiamos viešai, kad nebūtų galima jų staiga pakelti ir taip užkirsti kelią kai kuriems žmonėms įsigyti būstą.

– Nenoriu pasirodyti snobė, – prabilo Šerona, – bet kai kurie iš mūsų gyvename rajonuose, kuriuose... nenorėtume matyti tam tikrų žmonių.

– Jums nepavyko, – pasakė vienas iš vaikinių. – Tai be galo snobiška.

Atsidusau ir susimąščiau.

– Pirma, manau, kad jeigu gyvenate pasiturinčiame rajone, tai ten apsigyventi gali tik žmonės, gaunantys dideles pajamas. Antra, darote prielaidą, kad mažiau uždirbantys žmonės būtų blogi kaimynai.

Patylėjusi kalbėjau toliau:

– Siuzete, jūsų žodžiai apie mane yra gryniausia tiesa. – Moteris iškart pralinks mėjo išgirdusi savo vardą ir nusišypsojo, nes buvo teisi, nors dar nežinojo, dėl ko. – Visą gyvenimą praleidau rūmuose. Bet dėl *Atrankos* susipažinau su būriu įvairios kilmės jaunų vyrų, kurie mane daug ko išmokė. Kai kurie iš jų dirbo net mokydamiesi mokykloje, kad padėtų savo šeimai ar pramoktų anglų kalbos ir turėtų daugiau galimybių įsidarbinti. Galbūt kiekvieno iš jų gyvenimas nebuvo toks puikus kaip mano, bet tikrai papildė manąjį taip, kad net sunku apsakyti. Šerona, – kreipiausi į ją. – Juk tai jau šis tas?

Ji neatsakė.

– Kad ir kaip ten būtų, negaliu priversti nė vieno iš jūsų elgtis su kitais, kaip derėtų. Tai jūsų sąžinės reikalas: kad ir kokius įstatymus išleisim, jie bus nieko verti, jeigu kiekvienas iš jūsų nepasiryšit elgtis gražiai su kitais piliečiais.

Pamačiau, kad Maridas šypsosi, ir žinojau, kad net jei ne viską padariau tobulai, tai vis tiek nemenkai pažengiau į priekį. Jaučiausi kaip nugalėtoja.

Pasibaigus susitikimui atrodė, kad galėčiau nualpti iš įtampas. Dviejų valandų diskusija nuvargino kaip dviejų savaičių darbas. Dėkui Dievui, *Elito* nariai suprato, kokia išsunkta jaučiuosi, todėl ramiai pasišalino, mandagiai nusilenkė. Pamačiau, kad turėsiu marias laiko aptarti su jais visa, kas ką tik įvyko. Dabar norėjau tiesiog išsidrėbti ant sofos.

Sudejavau, priešus Maridui.

– Numanau, kad tie žmonės norės dar kartą susitikti, bet aš atsisakau juos matyti, kol visiškai neatsigausiu po šiandienos. Vadinasi, teks laukti dešimtį metų.

Jis nusijuokė.

– Puikiai pasirodei. Tai jie viską apsunkino. Ką gi, tai buvo pirmasis susitikimas, tad niekas nežinojo, kaip elgtis. Kitąsyk, kai jį surengsi, visiems bus lengviau.

– Tikiuosi, – pasakiau masažuodama rankas. – Nesiliauju galvojusi apie Bri, kaip aistringai ji kalbėjo.

– Aistringai, – pasakė Maridas ir pakėlė akis į dangų. – Galima ir taip pavadinti.

– Kalbu rimtai. Jai tai labai svarbu, – pasakiau apgailestaudama, prisiminusi, kad ta moteris keletą kartų net susigraudino. –

Visą gyvenimą mokausi politikos. Nusimanau apie respublikas, konstitucines monarchijas ir demokratijas. Galbūt ji teisi. Gal mums derėtų...

– Noriu tave iškart sustabdyti. Ar jau pamiršai, kaip Bri įsiuto supratusi, kad nebus taip, kaip ji nori? Ar tikrai norėtum, kad valstybinius sprendimus priimtų tokie žmonės kaip ji?

– Bri – tik vienas balsas iš milijonų.

– Taigi. Studijuoju politikos mokslus tiek pat laiko kaip tu, tik didesne apimtimi. Patikėk manim, bus daug geriau, jei visa valdžia išliks sutelkta čia, – jis suėmė mano rankas ir šypsojosi taip užtikrintai, kad išmečiau iš galvos visas mintis. – Tu labai gabi. Neleisk, kad saujelė žmonių, nesugebančių ramiai išdėstyti savo nuomonės, pakirstų tavo pasitikėjimą savimi.

Linktelėjau.

– Jaučiuosi truputį sukręsta, ir viskas.

– Be abejo, tai sukrečia. Pasitaikė reiklus būrelis. Bet viską lengvai nuplausi taure vyno. Žinau, kad turit puikių atsargų.

– Turime, – šypsodamasi atsakiau.

– Tuomet eime. Atšvęskime. Tu ką tik pasitarnavai savo žmonėms. Užsidirbai mažų mažiausia taurę vyno.

Penkioliktas skyrius

– Na, ne viskas buvo tobula, – pripažinau, – bet galėjo būti daug blogiau.

– Įtikinkit savo dukrą, kad geriau save vertintų, – paprašė Maridas.

Mama su tėčiu nusišypsojo, ir aš džiaugiausi, kad susitikome juos koridoriuje. Tėčio nuomonė geriau nei bet kieno kito turėjo padėti man susivokti, ar gerai kalbėjau ir elgiausi per susitikimą.

– Stengiamės, Maridai, patikėk, – tėtis gurkštelėjo vyno, tada pastatė taurę ir stumtelėjo toliau nuo savęs, paskui įsipylė arbatos, kaip ir mama.

Gydytojas leido retkarčiais išgerti ko nors stipresnio, bet mama aiškiai nenorėjo rizikuoti. Nesistebiu, kad tėtis sekė jos pavyzdžiu.

– Kaip laikosi tavo mama? – paklausė ji Marido. Iš kietai suspaustų lūpų supratau, kad nekantravo užduoti šį klausimą.

Tasai išsišiepė.

– Ji niekada nesustoja. Žinoma, jai liūdna, kad negali imtis rimtesnių darbų, bet ji nenuilsdama rūpinasi tais, kurie yra šalia, Kolumbijoje. Net truputis pagalbos geriau negu nieko.

– Pritariu, – atsakė mama. – Gal galėtum perduoti, kad dažnai pagalvoju apie ją?

Ji žvilgtelėjo į tėtį, kurio veidas buvo neįskaitomas, bet Maridas atrodė patenkintas.

– Būtinai. Ir galiu jus užtikrinti, kad ji irgi apie jus galvoja.

Pokalbis prigeso, visi gurkštelėjome savo gėrimų. Galiausiai tėtis išgelbėjo nuo nejaukios tylos:

– Rodos, viena iš porų ne juokais įsisiautėjo. Koks tos moters vardas?

– Šerona, – atsakiau vienu metu su Maridu.

– Atvyko turėdama savų kėslų.

– Visi turėjo tokių, – tariau. – Bet ar ne toks buvo mūsų tikslas? Turbūt kiekvienas galėtų pasiūlyti, kaip pagerinti kasdienį gyvenimą. Keblumų kėlė ne jų siūlymai, o tai, kaip šie buvo pateikti.

Mama linktelėjo.

– Reikia rasti būdą, kaip suorganizuoti panašų susitikimą, tik be ginčų. Jie lėtina pokalbį.

– Iš dalies taip, bet ir papildo diskusiją, – pasakė Maridas. – Kai priminiau jiems, su kuo kalba, pašnekesys vyko daug sklandžiau.

– Tikiu, kad šiandiena atnešė daugiau gero nei blogo, – apibendrinau.

Tėtis sėdėjo nudelbęs žvilgsnį į stalą.

– Tėti, ar tu taip nemanai?

Jis šypsodamas pakėlė akis į mane.

– Taip, mieloji, manau. – Atsiduso ir atsisėdo tiesiau. – Ir turiu padėkoti tau, Maridai. Tai didelis žingsnis į priekį ne tik rūmams, bet ir visai šaliai. Puikus sumanymas.

– Perduosiu jūsų padėką savo tėvui. Tai jis prieš daugelį metų pakišo man šitą mintį.

Tėtis šyptelėjo.

– Būtų malonu.

– Padėkok ir už mane, – pridūrė mama.

– Ir esi visuomet čia laukiamas, – įsiterpiau. – Ypač jei turi daugiau pasiūlymų, kaip susikalbėti su piliečiais.

Marido veidas pergalingai nušvito.

– O, jų man netrūksta! .

Kitą rytą norėjau pirmoji pasirodyti darbo kambaryje, bet mane aplenkė generolas Legeris. Jis energingai rausėsi tėčio darbo stalo stalčiuose.

– Generole, – kreipiausi, kad praneščiau apie save.

Paskubomis nusilenkęs generolas tęsė paieškas.

– Atleiskit. Jūsų tėvas sulaužė akinius ir paprašė manęs atnešti kitą porą nuo darbo stalo. Niekaip jų nerandu.

Jo balsas atrodė susierzinęs. Smarkiai trinktelėjęs uždaro-
mą stalčių, jis atsigrėžė apieškoti lentynos sau už nugaros.

– Generole Legeri.

– Jis sakė, kad jie čia. Gal man prieš akis, tik nepastebiu?

– Pone.

– Tai vienintelis dalykas, kurį turiu padaryti. Nesugebu net surasti akinių.

– Generole.

– Prašau? – atsiliepė jis, net nepažvelgęs į mane.

– Ar viskas gerai?

– Žinoma.

Vyras ieškojo toliau ir sustojo tik tada, kai švelniai uždėjau ranką jam ant peties.

– Jūs nemeluotumėte mano tėvui, todėl prašau nemeluoti ir man.

Galiausiai jis atsitiesė ir sumišęs pažvelgė į mane.

– Kada spėjot taip išaugti? – paklausė. – Ir kada tapote tokia iškalbinga? Regis, dar vakar jūsų mama atskubėjo pakviesti mūsų pažiūrėti, kaip žengiat pirmuosius žingsnius, – jis švelniai šyptelėjo. – Nežinau, ar jums kas nors sakė, bet Aurenui nedaug trūko, kad būtų jus aplenkęs. Net anuomet nesileisdavot niekieno nugalima.

– Vis dar neatsakėt į mano klausimą. Ar viskas gerai?

Jis linktelėjo.

– Bus gerai. Man niekada nebuvo lengva susitaikyti su pralaimėjimu, net jeigu tai geriausia, ką galiu padaryti. Net Lusė reaguoja ramiau už mane, nors jos ramybė irgi ne geležinė, – jis prisimerkė. – Nujaučiu, kad žinai, apie ką kalbu.

Atsidusau.

– Žinau. Bet tik iš dalies. Gėda prisipažinti, bet pastaruoju metu galvojau tik apie save, todėl nepastebėjau, kad jūs kenčiat. Gailiuosi, kad nebuvau jautresnė.

– Nekaltinkit savęs. Mes gyvenam rūmuose ir nenoriai šnekam apie tai, kad negalim susilaukti vaikų. Be to, neįmanoma nieko pakeisti.

– Niekas?

– Kaip jau sakiau, mes pripažįstam pralaimėję. Iš pradžių tikėjomės turį begalę laiko, o kai pradėjom gydytis, vis ištikdavo nesėkmė. Lusė nebegali daugiau, – jis stabtelėjo ir nurijo seilę, paskui šyptelėjo man. – Tikiuosi, buvau tau geras. Kaip pareigūnas ir kaip draugas. Tau jaučiu tai, ką turbūt jausčiau dukrai, todėl man šitai svarbu.

Pajutau akyse tvenkiantis ašaras, prisiminiau visai neseniai pavadinusi jį atsarginiu globėju.

– Buvot man labai geras. Tikrai. Ir ne tik man, bet ir kitiems vaikams šiuose rūmuose, padėjot juos užauginti.

Jis prisimerkė.

– Ponas Vudvorkas buvo susilaužęs koją, kai Kailas pradėjo mokytis važiuoti dviračiu. Prisimenu, kaip bėgiodavote paskui jį žvyruotu keliu priešais rūmus, kol jis išmoko laikyti pusiausvyrą.

Generolas Legeris linktelėjo, jo veidu nuslinko šypsenos šešėlis.

– Tiesa, bėgiojau paskui jį. O mama su tėčiu buvo išvykę į Naująją Aziją, kai Keideniui pradėjo klibėti pirmasis dantukas, prisimenat? Ponia Lusė jam padėjo jį išsitraukti. Ir išmokė Džoisę apvesti akis kosmetiniu pieštuku. Pamenat, kaip ji išsisavaites tuo gyrėsi?

– Tepamenu, kad Marli liepė jai nusivalyti, – pasakė jis guvesniu balsu.

– Be to, išmokėt Aureną ir Keideną kautis kardū. Neseniai Keidenas pasiūlė surengti dvikovą, ir pirmoji man šovusi į galvą mintis buvo ta, kad jūsų dėka jis be vargo nugalėtų.

Generolas Legeris žiūrėjo į mane.

– Branginu šiuos prisiminimus. Tikrai. Ginčiau jus visus iki paskutinio kraujo lašo. Net jeigu man už tai nebūtų mokama.

Sukikenau.

– Žinau. Todėl tik jums vienam patikėčiau savo gyvenimą, – paėmiau jį už rankos. – Prašau pasiimti laisvadienį. Šiandien niekas nemėgins okupuoti mūsų šalies, o jeigu mėgintų, pažadu jums paskambinti, – skubiai pridūriau, nes mačiau, kad ketina prieštarauti. – Pabūkit su ponija Luse. Priminkit vienas kitam apie visus gerus dalykus, kuriuos kartu patyrėte, ir apie tai, kokie svarbūs esat mums. Žinau, tai menka paguoda, bet vis tiek tai padarykite.

– Dar neradau akinių.

– Esu tikra, kad tėtis paliko juos svetainėje. Pasirūpinsiu tuo. O jūs keliaukit.

Jis paskutinį kartą spustelėjo man ranką prieš nusilenkdamas.

– Taip, Jūsų Šviesybe.

Žiūrėjau, kaip generolas Legeris išeina, ir atsirėmusi į stalą galvojau apie jį, poniją Luse ir bendrą jų gyvenimą. Juodu patyrė daug liūdesio, daug nusivylimų, bet generolas vis tiek kasdien ateidavo į rūmus, pasirengęs tarnauti. Ir ponija Luse. Buvo keista mintyse lyginti jų gyvenimą su savo tėvų gyvenimu, regis, einančiu kūo sklandžiausiai.

Gyvenau tarp pavyzdžių, kaip meilė – tikra meilė – padeda mažiau jaudintis dėl visko, ar tai būtų didžiausias gyvenimo nusivylimas, ar pagalba nešti atsakomybės už visą šalį našta. Staiga, pirmą kartą per visą šitą laiką, pajutau, kad nė nebeprisimenu, ko taip labai bijojau.

Mintyse perbėgau sąrašą pretendentų į savo ranką. Kailo gerumas, Fokso entuziazmas, Henrio džiaugsmas... Šios savybės traukė mane prie jų. Bet ar visa tai galėjo tapti itin prasminga ir nepavaldu laikui?

Vis dar nežinojau, bet baimės sužinoti nebeliko.

Trumpam nuvijau šią mintį ir nudrožiau į svetainę. Tėčio akiniai gulėjo apversti ir nesulankstyti ant knygų krūvos. Keitinau juos nunešti jam, toliau galvodama apie ateitį. Nenorėdama pažadinti mamos, jeigu kartais būtų miegojusi, pasibeldžiau į jo asmeninio darbo kambario duris.

– Prašom, – atsiliepė tėtis.

Įėjusi radau jį sėdintį prie stalo ir nagrinėjantį kažkokius dokumentus.

– Radau šituos, – pasakiau, pakėlusi akinius ir sukiodama juos tarp pirštų.

– O! Tū tikra draugė. O kur Aspenas? – paklausė tėtis, džiugiai paimdamas akinius ir iškart užsidėdamas.

– Liepiau jam pasiimti laisvadienį. Atrodė nusiminęs.

Jis ūmiai kilstelėjo galvą.

– Tikrai? Nepastebėjau.

– Taip. Jis šiandien prastos nuotaikos, ponია Lusė veikiausiai taip pat.

Man paminėjus jos vardą, tėtis viską suprato.

– Na, dabar jaučiuosi baisiai, kad nieko nepasakiau, – jis atsilošė į kėdės atkalnę ir pasitrynė smilkinį.

– Ar bent truputį pamiegi? – paklausiau vartaliudama rankose prespapjė.

Jis nusišypsojo.

– Patikėk, mieloji, aš stengiuosi. Bet jei tavo mama nors truputėlį sukruta, iškart pabundu ir gerą valandą ją stebiu, kol atsipalaiduoju tiek, kad galėčiau užmigti. Tas širdies smūgis mus užklupo labai netikėtai. Jei būčiau kam nors prognozavęs tokią ligą, tai tik sau pačiam.

Linktelėjau. Dar visai neseniai pati daugybę kartų nejučia jį stebėdavau ir svarstydavau, ar jam viskas gerai. Bet mama? Ji pribloškė mus visus.

– Ji nesiliauja kalbėjusi, kad rytoj kalbės *Pranešimų* laidoje, tarsi tai būtų ženklas, kad viskas vėl stoja į savo vietas. Esą man būtų pats metas grįžti prie darbo, mat ji jau galinti daryti pranešimus. O aš žinau, kad vos tik grįšiu prie darbų, ji padarys tą patį. Nesakau, kad norėčiau matyti tavo mamą nuobodžiaujančią ir slampinėjančią iš kampo į kampą, bet kai pamanau, kad ji vėl ims kasdienių karalienės pareigų... Nežinau, ką man daryti.

Jis pasitrynė akis ir nusišypsojo, nors neatrodė linksmas.

– Tiesa ta, kad man patinka šis tarpsnis, kai galime atsikvėpti. Turbūt nesupratau, kaip greitai lėkia, kol nesustojau. – Jis pakėlė į mane akis. – Neprisimenu, kada paskutinį kartą netrukdomas praleidau dešimt valandų su žmona. Jai aplink akis susimeta tokių mielių juoko raukšlelių.

Nusišypsojau.

– Todėl, kad pasakoji daug siaubingų juokelių.

Jis linktelėjo.

– Nieko nepadarysi, turiu daugybę talentų. Dar man sunku susitaikyti su tuo, kad jeigu ji vėl taps karaliene, man vėl teks tapti karaliumi. Neįsivaizduoju, kada vėl galėsime vienu du praleisti ištisą savaitę.

– O jeigu mama nebeitų savo pareigų?

Jis prisimerkė.

– Ką turi omenyje?

– Na... – Galvojau apie tai nuo pat vakarykščio susitikimo su piliečiais. Galbūt niekada neįstengsiu padėti visiems savo žmonėms, bet galėčiau pamėginti pasiekti bent keletą iš jų. Ši mintis mane be galo jaudino. Jei taip padaryčiau, padėčiau tėvams; pastaruojau metu ėmiau manyti, kad tai svarbiausia mano užduotis. Vis dėlto suvokiau, kad mano žodžiai gali atrodyti kaip visiška beprotybė. – O jeigu ji nebebūtų karalienė? Ką pasakytum, jeigu aš tapčiau karaliene?

Tėtis nutilo ir įsistebeilijo į mane, negalėdamas patikėti savo ausimis.

– Nenoriu, kad tai atrodytų kaip įžeidimas, – išlemau. – Žinoma, judu abu visiškai pasirengę vėl valdyti, bet... tu teisus. Mama norės imtis visų karalienės pareigų. Jeigu karaliene būčiau aš, jai tektų užsiimti kuo nors kitu. – Jis išplėtė akis, tarsi niekada nebūtų to svarstęs. – Jeigu mama nebebūtų karalienė, o tu nebebūtum karaliumi, ir ji būtų seniausiai pasveikusi nuo širdies smūgio. Tikriausiai jums netektų vien slampinėti iš kampo į kampą. Galėtumėt keliauti, ir panašiai.

Tėtis sumirksėjo, priblokštas atsivėrusios galimybės.

– Viską būtų įmanoma padaryti dar šią savaitę. Galiu užsakyti karūnavimui skirtą suknelę, ponია Braisė ir Nina viską surengtų, o generolas Legeris – pats žinai – pasirūpintų renginio saugumu. Jums nereikėtų dėl nieko jaudintis.

Jis nurijo seilę ir nusigręžė.

– Tėti, nepyk, nenorėjau tavęs įžeisti. Aš...

Jis pakėlė ranką kaip ženklą, kad nustočiau kalbėti, ir aš nutilau. Tėčiui atsisukus, apstulbau pamačiusi jo akyse ašaras.

– Aš neįsivaizduoju, – pasakė jis kимиu balsu ir atsikrenkštė. – Tiesiog labai didžiuojuosi tavimi.

Nusišypsojau.

– Tai... leisi man tapti karaliene?

– Tau bus nelengva, – rimtai pasakė tėtis. – Žmonės dabar neramūs.

– Žinau. Bet aš nebijau. Na, nebent *trupučiuoką*.

Abu nusijuokėme.

– Būsi puiki karalienė.

Gūžtelėjau pečiais.

– Aš tau neprilygstu. Ir, aišku, mamai – nė iš tolo. Bet man pavyks. Bus, kas padeda, be to, ir toliau turėsiu jus abu. Sudėjus visą tą pagalbą, iš manęs gali išeiti visai nebloga karalienė.

Tėtis papurtė galvą.

– Idlina, tu daugiau nei nebloga. Gal per retai tau sakau, bet esi nepaprasta jauna moteris. Protinga, linksma ir gabi. Man bus didelė garbė būti tavo pavaldiniu, – jo žodžiai buvo tokie nuoširdūs, kad akyse man ėmė tvenktis ašaros.

Tą akimirką pirmą kartą supratau, kad man itin svarbi tėčio nuomonė apie mano veiksmus. Kaipgi kitaip, juk tiek daug nuveikiau jo vadovaujama. Buvo be galo malonu, kad jis pritaria žingsniams, kuriuos žengiu pati.

Tėtis giliai įkvėpė.

– Gerai, sutarta.

Jis atsistojo, apėjo aplink stalą, nusimovė nuo bevardžio piršto žiedą su giminės spaudu ir užmovė man ant didžiojo. Tėčio akys – tokios šviesios, kokių jau seniai nebuvo mačiusi – įdėmiai žvelgė į manąsias.

– Jis tau labai tinka.

Kryptelėjau galvą.

– Tinka beveik viskas.

Šešioliktas skyrius

Penktadienio vakarą, mamai įžengus į studiją, nugriaudėjo karšti plojimai. Ji pakėlė ranką ir pamojavo, dėkodama už palaikymą, paskui šalia jos išdygo tėtis ir prisiglaudė taip arti, kad negalėjai įžiūrėti nė tarpelio šviesai prasiskverbti. Mama truputį šlubavo ta koja, iš kurios gydytojai pašalino veną, bet vis tiek žengė taip grakščiai, kad tik labai atidžiai žiūrėdamas būtum galėjęs ką nors pastebėti. Ji pasirinko suknelę su nediduke iškirpte; iš to, kaip retkarčiais ją paliesdavo, supratau, kad nerimauja dėl rando.

– Puikiai atrodai, – pasakiau, žingsniuodama greta mamos ir tėčio, kad nukreipčiau jos dėmesį.

– Ačiū. Tu irgi.

– Kaip laikaisi, tėti? – paklausiau, mėgindama atspėti, kaip jis jaučiasi.

Jis palingavo galvą.

– Jaučiu ir palengvėjimą, ir jaudulį. Jaudinuosi ne dėl tavęs – tau puikiai seksis. Man tik neramu, ką sakys žmonės.

Pastebėjau, kad jis atrodo geriau pailsėjęs. Buvo akivaizdu, kad matydamas mamą pasipuošusią tėtis yra laimingas.

– Man irgi. Bet visi žinojo, kad ši diena anksčiau ar vėliau išauš. Geriau padarykime tai dabar, nes šiuo metu galiu būti labai naudinga.

Mama ilgesingai atsiduso.

– Pagaliau pasitrauksime iš scenos į užkulsius, – pasakė ji. – Pasiilgau ramybės.

– Žmonės vis tiek mus stebės, mieloji, – tarė tėtis. – Šįvakar laikyk galvą aukštai iškėlusi, o aš visą laiką būsiu šalia.

– Tai viskas kaip visada?

Jis nusišypsojo.

– Kaip visada.

– Žiūrėkit, nenoriu išspirti jūsų lauk ar panašiai, bet jeigu ir toliau seilėsitės kaip paaugliai, iškeldinsiu į trobelę, vos laidai pasibaigus.

Mama pabučiavo mane į kaktą.

– Sėkmės šįvakar.

Jie nuėjo atsisėsti, o aš patraukiau pas vaikus.

– Jūsų Šviesybe, – Ijanas grakščiai nusilenkė ir nusišypsojo plačiau nei visuomet.

– Labas vakaras, ponaiti.

– Kaip jaučiatės šįvakar?

– Rodos, neblogai. Bus itin jaudinanti laida.

Jis palinko artyn.

– Man patinka kuo daugiau jaudulio, – sušnabždėjo jis.

Ijanas kvepėjo losjonu po skutimosi ir tabaku; kaip ir kiekvieną kartą po pirmojo susitikimo, atrodė gaubiamas hipnotizuojančios atmosferos.

– Pastaruoju metu buvau labai užsiėmęs, tai pamaniau, kad turėtume ilgai nelaukę pasimatyti.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Jeigu norit. Kaip jau sakiau, neketinu nieko iš jūsų reikalauti.

– Tai tau čia gerai?

– Taip, – šypsodamasis atsakė Ijanas. – Ir, kaip minėjau, esu čia tam, kad jums pasitarnaučiau, kuo tik galiu.

Jis nusilenkė ir nuėjo atsisėsti šalia Heilo; kai priartėjo, šis kažką sušnibždėjo jam į ausį. Mačiau, kaip atsakydamas Ijanas papurtė galvą. Heilas atrodė sunerimęs, ir aš supratau, kad nesikalbėjau su juo nuo mūsų nelemto pasimatymo. Nebuvau tikra, ar esu jau pasiryžusi bendrauti.

Vis tiek priėjau prie savojo kandidatų pulkelio.

– Gera matyti, kad karalienė grįžo, – pasakė Foksas.

Nušvitau.

– Tikrai. Ji padarys trumpą pranešimą apie savo sveikatą, paskui girdėsite įprastines naujienas, o galiausiai mano tėtis paskelbs svarbiausią žinią. Šį vakarą galit atsipalaiduoti – niekas jūsų nekalbins.

– Dėkui Dievui, – išsišiepęs Kailas susmuko ant savo kėdės. Sukikenau.

– Pažįstu tą jausmą. Tiesiog sėdėkit ir gražiai atrodykit.

– Pasakyta – padaryta, – pajuokavo Ijanas, nors maniau,

kad jis taip nemoka. Heilas nusijuokė, o Henris nusišypsojo, nors iš jo veido buvo matyti, kad nesupranta, apie ką kalbama.

Kai purtydama galvą grįžtelėjau eiti, kažkas labai švelniai palytėjo man riešą.

– Atleiskit, Jūsų Šviesybe, – kreipėsi Erikas, – noriu pasiteirauti, ar man sėdėti tarp žiūrovų, jeigu vaikinų šįvakar niekas neklausinės?

Jo žydrose akyse atsispindėjo ryškiai tviskančios studijos šviesos.

– Ar bijai, kad nusitempsiu tave į filmavimo aikštelės vidurį, jeigu nepasislėpsi?

Jis suprunkštė.

– Labiau nei numanot.

– Nesijaudink, tau nėra jokio pavojaus. Bet reikės, kad išverstum Henriui mano tėčio pranešimą, todėl toli neprapulk.

Erikas linktelėjo.

– Supratau. Ar viskas gerai? Atrodot susirūpinusi.

– Tokia ir esu, net labai, – prisipažinau.

– Gal galiu kaip nors padėti?

Uždėjau ranką jam ant peties.

– Laikyk špygas. Laukia įdomus vakaras.

Atsisėdau į savo vietą šalia mamos ir pažvelgiau į būrelį žiūrovų. Mane dar kartą pribloškė Džoisės pasirinkti drabužiai. Jos suknelė buvo nusagstyta tokia daugybe blizgančių žvynelių, kad galėjai pamanyti Džoisę šiandien stosiant priešais kameras. Gal toks ir buvo jos sumanymas – būti visada pasiruošusiai, jei kada nors išmuštų tokia valanda.

Generolas Legeris dažniausiai stovėdavo, bet šįvakar sėdėjo šalia ponios Lusės, ši švelniai rėmėsi į jį. Generolas pasuko galvą ir švelniai pabučiavo ją į kaktą. Jie nežiūrėjo vienas į kitą ir nesikalbėjo, bet buvo matyti, kad vyksta kitoks – bežodis – bendravimas ir kad juodu visiškai į jį pasinėrę.

Būčiau valandų valandas nenuleidusi žvilgsnio nuo tos poros, bet kai kas patraukė mano dėmesį. Man energingai mojavo Keidenas, paskui iškėlęs nykščius mirktelejo, o aš atsakiau lengvai jam pamodama.

– Jei jis taip džiūgauja dėl to, kas netrukus įvyks, tik įsivaizduok, kaip apsidžiaugs Aurenas, kai išgirs naujieną, – mama dar kartą pasitaisė apykaklę, tikrindama, ar audinys uždengia, ką turi uždengti.

– Taip, – melancholiškai atsakiau ir pamaniau: jeigu brolis nepaskambino pranešti man, kaip jam sekasi, tai gali visiškai neapsidžiaugti.

Įsijungė kameros ir laida prasidėjo.

Mama pradėjo laidą pranešimu apie savo sveikatą.

– Jaučiuosi puikiai, ir už tai turiu būti dėkinga nuostabiems mūsų gydytojams ir rūpestingajai savo šeimai, – pasakė ji. Žinojau, kad žiūrovams ši naujiena bus įdomiausia, bent kol ateis laikas didžiajai žinia. Pati vos galėjau sutelkti dėmesį į naujienas apie finansavimą ir tarptautinius ryšius; abejojau, ar šalies gyventojų dėmesys sutelktas labiau.

Galiausiai ant pakylos pačiame scenos viduryje užlipo tėtis. Žvelgdamas tiesiai į kamerą, pamažu atsikvėpė.

– Mano žmonės, – prabilo jis, bet iškart atsigręžė į mamą ir

mane. Paėmiau ją už rankos, baimindamasi, kad tėtis apsigalvos. Kad ir kaip bijojau stoti į jo vietą, netekusi tokios galimybės, būčiau pasijutusi it pralaimėjusi.

Kelias akimirkas jis tiesiog žiūrėjo į mus, kol palengva ėmė šypsotis, tada vėl atsisuko į kamerą.

– Mano brangūs piliečiai, stoviu šį vakarą priešais jus tikėdamasis jūsų malonės. Per dvidešimtį metų, kai vadovauju mūsų šaliai, padarėme visa, ką galėjome, kad numalšintume karus ir kitus neramumus, daugelį metų kėlusius grėsmę mūsų ramybei. Sudarėme naujas sąjungas, išgijome atgyvenusius socialinius reiškinius ir dėjome visas pastangas, kad kiekvienas mūsų valstybės pilietis turėtų galimybę susikurti laimingą gyvenimą. O dabar meldžiu jūsų padaryti tą patį dėl manęs.

Nuo tada kai mano žmoną užklupo sunki liga, nebegaliu susitelkti į savo pareigą išlaikyti mūsų laimėjimus, ką jau kalbėti apie naujus žingsnius didesnės gerovės link. Todėl ilgai tarėsis su šeima ir drauge su ja viską gerai apgalvojęs nusprendžiau, kad mūsų dukra princesė Ildina Skriv nedelsdama perims sostą.

Tėtis stabtelėjo, kad klausytojai geriau įsisąmonintų jo žodžius, ir tylą tuoj pat pertraukė netikėčiausias garsas – plojimai.

Pakėliau akis ir išvydau vaikus. Jie man plojo. Pradžiu-gintas naujienos Kailas atsistojo drauge su Heilu, šis įsikišęs du pirštus į burną garsiai sušvilpė. *Elitui* pašokus ant kojų, pamačiau, kad prisidėjo visi esantieji studijoje – ne tik ponias Marli su generolu Legeriu, bet ir grimuotojos bei studijos darbuotojai, besirūpinantys, kad laida eitų be trikdžių.

Man truputį suvirpėjo lūpa, buvau neapprastai nustebinta tokio džiaugsmo pliūpsnio. Tai sustiprino mano pasitikėjimą savimi. Gal be reikalo nerimavome?

Padrąsintas tokios reakcijos tėtis ketino kalbėti toliau, ir triukšmas studijoje pritilo.

– Mes jau pradėjome ruošti karūnavimo ceremonijai: ji vyks rūmuose kitą savaitgalį. Dirbau petys į petį su princese visą jos gyvenimą, todėl žinau, kad šalis pereina į geriausias rankas. Taip pat turiu pasakyti, kad ji pati pasisiūlė imtis pareigų anksčiau, nei buvo numatyta, kad mes, jos tėvas ir motina, galėtume pasitraukti nuo valstybės vairo ir pasimėgauti paprastu vyro ir žmonos gyvenimu, nes iki šiol galėjome tik iš dalies jį patirti. Tikiuosi, kartu su manimi džiaugsitės šia puikia žinia. Visa mūsų šeima dėkoja jums, savo žmonėms, už nuolatinį jūsų palaikymą.

Vos tėčiui baigus kalbėti, vėl driokstelėjo plojimai ir švilpimas. Žengdama ant pakylos prasilenkiau su juo; nesusilaikiau, jam pakėlus ranką, ir mudu sumušėme delnais. Lipdama jutau pilve plazdant tūkstančius peteliškių.

– Noriu padėkoti visiems rūmuose už pagalbą ir patarimus, man tapus laikinąja valdove, ir pranešti visai Ilėjai, kad be galo džiaugiuosi tapsianti karaliene. Negaliu apsaityti, kokia laiminga jaučiuosi galėdama padėti savo tėvams. – Tai buvo šventa tiesa. Šito džiaugsmo nebūtų aptemdęs viso pasaulio nerimas. – Man tapus karaliene, kažkuris iš šių ponaičių taps ne princu, o karalienės vyru.

Pažvelgiau sau per petį: kai kurie vaikinai, kaip antai Foksas ir Kailas, atrodė sužavėti, Heilas sėdėjo susiraukęs. Vadinasi, prasta jo nuotaika per paskutinį mūsų pasimatymą buvo neatsitiktinė. Heilą kankino tikros abejonės. Kas atsitiko? Kodėl aš jį praradau?

– Artėjantis karūnavimas bus viena iš didžiausių švenčių, kokių yra regėję šie rūmai. Prašom kreiptis į savo provincijos aptarnavimo biurą dėl išsamesnės informacijos, nes iš kiekvienos provincijos bus pakviesta šeima apsilankyti rūmuose ir pasidžiaugti švente, o mes padengsime visas išlaidas. – Ši mintis kilo man pačiai, buvau tikra, kad Maridas jai pritarė. – Ir, žinoma, dėkojame jums, kad palaikote mūsų šeimą šiuo pereinamuoju laikotarpiu. Ačiū tau, Ilėja. Labos nakties!

Išsijungus kameroms, iš karto priėjau prie mamos ir tėčio.

– Ar galit patikėti?

– Viskas ėjosi puikiai! – pasakė mama. – Vaikinai patys pradėjo ploti. Tai įvyko labai natūraliai, ir, esu tikra, gerai nuveikė televizijos žiūrovus.

– Tai – geras ženklas, – pritarė tėtis. – Be to, manau, kad *Atranka* tapo dar svarbesnė, kai paminėjai, kad tavo išrinktasis iškart taps karalienės vyru.

– Tarsi mano gyvenime būtų maža netikėtumų, – atsidusau ir nusišypsojau, iš tos laimės lioviausi galvoti, kad visa tai – gryniausia beprotybė.

Tėtis pabučiavo mane į kaktą.

– Puikiai pasirodei. Gal jau norėtum pailsėti? – paklausė jis, pasisukęs į mamą.

– Man viskas gerai, – ji pakėlė akis į dangų vaidindama, kad tokie klausimai jau atsibodo, ir juodu išėjo iš scenos.

– Esi tikra? Galėtume paprašyti vakarienę patiekti tavo kambaryje.

– Prisiekiu, jeigu taip padarysi, apmėtysiu tave maistu.

Nusijuokiau. Galėjau puikiai įsivaizduoti, kaip jie pykosi per visą tėčio *Atranką*. O man beliko užbaigti savąją.

Septynioliktas skyrius

Kitą rytą atbėgau prie pusryčių stalo laikraščiu nešina. Pralėkiau pro sargybinius ir *Elitą* ir klestelėjau ant kėdės priešais mamą ir tėtį.

– Pažvelkit, – paraginau baksnodama į antraštę.

Ji buvo tokia: *Ar jie žino, ko nežinome mes?* Apačioje pui-kavosi vaikinų, atsistojusių ir plojančių per vakaryktę *Pranešimų* laidą, nuotrauka.

Tėtis užsidėjo akinius, paėmė laikraštį ir perskaitė straipsnį balsu, bet kad girdėtume tik mes.

– *Galvodamas apie princesę Idliną Skriv, vargu ar mintyse ištarsi žodžius „maloni“, „energinga“ ar „visų mylima“. Ji tikrai elegantiška, graži, ir niekas neabejoja jos intelektu, bet kitas savybes kažin ar esame pastebėję, pavyzdžiui, atsidavimą savo piliečiams. Todėl norime paklausti, ką apie ją žino tie jauni vyrai, tikrieji Ilėjos sūnūs, ir kas nežinoma mums?*

Mama pažvelgė į mane šypsodamasi.

– *Pripažįstu, kad mano, kaip žurnalisto, reakcija buvo kitokia nei penkių Atrankoje likusių ponaičių, kurie staiga pakilo*

iš savo vietų ir pradėjo ploti išgirdę naujieną apie princesę. Aš sunerimau. Ji jauna. Ji pernelyg santūri. Pernelyg atitrūkusi nuo savo žmonių. Bet jei šie vaikinai, visi išskyrus vieną iki šiol nepažinoję princesės, iškart apsidžiaugė, tai gali reikšti, kad mūsų būsimoji karalienė – daugiau nei daili mergina. Visai neseniai Elitas atsiliepė apie ją kaip apie rūpestingą ir patrauklią asmenybę. Ar ji visuomet išsiskyrė šiais bruožais, tik mes jų nepastebėjome televizorių ekranuose? Ar ji – atsidavusi valdovė, pasirengusi pasiaukoti dėl savo žmonių?

Jos motyvas užimti sostą perša teigiamą atsakymą. Karalius ir karalienė tebėra jauni. Ir fiziškai, ir protiškai pajėgūs toliau puikiai valdyti šalį. Princesės noras anksčiau perimti tėvų pareigas, kad šie galėtų ramiai leisti laiką kaip sutuoktiniai, rodo ne tik jos meilę šeimai, bet ir rimtą požiūrį į savo darbą.

Pastebėjau mamos akyse kaupiantis ašaras.

– Tik laikas parodys, ar šios prielaidos teisingos, bet galiu drąsiai pasakyti, kad tai bent trumpam sustiprino mano tikėjimą monarchija.

– Ak, mieloji! – šūktelėjo mama.

Tėtis gražino man laikraštį.

– Ide, tai puiku.

– Jau seniai nebuvo įvykę nieko, kas viešumoje būtų teigiamai įvertinta. – Patenkinta atsidusau. – Nededu į tai didelių vilčių, bet vis tiek šiandien eiti į darbą bus kur kas lengviau.

– Tikiuosi, šį rytą nepersistengsi, – pasakė mama ir pervėrė mane griežtu žvilgsniu. – Nenoriu, kad pervargtum nė nepradėjusi.

– Reikėtų pasakyti, kad turiu apylaisvį rytą, bet tai būtų melas, – prisipažinau. – Dabar lekiu į suomių kalbos pamoką. Ar bent įsivaizduojat, kaip sunku skaičiuoti suomiškai?

Tėtis gurkštelėjo kavos.

– Metų metus klausiausi tos kalbos. Gerbiu tavo pastangas.

– Henris labai mielas, – tarė mama. – Nesitikėjau, kad jį pasiliksi, bet esu tikra, kad jis priverčia tave nusišypsoti.

– Cha! – tėtis pasisuko į mamą. – Ką tu žinai apie vyro pasirinkimą? Paskutinį kartą, kai tai patyrei, įklimpai su manimi.

Ji nusišypsavo ir kumštelėjo jam ranką.

– Jūs viską sugadinat tuo savo lipšnumu, – pasakiau ir apsisukusi nudrožiau prie durų.

– Geros dienos, mieloji, – šūktelėjo mama man pavymui. Aš irgi jai pamojau prieš stabtelėdama prie Henrio.

– Aa... *Lähteä*?

Jis nušvito.

– Taip! Gerai, gerai!

Vaikinas numetė servetėlę šalia lėkštės ir paėmė mane už rankos.

– Luktelėkit! – sušuko Foksas, o paskui jį ant kojų stryktelėjo Kailas. – Labai laikiu pamokos. Rodos, anąkart man visai neblogai sekėsi.

– Erikas puikus mokytojas. Net jeigu vapėsi padrikus garsus, vis tiek pagirs tave už pastangas, – nusijuokė Kailas.

Linktelėjau.

– Gal toks suomių būdas? Vargšas Henris praėjusią pamoką buvo priverstas vargti su manimi, net čiupo mane už veido,

kad padėtų išgauti reikiamus garsus, – pamėgdžiojau vaikino veiksmus, ir jis nusišypsojo supratęs, apie ką kalbame. – Bet ar bent kiek susinervino? Nė trupučio!

Papasakojusi apie šį nutikimą prisiminiau, kad mudu su Henriu tąkart vos nepasibučiavome. Nors lengviau atsikvėpiausiai išsiaiškinusi, jog niekas to nepastebėjo, pasijutau geroškai suglumusi, kad tasai ketinimas pasibučiuoti visai išėjo man iš galvos.

Kai atėjome į biblioteką, ten radome Eriką, kažką rašantį lentoje.

– Labas rytas, profesoriau, – pasisveikinau ir priėjau artyn.

– Jūsų Šviesybe. O gal derėtų kreiptis Jūsų Didenybe?

– Dar ne! – sušukau. – Vien pagalvojus apie tai man pašiurpsta kūnas.

– O aš džiaugiuosi dėl jūsų. Visi džiaugiamės. Turiu omenyje, jie džiaugiasi, – pasitaisė Erikas, krestelėdamas galvą *Eli-to* pusėn. – Nenoriu skelbtis esąs vienas iš tų vaikinų, tiesiog kasdien iš arti matau jų reakcijas.

– Nėkvailiok. Tu priklausai šutvei, – nusijuokiau ir apžvelgiau kambarį. – Kartais man tai atrodo it keistas klubas, kuriame nėra nė trupučio konkurencijos.

– Jūs teisi. Bet tai nekeičia fakto, kad jie yra konkurentai.

Liūdnas Eriko balsas prikaustė mano žvilgsnį prie jo veido, bet vengė žiūrėti man į akis. Užuoat pažvelgęs į mane, padavė šūsnį lapų.

– Man labai pasisekė – galėsiu visiems pasipasakoti, kad padėjau naujai karalienei mokytis suomių kalbos.

Jo akys spindėjo pasididžiavimu.

Žvilgtelėjau į vaikus, besirenkančius vietą atsisėsti, ir žingtelėjau arčiau Eriko, kad tik jis girdėtų mano žodžius.

– Aš irgi tavęs pasiilgsiu, juk žinai. Kai viskas baigsis. Tu man tiek pat brangus, kiek ir jie. Net brangesnis už kai kuriuos.

Jis papurtė galvą.

– Nekalbėkit taip. Aš ne toks kaip jie.

– Visiškai toks pats. Paprastas, bet ne prastas, Eiko.

Išgirdęs savo tikrąjį vardą vaikas nurimo, jo lūpų kampučiai švelniai kilstelėjo.

– Ei, Ide! – šūktelėjo Kailas. – Norėtum būti mano partnere?

– Žinoma, – atsakiau ir patraukiau pas jį, o Erikas atėjo iš paskos.

– Trumpai pasikartosim, ko išmokom praėjusią savaitę, – prabilo jis. – Tada pereisim prie klausimų ir atsakymų, dažniausiai pasitaikančių pokalbiuose. Žinau, kad kai kurie iš jūsų papildomai mokėtės kitų dalykų, tad mielai padėsiu ir dėl jų. O dabar grįžkime prie skaičių.

– Gerai, važiuojam. *Yksi, kaksi, kolme, neljä, viisi*, – išdidžiai išpyškino Kailas.

– Kaip tau pavyko? Baisiausiai pavydžiu.

– Mokiausi. Ką, neturi atliekamos valandėlės pasikartoti suomiškų skaičių?

Nusijuokiau.

– Šiomis dienomis net po dušu prašiuosi žaibo greičiu. Ilgiuosi bent trupučio laisvalaikio. Bet mano mama ir tėtis yra verti, kad leisčiau jiems atsipūsti.

– Keista sakyti, kad didžiuojuosi tavimi, bet tai tiesa, – jis mėgino užgniaužti šypsena, bet veltui. – Dabar esu tikras, kad susižavėjau ne savo fantazijos vaisiumi, nes tu ir esi tokia protinga, pasiaukojanti ir ryžtinga, kokia man atrodei.

– Visiškai kitokia nei ta Ildina, kurią pažinojai prieš metus? – šelmiškai paklausiau.

– Nesuprask manęs klaidingai, ji buvo išties linksma mergina. Mokėjo gerai pasilinksminti ir prikaustyti visų dėmesį. O dabartinė sugeba visa tai ir dar tūkstantį kitų dalykų. Tokia tu man patinki. Bet ir pati žinai.

– Ir tu man patinki, – sušnibždėjau. Akimirką pašnairavau į Eriką ir vėl nudelbiau akis į popieriaus lapą. – Aš visą laiką painioju aštuonis ir devynis, nes tie žodžiai labai panašūs.

– Gerai, dar sykį juos pasikartokime.

Erikas pasitraukė, ir aš pasijutau kalta, kad švaistau brangų pamokos laiką, nors iš tikrųjų nuoširdžiai troškau mokytis.

– Jei kalbėsime apie mus, tai atleisk, kad nesurandu laiko susitikti.

Kailas gūžtelėjo pečiais.

– Nesijaudink dėl manęs, Ide. Aš niekur nedingsiu.

Tai pasakęs bakstelėjo į lapą priešais save, priversdamas mane susitelkti į skiemenavimą. Stebėjau jį, pabrėžtinai tariantį garsus, ir jaučiausi dėkinga už jo žodžius, už šią akimirką ir už visa tai, kas manęs laukia ateityje.

Atidariau darbo kambario duris ir radau jame poniją Braisę, kalbančią telefonu. Ji pamojavo man ir kalbėjo toliau:

– Taip... Taip... Lygiai po savaitės. Ačiū! – Moteris garsiai trinktelėjo telefono ragelį. – Atleiskit. Jūsų stalas pats didžiausias, o karūnavimas įvyks jau kitą savaitę, tad reikia daug kuo pasirūpinti. Gėlės užsakytos, bažnyčia irgi, trys dizaineriai ruošia suknelių modelius. Jeigu norėtumėte, kad Nina perimtų kurį nors iš šitų darbų, esu tikra, ji labai apsidžiaugtų.

Nužvelgiau stirtas segtuvų, kuriais buvo nukrautas stalas.

– Ar paruošėte visa tai per dieną?

– Daugmaž.

Man šyptelėjus, ji irgi išsišiepė, prieš pasakydama tiesą:

– Nujaučiau, kad tai netrukus įvyks, tai dėl visa ko paruošiau keletą variantų.

Papurčiau galvą.

– Pažįstat mane geriau, nei pažįstu aš pati.

– Toks mano darbas. Beje, šįryt skambino Maridas. Padėkojo už kvietimą su visa šeima dalyvauti karūnavimo ceremonijoje, bet pareiškė nerimaujant, kad nelaukiama jo tėvų.

– Pasikalbėjau su tėčiu. Jis žinojo apie kvietimus, tiesa?

– Taip.

Atsidusau.

– O Maridas dalyvaus?

– Taip. O kai viskas nurims ir priprasite prie karalienės statuso, galėsite ir toliau megzti ryšį su jais.

Linktelėjau.

– Jeigu santykius su jais galima atkurti, norėčiau, kad taip ir įvyktų.

– Labai išmintinga.

Giliai atsidusau ir pasimėgavau komplimentu. Turiu apsišarvuoti maloniais žodžiais, kad išgyvenčiau.

– Esu pasirengusi darbui. Pradėkim.

– Tiesą sakant, manau, kad geriausiai išnaudotumėt savo laiką, jei pasikalbėtumėt su kuo nors iš *Elito*, nueitumėt į pasimatymą, ar panašiai.

– Ką tik buvau su *Elito* vaikiniais, – paprieštaravau. – Jiems viskas gerai.

– Turiu galvoje buvimą dviese. Be karūnavimo reikalų, dėl kurių išvis neturėtume jūsų kvaršinti, kiti darbai gali palūkėti iki pirmadienio. Jūsų profesinė veikla juda į priekį, ir pati sakėt, kad nuo jo turėtų neatsilikti ir jūsų asmeninis gyvenimas.

Ji kilstelėjo antakius.

– Gerai.

– Tai ko taip nusiminėt? Jei gerai pamenu, visus penkis jaunuolius laikote favoritais.

– Viskas ne taip paprasta. Tas, su kuriuo labiausiai norėčiau pasikalbėti, gali visai to nenorėti, – atsidusau. – Palinkėkit man sėkmės.

– Jums jos nestigs.

Aštuonioliktas skyrius

Sėdėjau savo kambaryje ir laukiau Heilo. Norėjau pasikalbėti su juo jaukioje ir patogioje vietoje. Man prakaitavo delnai; staiga supratau, kad atėjo laikas išsiųsti po vieną namo tuos vaikus, su kuriais labiausiai nenorėjau atsisveikinti. Žinojau, jog galiausiai iš jų teliks vienas, bet troškė troškau, kad ir kiti galėtų vadinti rūmus savo namais ar bent pažadėtų apsilankyti juose per atostogas.

Pasigirdo beldimas į duris. Staigiai kilstelėjau galvą ir pati nuėjau jų atidaryti. Buvau išsiuntusi Eloizą, nes nenorėjau, kad dalyvautų ir ji.

Heilas nusilenkė.

– Jūsų Šviesybe.

– Užeik. Tu alkanas? Norėtum atsigerti?

– Ne, ačiū.

Jis grąžė rankas ir atrodė toks pat suglumęs kaip aš.

Atsisėdau prie stalo, Heilas pasekė mano pavyzdžiu. Nega-lėdama pakelti tylos vėl prabilau:

– Noriu, kad papasakotum, kas vyksta.

Jis nurijo seilę.

– Labai knieti papasakoti, bet nežinau, ką darysiu, jeigu pradėsi manęs už tai nekęsti.

Nors tie žodžiai buvo nuoširdūs, net pašiurpau.

– Kodėl turėčiau tavęs nekęsti, Heilai? Ką padarei?

– Nieko nepadariau. Blogai, kad negaliu padaryti.

– Ko gi negali?..

– Vesti tavęs.

Nors nujaučiau atsakymą, nors mano širdis niekada nepriklausė Heilui, jo žodžiai vis tiek buvo skaudūs.

– Ką... – nesugebėjau kalbėti, tik kvėpavau. Didžiausia mano baimė ką tik virto tikrove. Manęs neįmanoma pamilti. Žinojau tai. Heilui pakako praleisti kelias savaites su manimi, kad tai suprastų. – Kas atsitiko, kad taip staiga supratai negalintis manęs vesti?

Vaikinas tylėjo, atrodė susirūpinęs, o aš tesiguodžiau mintimi, kad jis *nenori* manęs įskaudinti.

– Supratau, kad pamilau kitą.

Su šia žinia bent jau buvo lengviau susitaikyti nei su pirmine mano baime.

– Kerę?

Jis papurtė galvą.

– Ijaną.

Netekau žado. Ijaną? Ijaną iš *Elito*?

To nesitikėjau. Heilas atrodė toks švelnus, toks romantiškas. Ir staiga visos mano išvalgos apie Ijaną įgijo aiškų pavidalą.

Galiojant kastų sistemai, pagal įstatymą visi šeimos nariai tapdavo vyro kastos nariais. Dėl to šeimoje galėjo būti tik vienas vyras – šeimos galva. Šitai galiojo ir moterims: jei pora nesusituokusi – nėra šeimos, nėra namų ūkio. Kai kurie žmonės gyvendavo kartu, nesukdami galvos dėl santuokos, viešai pristatydami savo mylimuosius kaip kambario draugus, bet visuomenė tam nepritarė. Mama kadaise pasakojo man apie tos pačios lyties porą, gyvenusią Karolinoje; vietos gyventojai visiškai ją ignoravo, todėl ji buvo priversta išsikelti kitur.

Niekada pernelyg nesidomėjau ta istorija. Maniau, kad mano mamos vaikystėje dauguma žmonių patirdavo didelių sunkumų. Tad kam vargintis ir ap sunkinti gyvenimą kam nors kitam?

Kad ir kaip ten būtų, tos pačios lyties poros dažniausiai gyvendavo pogrindyje, visuomenės užribyje, ir, deja, padėtis išliko nepakitusi. Dabar buvo aišku, kodėl Ijanas atrodė susitaikęs su tuo, kad niekada nepatirs tikrosios meilės.

O Heilas?

– Kaip... kaip tu tai supratai?

– Vieną vakarą pradėjome šnekučiuotis Vyrų kambaryje. Negalėdamas užmigti nusprendžiau eiti ten paskaityti. Radau Ijaną rašantį dienoraštį, – svajingai nusišypsojo Heilas. – Iš pirmo žvilgsnio nepasakytum, bet jis tikrai poetiškas. Vienu žodžiu, mes tiesiog kalbėjomės. Nė nesuvokiu, kaip ten atsitiko, kad sėdėjome šalia vienas kito, ir jis mane pabučiavo... Tada supratau, kodėl niekada neįsimylėjau Kerės. Ir kodėl negalėsiu vesti tavęs, nors esi pati protingiausia, linksmiausia ir drąsiausia mergina iš visų mano pažįstamų.

Užsimerkiau mėgindama įsisąmoninti jo žodžius. Pasijutau visiška siaubūnė, nes galvoje kirbėjo vienintelė mintis: kaip visa tai paveiks mane? Man buvo nė motais, kad Heilas turės kaip nors pranešti šitą naujieną savo šeimai, kad ir Ijanui gali tekti viską prisipažinti. Terūpėjo, ką pasakys žurnalistai, galiausiai sužinoję, kad net du pretendentai į mano ranką mieliau draugautų tarpusavyje nei būtų kartu su manimi.

Kartais esu tikrai blogas žmogus.

– Žinau, kad jeigu išrinktasis palaiko santykius su kuo nors kitu, tai laikoma išdavyste, – sunkiai kvėpavo Heilas. Pakėliau į jį akis, nes buvau šitai pamiršusi. – Taip pat žinau, kad trumpas, bet sąžiningai nugyventas gyvenimas yra geresnis už ilgą, bet persmelktą melo.

– Heilai, – prabilau, palinkusi virš stalo ir suėmusi jo ranką. – Kodėl manai, kad galėčiau tave nubausti?

– Nes žinau taisykles.

Atsidusau.

– Gyvename jų varžomi, tiesa? – Jis linktelėjo. – Gal pamėgintume susitarti?

– Dėl ko?

Atitraukiau rankas ir pasitryniau.

– Jeigu padarytum man paslaugą, – pasiilktum *Atrankoje* iki karūnavimo ceremonijos pabaigos ir sutiktum būti pašalintas per kelias dienas ar net savaites po Ijano – tada leisčiau jums palikti rūmus lyg niekur nieko.

Jis įsistebeilijo į mane.

– Tikrai?

– Prisipažįstu, kad nerimauju dėl padarinių, bet jeigu atrodys, kad įsimylėjote vienas kitą po to, kai buvote pašalinti, niekas negalės apkaltinti jūsų išdavyste. Ir, atleisk, turiu įspėti: jeigu apie tai sužinos žurnalistai, sudraskys mane į gabalus.

– Tikrai nenoriu pridaryti tau nemalonumų. Nesu pametęs galvos dėl tavęs, bet myliu tiek, kad kalbėčiau tiesą.

Atsistojau ir žingtelėjau link Heilo. Vaikinui irgi atsistojus, apšivijau jį rankomis, o galvą padėjau jam ant peties.

– Žinau. Ir aš tave myliu. Nelinkėčiau gyventi supančiotam su manimi, jeigu tau šitai teiktų vien skausmą.

– Ar galiu ką nors padaryti dėl tavęs? Išvykti iš čia su tavo palaiminimu yra daugiau, nei tikėjaisi. Kuo galėčiau tau padėti?

Atšlijau.

– Tiesiog dar keletą dienų elkis kaip pavyzdingas išrinktasis. Aišku, daug prašau, bet man be galo svarbu, kad karūnavimas vyktų sklandžiai.

– Idlina, prašai visai nedaug. Galima sakyti, nieko.

Paglosčiau jam skruostą. Kasdien po įrodymą, pamaniau.

– Ar Ijanas – tasai vienintelis?

Heilas nusijuokė – pagaliau jam palengvėjo.

– Nežinau. Na, dar niekada taip nesijaučiau.

Linktelėjau.

– Retai kalbuosi su Ijanu, tad gal tu norėtum jam papasakoti, kaip vyks judviejų pašalinimas? Greičiausiai jis išvyks namo pirmiau nei tu, nes viešai laikomas mažiau galimybių turinčiu kandidatu.

Tai pasakiusi pajutau nudiegiant krūtinę. Ijanas buvo mano atsarginis variantas, bet net žinodama tiesą nedžiūgavau, kad jis išvyks namo.

– Ačiū. Už viską.

– Nėra už ką, – atsakė Heilas.

Prieš išskubėdamas prišoko ir apkabino mane. Nusišypsojau pagalvojusi, kad mudviejų su juo panaši padėtis: strimgalviais veržiamės į priekį, nors nesame tikri, kad gyvensime ilgai ir laimingai. Ir vis dėlto šis veržimasis jau savaiame ką nors reiškia, tiesa? Norėčiau manyti, kad taip.

Puikiai prasidėjusi diena staiga tapo be galo sunki, todėl atėjus vakarui buvau nusiteikusi praleisti vakarienę ir griūti tiesiai į lovą. Žingsniavau į savo kambarį galvodama apie gražiausias šiandienos akimirkas. Ponia Braisė pasakė, kad esu išmintinga. Spauda atrodė nusiteikusi viltingai. Heilas prieš išbėgdamas nusišypsojo.

– Žinai, – pasigirdo žemas balsas, – gali būti, kad patinku tavo kambarinei labiau už kitus pretendentus.

Mano lovoje patogiai susidėjęs rankas už galvos drybsojo Kailas. Nusijuokiau.

– Kodėl taip manai?

– Nes buvo pernelyg lengva ją papirkti.

– Galėjai bent jau batus nusiauti.

Jis vyptelėjo ir nuspypyrė juos, tada patapšnojo per kitą lovos pusę.

Labai neelegantiškai dribtelėjau greta jo. Kailas apsvirtė ant šono ir atsigręžė į mane. Pamačiau jo pirštus.

– Dėl Dievo, ką šiandien veikei?

– Visą popietę paišiau angliniais pieštukais, – atsakė jis, atkišęs pajuodusias rankas. – Nesijaudink, neišstepsiu tavo patalynės. Spalva įsigėrusi tik į pirštus.

– Ką šį kartą sumanei?

– Aišku, šiek tiek peržengiau ribas, bet prisiminiau susitikimą su piliečiais ir pasvarstęs nusprendžiau, kad tokių renginių turėtų būti daugiau. Sumaniau, kaip pertvarkyti vieną iš rūmų kambarių į nuolatinę susitikimų vietą: joje būtų sostas, ten galėtum priimti žmones, išklaudyti asmeninių siūlymų ir kalbėtis su lankytojais akis į akį. Būtų oficialu, bet ne per daug prašmatnu.

– Tu labai rūpestingas.

Kailas gūžtelėjo pečiais.

– Jau sakiau, kad dabar kuriu tik tau.

Kibirkštėlės jo akyse buvo tokios berniokiškos, kad akimirką pamiršau visus suaugusiųjų rūpesčius, užgulusius mūsų pečius.

– Taip pat verta pagalvoti apie radijo stotį, – tarė jis.

– Hm, tikrai? Man užtenka vargų dėl *Pranešimų*.

– Fenlėjuje, kurėjau mokslus, su draugais dažnai klausydavomės radijo. Laikydavome jį įjungtą virtuvėje, kai mokydavomės, ir kaskart išgirdę ką nors įdomaus sustodavome pasiklausyti, o paskui aptardavome tarpusavyje. Radijas – tikrai neblogas būdas pasiekti žmones. Ir nesukelia tokio nesmagumo kaip kalbėjimas į prikištą tau prie veido kamerą.

– Įdomu. Pamažtysiu apie tai. – Paliečiau pajuodusius Kailo pirštų galiukus. – Gal dar ką nors sukūrei?

Jis išsišiepė.

– Gal prisimeni mano pasakojimą apie nedidelius namelius benamiams? Pamėginau išsiaiškinti, ar juos galima statyti dviaukščius, didesnėms šeimoms. Deja, iš tų medžiagų, kurias ketinau naudoti, tokių pastatyti neįmanoma. Metalas tam per plonas. Būtų geriausia, jei galėčiau vieną tokį pastatyti ir išbandyti. Na, gal kada nors.

Žiūrėjau į jį.

– Žinai, Kailai, princai retai užsiima statybos darbais.

– Žinau, – nusišypsojo jis. – Man patinka apie tai galvoti, bet vargu ar ko nors imsiuosi, – jis apsvirtė ant nugaros. – Šiandienos laikraščiai labai palankūs, – ir pakeitė pokalbio temą.

– Aha. Dabar telieka palaikyti tą gerą nuomonę. Tik neįsivaizduoju, kaip.

– Tau ir nereikia to daryti. Kartais visa, ko reikia, įvyksta savaime.

– Būtų nuostabu, jeigu nereikėtų visą laiką smarkiai *dirbti* dėl to, – nusižiojavau. Pamaniau, kad net palyginti nebloga diena gali išvarginti.

– Galiu išeiti, jeigu nori pailsėti.

– Ne, – atsakiau, pasislinkau arčiau Kailo ir atsiguliau ant nugaros. – Ar gali dar truputį pabūti?

– Aišku.

Jis paėmė mane už rankos, abudu įsistebeilijome į įmantrų piešinį ant lubų.

– Idlina.

– Ką?

– Viskas gerai?

– Aha. Jaučiu, kad būtų dar geriau, jeigu galėčiau truputį sumažinti apsukas, bet visko reikia *dabar, dabar, dabar*.

– Galėtum atidėti karūnavimą. Pabūtum laikina vadove. Juk tai beveik tas pat.

– Žinau, bet jausmas kitoks. Tėčiui pasidarė ramiau, man laikinai perėmus jo pareigas, bet nuo tos dienos, kai parinkome karūnavimo datą, jis jaučiasi dar geriau. Aišku, tai tik nuostata, bet jeigu tėtis geriau išsimiega ir gali ilgiau būti su mama, o šitai padeda jai sveikti...

– Suprantu, ką nori pasakyti. O kas dar? Juk pernelyg neskubini savosios *Atrankos*, ką?

– Tyčia neskubinu. Ji pati artėja prie kulminacijos.

– Ką tai reiškia?

Atsidusau.

– Negaliu dabar kalbėti. Gal kai viskas nurims.

– Gali manimi pasitikėti.

– Žinau, – įrėmiau galvą jam į petį. – Kailai.

– Ką?

– Ar prisimeni mūsų bučinį?

– Kaip galėčiau pamiršti? Jo nuotraukas išspausdino visi laikraščiai pirmuose puslapiuose.

– Ne, ne tą. Mūsų *pirmąjį* bučinį.

Jis akimirką sumišęs patylėjo, paskui giliai atsikvėpė.

– O Dieve.

Pradėjau juoktis.

Kai buvau ketverių, o Kailas – šešerių, mes dažnai žaisdavome kartu. Vis dar negalėjau prisiminti, kodėl jis vėliau ėmė

neapkęsti rūmų gyvenimo ir kada prasidėjo mudviejų abipusė antipatija, bet tais laikais Kailas buvo man tarsi antrasis Aurenas. Vieną dieną visi trys žaidėme slėpynių, ir Kailas mane surado. Užuot palietęs ir išmetęs iš žaidimo, pasilenkė ir pabučiavo mane į lūpas.

Atsistojau, pargrioviau jį ant žemės ir prisiekiau, kad jeigu dar kartą pabandys taip padaryti, mano įsakymu bus pakartas.

– Ką keturmetės išmano apie mirties bausmę? – paerzino jis.

– Buvau taip auginama.

– Pala, ar turėčiau suprasti, kad įsakysi mane pakarti? Nes jei taip, tai esi visiškai bejausmė.

– Ne, – nusijuokiau. – Pats laikas tavęs atsiprašyti.

– Viskas gerai. Ir labai juokinga po tiek metų. Kai žmonės klausia manęs apie pirmąjį bučinį, niekada nepasakoju apie mūsų šį. Sakau, kad pirmą kartą bučiavausi su Saudo Arabijos ministro pirmininko dukra. Nors tai buvo antrasis mano bučinys.

– Kodėl nepasakoji apie mane?

– Nes bijau, kad įvykdysi savo grasinimą, – pajuokavo jis, ir aš sukikenau. – Matyt, buvau apie jį pamiršęs. Tai buvo ne per geriausias pirmasis bučinys.

Suprunkščiau.

– Mama sakė, kad ji buvo ta, su kuria tėtis pirmą kartą pasi- bučiavo, nors ji ir bandė visaip išsisukti.

– Tikrai?! – Kailas nusijuokė. – Ar žinai, koks buvo pirmasis Aureno bučinys?

– Ne, – teištariau, nes jis taip nuoširdžiai juokėsi, kad aš net apsiverkiau iš juoko. . .

– Jis pabučiavo vieną tų italių merginų, bet buvo peršalęs... – Kailas iš juoko nebegalėjo kalbėti. – Po šimts, jis nusidžiaudėjo vidury bučinio ir viską aptaškė snargliais.

– Ką?

– Nemačiau paties bučinio, tik jo padarinius. Tada čiupau Aureną, ir pasileidome bėgti.

Nuo juoko man paskaudo pilvą; prireikė kelių minučių, kad nustotume krizenti. Kai abudu nurimome, kai kas toptelėjo man į galvą.

– Nepažįstu nė vieno žmogaus, kurio pirmasis bučinys būtų buvęs puikus.

Patylėjęs Kailas atsakė:

– Ir aš nepažįstu. Bet gal svarbiausias ne pirmasis, o paskutinis.

Devynioliktas skyrius

Ramiai stovėjau, kol Nina smaigstė mano karūnavimo iškilmėms skirtos suknelės nugarą smeigtukais. Suknelė atrodė pritrenkiamai: aukso spalvos, su širdies pavidalo iškirpte ir ilgu pūstu sijonu. Apsiaustas buvo sunkokas, bet jį turėjau vilkėti tik bažnyčioje. Šitą suknelę pasirinkau iš trijų pasiūlytų, nors iš tiesų būčiau vilkėjusi kitokią, jei būčiau turėjusi laiko pati ją sukurti. Visi dūsavo ją matydami, todėl prikandau liežuvį ir jaučiausi dėkinga.

– Atrodai labai gražiai, mieloji, – pasakė mama, man stovint ant pakyls priešais didžiulį veidrodį, kuris buvo atneštas į mano kambarį specialiai suknelei matuotis.

– Ačiū, mama. Ar tas drabužis priligsta tavajam?

Ji sukikeno.

– Mano vestuvinė suknelė buvo ir mano karūnavimo suknelė, tad neverta nė lyginti. Taviškė nepriekaištingai tinka tokiui progai.

Nina suprunkštė, man palietus nėrinius ties juosmeniu.

– Tai išties prabangiausia suknelė, kokią esu vilkėjusi, – pasakiau.

– Įsivaizduokit, kad tekėdama turėsit vilkėti dar įspūdingesnę, – pajuokavo Nina.

Mano šypsena išblėso.

– Tiesa. Bus nemenkas iššūkis, ką?

– Ar viskas gerai? – paklausė ji, žvelgdama į mane veidrodyje.

– Taip. Tik jaučiuosi truputį pavargusi.

– Kad ir kokių darbų esi numačiusi šią savaitę, būtinai turi pailsėti, – paliepė mama. – Šeštadienis bus ilgas, ir tu visą laiką būsi dėmesio centre.

– Klausau tavęs. – Žiūrėjau, kaip ji nervingai liečia savo vėrinį. – Mama, kaip manai, ką būtum dariusi, jei nebūtum ištekėjusi už tėčio? Na, jeigu *Atrankos* pabaigoje jis būtų pasirinkęs kitą merginą?

Ji papurtė galvą.

– Jis tik per plauką nepasirinko kitos. Žinai apie žudynes. – Mama sunkiai nurijo seilę ir trumpam nutilo. Net po šitiek laiko jai buvo skaudu tai prisiminti. – Tą dieną jis galėjo pasirinkti visai ką kita, vadinasi, kitu keliu būčiau nuėjusi ir aš.

– Bet kaip tau būtų ejęsi?

– Gal ir neblogai, – patylėjusi atsakė ji. – Nemanau, kad ir mano, ir jo gyvenimas būtų buvęs nelaimingas. Tiesiog gal būtų buvę ne taip gerai, kaip yra dabar.

– Bet juk nebūtum visą likusį gyvenimą kentėjusi?

Mama atidžiai įsižiūrėjo į mano veidą veidrodyje.

– Jei nerimauji, kad nuvilsi savo pretendentus, tai žinok, jog be reikalo švaistai energiją.

Prispaudžiau delnus prie pilvo ir tvirtai laikiau suknelę, kol Nina dirbo.

– Žinau, bet man sunkiau nei maniau.

– Netrukus palengvės, patikėk. Mudu su tėčiu palaikysime tave, kad ir ką pasirinktum.

– Ačiū.

– Pagaliau atrodo gerai, – pareiškė Nina, žingtelėjusi į šalį pasižiūrėti į atliktą darbą. – Jei jums patinka, galite nusivilkti, perduosiu suknelę kurjeriui, kad grąžintų Almondui.

Mama knebinėjo obuolio skilteles.

– Nesuprantu, kodėl jis nenori, kad pabaigtum siūti. Juk leidžia tau primatuoti.

Nina gūžtelėjo pečiais.

– Aš tik vykdu nurodymus.

Mūsų dėmesį patraukė tylus beldimas į duris.

– Užeikit! – sušuko ji, prisiminusi savo senąjį vaidmenį. Svajojau, kad Nina galėtų tvarkyti visą mano gyvenimą. Pamačiau, kad jai būnant šalia viskas atrodo lengviau.

Užėjo liokajus ir nusilenkė.

– Atleiskit, Jūsų Šviesybe. Įvyko nesusipratimas dėl vieno iš ponaičių kostiumo.

– Kurio ponaičio?

– Eriko, panele.

– Vertėjo? – paklausė mama.

– Taip, Jūsų Šviesybe.

- Einu, – pasakiau, išeidama pro duris paskui liokajų.
- Ar nenorit nusivilkti suknius? – paklausė Nina.
- Ne, bus proga pasimokyt vaikščioti su ja.

Ir mokiausi. Lipti laiptais su šiuo itin sunkiu apdaru buvo ne taip paprasta. Būtų pravertę tvirtesni aukštakulniai.

Priėjusi Eriko kambarį išgirdau jį meldžiant kažką, kad geriau pagalvotų.

- Aš juk nepriklausau *Elitui*! Man tai nepridera!

Plačiau pravėrusi duris pamačiau, kad jis vilki kostiumą, kurio šonai pažymėti kreidės brūkšniais, o palankos – prismaigstytos segtukų.

- Jūsų Šviesybe, – tarė siuvėjas ir tuojau pat nusilenkė.

O Erikas tik stovėjo ir žiūrėjo, negalėdamas atitraukti akių nuo suknelės.

– Šiek tiek nesutariame dėl ponaičio kostiumo, panele, – pasakė siuvėjas ir parodė į kreida išmargintą drabužį.

Erikas atsitokėjo.

– Nenoriu supainioti žiūrovų, vilkėdamas tokį patį kostiumą kaip *Elito* nariai.

– Bet jūs dalyvausit procesijoje, būsit fotografuojami, – neatlyžo siuvėjas. – Geriausia, kai visi apsirengę vienodai.

Erikas maldaujamai pažvelgė į mane.

Mąstydamą prispaudžiau pirštus prie lūpų.

- Gal galit mus trumpam palikti?

Siuvėjas dar kartą nusilenkė ir išėjo, o aš žingtelėjau į priekį ir atsistočiau priešais Eriką.

- Atrodai labai elegantiškai, – išsišiepusi pasakiau.

– Taip, – pripažino jis, – tik nežinau, ar taip dera.

– Kas dera? Vieną dieną atrodyti gražiai?

– Aš ne *Elitas*. Tarsi... neteisinga, kad stovėsiu su jais, atrodysiu kaip jie, nors negaliu... nesu...

Priglaudžiau ranką jam prie krūtinės.

– Siuvėjas teisus. Bus geriau, jeigu susiliesi su minia. Kitokios spalvos kostiumas tave išskirtų.

Erikas atsiduso.

– Bet aš...

– O jeigu tavo kaklaraištis būtų kitokios spalvos? – staiga pasiūliau.

– Ar tik tiek galiu rinktis?

– Taip. Be to, įsivaizduok, kaip tai patiks tavo mamai.

Jis pakėlė akis į dangų.

– Tai neteisinga, bet jūs nugalėjot.

Suplojau rankomis.

– Matai? Buvo visai nesunku.

– Žinoma, kad jums nesunku. Juk tai jūs dalijat nurodymus.

– Nenoriu tau nurodinėti, tikrai.

Erikas šyptelėjo.

– Aišku, kad norėjot. Jūs tam sukurta.

Nesupratau, ar tai buvo pagyrimas, ar priekaištas.

– Ką manai? – paklausiau atkišusi rankas. – Tik įsivaizduok visa tai be smeigtukų.

Jis patylėjo.

– Idlina, kai pamačiau jus, man užgniaužė kvapą. Jums įėjus, net pamiršau, dėl ko nesutariu su siuvėju.

Stengiausi suvaldyti raudonį.

– Svarsčiau, ar nereikėtų ko nors kuklesnio.

– Suknelė tobula. Pastebėjau, kad ji kitokia nei kasdienis jūsų stilius, bet juk kasdieniai drabužiai neskirti karūnavimui.

Pasisukau ir pažvelgiau į veidrodį. Pastarasis Eriko sakinyš viską sustatė į vietas.

– Ačiū. Turbūt per daug apie tai galvojau.

Jis stovėjo šalia. Atrodėme juokingai su šitais puikiais drabužiais, geriausia, kokius tik esame vilkėję, išpaišytais kreida ir prilaikomais segtukų. Panėšėjome į lėles.

– Regis, turit tam talentą.

Nusivaipiau, bet linktelėjau. Jis buvo teigus.

– Suprantu, kad neturiu teisės taip sakyti, – tarė Erikas, – bet man atrodo, kad jums geriau sekasi dirbti darbus, kai mažiau apie juos galvojat. Kai nesat pernelyg įsitempusi. Pasitikit nuojauta. Pasitikit širdimi.

– Bijau savo širdies, – nenorėjau balsu ištartu tų žodžių, bet dėl Eriko vien šiame kambaryje ir vien šią akimirką galėjau pripažinti tiesą.

Jis palinko man prie ausies ir sušnabždėjo:

– Nėra ko bijoti, – ir atsikrenkštęs vėl atsigrėžė į mūsų atspindžius veidrodyje. – Galbūt jums tereikia trupučio sėkmės? Matot šitą žiedą? – paklausė atkišęs mažąjį pirštelį.

Mačiau. Buvau mačiusi daugybę kartų. Kodėl žmogus, kuris stengiasi išlikti nepastebėtas ir atsisako vilkėti kostiumą, mūvi tokį papuošalą?

– Tai mano proprosenelės vestuvinis žiedas. Toks pynimo raštas būdingas suomių kultūrai. Jo pavyzdžių rasi visur

Svendvėjuje. – Erikas nusimovė žiedą, suėmė jį nykščiu ir smiliumi. – Jis išgyveno viską: ir karą, ir badmetį, net mano šeimos persikaustymą į Ilėją. Turiu jį padovanoti merginai, kurią vesiu. Taip nori mano mama.

Nusišypsojau sužavėta vaikino užsidegimo. Svarsčiau, ar namuose jo laukia kokia nors mergina, svajojanti kada nors mūvėti šį žiedą.

– Ir jis neša sėkmę, – kalbėjo Erikas. – Manau, šiek tiek sėkmės jums praverstų.

Jis atkišo man žiedą, bet aš papurčiau galvą.

– Negaliu jo priimti! Tai tavo šeimos palikimas.

– Taip, bet šis palikimas neša sėkmę. Ne vieną žmogų yra nuvedęs pas jo sielos draugą. Mūvėtumėt jį tik laikinai, kol baigtųsi *Atranka* arba kol aš ir Henris išvyktume – destis kas nutiktų pirmiau.

Dvejodama užsimoviau žiedą ant piršto. Jis atrodė labai glotnus.

– Ačiū, Erikai.

Pažvelgiau į jo mėlynas akis. Užteko menkausio akimirksnio, kad išgirsčiau savo širdį, kuria taip menkai pasitikėjau. Ji pasitiko skvarbų vaikino žvilgsnį, užuodė šiltą jo odos kvapą... ir šaukė.

Nesusimąstydama apie padarinius ar galimą painiavą, nežinodama, ar Erikas jaučia ką nors panašaus, palinkau į jį. Ir apsidžiaugiau pamačiusi, kad jis neatsitraukė. Stovėjome taip arti vienas kito, kad jutau jo kvėpavimą sau ant lūpų.

– Gal jau apsisprendėt? – įpuolęs į kambarį paklausė siuvėjas.

Atšokau nuo Eriko.

– Taip. Prašau pabaigti kostiumą.

Neatsigręždama išskubėjau į koridorių. Pamačiau, kad svečių kambarys tuščias, ir smarkiai plakančia širdimi nėriau vidun, užtrenkdama duris paskui save.

Pasijutau užvaldoma jausmo, senokai slypėjusio sielos gilumoje. Pastebėjau tą žmogų, kuris niekada nenorėjo būti pastebėtas, ir mano klystanti, paika, niekam tikusi širdis šnabždėjo jo vardą. Susigriebiau už krūtinės jausdama ją daužantis.

Išdavike širdie, ką padarei?

Anksčiau netikėjau, kad per stebuklą galima surasti savo sielos draugą atsitiktinai suburtame vaikinų pulkelyje. O dabar nebegalėjau tuo abejoti.

Dvidešimtas skyrius

Kitos kelios dienos praskriejo viesulo greičiu, ruošiantis karūnavimui. Kaip įmanydama stengiausi leisti daugiau laiko darbo kambaryje, valgydavau savajame, bet vis tiek negalėjau išvengti Eriko.

Turėjome bažnyčioje parepetuoti ėjimą procesijoje, kurioje jis turėjo dalyvauti, kad už manęs einančių žmonių skaičius būtų lyginis. Be to, Erikas privalėjo būti šalia Henrio, kai vedžiojome *Elitą* po Didžiąją salę ir aiškinome, kaip elgiamasi oficialiame pokylyje. Dar turėjau patvirtinti, kad vaikinų kostiumai pasiūti gerai, ir man pavyko nė karto nepažvelgti jam į akis, bet buvo gerokai sunkiau, nei tikėjaisi.

Karūnavimas turėjo tapti vienu svarbiausių įvykių mano gyvenime, bet vis tiek galvojau tik apie tai, koks jausmas būtų bučiuoti Eriką.

Vėlavau. O aš niekada nevėluoju.

Mano plaukai nesigarbanojo kaip reikia, iširo rankovės siūlė; nors savaitės pradžioje buvau išsirinkusi tinkamus

aukštakulnius, pasimatavau juos vilkėdama suknelę ir pasibaisėjau vaizdu.

Darbuodamasi su mano plaukais, kad suteiktų jiems reikiama pavidalą, Eloiza giliai kvėpavo. Pabandė uždėti netikrą karūną, norėdama įsitikinti, kad atrodysiu gražesnė nei bet kada, kai išmuš didžioji valanda. Nina rūpinosi, kad visi būtų apsirengę ir pasiruošę, tad paskutinę akimirką manęs gelbėti atskubėjo Heilas, nešinas adata ir siūlu, pasirengęs pataisyti suknelę.

– Ačiū tau, – sunkiai atsikvėpiau.

Jis sutvirtino siūlę.

– Visada pasiruošęs. – Jis pažvelgė į laikrodį. – Bet gaila, kad nepaprašei anksčiau.

– Ji tik dabar iširo.

Heilas nusišypsojo.

– Sutvirtinau visą siūlę. Rodos, ji atsipalaidavo tik toje vietoje. Gerai, kad pamatėm dabar, o ne vidury procesijos.

Linktelėjau.

– Šiandien viskas turi būti tobula. Nors kartą norėčiau būti rami, bet ne tiek, kad atrodytų, jog man nerūpi niekas aplinkui.

Jis nusijuokė.

– Na, jei siūlė dar kartą iširs, tiesiog laikykis lyg niekur nieko. Eloiza nuėjo į vonią kažko paimti, tad pasinaudojau proga.

– Kaip laikosi Ijanas? – paklausiau pašnibždomis.

– Gerai. Jis apstulbęs, – žaismingai atsakė Heilas. – Mes abu norime tau padėti, kuo tik galime. Jei ne tu, neturėtume ateities, todėl liekame tau skolingi.

– Tiesiog padėkit man išgyventi šią dieną. Tokios padėkos bus per akis.

– Kasdien po įrodymą, kad esu vertas tavęs, – priminė jis. Nušokau nuo pakylos ir apkabinau jį.

– Jau ne kartą įrodei.

– Gera tai žinoti, – atsakė jis ir spustelėjo mane glėbyje. – Gerai, velkuosi švarką ir lekiu žemyn. Duok ženklą, jei šiandien prireiks manęs.

Linktelėjau. Stengiausi neįsitempti, Eloizai baigiant savo darbą.

– Jis labai mielas, – tarė ji, kedendama man plaukus.

– Tiesa.

– Bet jei būtų mano valia rinktis, imčiau Kailą, – prisipažino kikendama.

– Kurgi ne! – papurčiau galvą. – Dar nepamiršau, kad leidai jam įsliūkinti į mano kambarį.

Ji gūžtelėjo pečiais.

– Jis man labiausiai patinka. Turiu suktis kaip išmanau!

Pagaliau buvau pasiruošusi. Nusileidau laiptais, užsime-tusi suknelės šleifą ant rankos. Fojė būriavosi minia žmo-nių. Vienoje pusėje pamačiau generolą Legerį su ponija Luse, glaudžiantį jos ranką prie lūpų, kitoje – Džoisę ir Niną, vil-kinčias vienodas šviesiai mėlynas sukneles, – šios turėjo nuostabiai atrodyti, merginoms lydint mane per bažnyčią ir nešant mano šleifą, – o kampe būriavosi paskutiniai penki *Elito* vaikinai ir Erikas su kaklaraiščiu, kurio mėlis buvo kiek ryškesnis nei kitų.

Bet mano akis prikaustė vienas vienintelis vaikas. Pasiėkusi laiptų vidurį pamačiau Aureną. Jis atvyko.

Yriausi per minią, alkūnėmis skindamasi kelią pro patarėjus ir draugus, bet puoliau į glėbį ne jam, o Kamilei.

– Ar Aurenui viskas gerai? – paklausiau, prikišusi lūpas jai prie ausies.

– *Oui*, labai.

– Ar jūsų tauta patenkinta? Ar žmonės jį priėmė?

– Lyg vieną iš mūsų.

Stipriau ją apkabinau.

– Ačiū tau.

Atsitraukiau ir grįžtelėjau į savo paikąjį brolių.

– Gerai atrodai, – paerzino jis.

Nežinojau, ar noriu juokauti kartu, ar gerai jam užvožti, ar nusikvatoti, ar dar ką nors iškrėsti. Tad tiesiog suspaudžiau jį glėbyje.

– Atleisk, – sušnibždėjo jis. – Nereikėjo man taip išlėkti. Neturėjau palikti tavęs vienos.

Papurčiau galvą.

– Tu buvai teisingas. Ilgėjausi tavęs, kad net skaudėjo, bet tau reikėjo išvykti.

– Kai tik sužinojau apie mamą, norėjau grįžti. Bet nežinojau, ar nuo to bus geriau, ar blogiau, ir ar išvis galiu grįžti – maniau, kad dėl visko kaltas aš.

– Nekvailiok. Dabar svarbiausia, kad esi čia.

Jis palaikė mane apkabinęs, o tada ponias Braisė ėmėsi visus sodinti į automobilius. Pirmieji išvažiavo patarėjai, paskui

Elitas; visi jo nariai pirmiau nusilenkė, Erikas – ypač žemai. Jis nepažvelgė man į akis, ir buvau už tai dėkinga. Kas žino, kaip būtų pasielgusi mano paika širdis, jei mudviejų akys būtų susitikusios?

Truputį suglumau, kai jis nutolo vis timpčiodamas švarko rankoves, lyg su kostiumu būtų jautęsis itin nepatogiai.

– Gerai, kitas automobilis, – pranešė ponis Braisė. – Visi, kieno pavardė – Skrivai. Netgi jūs, pone Prancūzijos prince.

– Klausau, ponis, – pasakė Aurenas, imdamas Kamilę už rankos.

– Idlina sėda į automobilį pirmoji, po jos Nina ir Džoisė, tada visi kiti šeimos nariai, o aš atvyksiu kitu automobiliu iškart po jūsų.

Tėtis sustojo.

– Braise, jūsų vieta – su mumis.

– Tikrai taip, – pritarė mama. – Limuzine vietos lig valiai, o jūs vadovaujate visam renginiui.

– Kažin, ar taip dera, – atsakė ji.

Nina kryptelėjo galvą ir pabandė išsklaidyti ponios Braisės abejones.

– Viskas gali staiga pakrikti per tas dešimt minučių, kol važiuosim.

– Be to, labai maža tikimybė, kad kas nors palaikys mane ir Niną seserimis, – pridūriau. – Likit su mumis.

Ji sučiaupė lūpas lyg manydama, kad tai prasta mintis.

– Gerai, važiuokim.

· Sulipome į limuziną; mano suknelė užėmė tris keleivių vietas. Buvo tiek juoko ir numindžiotų kojų, kad viskas ėmė

panėšėti į linksmą pramogą. Giliai įkvėpiau. Visa, ką turėsiu padaryti, tai ištarti keletą žodžių – duoti pažadą, kurį jau seniai esu davusi širdyje. Pažvelgiau į kitame automobilio gale sėdinčią mamą. Ji mirktelėjo man, ir daugiau nieko nereikėjo.

Džoisė ir Nina žengė paskui mane prie altoriaus, laikydamos mano šleifą, kad šis nesivilkėtų bažnyčios grindimis. Eidama pažvelgiau į žiedą su antspaudu sau ant piršto, su Ilėjos simboliu pačiame viduryje. Tėtis jau buvo patikėjęs man šį vaidmenį. Jis patenkintas mano valdymu. Tai tik oficialioji dalis.

Apžvelgiau tiek žmonių, kiek pajėgiau, kad parodyčiau esanti dėkinga. Bažnyčios priekyje priklaupiau ant žemo klaupto, jusdama už nugaros išsidriekusios suknelės svorį. Vyskupas paėmė apeiginę karūną ir iškėlė man virš galvos.

– Ar jūs, Idlina Skriv, noriai duodate šią priesaiką?

– Taip.

– Ar prisiekiat laikytis įstatymų ir gerbti Ilėją visą gyvenimą, valdyti jos žmones, laikydamasi šalies tradicijų ir papročių?

– Taip.

– Ar prisiekiat ginti Ilėjos interesus tiek čia, tiek užsienyje?

– Taip.

– Ar prisiekiat naudotis savo galia ir padėti, kad užtikrintumėte, jog su visais Ilėjos žmonėmis bus elgiamasi gailėtingai ir teisingai?

– Taip.

Man atrodo teisinga, kad priesaika šaliai yra patvirtinama keturiais „taip“, o žmogui – tik vienu. Kai ištariau paskutinįjį

„taip“, vyskupas uždėjo karūną man ant galvos. Pakilau ir atsiskau į savo žmones; apsiaustas dailiai apšivijo aplink kojas it katė. Į kairę ranką vyskupas man įdavė skeptrą, į dešinę – rutulį su kryžiumi.

Nuaidėjo lazdos beldimas į grindis, ir visi aplinkui sušuko: „Tegyvuoja karalienė!“

Krūtinėje kažkas suvirpėjo, nes žinojau, kad šie žodžiai skirti man.

Dvidešimt pirmas skyrius

– Ostinai, dėl Dievo meilės, atsistok, – paliepė mama.

– Man labai karšta, – pasiskundė jis, prasidėjęs begaliniam mūsų fotografavimui.

Tėtis žingtelėjo man už nugaros.

– Sūnau, tikrai gali susiimti penkias minutes.

Aurenas nusijuokė:

– Ak, kaip aš jūsų visų pasiilgau.

Kepštelėjau jam.

– Labai džiaugiuosi, kad niekas mūsų nefilmuoja.

– Gerai, gerai, mes pasirėngę! – šūktelėjo tėtis fotografui.

Juodu su mama stovėjo man už nugaros, uždėję rankas ant krėslo, ant kurio sėdėjau, atkaltės. Ostinas ir Aurenas priklausė iš šonų, o Keidenas liko stovėti laikydamas ranką už nugaros ir drąsiai galėjo varžytis su manimi dėl karališkiausio šeimos nario titulo.

Fotografas ilgai spragsėjo fotoaparatu, kol padarė užtektinai kadry.

– Kas toliau?

Visi likome savo vietose ir pakvietėme prisidėti Kamilę. Tada nusifotografuoti su mumis po vieną priėjo kiekvienas *Elito* vaikinai, kad turėtume visą šeimos nuotrauką.

Galiausiai nusifotografavau tik su Legeriais, paskui – su kiekvienu patarėjų komisijos nariu ir su ponija Braise, kuri nusprendė nekreipti dėmesio į oficialią laikyseną ir tvirtai mane apkabino.

– Labai jums didžiuojuosi! – kartojė ji. – Labai labai didžiuojuosi!

Žinoma, turėjome nusifotografuoti ir su visa Vudvorkų šeima.

Džoise greitai prišoko ir atsistojo priekyje per vidurį. Aš tik papurčiau galvą, o ponija Marli mane nuoširdžiai apkabino.

– Labai džiaugiuosi dėl tavęs, mieloji. Taip greitai užaugai. Nusijuokiau.

– Ačiū, ponija Marli. Man džiugu, kad visi galite šiandien būti čia.

Ponija Vudvork nusišypsojo.

– Nieku gyvu nebūtume to praleidę. Sveikinu.

Ponija Marli vis dar laikė suėmusi mane už rankų.

– Pastarieji keli mėnesiai atrodė nuostabūs: buvo gera matyti tave žengiant į sostą, smagu, kad suartėjot su Kailu.

Nusišypsojau.

– Jei atvirai, tai dabar net sunku įsivaizduoti, kad galėjome nesutarti. Sunku net patikėti, jog prireikė tiek daug laiko, kad pažintume vienas kitą.

– Keista, kaip viskas susiklostė, – atsakė ponija Marli. – Tik gaila, kad neturėjai laiko pabūti su Džoise.

– Ką? – paklausė Džoisė, kuri būtų išgirdusi savo vardą net išbelstą Morzės abėcėle kitame žemyne.

– Būtų neblogai, jeigu nuveiktumėte ką nors drauge, – ponია Marli žvelgė tai į mane, tai į dukrą, ir spindėjo iš laimės.

– Aha! Būtų jėga! – cyptelėjo Džoisė.

– Aš irgi labai norėčiau, – sumelavau. – Bet dabar, tapusi karaliene, turėsiu dar mažiau laisvalaikio.

Atsistojusi savo draugei už nugaros mama mėšliai nusišypsuoja. Mačiau, kad supranta, ką darau.

Ponia Marli susiraukė.

– Tiesa. O, sugalvojau! Kodėl tau nepakvietus Džoisės praleisti kelias dienas kartu ir pasimokyti iš tavęs? Ji visada labai domėjosi princesės gyvenimu. O dabar galėtų imti pavyzdį iš karalienės!

– TAI BŪTŲ NUOSTABU! – Džoisė sugriebė mano ranką, o aš, laimė, šios neatitraukiau.

Visi laukė, ką pasakysiu, o mamos žvilgsnis įspėjo: kad ir kas tokia būčiau, karalienė ar ne, negaliu nuvilti geriausios jos draugės. Taigi neturėjau išeities.

– Žinoma. Džoisė galės pabūti su manimi. Bus... nuostabu.

Džoisė šokio žingsneliu grįžo į vietą, o aš pažvelgiau į Kailą, besitvardantį, kad nepradėtų juoktis iš mano keblios padėties. Nusišypsėjau, užsikrėtusi jo linksmumu, ir buvau patenkinta, kad bent nuotraukose atrodysiu džiūgaujanti.

Galiausiai atėjo laikas nuotraukoms su *Elito* nariais. Stovėjau vilkėdama savo karūnavimo suknią, o vaikinai po vieną ėjo prie manęs.

Foksas buvo pirmas. Atrodė itin dailiai su tamsiai pilku kostiumu.

– Gerai, ką man daryti? – paklausė jis. – Šeimos nuotraukoje rankas laikiau nuleidęs, bet dabar, spėju, turėčiau paimti tave už rankos, ar panašiai.

Fotografas sušuko:

– Taip, labai gerai.

Foksas paėmė mane už rankos. Priėjo truputį arčiau, ir abudu nusišypsojome, be paliovos spragsint fotoaparatu.

Po Fokso iš lėto prisiartino Ijanas, atrodė labai patenkintas.

– Idlina, pasakiškai atrodai. Tu tikras stebuklas.

– Dėkui. Ir pats neblogai atrodai.

– Taip, – išsišiepęs atsakė jis, – tikra tiesa, – ir atsistojo man už nugaros. – Dar neturėjau progos padėkoti. Ir už tavo atleidimą, ir už diskretiškumą.

– Mes su tavimi visada apsieidavome su keletu žodžių. Žinau, kad esi dėkingas.

– Buvau nuteikęs save beviltiškam gyvenimui, – pripažino Ijanas; nebuvau girdėjusi jo tokio susijaudinusio. – Vien nuo minties, kad įmanoma kai kas daugiau, man sukasi galva. Nesu tikras, kaip toliau gyventi.

– Tiesiog gyvenk!

Jis nusišypsojo, pabučiavo mane į kaktą ir pasitraukė.

Po Ijano atėjo Kailo eilė, jis irgi atidūmė į aikštelę. Net sušukau, kai pakėlė mane ant rankų ir apsuko ratu.

– Nuleisk žemėn!

– Kodėl? Nes tu karalienė? Man reikėtų geresnės priežasties.

Galiausiai Kailas sustojo ir atsisuko į fotoaparatą; žinojau, kad mudu šypsomės iki ausų. Šitos nuotraukos irgi bus ypatingos, bet visiškai kitokios.

– Vos nepaslydau, primynęs šleifą, – pasiskundė jis. – Mada yra pavojinga.

– Nesakyk Heilui, – paprašiau.

– Ko nesakyti? – paklausė Heilas, atėjęs pakeisti Kailo.

– Kad mada pavojinga, – atšovė tasai, taisydamasis kostiumą.

– Idlina ir mada – pavojingas derinys. Atrodai fantastiškai, – pasakė Heilas, apkabindamas mane.

– Labai tau ačiū už pagalbą šįryt. Visos siūlės atlaikė.

– Kur neatlaikys. Nejaugi abejojai mano gebėjimais? – parerzino jis.

– Nė trupučio.

Šiek tiek atsitraukiau nuo Heilo, kad nusifotografuotume žiūrėdami tiesiai į objektyvą, nors nekantravau pamatyti, kaip atrodys nuotrauka, kurioje mudu apsikabinę.

Galiausiai atėjo Henrio eilė, ir man pakako jo šypsenos, kad ši diena staiga nebeatrodytų tokia be galo ilga. Vaikinas sustojo už poros žingsnių nuo manęs ir giliai atsikvėpė.

– Atrodai labai gražiai. Džiaugiuosi dėl tavęs.

Buvau tokia sujaudinta, kad net prisidengiau burną.

– Henri, ačiū! Labai ačiū tau!

Jis tik gūžtelėjo pečiais.

– Aš stengtis.

– Tau puikiai sekasi, tikrai.

Jis linktelėjo ir priėjo arčiau ir švelniai atstūmė mane nuo savęs. Tada apėjo ratu, pataisė mano apsiaustą, kad šis dailiai

driektųsi man už nugaros, uždėjo rankas man ant liemens ir išdidžiai atsistojo žiūrėdamas, kad būčiau truputį labiau priekyje ir šiek tiek užstočiau jį petimi.

Buvo matyti, kad Henris ilgai mąstė, ką apie mus pagalvos žmonės, išvydę nuotrauką, ir mane tai sužavėjo. Kai buvome nufotografuoti, Henris pasisuko eiti, bet staiga stabtelėjo.

– Hm, *entā* Erikas? – pasakė jis, rodydamas į draugą.

Kailas suprato mintį ir jai pritarė:

– Be abejo, Erikas irgi dalyvauja. Jis taip pat turėtų įsi-amžinti.

Tasai tik papurtė galvą.

– Ne, tiek to. Nereikia.

– Pirmyn, bro! Tai tik nuotrauka, – Kailas stumtelėjo Eriką, bet šis nepajudėjo.

Truputį nerimavau, kad, vaikinui priartėjus, visi kažin kaip išgirs mano širdį plakant jo vardo ritmu. Kad ir kaip sunku buvo vengti Eriko pastarąsias kelias dienas, dabar pasidarė dar sunkiau nebėgti jam iš paskos.

Nuėjau prie jo. Pamatęs, kad einu artyn, Erikas pakėlė į mane akis. Staiga viskas kambaryje atgijo. Šviesa suskambo kaip muzika, o žingsnių aidas tapo apčiuopiamas – jutau jį pirštų galiukais, kai kas nors pajudėdavo.

Man žiūrint į Eriką, pasaulis tarsi pabusdavo.

Sustojau priešais jį tikėdamasi, kad neatrodau tokia apsvaigusi, kokia jaučiuosi.

– Neįsakau, tik prašau.

Jis atsiduso.

– Dėl to man tūkstantį kartų sunkiau, – šypsodamasis Erikas padavė man ranką, bet prieš žengdamas ant pakylos nužvelgė save. Vos pasibaigus ceremonijai, buvo nusivilkęs švarką, tad dabar vilkėjo tik marškinius ir liemenę. – Aš netinkamai apsirengęs, – sudejavo.

Atsidusau ir atsisegiau sagas, prilaikančias apsiaustą ant suknelės. Vos tik nusitraukiau nuo pečių, Heilas atsargiai jį paėmė.

– Ar taip geriau?

– Ne. – Erikas sunkiai nurijo seilę. – Bet jei labai norite.

– Noriu, – žaismingai kryptelėjau galvą ir suplazdėjau blakstienomis.

Jis nusijuokė supratęs, kad nugalėjau.

– Ką turėčiau daryti?

– Na, – išsišiepiau žengdama artyn, – dėk ranką čia, – pasakiau ir paėmusi jo ranką uždėjau sau ant juosmens. – O šitą čia, – prisitraukiau kitą Eriko ranką ir padėjau sau ant peties. Įsirėmiau ranka jam į krūtinę, kitą prakišau pro jo ranką. Stovėjome šitaip apsikabinę. – O dabar nusišypsok į objektyvą.

– Gerai, – atsakė jis.

Laikydama delną Erikui prie krūtinės, jaučiau smarkiai plakant jo širdį.

– Nusiramink, – tyliai ištariau. – Įsivaizduok, kad, be mūsų, čia daugiau nieko nėra.

– Negaliu.

– Tada – net nežinau, – pasakyk ką nors suomiškai.

Jis suprunkštė ir pusbalsiu ištare:

– *Vain koska pyysit, hauska nainen.*

Nors nesupratau, ką reiškia tie sumurmėti žodžiai, žinčiau niekada nepamiršianti Eriko balso. Net nežiūrėdama į jį išgirdau, kad šypsosi, ir dar labiau nudžiugau. Turėjau priminti sau apie kvėpavimą, nes klausiausi jo be galo įsitempusi. Giliai širdyje jaučiau, kad tai svarbūs žodžiai, nors nė vieno neatpažinau.

– Išėjo puiki nuotrauka, – pasakė fotografas, ir Erikas iškart atitraukė rankas.

– Matai? Nejaugi buvo labai sunku? – paklausiau.

– Maniau, bus daug sunkiau, – prisipažino jis, ir jo balse išgirdau keistą gaidelę, tarsi iki šiol būčiau ko nors nepastebėjusi.

Vėl girdėjau pasiutusiai mušant savo paiką širdį: tuk, tuk, tuk. Nurijau seilę, nekreipdama dėmesio į ją, ir atsukau salėje aidinčių žingsnių pusėn.

– Maridai, – pasisveikinau.

– Atleisk, kad sutrukdžiau, bet negalėjau susilaikyti. Ar galėčiau nusifotografuoti kartu su savo naująja karaliene? – paklausė jis.

– Žinoma, – atkišau ranką, Maridas nudžiugęs priėjo ir paėmė ją.

– Šalyje džiugus sujudimas, – pasakė. – Nežinau, ar klausėsi šios dienos žinių, bet jos labai teigiamos.

– Neturėjau kada sustoti ir pasiklausyti, – prisipažinau, o jis švelniai laikė mano rankas ir žiūrėjo į fotoaparato objektyvą.

– Tau ir nereikia. Turi žmonių, kuriems užtenka pirštu pamoti, ir jie viską papasakos. Tiesiog esu laimingas, nes pirma-

sis tau pranešiau, kad karūnavimo dieną kol kas viskas einasi labai sėkmingai.

Jis spustelėjo man ranką. Atsidusau tikėdamasi, kad gal pagaliau viskas stos į savo vietas.

Dvidešimt antras skyrius

Gėriau šampaną, nederamai garsiai juokiausi ir suvalgiau pusę tonos šokolado. Norėjau bent keletą valandų pasimėgauti paika prabanga, kuriai niekada neteikiau per daug reikšmės. Rytoj siurbčiosiu vandenį ir susirikiuosiu mintis. Rytoj galvo-siu apie tai, kaip išsaugoti taiką šalyje. Ir apie tai, ką pasirinkti sau į vyrus.

O šįvakar? Šįvakar pasišildysiu šios tobulos skaisčios aki-mirkos spinduliuose.

– Gal dar vieną šokį? – paklausė Aurenas, nutvėręs mane siurbčiojant gėrimą – prisiekiu, paskutinį. – Noriu spėti į lėk-tuvą, tai užėjau atsisveikinti.

Stovėjau ir laikiau jį už rankos.

– Priimsiu tokį atsisveikinimą, kokiam pakaks laiko. Vis tiek bus geriau nei aną kartą.

– Vis dar labai gailiuosi dėl to, bet juk pati žinai, kodėl ne-turėjau kitos išeities.

Stojome ant parkėto ir ėmėme suktis po aikštelę.

– Žinau. Bet man nuo to nepalengvėjo. Dar pridėk visus kitus įvykius ir matysi, kad gyvenimas be tavęs buvo nekoks.

– Atsiprašau. Bet tau puikiai sekasi, kertū lažybų, geriau, nei pati manai.

– Laikas parodys. Dar turiu įtvirtinti savo valdžią, įsitinkinti, kad mama ir tėtis sulėtino tempą, ir susirasti tą, kuris mane vestų.

Aurenas gūžtelėjo pečiais.

– Tai galima sakyti, kad neturi ko veikti.

– Bus tikros atostogos.

Jis sukikeno. Ak, kaip pasiilgau to garso.

– Atleisk, jeigu mano laiškas buvo šiurkštus. Mama su tėčiu norėjo tave apsaugoti, bet aš bijojau, kad nežinodama tikrosios padėties tapsi dar labiau pažeidžiama.

– Buvo nelengva jį skaityti, bet paskui man ėmė labai dažnai kristi į akis tai, apie ką rašei. Išties buvo verta šitai sužinoti. Jei būčiau kreipusi daugiau dėmesio į kitus, ne tik į save...

– Tu stengeisi apsisaugoti, – greitai išbėrė jis, nutraukdamas mano litaniją. – Darai, ko dar niekas šioje šalyje nėra daręs. Normalu, kad radai, kaip pasilengvinti gyvenimą.

Papurčiau galvą.

– Tėtis buvo pervargęs. Mama niekada nesustodavo pailsėti. Tu buvai įsimylėjęs, o aš mėginau tave atkalbėti. Tokios merginos kaip aš vadinamos tam tikru vardu, bet esu pernelyg išsilavinusi, kad jį ištarčiau.

Aurenas garsiai nusijuokė; pastebėjau keletą į mus kryps-tančių žvilgsnių, tarp jų ir Kamilės. Norėjau pykti ant tos

merginos, kuri darė visa, ką darau aš, tik dešimtį kartų geriau, ant tos, kuri atėmė iš manęs brolių dvynį. Vis dėlto buvo akivaizdu, kad ji džiaugiasi matydama mus vėl kartu.

Lig šiol negalėjau suprasti, kaip jai viskas pavyksta tarsi savaime, kaip ji sugeba suderinti vadovavimą šaliai ir buvimą mergina. Nerimavau, kad ši diena, kad ir kokia tobula, ilgai netruks.

– Ei, – tarė brolis, pastebėjęs nerimastingą mano žvilgsnį, – viskas bus gerai. Tau pavyks.

Nutaisiau ramų veidą, mėgindama atkurti širdyje tą stebuklingą jausmą, kuris vos prieš kelias akimirkas buvo mane užvaldęs. Esu naujoji karalienė, todėl nedera liūdėti tokią dieną kaip ši.

– Suprantu, tik nežinau, kaip.

Baigėsi daina, ir Aurenas žemai nusilenkė.

– Būtinai turi atvykti į Paryžių per Naujuosius metus.

– O tu – sugrįžti kitam mūsų gimtadieniui.

– Tada gausi praleisti medaus mėnesį Prancūzijoje.

– Tik tuo atveju, jeigu atvyksi į mano vestuves.

Jis padavė man ranką.

– Sutarta.

Sutvirtinome pažadą rankos paspaudimu, ir brangusis brolis dvynys prisitraukė mane arčiau, kad galėtų apkabinti.

– Ištisas dienas graužiausi galvodamas, kad niekada neatleisi man už aną išvažiavimą. Tai, kad visai nepyksti, tik apsunkina mano atsisveikinimą.

– Pažadėk, kad paskambinsi. Net tik mamai su tėčiu, bet ir man.

– Pažadu.

– Myliu tave, Aurenai.

– Ir aš myliu Jūsų Didenybę.

Nusijuokiau, ir akimirką nuščiuvome, žiūrėdami vienas kitam į akis.

– Jei jau kalbam apie vestuves, – vėl prabilo jis, – tai gal jau žinai, kas bus jaunikis?

Apsidairėme po salę. Buvo lengva atpažinti *Elito* narius, vilkinčius nepriekaištingus kostiumus, ryšinčius kaklaraiščius, dailius kaip karališkosios šeimos nariai. Stebėjau juos visą vakarą ir iš matytų smulkmenų mintyse toliau dėliojau kiekvieno iš jų paveikslą.

Kailas maloningai užėmė jaunesnius svečius, o Foksas tiek kartų paspaudė ranką, kad kartą pastebėjau jį masažuojantis riešą. Nors Ijanas su Heilu nebedalyvavo *Atrankoje*, nugirdau juodu puikiai atsiliepiant apie mane spaudos atstovams – vaikinai kalbėjo daugiau ir gražiau, nei būčiau tikėjusis. Kalbėjo ir Henris. Padedamas Eriko, darė visa, ką galėjo, bet kai pamaciau jį žiūrintį į kitus pokylio svečius iš savo vietos prie stalo, buvo akivaizdu, kad jam labai sunku.

– Kurį laiką mėčiausi nuo vieno prie kito. Sunku spręsti, kuris iš jų pranoksta kitus. Tiesiog noriu pasirinkti, kaip geriausia visiems.

– O kaip geriausia tau?

Nusišypsojau nežinodama, ką atsakyti.

– Jei mano išvykimas iš namų gali ko nors išmokyti, – rimtai pasakė jis, – tai to, kad turi siekti mylimo žmogaus visomis įmanomomis priemonėmis.

Meilė. Rodos, ji kaip drabužiai – nerastum dviejų žmonių, kuriems vienodai tiktų tas pats apdaras. Kol kas nebuvo tikra, ką šis žodis reiškia man, bet nujaučiau, kad anksčiau ar vėliau jo prasmė visiškai paaiškės.

– Sakau tau, Ide, karai, sąjungos ir net valstybės atsiranda ir išnyksta. Bet tavo gyvenimas priklauso tik tau, jis vienintelis toks ir šventas, tad turėtum praleisti jį su žmogumi, kuris padėtų tau pajusti kiekvieną palaimingą jo akimirką.

Nudelbiau akis, žvilgsniu tyrinėdama savo suknią, jusdama karūnos svorį ant galvos. Taip, mano gyvenimas yra vienintelis toks ir šventas, bet nuo pat gimimo – vos septynios minutės anksčiau už Aureną – jis priklauso visiems, tik ne man.

– Ačiū, Aurenai. Nepamiršiu to.

– Būk gera, nepamiršk.

Uždėjau ranką jam ant peties.

– Eik, susirask žmoną. Saugiai grįžkite namo ir duokit mums žinią, kai parskrisit, gerai?

Jis paėmė mano ranką ir pabučiavo.

– Iki, Ide.

– Iki.

Nors jaučiausi pavargusi, žinojau, kad dar ne laikas pasišalinti. Apsuksiu paskutinį ratą, pasakiau sau. Paspausiu rankas, duosiu porą trejetą interviu ir išsmuksiu pro šonines duris.

Tiek daug šypsenų ir glėbesčiavimų, tiek daug gerų linkėjimų ir pažadų netrukus susisiekti teikė man tiek pat energijos, kiek ir atėmė. Praėjau pro Ijaną, jis kalbėjosi su būreliu žmonių, laimėjusių loteriją ir atvykusių į karūnavimo ceremoniją. Orkestras dar kartą užgrojo valsą.

– Ak, pašokit kartu! – paprašė jauna mergina. Pamaniau ją tai sakant kam kitam, bet ji stumtelėjo Ijaną mano pusėn, ir šis su džiaugsmu nusivedė mane į šokių aikštelę.

Po kelių posūkių panorau paklausti.

– Ar seniai tau patinka Heilas?

Jis nusišypsojo.

– Nuo tada, kai buvome pradėti rengti susitikimui su tavimi. Jis atrodė toks laimingas, kad net panašus į animacinio filmuko veikėją. Be galo žavingas.

– Taip, jis išties žavingas, – pritariau.

– Atleisk, kad melavau tau. Ketinau nusinešti savo paslaptį į kapus.

– O dabar?

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Ką aš žinau. Heilas atkakliai reikalauja, kad būtume atviri, todėl mažų mažiausia nebesidangstysiu jokiais skydais, kaip bandžiau dangstyti būdamas su tavimi. Tai neteisinga nei mano, nei kitų atžvilgiu.

– Kartais labai sunku būti teisingam sau pačiam, tiesa?

Ijanas linktelėjo.

– Vis dėlto nelyginčiau mūsų padėties. Kad ir kaip ten būtų, mano likimas niekam nėra motais, o tavasis rūpi visiems.

– Nekvailiok. Tu man svarbus. Rūpi šitas išdidus snobas, prisistatęs man jau pačią pirmą dieną.

Jis nusijuokė prisimindamas mūsų susitikimą. Dalis apsauginės Ijano kaukės buvo pranykusi, nors ir ne visa; puikiai žinojau, kaip sunku ją nusimesti.

– Man rūpi šitas jausmingas ir švelnus žmogus, stovintis priešais mane, – pridūriau.

Ijanas nebuvo iš tų, kurie verkia. Jis nenurijo seilės, nemėgino sulaikyti ašarų, nerodė kitų įprastinių ženklų, ir vis dėlto galėjau nujauti, kad šią akimirką vos neapsiverkė.

– Labai dėliaugiuosi, kad mačiau, kaip tampi karaliene. Ačiū, Jūsų Didenybe. Už viską.

– Nėra už ką.

Daina baigėsi, ir mes nusilenkėme vienas kitam.

– Ar nieko tokio, jeigu išvyksiu rytoj ryte? – paklausė jis. – Norėčiau pasimatyti su šeima.

– Žinoma. Ir pranešk, kaip tau sekasi.

Jis linktelėjo ir išėjo iš salės, pasirengęs pradėti naują gyvenimą.

Man pavyko. Išgyvenau šią dieną neapsikvailinusi, niekas neprotestavo, buvau sveika ir gyva. Diena baigėsi, tad galėjau pasinerti į ramybę ir tylą savo kambaryje.

Buvau jau beišeinanti pro šonines duris, bet pamačiau Maridą, kalbantį priešais kamerą.

Jis pažvelgė į mane ir nušvito kaip fejerverkas, tada mostu pakvietė mane prisidėti prie jo. Nors kiekviena mano kūno dalelė troško poilsio, Marido šypsena mane pakėrėjo, tad pasukau prie jo.

Dvidešimt trečias skyrius

– Štai ir ji, mūsų žvaigždė, – pasakė jis, apkabindamas mane per liemenį, ir žurnalistė sukikeno.

– Jūsų Didenybe, kaip jaučiatės? – paklausė ji ir atkišo man mikrofoną.

– Ar man leidžiama sakyti, kad jaučiuosi pavargusi? – pajuokavau. – Ką gi, ši diena buvo puiki ir, nors mūsų šalyje vyksta tiek daug neramumų, labai tikiuosi, kad ji pakels žmonėms nuotaiką. Labai nekantrauju kibti į darbus. Nuostabių jaunų vyrų iš *Atrankos* dėka, taip pat padedama draugų, tokių kaip ponaitis Ilėja, sužinojau labai daug naujo apie savo žmones. Tikiuosi, kad rasime būdų, kaip labiau atsižvelgti į mūsų piliečių poreikius ir kuo geriau juos patenkinti.

– Gal galit papasakoti, ko ketinat imtis? – nekantraudama paklausė žurnalistė.

– Na, manau, kad susitikimas su piliečiais, kurį pasiūlė Maridas, – pasakiau mostelėdama į jį, – prasidėjo ne itin sklandžiai, bet galiausiai pasirodė esąs labai informatyvus. O

ponaitis Vudvorkas pateikė labai įdomų pasiūlymą, kaip suteikti žmonėms galimybę daug paprasčiau išdėstyti savo prašymus karališkajam sostui. Kol kas negaliu plačiau apie tai pasakoti, bet pasiūlymas tikrai vertas dėmesio.

– Jei jau kalbam apie pasiūlymus, – susijaudinusi paklausė ji, – ar yra naujienų jaunių fronte?

Nusijuokiau.

– Leiskit man nugyventi pirmąją savo, kaip karalienės, savaitę, tada pagalvosiu ir apie pasimatymus.

– Suprantama. O kaip jūs, ponaiti? Gal turite kokių nors patarimų naujajai mūsų karalienei?

Pasisukau į Maridą, o šis gūžtelėjo pečiais ir nunarino galvą.

– Tiesiog linkiu jai kuo didžiausios sėkmės eiti karalienės pareigas ir užbaigti *Atranką*. Užkariausias jos širdį vaikiną bus laimingesnis nei gali įsivaizduoti.

Maridas nurijo seilę ir, regis, daugiau nenorėjo žiūrėti žurnalistei į akis.

Ji energingai linktelėjo.

– Tikrai taip.

Paėmiau jį už rankos, apgręžiau ir pasivedėjau, kur niekas mūsų negirdėtų.

– Nenoriu pasirodyti nemandagi po visų paslaugų, kurias man padarei, bet šitaip elgtis negalima.

– Kaip elgtis? – paklausė jis.

– Taip, tarsi mudu būtume galėję būti pora, jei nebūtų sukliudžiusi *Atranka*. Jau trečią kartą užtinku tave šitaip kalbant, bet aš tavęs nemačiau daugybę metų. Ištekėti už vieno iš kan-

didatų yra mano pareiga ir garbė, todėl elgtis taip, tarsi aš tave atstūmiau, visiškai nedera, juk, tiesą sakant, tarp mūsų niekada nieko nebuvo. Turiu pareikalauti, kad tuojau pat liautumeis.

– Kodėl gi turėčiau liautis? – vylingai paklausė jis.

– Ką?

– Jeigu tavo šeima kreiptų nors truputį dėmesio į savo žmones, gal jau būtum supratusi, kad, prireikus kalbėtis su liaudimi, mano balsas labai stiprus. Žmonės mane brangina. Turėtum pamatyti šūsnius mano gaunamų laiškų. Ne visi mano, kad sostas turi priklausyti Skrivų šeimai.

Suakmenėjau persigandusi, kad jo žodžiuose gali būti tiesos.

– Esi man skolinga, Idlina. Sudariau apie tave gerą įspūdį žurnalistams, gražiai kalbėdavau per interviu ir išgelbėjau aną susitikimą su piliečiais. Tai padariau aš, o ne tu.

– Aš galėjau...

– Ne, negalėjai. Tai ir yra tikroji problema. Tau nepavyks gerai atlikti savo darbo, jei būsi viena. Tai beveik neįmanoma, kaip tik todėl ištekinti tave yra puikus sumanymas. Bet jaunikio dairaisi ne ten, kur reikia.

Buvau per daug sukręsta, kad ką nors pasakyčiau.

– Ir, kalbėkim atvirai, jei bent vienas iš tų vaikinų iš tikrųjų tavimi domėtusi, ar nesekiotų paskui tave visą laiką? Žiūrėdamas iš šalies gali pamanyti, kad jie visi tau abejingi.

Mano nuostaba peraugo į nuoskaudą. Apsidairiau. Jis buvo teisus. Nė vienas *Elito* vaikinai nekreipė į mane dėmesio.

– Bet jeigu mes susivienytume, Ilėjų-Skrivų giminės linija įsitvirtintų ilgam. Niekas nedrįstų abejoti tavo teise valdyti, jeigu taptum mano žmona.

Patalpa pradėjo suktis man akyse, turėjau susiimti, o jis kalbėjo toliau:

– Jeigu nori, gali patikrinti statistiką, bet viešoji nuomonė akivaizdi: mane žmonės palaiko dvigubai labiau nei tave. Su manimi per naktį pakiltum iš pakenčiamos į dievinamą valdovę.

– Maridai, – pasakiau pyktelejusi, kad mano balsas labai tylus, – tai neįmanoma.

– Ir dar kaip įmanoma. Nutrauk *Atranką* pati, arba paskleisiu gandus apie mudu, ir niekas į ją rimtai nebežiūrės. Taip padirbėsiu, kad atrodysi dar didesnė beširdė, nei žmonės manė iki šiol.

Atsitiesiau.

– Aš tave sužlugdysiu, – prisiečiau.

– Pabandyk. Pamatysi, kaip greitai visi nuo tavęs nusigręš, – jis pabučiavo mane į skruostą. – Žinai mano numerį.

Maridas nuėjo, lyg niekur nieko spausdamas rankas višiams, su kuo prasilenkdavo, tarsi jau priklausydamas karališkajai šeimai. Matydama, kad visų akys seka jį, tyliai neriau iš kambario.

Buvau kvailė. Maniau, kad rūpiu Heilui, kad Ijanas liko čia tam, kad mane palaikytų, bet labiau klysti negalėjau. Apsirikau pasikliaudama Burku, Džeku ir Beidenu. Buvau tikra, kad Maridas atvyko, kad man padėtų, o jis tik stengėsi priartėti prie sosto. Nuojauta kaskart apgaudavo mane, todėl staiga pradėjau žiūrėti į visus kaip į apsimetėlius.

Ar klystu dar dėl ko nors? Ar galiu pasikliauti Nina ir ponia Braise? Ar Kailas tikrai yra toks draugas, koku jį laikau?

Ar galiu pasitikėti savo jausmais ir mintimis bent apie kuri nors iš jų?

Atsilošiau į sieną; norėjosi verkti. Esu karalienė. Nėra galingesnio žmogaus už mane. Ir vis dėlto niekada nesijaučiau tokia bėjėgė.

Atsivėrė durys; man nespėjus pasprukti ir pasislėpti, pasirodė Eriko veidas.

– Atsiprašau, Jūsų Didenybe. Tiesiog norėjau pailsėti nuo minios. Man visko truputį per daug.

Nieko neatsakiau.

– Jūsų Didenybe... – šnibždėdamas jis įėjo pro duris. – Gal galiu kuo nors padėti?

Pažvelgiau į tas beprotiškai mėlynas akis, ir nerimą kaip ranka nuėmė. Širdis paliepė „bėk!“, tad griebiau Eriką už rankos ir padariau kaip tik taip.

Pasileidau bėgti koridoriu. Kartą atsigrėžiau pažiūrėti, ar niekas neseka.

Tikėjausi, kad Moterų kambarys tuščias. Neuždegiau šviesos, bet nusivedžiau ją prie lango, kad galėčiau įžiūrėti bent mėnulio šviesoje.

– Rizikuodama dar labiau apsikvailinti nei iki šiol, noriu tavęs kai ko paklausti. Turi būti visiškai man atviras. Duodu leidimą mane įskaudinti. Man reikia žinoti.

Ilgokai patylėjęs jis linktelėjo, nors iš veido sprendžiau, kad be galo nerimauja, kas bus toliau.

– Ar gali būti, kad jauti man tą patį, ką jaučiu tau? Jei pajautai bent dalelę sąmyšio mano širdyje, turiu apie tai žinoti.

Erikas atsiduso. Atrodė priblokštas ir nuliūdęs.

– Jūsų Didenybe, aš...

– Ne! – pasakiau nusiplėšdama karūną nuo galvos ir sviesdama į kitą kambario galą. – Ne Didenybė, o Idlina. Esu tiesiog Idlina.

Jis nusišypsojo.

– Tu visada tiesiog Idlina. Ir visada karalienė. Visiems viskas vienu metu. O man – nepalyginti daugiau.

Priglaudžiau delną Erikui prie krūtinės ir pajutau, kaip daužosi jo širdis kartu su manąja. Paašškėjo, kad jis staiga suvokė, kokia esu susijaudinusi, tad tylėdamas priglaudė delną man prie skruosto ir pasilenkė, kad pabučiuotų.

Visi mūsų susitikimai praskriejo man prieš akis. Prisiminiau susikaustymą tą dieną, kai susipažinome, ir kaip išbariau Eriką, prieš prasidedant procesijai, už tai, kad kramtė nagus. Kaip jis apgynė mane, virtuvėje įsiplieskus kivirčui, ir kaip mano akys nuolat jį susirasdavo, vaikinams nuoširdžiai meldžiantis prie ligoninės sparno. Kad ir kaip keista, dar prisiminiau akimirką Moterų kambaryje, kai Kamilė paklausė, apie kurį iš jų galvoju, ir kaip smarkiai susikoviau su savimi, kad neištarčiau jo vardo.

Prisiminimai apie tas stebuklingas, uždraustas akimirkas degino mane, kol truko pavojingas, išdavikiškas mūsų bučinyš. Kai pagaliau atšlijome vienas nuo kito, apsiverkiau staiga suvokusi, kad skausmas, kurį sukėlė Aureno išvykimas, ir baimė prarasti mamą yra niekis, palyginti su tuo, kas vyksta dabar.

Erikas papurtė galvą, vis dar laikydamas mane glėbyje.

– Žinoma, vienintelį kartą, kai leidžiu sau įsimylėti, tai būna mergina iš kito pasaulio.

Smarkiai įsikibau į jo marškinius ir liemenę, įniršusi, kad netrukus turėsiu paleisti.

– Pirmąsyk gyvenime negalėsiu gauti, ko išties noriu. Kaip žiauru, kad tą norą įkūniji tu.

Jis nurijo seilę.

– Vadinasi, tai tikrai neįmanoma?

Mano veidas apniuko. Nenorėjau išstarti tų žodžių.

– Bijau, kad taip. Dėl daugybės priežasčių. Pačiai per sunku viską suvokti, kad galėčiau paaiškinti, bet neseniai mano gyvenimas dar pasunkėjo.

– Neprivalai man aiškintis. Nujaučiau tai. Vienintelė mano klaida, kad leidau sau kažin ko tikėtis, ir viskas.

– Atleisk man, – sušnibždėjau, nusukdama akis. – Jei manyčiau, kad galiu viską atšaukti, taip ir padaryčiau. Bet tai būtų dar viena klaida ir prisidėtų prie visų savanaudiškų, kvailų dalykų, kuriuos esu iškrėtusi.

Laisvąją ranką jis suėmė mano smakrą.

– Prašau taip nekalbėti apie merginą, kurią myliu.

Sugebėjau vos šyptelėti.

– Pasielgiau su tavimi labai neteisingai. Visos tos spėlionės graužte graužė mane, bet gal būtų buvę geriau, jei mudu nebūtume išsiaiškinę.

– Ką tu, – atsakė jis, ieškodamas paguodos žodžių, nors abiem plyšo širdis. – Visiškai ne gėda mylėti, juolab elgtis garbingai. Gaila, kad mūsų atveju tai nesuderinama, bet dėl to ši akimirka man netampa mažiau svarbi.

– Ir man.

Erikas labai švelniai paėmė mane už rankos ir pats nustebo, kad išdrįso tai padaryti.

– Turėčiau grįžti, – pasakė. – Nenorėčiau sukelti skandalo. Atsidusau.

– Tu teisus. – Vis dėlto negalėjau jo paleisti, toliau stovėjau prisiglaudusi. – Aš dar nesusižadėjusi, – sušnibždėjau. – Ar susitiktum su manimi ateinančią naktį?

Tiesiog regėjau tūkstantį minčių, kirbančių jo galvoje. Ir iškart pastebėjau, kaip jis nuvijo jas visas į šalį ir linktelėjo.

– Duosiu tau žinią, o dabar keliauk. Aš išeisiu po kelių minučių, – pasakiau.

Erikas dar kartą paskubomis mane pabučiavo ir išskubėjo į koridorių. Susiradau karūną ir nuėjau prie slaptųjų durų už knygų lentynos. Norėjau būti tikra, kad šįvakar niekas manęs neras.

Ilėjoje nebebuvo maištininkų, neliko pavoju, nuo kurių tektų sprukti. Bet rūmus teberaizgė dešimtys slaptų koridorių, ir aš žinojau juos visus iki vieno.

Dvidešimt ketvirtas skyrius

– Labas rytas, Jūsų Didenybe, – pasisveikino ponia Braisė, man įžengus į darbo kabinetą. Dažniausiai sekmadieniais ne-skubėdavau keltis, tačiau negalėjau praleisti pirmosios savo, kaip karalienės, dienos lovoje, ypač kai taip baigėsi anas va-karas.

Atsidusau iš nuovargio ir jaudulio.

– Vakar į mane buvo taip kreipiamasi milijoną kartų, bet dar nepripratau prie šio titulo.

– Turėsite ištikus dešimtmečius priprasti, – šypsodamasi atsakė ji.

– Kad jau prašnekom apie tai, norėčiau pasikalbėti apie *At-ranką*, mano karaliavimą ir vieną netikėtą kliūtį.

– Kliūtį?

– Gal galit man kai ką pasakyti? Ar Maridas populiarus?

Ponia Braisė švilptelėjo.

– Pastaraisiais metais labai išgarsėjo. Jį dažnai kalbina ra-dijas, be to, jis labai išvaizdus ir kilęs iš gerai žinomos šeimos,

todėl sulaukia daug spaudos dėmesio. Nemažai žmonių klausosi Marido. Laimė, kad jis laiku pasirodė pas mus, tiesa?

Nespėjusi išdėstyti, kas atsitiko vakar, išgirdau už nugaros atsiveriant duris, ir į kambarį įpuolė Džoisė.

– Sveika! Tikiuosi, nepavėlavau! – sušuko ji.

Susinervinusi užsimerkia. Visai pamiršau, kad šiandien Džoisė visur mane lydės.

– Gal galiu kuo nors padėti? – paklausė ponios Braisė.

– Ne, ne, tai aš atėjau jums padėti, – pasakė ji. – Visą dieną praleisiu su Ildina. Gal net rytdieną, jeigu viskas eisis gerai.

– Tai pasiūlė ponios Marli, kai vakar fotografavomės su šeima, – skubiai įsiterpiau.

Ponia Braisė linktelėjo, ir kaip tik tuo metu į kambarį užėjo Nina. Nors nelabai norėjau visko pasakoti apie Džoisės, rodos, neturėjau kitos išeities.

– Tai štai, – iš lėto prabilau, – turime bėdą. Ji vadinasi Maridas Ilėja.

– Tikrai? – paklausė Nina. – Iki šiol jis mums tik padėdavo.

– Taip, norėjo, kad taip atrodytų. Bet tiesa ta, kad visada turėjo vienintelį tikslą – užimti sostą, – nuričiau seilę, vėl jausdamasi kaip kvailelė. – Vakare vakare išbaria Maridą už tai, kad leidžia žurnalistams susidaryti nuomonę, jog kažkada buvome daugiau nei draugai, ir jis aiškiai pasakė, kad ir toliau taip kalbės, kol visuomenė pareikalaus, kad už jo tekčiau.

Ponia Braisė susiėmė už galvos.

– Žinojau, kad jis viską sugadins. Žinojau. Turėjome pakenigti tokius gandus.

Papurčiau galvą.

– Tai ne jūsų kaltė. Iš pat pradžių suteikėt man tokią galimybę, bet aš ja nepasinaudojau. Tiesiog niekada nemaniau, kad Maridas mėgins ilgam įsikurti rūmuose.

– Kaip niekšiška, – pasakė ponia Braisė, gniauždama kumščius. – Jo tėvai apmėtė rūmus akmenimis ir į juos įsiveržė. O sūneliui užteko reikiamu metu išrėžti keletą skambių kalbų, ir jis jau čia, nė kiek nepanašus į agresyvų įsibrovėlį.

– Taigi. Ir man... baisu. Jeigu jis palenks žmones savo pusėn, jei įtikins juos turįs tapti mano vyru, visuomenė atsigręs prieš monarchiją. Jau kuris laikas bręsta sukilimas, o dabar, man tapus karaliene, niekas nesulaikys tų žmonių, kuriuos suturėdavo tik pagarba mano tėvui. Bet jeigu nusileisime Maridui... Jeigu jam taip paprasta meluoti, kad atsidurtų šalia manęs...

– Kam ryžtūsi, kai jam jūsų nebereikėtų? – liūdnai užbaigė mintį ponia Braisė.

Buvau sugalvojusi šimtus skirtingų siužetų: Maridas pasakytų, kad paslydau lipdama laiptais ar užmigau vonioje ar kad Singerių šeimos genai paveikė mano širdį. Nenorėjau patikėti, kad tas žmogus toks pavojingas, bet puikiai mačiau, kaip jis siekia valdžios ir kad aš jam nerūpiu.

Žinojau, kad, ko gero, reaguoji per smarkiai. Bet pastaraisiais mėnesiais daug kartų apsirikau tada, kai reikėjo būti atsargiai arba netylėti, arba ko nors imtis, todėl pamaniau, kad vėlu tikėtis, jog viskas savaime išsispręs.

– Turim jį užčiaupti. Ką darysim? – paklausė Nina.

– O kodėl reikėtų ką nors daryti? – paklausė Džoisė. Visos atsigrėžėme, ir šypsena dingo jai nuo veido. – Turiu galvoje, tu juk karalienė. Panorėjusi galėtum pasmerkti jį myriop, jeigu jis išdavikas, tiesa?

– Jeigu elgtųsi kaip išdavikas, tada taip. Bet jei iš šalies atrodo, kad jis mane įsimylėjęs, o aš nuspręsiu jį pakarti, tai kaip į mane pažiūrės žmonės?

Ji prisimerkė, apsvarstydama mano žodžius.

– Atrodysi siaubingai.

– Blogiau nei siaubingai. Žmonės ir taip nelabai manimi pasitiki. Negaliu nubausti jo mirties bausme. Ko gero, net negaliu viešai prisipažinti nesidominti juo, nes tikrai sulauksiu priešiškos reakcijos.

– Vis dėlto ką darysim? – paklausė ponja Braisė.

– Tai liks tarp mūsų. Ar visos supratot? – įsistebeilijau į Džoisę, tikėdamasi, kad ji supranta, kaip svarbu išlaikyti tai paslapyje. – Dabar tiesiog ignoruosime Maridą. Jis nebus įleidžiamas į rūmus, o jeigu skambins, nesikalbėsime su juo. Nuo šiol jis negalės prie manęs prisuartinti. Negalime duoti nė menkiausio pagrindo žurnalistų spėlionėms.

– Sutarta, – pasakė ponja Braisė.

– Toliau. Jau numačiau, kaip ateinančias porą savaitių vyks *Atranka*. Šįryt namo išvyksta Ijanas. Vakar pasikalbėjom, ir jis pasirengęs išvažiuoti. Kitos savaitės pradžioje mus paliks Heilas.

Nina susiraukė. *

– Gaila, kad Heilas išvažiuoja.

– Man irgi, bet mes abu taip nusprendėme, tad galiu patikinti, kad nė viena pusė nesijaučia įsižeidusi.

– Tai viską palengvina, – pripažino ji. – Bet pala. Ar tiesa, kad privalot išsirinkti vyrą per keturias dienas nuo tada, kai pretendentų lieka trys?

– Taip. Vienintelis būdas nugalėti Maridą šiame žaidime – tai kuo greičiau išsirinkti vyrą. Ne taip svarbu, ar labai jį mylėsiu, svarbiausia, kad turėsime atrodyti taip gerai kaip mano tėvai. Net geriau, jei pavyktų. – Giliai įkvėpiau. – Taigi kai išvyks Heilas, palūkėsime kelias dienas iš pašalinsime Foksą. Jis mielas, bet tarp mūsų nėra tikro ryšio. Vadinas, liks Kailas ir Henris, paskutiniai du pretendentai, ir maždaug po dviejų savaitių norėčiau dalyvauti tiesioginėje transliacijoje, kurioje paskelbsiu apie savo sužadėtinį.

– Po dviejų savaitių! – aiktelėjo Nina. – Idlina!

– Man reikės jūsų pagalbos, kad praneščiau piliečiams visas naujienas, – kalbėjau toliau. – Patikrinau naujausių apklausų rezultatus: kol kas pirmauja Heilas ir Kailas. Pasirūpinsiu, kad Heilo sprendimas pasitraukti atrodytų būtinas, ir žmonės liktų patenkinti jo išvykimu, bet mums reikia kokių nors stulbinančių žinių apie Henrių. Pavyzdžiui, kad jis gamina maistą prieglaudose gyvenantiems žmonėms arba kad jo šeima kilusi iš Svendvėjaus didikų. Net jei tektų viską šiek tiek pagražinti – pirmyn. Tegul jis patenka į finalinį dvejetuką, visuomenės palaikomas.

Akimirką visos tylėjome.

– Ar tu bent jau myli Kailą? – paklausė Džoisė. Nors kartą jos veidas prarado kvailą bereikšmę išraišką, akyse galėjau įžvelgti tikrą nuoširdų susirūpinimą.

Pagalvojau apie Eriką. Apie jo žodžius, kad verta mylėti. Apie tai, kaip jis elgėsi su manimi nuo pat pradžių. Kaip mane bučiavo. Ir kad greitai iškeliaus.

– Su Kailu būčiau laiminga.

Esu tikra, kad ankstesni valdovai turėjo ryžtis dar dides-
nėms aukoms, bet ponia Braisė, Nina ir Džoisė žiūrėjo į mane
taip, tarsi būčiau puolusi mirčiai į nagus.

– Tai padėsit man ar ne? – neatlyžau.

– Pabandysiu daugiau sužinoti apie Henriį, – pasakė ponia
Braisė. – Pirmiausia norėčiau pradėti nuo tiesos.

– Aš irgi. Tikiu, kad rasit ką nors įdomaus apie jį. Henris
toks mielas.

– Tikrai, – pritarė Nina. – Kailas irgi. Galėjot pasirinkti
daug prasčiau.

Taip, pamaniau, arba daug geriau.

– Darykite visa, ko reikia, kad gerai pasiruoštume. Likusią
dienos dalį dirbsiu savo kambaryje. Džoise! – Ji tarsi pabudo iš
miego. – Sugrįši rytoj, ar gana šiandienos?

– Gana lig soties, – pasakė ji ir nurijo seilę.

– Niekam nė žodžio, sutarėm?

Ji linktelėjo, bet man buvo sunku į ją žiūrėti. Atrodė la-
bai nusiminusi dėl manęs, bet kažkodėl negalėjau pakęsti, kad

kaip tik Džoisė manęs gailisi. Vis dėlto pažvelgusi į Niną ir ponią Braisę pamačiau tokius pat liūdnus veidus.

Atsitiesiau kiek įmanydama ir išėjau iš kambario tikindama save: kad ir kas nutiktų, aš vis dar karalienė.

Dvidešimt penktas skyrius

– Kas čia per vieta? – paklausė Erikas. Padariau, ką galėjau, kad būtų kuo jaukiau: vidurdienį, visiems nuėjus pietauti, slapčia atsinešiau krepšį, pilną žvakių ir apklotų, ir dar vieną, prikrautą maisto.

Erikas visiems pasakė, kad serga, o aš pareiškiau turinti darbo, ir mes susitikome retai lankomoje vietoje antrame aukšte. Įėjimas į vieną iš tiesiausių koridorių, vedančių link didžiulės slėptuvės, buvo šalia mano mamos senojo miegamojo, to, kuriame ji gyveno per *Atranką*. Kartais mama ten eidavo pabūti viena, lyg tai būtų buvusi ramiausia vieta rūmuose.

– Tais laikais, kai sukilėliai kėlė mirtiną pavojų, karališkoji šeima slėpdavosi čia, – pasakojau Erikui, mums keliaujant tuneliu. – Bet nesinaudojome šia slėptuve ilgiau nei dešimtmetį. Manau, kad tai geriausiai išlaikyta rūmų paslaptis.

– Kitaip tariant, niekas mūsų čia neras, – šypsodamasis tarė jis.

– Nebent patys to norėtume.

Erikas atsiduso.

– Šiandien mane kankino kaltės jausmas: gavęs tavo kvietimą, blaškiausi tarp jaudulio ir kaltės, nes nesu net *Atrankos* dalyvis.

Linktelėjau traukdama iš krepšio lėkštes ir dėliodama ant apkloto.

– Suprantu. Aš pati keikiau *Atranką* tokiais žodžiais, kokių nevarčiau nuo tos dienos, kai tėvai pirmą kartą apie ją užsiminė. Bet netrukus atsiėmiau savo žodžius, nes jei ne *Atranka*...

Ilgesingai pažvelgėme vienas į kitą. Neatlaikiusi žvilgsnio atsidusau ir toliau dėlioju indus mūsų išskylai žvakių šviesoje.

– Žinai, mano tėtis turėjo vesti kitą moterį.

– Juokauji, – pasakė jis, padėdamas man.

– Pasirodo, visas pretendentes buvo parinkęs mano senelis, tris merginas iš penktosios kastos jis įtraukė tik tam, kad įtiktų žemesniosioms kastoms. Ir nuo pat pradžių negalėjo pakęsti mano mamos. Negana to, sužinojau, kad mano tėvai visą laiką ginčydavosi, – gūžtelėjau pečiais, vis dar stebėdamasi audringa jų praeitimi. – Supranti, užaugau manydama, kad jie gyvena kaip pasakoje. Bet paaiškėjo, kad tėvai tokie kaip visi žmonės. Dėl to jų istorija dar nuostabesnė. – Leidau šiai minčiai pakibti ore, prisimindama visa, ką apie juos sužinojau. – Jie vis dar šoka apsikabinę, kai lyja. Neįsivaizduoju kodėl, bet kaskart, kai dangus nusidažo pilkai, jie būna kartu, – nusišypsojau. – Kartą, prisimenu, tėtis įsiveržė į Moterų kambarį, o tai labai nemandagu. Vyras turi būti pakviestas vidun. Bet tuo metu lijo, ir jis pasigrobė mamą, nieko nelaukdamas. O kitą

kartą pačiupo einančią koridoriumi, ir ji nesiliovė juokusis. Tais laikais dar nešidėjo palaidus plaukus; niekada to nepamiršiu: jie atrodė kaip raudonas krioklys. Vis manydavau: kad ir kas tarp jų nutiktų, juodu susitaikytų lietui lyjant.

– Žinau, ką nori pasakyti, – Erikas pažvelgė į mano nukniauktą raudonojo vyno butelį ir išsišiepė. – Mano tėvai susitaiko valgydami *omenalörtsy*.

Apsikabinau sulenktus kelius ir patogiai pasikišau suknelę.

– Kas tai?

– Panašu į spurgas su obuoliais. Mano mama išvirė jų tėčiui, jiems pradėjus draugauti, ir tai tapo jų tradicija. Kai atsitinka kas nors gero – *omenalörtsy*, kai juodu taikosi po barnio – *omenalörtsy*, kai pasitaiko ypač geras penktadienis – *omenalörtsy*.

– Kaip susipažino tavo tėvai?

– Keista, bet per varžtelius ir sraigtelius.

Prisimerkiaiu.

– Tai... jie mechanikai?

– Ne, – prunkštelėjęs atsakė Erikas. – Mano tėvai pažįsta vienas kitą beveik visą gyvenimą. Jie užaugo tame pačiame mažame Svendvėjaus miestelyje. Keli bendramoksliai pradėjo kabinėtis prie tėčio, kai šis buvo vienuolikos, ir įmetė jo sąsiuvinius į balą. Tuo metu mano mama buvo net smulkesnė už jį, bet nudrožė tiesiai prie priekabiautojų ir aprėkė juos, paskui nusivedė tėtį šalin.

Jam buvo gėda, o ji siuste siuto. Privertė jį sudaryti su ja sąjungą; tą pačią naktį juodu susitiko nuošaliame kelyje, kartu nubėgo į kiekvieno iš trijų berniukų namus ir išsuko visus

varžtelius iš jų dviračių, kad jiems tektų eiti pėsčiomis. Dar kelias savaites, vos pastebėję, kad kuris nors iš berniukų įsisuko naujus varžtelius, tėtis ir mama vėl juos pavogdavo. Galiausiai tie berniukai pasidavė ir pradėjo visur vaikščioti pėsti.

– Man patinka tavo mama, – pasakiau kramtydama duoną.

– Jūs puikiai sutartumėt. Ji mėgsta gerą maistą ir muziką, nuolat randa priežastį gerai pasijuokti. O tėtis kitoks... Jei manai, kad esu drovus, turėtum susipažinti su juo. Jam daug jaučiau būti tarp knygų nei tarp žmonių, prireikia nemaža laiko apsiprasti su naujais žmonėmis. Žodžiu, mano tėvai paaugo ir leisdavo laiką kiekvienas savo kompanijoje, mat buvo be galo skirtingi. Vaikiniai vienas po kito siekė mano mamos dėmesio, o tėtis leisdavo savaitgalius bibliotekoje. Užaugęs nusipirko dviratį. Ir vieną rytą atsikėlęs pamatė, kad visi varžteliai dingę.

– Tikrai?

– Aha. O mama juos vogė tol, kol tėtis susiprotėjo ir pradėjo lydėti ją į mokyklą. Nuo to laiko jie visur vaikšto kartu.

– Neįtikima.

Jis linktelėjo.

– Tėvai susituokė jauni, bet neskubėjo kurti šeimos. Paskui prašė neįsižeisti, kad ilgą laiką nesijautė pasirengę dalytis savi mi su kuo nors kitu, net su manimi.

Papurčiau galvą.

– Labai norėčiau su jais susipažinti.

– Tu jiems patiktum. Jeigu atvažiuotum, tėtis veikiausiai visą laiką praleistų slėpdamasis savo kambaryje, bet vis tiek žavėtųsi tavimi.

Erikas atkimšo vyną, mudu valgėme vaisius, duoną ir sūrį. Ilgai tylėjome. Tyloje viskas atrodė svarbiau, geriau. Nesinorėjo skubėti jos nutraukti – po daugybės dienų triukšmo jauki tylą su Eriku buvo labiausiai raminantis dalykas mano pasaulyje. Tarsi būčiau buvusi pati su savimi, bet ne viena.

– Norėčiau užduoti nesmagų klausimą, – prisipažinau gerokai patylėjusi.

– O ne, – Erikas giliai atsikvėpė. – Tiek to, esu pasiruošęs.

– Koks tavo visas vardas?

Jis vos neišspjovė vyno.

– Maniau, kad turėsiu išduoti kokią nors baisią paslaptį, o čia tik tiek?

– Jaučiuosi nesmagiai, kad pabučiavau tave, nors nežinau tavo pavardės.

Jis linktelėjo.

– Aš esu Eiko Peteris Koskinenas.

– Eiko Pet... Peteris?

– Koskinenas.

– Koskinenas.

– Taip.

– Ar galiu tave taip vadinti – Eiko? Man patinka tavo vardas.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Pasikeičiau jį tik todėl, kad maniau esant pernelyg keistą.

– Ne, – paprieštaravau. – Jis nekeistas.

Jis nuleido akis, čiupinėdamas apklotą.

– O tavo? Koks tavo visas vardas?

Atsidusau.

– Buvo ginčų dėl antrojo ir trečiojo vardų, todėl dabar esu Ildina Helena Margareta Skriv.

– Net sunku ištarti, – paerzino jis.

– Be to, pretenzinga. Mano vardas iš tikro reiškia „princesė spindintis perlas“.

Eiko mėgino nuslėpti šypseną.

– Tėvai pavadino tave princese?

– Taip, taip, esu karalienė princesė Skriv.

– Neturėčiau juoktis.

– Bet vis tiek juokiesi.

Nubraukiau trupinius sau nuo suknelės.

– Iš anksto buvo nulemta, kad būsiu išpaikinta mergiotė.

Vaikinas sugriebė mane už rankos ir privertė pažvelgti į jį.

– Tu neišpaikinta.

– Per pirmąjį mūsų pokalbį aiškinau tau, kaip turėtum elgtis.

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Elgiausi nederamai.

Liūdnai nusišypsojau.

– Kažkodėl man norisi verkti.

– Būk gera, neverk. Man ta diena buvo puiki.

Klausiamai pažvelgiau į Eiko, jam kalbant, laikiau už rankos.

– Atsimeni, kai užlipusi ant platformos kalbėjaisi su Henriu? Baigusi šnekėti pažvelgei į mane, leidai suprasti, kad viskas gerai. Neturėjai to daryti. Buvai užsiėmusi, skubėjai, bet vis tiek pasirūpinai manimi. Net patyrusi, kad esu iš tų, kurie jaudindamiesi kramto nagus.

Tai dar labiau mane sugraudino.

– Ar viskas tada ir prasidėjo?

– Maždaug. Ir nuo tos dienos kasdien griežtai bardavau save. Bet, žinoma, man niekada nė nedingtelėjo, kad kas nors apie tai sužinos, ypač tu.

– Aš užtrukau truputį ilgiau, – prisipažinau. – Tai prasidėjo, kai išsivedei mane iš virtuvės. Man atrodė, kad nė trupučio nesijaudini dėl to, kas vyksta, nei kaip atrodysime bėgdami per žmonių pilną patalpą, nei dėl nieko kito pasaulyje. Jaučiausi išmušta iš vėžių, o tu gražinai mane į tikrovę. Daugybė žmonių padeda man išlikti ramiai, bet tik su tavimi jaučiuosi lengvai kvėpuojanti.

Jis nurijo seilę.

– Man labai gaila, kad negalėsiu to daryti labai ilgai. – Po sunkios tylos minutės atsikrenkštė. – Gal galėtum... Kai viskas pasibaigs, gal galėtum niekada nesusisiekti su manimi? Esu tikras, kad rastum mane, kada panorėjusi, bet prašau to nedaryti. Buvai man nuostabi draugė, tokia kaip visi tie vaikinai. Nenoriu tapti žmogumi, kuris išduoda savo draugus.

– O aš nenoriu tapti žmona, kuri išduoda savo vyrą. Kai šitai baigsis, tai visiems laikams.

– Ačiū, – sušnibždėjo Eiko.

– Bet šįvakar dar niekas nesibaigė, – priminiau jam.

Jis nudelbė akis ir švelniai nusišypsojo.

– Žinau. Vis klausiu savęs, ar turiu drąsos paprašyti, kad leistum dar kartą tave pabučiuoti.

Pasislinkau artyn.

– Gali dar kartą paprašyti. Ir dar. Ir dar dvidešimt kartų.

Jis nusijuokė, prieš atvirsdamas aukštiekninkas; taip greitai sukrotę parvertėme jo vyno taurę, o žvakės liepsna sujudo lyg šokdama.

Dvidešimt šeštas skyrius

Kitą rytą pasirodžiau darbo kambaryje vėliau, nei buvau ketinusi. Paskubomis suėmiau plaukus į uodegą ir apsirengiau; nors buvau daug laiko skyrusi veidui, niekaip nesugebėjau liautis šypsojusi.

Įsimylėti yra nuostabu. Visą gyvenimą buvau apsupta prabangos ir maniau, kad esu jau ragavusi šio jausmo, tačiau dabar supratau, kad tai tebuvo pigi imitacija to, ko neįmanoma imituoti.

Priminiau sau, kad visa tai baigsis ir kad su tuo jau susitaukiau. Žinojau pasirinkianti Kailą, net Eiko tai pasakiau.

Kailas padarys mane laimingą. Tikėjau, kad ir man pavyks suteikti jam laimės. Vienu metu toptelėjo, kad pasakiusi Kailui, jog renkuosi jį, turėčiau viską jam iškloti. Ganėtinai gerai pažinodama Kailą, buvau tikra jį įvertinsiant mano prisipažinimą, – jaučiuosi sutrikusi dėl *Atrankos* ir visai neketinau bučiuoti Eiko, – juk visa tai tikra tiesa. Nenorėjau, kad tai slėgtų mano sąžinę. Ar apsunkintų kitus.

O gyvenimas su Kailu toli gražu neturėjo tapti baisiausiu nuosprendžiu. Kailas protingas, aistringas, linksmas ir išvaizdus – toks, koks turėtų būti puikus vyras. Žmonės – mūsų žmonės – jį mylės, jis padės man kovoti su Maridu. Kailas toks žavus, kad gali būti, jog Maridas prieš jį nublanks.

Giliai širdyje tikėjausi, kad galbūt man pavyks jį pamilti, nes jau žinau, kas tai per jausmas.

Pamaniau, kad kol kas dar turiu keletą brangių dienų su Eiko ir ketinu jas išnaudoti.

Nina subarbeno į stalą, gražindama mane į tikrovę.

– Ar viskas gerai? Apie ką galvojat?

– Na...

Tiesą sakant, galvojau apie tai, kaip atrodytų žodžiai „Jos Didenybė Idlina Helena Margareta Skriv de Koskinen“, ir kad šis sunkiai ištariamas vardas man staiga suskambo kaip poezija. Tačiau pažvelgusi jai į akis pamačiau, kad jos paraudusios.

– Apie tave, – atsakiau. – Ar tau pačiai viskas gerai?

– Taip. – Iš Ninos balso galėjai spręsti, kad kažkas labai negerai. – Tai dėl Marko. Jis labai daug dirba, o dabar ir aš daugiau dirbu, todėl darosi vis sunkiau palaikyti ryšį. Žinot, ta pati sena istorija. Atstumas nekelia sunkumų tik tada, kai jo nėra.

Suėmiau jos rankas.

– Nina, visai nenoriu, kad per mane netektum mylimojo. Tu – labai gabi mergina, juk žinai, kad galėtum įsidarbinti, kur panorėjusi...

– Ar jūs mane atleidžiat? – sušnibždėjo ji, ir pamaniau, kad tuoj pravirks.

– Aišku, ne! Vien nuo minties, kad galėtum mane palikti, man veria širdį. Jei žmonės turi sielos draugų, tai tu esi manoji, ir aš anaip tol nenoriu, kad kur nors iškeliautum. – Nina nusi juokė, nors jos akys tebebuvo ašarotos. – Bet negaliu žiūrėti, kaip prarandi, kas tau be galo svarbu.

– Suprantu. Ar bent įsivaizduojat, kaip man sunku nieko nedaryti ir tiesiog stebėti jūsų gyvenimą iš šalies?

Atsidusau.

– Mano gyvenimas – visai kitas reikalas. Bet, kaip pati pasakei, galėjau prasčiau pasirinkti.

– Idlina, būkit gera, dar pagalvokit. Turi būti geresnis būdas sustabdyti Maridą.

– Jei ir esama tokio, neturiu laiko ieškoti. Jei neužsitikrinsiu sosto dabar, tai arba vadovausiu žmonėms, kurie mėgins perimti valdžią, bet jiems nesiseks, arba tiems, kurie mėgins tą patį, ir jiems seksis. Ir vienaip, ir kitaip negerai. Man tai svarbu. Negaliu sutikti su kompromisu.

Ji linktelėjo.

– Na, aš irgi negaliu. Ir jūsų palikti dabar negalėčiau.

Paėmiau Niną už rankos, kaip visada jaučiausi dėkinga, kad ji yra mano gyvenimo dalis.

– Pasakyk man, jeigu apsigalvosi, – neatlyžau. – Jei tau reikėtų išvykti, galėčiau...

Apstulbusi nutilau, nes kambaryje išvydau Džoisę su padėklų. Prieš prabildama ji padėjo vieną kavos puodelį priešais Niną, kitą – priešais mane.

– Man sakė, kad geri kavą su dviem šaukšteliais cukraus, bet jeigu bus per saldū, išvirsiu naujos.

– Ne, ne, – pasakiau, vis dar nustebusi. – Viskas gerai.

– Puiku. Taip patėjau pro pašto kambarį, ir ten buvo šitie laišakai, tai, pamaniau, galiu juos atnešti, – tarė ji ir įdėjo pluoštą jų į medinę dėžutę ant mano stalo.

– Ačiū.

Džoisė linktelėjo.

– Ir dar: šįryt mačiau tavo mamą. Ji puikiai jaučiasi. Berniukų nemačiau.

– Sėkmės juos medžiojant, – šypsodamasi pasakiau. – Ačiū tau, Džoisė.

– Tai mažiausia, ką galėjau padaryti, – ji gūžtelėjo pečiais. – Jei prireiktų kokios pagalbos, esu laisva.

– Nina.

Pasisukau jos pusėn ir pamačiau, kad ji dar pratinasi prie pokyčių.

– Ar moki dailiai rašyti? – galiausiai Nina paklausė Džoisės.

– Be abejo, – išsišiepusi nuo ausies iki ausies atsakė toji.

– Tai puiku.

Štai taip netikėtai mano biuras pasipildė dar vienu žmogumi.

Foksas tylėjo, mums vaikščiojant po rūmų sales. Tai neatrodė džiugiausias mūsų pasimatymas, nes nuolatinis rūpesčių debesis, kabantis man virš galvos, buvo išsiurbęs paskutinius kūrybingumo likučius. Vis dėlto fotografas, peržiūrėjęs nuotraukas fotoaparato ekranėlyje, atrodė patenkintas.

– Gaila, kad negalime nueiti į restoraną ar nuveikti ko nors smagaus... O tu mėgsti boulingą? – paklausė Foksas.

– Ne, – atsakiau ir nusijuokiau. – Autis batus, kuriuos avėjo gal tūkstantis kitų žmonių, ir kišti pirštus į skylės su bala žino kiek mikrobu? – Iškišau liežuvį. – Tai ne man.

Jis nusišypsojo.

– Bet tai labai smagu! Kaip gali galvoti apie kažkokius mikrobus?

– Kartą Ostinas paprašė, kad eitume pažaisti boulingo per jo gimtadienį. Tą popietę išsinuomojome visą boulingo klubą. Kai supratau, kad teks avėti padėvėtus batus, negalėjau su tuo susitaikyti. Kad ir kiek dezinfekavimo priemonių ten buvo pripurkšta, man vis tiek atrodė bjauru. Visi žaidė, net mama, o aš žiūrėjau.

– Kaip liūdna. Taip labai bijai mikrobu? – Foksas kone šaipėsi. Nekreipiau dėmesio į jo erzinimą.

– Ne. Tiesiog tai labai nepatrauklu.

– Vadinasi, nuspręsta, – pasakė jis.

– Kas nuspręsta?

– Jei ištekėsi už manęs, pirmas mano įsakymas bus įrengti mums nuosavą boulingo takelį.

Nusijuokiau.

– Nejuokauju. Reikėtų atsikratyti studijos, o jos vietoje įrengti jį.

– Daugiau jokių *Pranešimų*? – džiugiai paklausiau. – Gerai, įtikinai mane. Pasirašau.

– Galėtum pati susimodeliuoti batus!

– Ooo! – jau įsivaizdavau, kaip perdarau tuos keistus batus į tokius, kokie būtų verti karališkosios šeimos. Būtų smagus

projektas. – Ši tavo savybė man labai patinka, Foksai. Moki praskaidrinti nuotaiką.

– Manau, užteks, Jūsų Didenybe, – atsitraukdamas pasakė fotografas. – Ačiū.

– Ačiū jums! – šūktelėjau. – Atleisk už tai, – tariau Foksui. *Atrankai* artėjant prie pabaigos, žmonės labai nori iš arčiau pažvelgti į keturis likusius pretendentes.

– A, nieko tokio, – pasakė jis. – Man pasisekė, kad nusigavau taip toli, kad galiu būti su tavimi.

Patryniau jam ranką nykščiu

– Ačiū, Foksai. Žinau, kad buvau labai užimta.

– Nejau atrodau nusiminęs? Esu pirmasis atėjęs į pasimatymą su tavimi, kaip karaliene. Argi ne puiku?

Net nepamaniau, kaip tai gali atrodyti iš šalies. Norėjau užsiminti, kad jis galbūt netrukus iškeliaus. Pasijutau įsprausta į kampą.

– Buvau labai nemandagi. Kaip tu laikaisi? Kaip tavo šeima?

– Tėtis laikosi gerai. Giriasi visiems ir visur. „Ar matėte, kad Foksas pateko į finalinį ketvertą? Mano berniukas“, – jis papurtė galvą. – Tiesiog pastaruoju metu neturėjo kuo džiaugtis, todėl negaliu pasakyti jam, kad liautųsi, nors ir norėčiau. Bent jau nematau viso to.

Sukikenau.

– Žinau, ką turi omenyje. Mano tėčiui patinka fotografuoti, jis stengiasi įamžinti net menkiausias smulkmenas. Kažkodėl man būna šimtą kartų nejaučiau, kai tuo užsiima tėtis, o ne žurnalistai, nors jie daro tą patį.

– Tai dėl to, kad jis – tavo tėtis. Viskas pasidaro asmeniška.

– Taip.

Nutilome. Rūmai atrodė ištuštėję. Net pajutau, kad pasiilgau šurmuliuojančios vaikinų minios, įsiveržusios į mano gyvenimą vos prieš du mėnesius. Įdomu, ar dar galvosiu apie juos, kai viskas baigsis.

– Žodžiu, šiaip jau maniškis laikosi puikiai, – pasakė Foksas, nutraukdamas tylą. – Labai didžiuojasi manimi, bet vis užduoda klausimus, o aš nežinau, ką atsakyti.

– Kokius klausimus?

Stebėjau, kaip Fokso veidas, ką tik buvęs ryžtingas, darosi susigėdęs.

– Jis vis klausinėja, ar myliu tave. Ir ar tu myli mane. Pasakiau jam, kad negaliu tiesiog ateiti į tavo darbo kambarį ir pareikalauti meilės pripažinimo, – jis išsišiepė leisdamas suprasti, kad tokie klausimai jam atrodo visiškai paiki. – Niekada neprašyčiau tavęs pasakoti man apie savo jausmus. Nemanau, kad tai būtų sąžininga. Bet pamaniau, jog turėtum žinoti, kad aš... aš...

– Nesakyk to.

– Kodėl ne? Jau kuris laikas tai jaučiu ir labai noriu pasakyti tau.

– Aš nepasirengusi to išgirsti, – žingtelėjau į šoną, ausyse tvinksint širdies dūžiams. Viskas vyko per greitai ir pernelyg netikėtai. Vos ištaikau progą su juo pasikalbėti, ir še tau.

– Idlina, noriu, kad bent suprastum, kaip jaučiuosi. Tau jau greitai teks ką nors išsirinkti, tad ar nebūtų naudinga to žinoti?

Atsisukau į jį ir atsitiesiau. Jei galiu bendrauti su žurnalistais bei aukšto rango svečiais, tai įstengsiu ir pasikalbėti su vaikinu.

– Klok viską, Foksai.

Jo šypsena buvo ne per plačiausia, bet atrodė nuoširdi.

– Spėju, kad nuo tos dienos, kai leidai man pasilikti, buvau tavo sąrašo gale. Buvai man labai gera pačią baisiausią dieną mano gyvenime, ir labai norėčiau, kad susipažintum su mano šeima. Noriu matyti tave Klermonto paplūdimyje, noriu, kad praleistum vakarą prie stalo su mumis. Dėl milijono priežasčių man atrodo, kad puikiai tiktum į Veslių šeimą.

Jis stabtelėjo ir papurtė galvą, tarsi negalėtų patikėti tai pasakęs.

– Noriu tau padėti. Noriu būti šalia, kai tau manęs reikės. Ir norėčiau tikėti, kad ir tu būsi šalia, kai man reikės tavęs. Nežinau, kiek laiko liko mano tėčiui. Noriu, kad prieš išeidamas jis žinotų, jog pasirinkau gyvenimo kelią.

Užsimerčiau persmelkta kaltės jausmo. Dar visai neseniai mano pačios mama buvo arti mirties. Supratau Fokso norą.

– Bet tai nereiškia, kad galiu jį išpildyti, – išleminau.

– Ką?

– Nieko, – pasakiau ir papurčiau galvą. – Foksai, suprantu tavo jausmus. Ir žaviuosi tavo atvirumu, bet dar nesu pasirengusi dalyti pažadų.

– Aš ir neprašau, – pasakė jis, žingtelėjo arčiau ir paėmė mane už rankos. – Tiesiog norėjau, kad žinotum, kaip jaučiuosi.

– O dabar, kaip sakei, atsižvelgsiu į tai, ką išgirdau, prieš priimdama galutinį sprendimą. Tai gali įvykti jau visai netrukus.

Jis pirštu patrynė man ranką, bet tai nė kiek nepadėjo man pasijusti ramiau, nors turėjo padėti.

– Turiu rimtų ketinimų dėl tavęs, Idlina. Neabejok tuo.

– Neabejoju, – sušnibždėjau. – Nė trupučio.

Dvidešimt septintas skyrius

– Nesuprantu, – kitą rytą prisipažino Nina, kai papasakojau jai apie pasimatymą. – Ar išliedamas savo jausmus vaikinai pasielgė netinkamai? Gal jis galėtų būti vienas iš dviejų svarbiausių pretendentų?

Visi kiti pusryčiauo, todėl darbo kabinetas buvo tuščias. Saulei šviečiant pro langus, sėdėjome ant sofos parietusios kojas, lyg tai būtų buvęs rytas po pižamų vakarėlio.

– Nemanau. Mūsų pasimatymas buvo tarsi nenatūralus. Nesakau, kad Foksas nejaučia man to, ką sako, ir vis dėlto atrodo, jog tyčia viską taip suorganizavo, kad būčiau priversta jį išklausyti. – Pasirėmiau galvą ranka, prisimindama vaikinų žodžius. – Galiausiai pasijutau kalta. Jis kalbėjo apie tėtį, sakė, kad puikiai pritapčiau Veslių šeimoje ir... visa tai buvo lyg ir netikra.

Laisvosios rankos pirštais žaidžiau suknelės krašteliu, tarsi tai būtų padėję surikiuoti mintis.

– Man pasirodė keista, – vėl prabilau, – jam prisipažinus, kad jaučiasi šitaip nuo barnio virtuvėje, bet nuo tada mes be-

veik nebendravome, bent jau akis į akį. Tad iš kur ta didelė, vis stiprėjanti trauka man?

Nina linktelėjo.

– Regis, jis įsimylėjo tai, kuo jus laiko, o ne tikrąją jus.

Mano kūnas suglebo iš palengvėjimo.

– Taigi. Man irgi taip atrodo.

– Vadinasi, siūšime namo?

Papurčiau galvą.

– Ne. Pažadėjau Heilui, kad galės išvykti pirmiau. Vaikinas pasiruošęs, ir nenoriu jo nuvilti, tik jau ne po to, kai tiek man padėjo.

– Labas rytas, Jūsų Didenybe. Sveika, Nina, – įėjo ponias Braisė, nešina keksiuku. – Jūsų Didenybe, turiu keletą dokumentų nuo jūsų brolio, kuriuos turėtumėte peržiūrėti. Rodos, Prancūzija nori pakoreguoti prekybos susitarimą. Manau, dėl šio suderėsime greičiau nei dėl pirmesnių.

– Štai koks apsukrus manasis Aurenas.

Supratau, kad tai labiau Kamilės nuopelnas, kita vertus, žinojau, jog labai prisidėjo ir brolio buvimas Prancūzijoje.

– Tikrai taip. Dar atnešiau tris sutartis su Naująja Azija. Norėčiau, kad peržiūrėtumėte. Jos ant jūsų stalo. O *Pranešimų* prodiuserė šią popietę norėtų nufilmuoti interviu su jumis, kažką apie pereinamąjį laikotarpį, gerai nė nežinau.

– Tai, vadinasi, laukia lengva dienele? – pajuokavau.

– Kaip visada!

– Ponia Braisė, ar tiek daug padėdavot ir mano tėčiui?

Ji nusijuokė.

– Tai ilgai netruko. Jums užaugus, jis norėjo, kad gautumėt daugiau pareigų. O kai pasijusite visiškai valdanti padėtį, mie-
lai pereisiu į žemesnes pareigas, gal net atsistatydinsiu.

Stryktelėjau nuo sofos ir sugriebiau ją už pečių.

– Ne! Niekada! Jūs gyvensit ir mirsit šitame darbo kam-
baryje!

– Kaip pageidausit, mano karaliene.

– Jūsų Didenybe! Jūsų Didenybe! – kažkas sušuko.

– Džoise! – šūktelėjau jai, uždususiai nuo bėgimo. – Kas
atsitiko?

– Žiūrėjau televizorių. Maridas, – godžiai traukdama orą
pasakė ji.

– Ką Maridas?

Jis nurijo seilę.

– Jį pastebėjo besidairantį sužadėtuvių žiedo. Tai buvo ro-
doma per žinias.

Kol aiškinomės, kas vyksta, visi patarėjai sugužėjo į kam-
barį. Labai greitai visi tie žmonės, kuriems nebūčiau patikėjusi
savo paslapčių, sužinojo, ką Maridas rezgė visą šį laiką ir kaip
smarkiai priartėjo prie sosto.

– Jis atrodo kaip karalius, tiesa? – pasakė žinių pranešėja.

– Tai aišku! Juk jis – karaliaus palikuonis! – tarė jos pori-
ninkė.

– Būtų labai romantiška, ką?

– Romantiškiau nebūna, bet ji įpusėjusi *Atranką*.

Žinių pranešėja skėstelėjo rankomis.

– Koks skirtumas? Paleiskite pretendentes. Nė vienas iš jų savo žavesiu nė iš tolo neprilygsta Maridui Ilėjai.

Perjungiau kanalą.

– Pasak juvelyro, ponaitis Ilėja apžiūrinėjo gana brangius dirbinius, kurie puikiai tiktų, jeigu jis ketintų pirštis karaliennei. Tai dar vienas netikėtas ir precedento neturintis įvykis karališkosios šeimos gyvenime. Pirma, vyksta *Atranka*, kuriai vadovauja ne princas, o princesė. Antra, į sostą įžengia ne visai tam pasirengusi jauna mergina, kurios tėvas dar gyvas. O dabar *Atrankoje* nedalyvaujantis asmuo mėgina pavogti karalienės ranką tiesiai *Elitui* iš panosės. Išties žavinga!

Dar kartą perjungiau kanalą.

– Susipažinkite su Keite – ji dirbo salone tuo metu, kai į ją užėjo jaunasis ponaitis Ilėja. Gal galit papasakoti, kaip viskas vyko?

– Na, iš pradžių jis atrodė drovus, tarsi nedrįstantis prisipažinti, ko atėjo. Bet po kokių penkiolikos minučių žvalgymosi po prekystalius man paaiškėjo, ko jis ieško.

– Ar pirkėjo dėmesį patraukė kuris nors konkretus dirbiny?

– Jam paprašius, padaviau apžiūrėti gal dvylika skirtingų žiedų, bet niekas nekrito jam į akį. Tuomet pasakiau, kad prireikus galėtume sukurti žiedą pagal pirkėjo įsivaizdavimą. Tikiuosi jį greitai sugrįšiant.

– Ar rinktumėtės Maridą vietoje ponaičio Heilo ar, tarkim, ponaičio Kailo?

– Ak, dėl Dievo! Sunku pasakyti. Aišku viena – karaliennei Idlinai labai pasisekė, kad apie ją režia sparną tiek puikių vaikinių.

Daugiau negalėjau į tai žiūrėti. Išjungiau televizorių ir atsidususi klestelėjau ant sofos.

– Turėjau tai numatyti, – pasakiau. – Tyla buvo puikus sumanymas, bet Maridas pasirodė esąs gudresnis ir dar labiau išpūtė šį reikalą.

Ponas Rasmusas suuzgė:

– Mums reikia plano.

– Mes jį turim, – atkirtau. – Ar galim dar ką nors nuveikti, be to, kad paskubomis ištekimsim mane?

Generolas Legeris stovėjo atsilošęs į knygų lentyną ir toliau spoksojo į juodą televizoriaus ekraną.

– Galėtume jį nužudyti.

Atsidusau.

– Nenorėčiau, kad tai būtų vienintelė išeitis.

Ponas Endrius irgi pyko, bet dėl abejotinų priežasčių.

– Nereikėjo jo provokuoti, – pasakė.

– Aš jo neprovokavau, – atšoviau.

– Jūs aktyviai jį ignoravot.

– Nurimk, Endriau, – įsiutusi paliepė ponია Braisė, nervin-gai vaikštinėdama pirmyn atgal už sofos. Pažvelgusi į ją pastebėjau kampe stovinčią Džoisë. Greičiausiai ji praleido progą pasprukti iš kambario ir įkliuvo čia. Atrodė išsigandusi pakeltų balsų ir pykčio atmosferos. – Turime nutildyt jį visiems laikams.

– Vienintelis būdas tai padaryti – paskelbti Idlinos sužadėtuves, – pareiškė ponas Endrius.

– Taip, mes tai žinom, – pavargusiu balsu pritarė ponია Braisė. – Ir vis dėlto jai nederėtų skubėti. Kaip karalienė užsitikrins sėkmingą santuoką, jei priims skubotą sprendimą?

– Jos pareiga padaryti, kad santuoka būtų sėkminga!

– Pareiga? Ji žmogus, – užginčijo ponias Braise. – Ir jau sutiko tai padaryti, todėl nėra reikalo...

– Ji niekada nebuvo tik žmogus! – priminė Endrius. – Nuo tos akimirkos, kai gimė, tapo įrankiu, ir mes turim...

Generolas Legeris pasuko prie Endriaus.

– Pakartok, ką pasakei. Aš nebijočiau nužudymo, jei tai būtų vienintelė išeitis.

– Ar man grasini, tu mažas...

– Liaukitės, – vos girdimai ištariau. Ir tai buvo veiksminga. Išgirdę patį tyliausią paliepiamą, visi kambaryje nuščiavo.

Žinojau, kad tai įvyks. Ir tikrai su tuo susitaikiau. Mari-
das parodė esąs itin įtakingas, tad man teks jį atremti. Vis tiek baiminausi, kad net santuoka nepalenks žmonių mano pusėn, tačiau ji buvo paskutinis šiaudas, kurio galiu griebtis.

– Ponia Braise, prašau atvesti Foką į mano darbo kambarį. Laikas atsisveikinti.

– Ar esat tikra, Jūsų Didenybe? Kai liks tik trys dalyviai...

– Ne trys, – nuričiau seilę. – Iš karto po to atsiųskit Heilą. Galutinį sprendimą priimsiu šįvakar, o rytoj vakare surengsim tiesioginę transliaciją vietoj *Pranešimų*. Galit neabejoti, po šios savaitės visi lipte prilips prie televizorių.

– Būtinai, Jūsų Didenybe.

– Štai ir pasistūmėjome į priekį, pone Endriau. Mano oficialus pranešimas apie sužadėtuves įvyks rūmuose rytoj popiet.

– Ar esat tikra, kąd reikia tiek laukti? Jeigu Maridas...

– Jei jis vėl iškrės kokią nors kvailystę, nustelbsime ją per artimiausias dvidešimt keturias valandas. Man to pakanka, pone, tad jums irgi turės pakakti.

Atsistojau. Nuspręsta.

Buvau įsitikinusi, kad kaip nors išsiduosiu ir visi, esantys kambaryje, pamatys, kad kažkuri mano dalis nustojo kvėpuoti ir po truputį dūsta. Mintyse išvydau Eiko, susikraunantį lagaminą ir visiems laikams dingstantį iš mano gyvenimo. Tai buvo dar nepažintas skausmas, įsismelkęs į pražūčiai pasmerktą mano širdį.

Dvidešimt aštuntas skyrius

Visi pikti išsiskirstė valgyti priešpiečių, o aš likau kambaryje, ištroškusi vienumos. Tiesą sakant, troškau Eiko, bet negalėjau jo pasikviesti nesukeldama įtarimų. Grieždama dantimis vėl įsijungiau televizorių. Išjungiau garsą ir tiesiog stebėjau šmėsčiojantį ekrane Maridą.

Gal žmonės teisūs. Gal man vertėtų atsistatydinti. Jeigu apmokytume Keideną, gal tai viską išgelbėtų. Jausčiausi pažeminta, jei atsisakyčiau sosto mažiau nei po savaitės karaliavimo, bet bent jau apsaugočiau šeimą nuo gėdos.

– Jūsų Didenybe! – lyg iš po žemių išdygo Džoisė. – Gal ko nors atnešti? Ko nors užkąsti? O gal kavos?

– Ne, Džoise. Dingo apetitas.

– Nekaltinu tavęs, – pasakė ji, švelniai šyptelėdama.

– Noriu padėkoti, kad šiandien mane įspėjai. Žinau, tai pažiūrėti nesvarbu, bet per tas kelias papildomas minutes suėmiau save į rankas. Būtų buvę tūkstantį kartų blogiau, jeigu ponas Endrius būtų pirmas išgirdęs naujieną.

Ji išplėtė akis.

– Jis siaubingas. Ar jie visada taip garsiai šaukia?

Linktelėjau.

– Išskyrus ponią Braisę ir generolą Legerį, jie lygiai taip pat elgdavosi su tėčiu. Turbūt tiems ponams atrodo, jog tik rėkdamis įtikins kitus, kad jų nuomonė vertingiausia.

Minutę patylėjome, žiūrėdamos į gražų Marido veidą ekrane. Jis rodė puikius gebėjimus mojuoti.

– Idlina, atleisk man, – sušnabždėjo Džoisė, patraukdama mano dėmesį, – kad taip elgdavausi su tavim. Man labai gaila, kad turi visa tai patirti.

– Tu né neįsivaizdavai, tiesa? – švelniai paklausiau.

Susigėdusi ji papurtė galvą.

– Maniau, kad visus darbus už tave nudirba kiti, o tau telieka pasakyti „taip“ arba „ne“.

– Kad mano gyvenime tik pokyliai, pinigai ir valdžia?

– Aha, – ji tyliai prunkstelėjo. – Negaliu patikėti, kad visą gyvenimą svajojau būti princese, nes dabar matau, kad niekada nesugebėčiau su tuo susidoroti.

Atsisėdau patogiau ir pagaliau išstariau tai, dėl ko buvau tikra nuo pat pradžių.

– Ar todėl įrašei Kailo vardą? Kad galėtum tapti princese? Džoisė skaisčiai nuraudo.

– Nemaniau, kad ištrauksi jį. Ir net jei ištrauksi, tikrai nemaniau, kad pasirinksi. Todėl labai apsidžiaugiau, kai pamatčiau jūsų bučinio nuotraukas pirmuose laikraščių puslapiuose. Užrašų knygelėje pradėjau paišyti tiaras.

– O dabar?

– Vis dar norėčiau turėti nuosavą tiarą, bet žinau, kad ne-užsitarnavau jos, – šyptelėjo ji. – Suprantu, kad net Kailui lai-mėjus nebūčiau tikra princesė, kita vertus, vis tiek jausčiausi svarbi. Žiūriu į tavo tetą Mei ir žaviuosi: ji keliauja po pasaulį, susipažįsta su galybe žmonių ir atrodo kaip nužengęs nuo po-diumo modelis.

– Galiu suprasti, kodėl tave tai žavi, – pasakiau. – Iš dalies mano mamos broliams ir seserims pasisekė labiau nei jai pačiai.

Prisiminus dėdes ir tetas man šovė puiki mintis, tad apsi-džiaugiau, kad ši diena galbūt atneš ką nors gero.

Džoisė žaidė suknelės krašteliu.

– Taip, pažiūrėti viskas labai smagu. Bet aš buvau pernelyg tuo užsidegusi. Atsiprašau, kad vis neduodavau tau ramybės.

– Ir aš atsiprašau. Buvo sunku augti su žmogumi, norinčiu būti mano vietoje ir nieko nedirbti.

– O man buvo sunku augti tavo šešėlyje.

Ji atrodė nusiminusi ir netekusi pasitikėjimo savimi.

– Žinai, Džoise, dar ne vėlu susidomėti kuo nors kitu. Gali žiūrėti į mane kaip į žinių ir galimybių šaltinį, noriu padėti tau atrasti gyvenimo kelią. Bet su sąlyga, kad jis ves tolyn nuo manųjų tiarų.

Ji sukikeno.

– Neįsivaizduoju, nuo ko pradėti.

– Na, pastarosiomis dienomis įrodei gebanti būti labai paslaugi. Gal norėtum atlikti praktiką mano biure? Mokėtume tau algą. Kad ir ką veiksi ateityje, pinigų tau prireiks.

– Tikrai? – aiktelėjo Džoisė.

– Tikrai.

Ji liuoktelėjo per kambarį ir čiupo mane į glėbį. Pirmą kartą manęs nesiutino jos artumas.

– Ačiū tau.

– Nėra už ką. Kol esu čia, turiu padaryti visa, ką galiu.

Ji atšlijo.

– Prisiekiu, jei atsistatydinsi, niekada tau neatleisiu.

Nenorėjau vienu sakiniu išduoti savo minčių.

– Žinau, kad mano nuomonė nedaug tereiškia, bet vis tiek prašau to nedaryti. Negalima.

Papurčiau galvą.

– Nedarysiu. Pažadu. Kad ir kaip viliojamai atrodo, esu pernelyg išdidi.

Mielas dėde Džeradai,

jau seniai turėjau tau parašyti. Kaip laikaisi? Kaip darbas?

Kaip...

Gerai, man reikia paslaugos. Mano padėjėjos vaikinai yra talentingas mokslininkas kaip ir tu. Nesu tikra, ar dirbate toje pačioje srityje, bet pamaniau, kad veikiausiai turėsi kokių nors pažįstamų, kurie padėtų jam susirasti darbą Angelese. Padėjėja būtų labai laiminga, jeigu jis gyventų arčiau, o aš labai džiaugčiausi matydama ją laimingą. Kaip manai, ar galėtum padėti?

Draugiškas priminimas: aš tavo karalienė.

Labai ačiū! Siunčiu daug meilės! Atvažiuok į svečius!

Idlina

Dvidešimt devintas skyrius

Foksas suprato, ką reiškia būti pakviestam į mano kambarį, todėl atsisakė ateiti. Savo atsisveikinimą perdavė per Niną, o ši užsakė jam viešbučio kambarį, ten jis turėjo pernaktuoti ir iš ryto išskristi į Klermontą.

Jaučiausi it padariusi niekšybę, it per lengvai išsisukusi. Buvau pasirengusi mūšiui, o priešas atsitraukė.

Na, o Heilas įėjo pro duris plačiai šypsodamasis, nepriekaištingai apsirengęs ir pasiruošęs išvykti kaip tikras džentelmenas. Žengė per kambarį išskėtęs rankas, ir aš puoliau jam į glėbį, besąlygiškai juo pasitikėdama.

– Labai tavęs ilgėsiuosi, – sušnibždėjo man į ausį Heilas.

– Aš tavęs irgi. Bet juk žinai, kaip su manimi susisiekti, jeigu prireiks, tiesa?

Jis linktelėjo.

– Nina man pasakė, kai pranešė apie skrydį.

– Puiku. Nes gali tekti jau netrukus su tavimi pasikalbėti.

– Oho, – nustebęs jis, žingtelėjo atgal ir pasitaisė kostiumą.

– Žinoma. Juk *kas nors* turės sukurti man vestuvinę suknelę.
Heilas suakmenėjo, šypsena dingo jam nuo veido, tarsi vaikinas būtų pamanęs, kad šaipausi.

– Idlina... tikrai?

Suėmiau jį už pečių.

– Tu pridengei mane, kai žmonės svaidė maistą. Susidraugavai su manimi, nors tuo metu dar nenorėjau priimti tavo draugystės. Net dabar saugai mane ir darai dėl manęs daugiau nei esu verta. Mažiausia, ką galiu padaryti, tai tapti pirmąja tavo kliente. Susidomėjusi stebėsiu jus žaibiškai kopiant karjeros laiptais, ponaiti.

Heilo akyse suspindo ašaros, bet jam pavyko susitvardyti.

– Man truputį baisu išvažiuoti, – prisipažino. – Kai atsidursiu kitapus šitų sienų, viskas iš esmės pasikeis.

Linktelėjau.

– Bet tai nereiškia, kad viskas bus blogai.

Jis nusijuokė.

– Kada tapai tokia optimiste?

– Tai ateina ir praeina.

– Kaip ir dauguma dalykų, – atsidusęs pasakė Heilas.

– Kaip ir dauguma dalykų, – pritariau. Jis paskutinį kart mane apkabino. – Laimingo skrydžio, o grįžęs namo pradėk kurti man suknelę.

– Gal juokauji? Pradėsiu kurti dar automobilyje!

Heilas pabučiavo mane į skruostą ir mirktelėjo.

– Iki, Idlina.

– Iki.

Jam išvykus, mano dėmesys susiaurėjo, tarsi žvelgiant pro mikroskopą. Atėjo pabaiga. Liko du kandidatai ir vienas mėlynakis sielos draugas. Nežinojau, su kuriuo pirmiau pasikalbėti. Šiek tiek pasvarsčiusi supratau, kad Eiko žino, kas jo laukia. Mano pranešimas neturėjo jo nustebinti. O Henris bus nustebintas ir, nujaučiau, labai nusimins. Nusprendžiau, kad pirmiausia susitiksiu su Kailu, tada turėsiu užtektinai laiko ramiai viską aptarti su Henriu. Turėsiu skaudama širdimi pasinaudoti neprilygstamo jo vertėjo pagalba.

Drebėdama pasibeldžiau į Kailo kambario duris. Iš anksto nežinojau, ką jam sakysiu, ar panašiai. Ir nors tikėjaisi, kad Kailas sutiks su mano pasiūlymu, nebuvau dėl nieko tikra. O jeigu jis staiga nuspręs, kad neverta šitaip vargintis?

Duris atidarė liokajus ir žemai nusilenkė.

– Jūsų Didenybe.

– Norėčiau pasikalbėti su ponaičiu Kailu.

– Atleiskit, panele, bet jis išėjęs. Sakė eisiąs kažko pasiimti iš senojo kambario.

– Ką gi, žinau, kur tas kambarys. Ačiū.

Užlipau į trečią aukštą; ėjau tuo pačiu keliu kaip tą naktį, kai Kailas sutiko pabučiuoti mane koridoriuje. Kokia netikėta kryptimi pasisuko kiekvieno iš mūsų gyvenimas!

Kambario durys buvo praviros, pamačiau jį besikrapštant viduje. Kaklaraištį ir švarką buvo numetęs ant lovos ir švitriniumi popieriumi gludino medžio gabalėlį, turbūt ketino priklijuoti jį prie stovinčio šalia maketo.

– Ar galiu užteiti?

Kailas staigiai pakėlė galvą, kelios plaukų sruogos užkrito jam ant veido. Plaukai buvo ūgtelėję, bet neatrodė taip prastai, kaip anksčiau.

– Sveika, – pasakė jis, šluostydamasis rankas ir eidamas pasisveikinti. – Tikėjau šiandien su tavimi pasimatyti.

– Ak, tikrai?

Jis uždėjo ranką man ant juosmens ir pasivedėjo tolyn į kambarį.

– Ryte žiūrėjau televizorių ir pastebėjau, kad šis nuolat rodo Maridą.

Pakėliau akis į dangų.

– Žinau. Šiuo metu jis tapo nemenka problema.

Kailas nusibraukė dulkes nuo plaukų, o aš atsisėdau priešais jį, žiūrėdama į mažyčius jo kūrinius: detalius juodus ir mėlynus brėžinius, krūvas knygų su kyšančiais lapeliais ir miniatiūrinius statinius, išsibarsčiusius aplinkui tarsi mažytis miestas. Kailo buvo sukurtas ištisas pasaulis.

– Ar Maridas iš tikrųjų gali pasipiršti?

Jo balsas buvo nervingas, tarsi baiminantis, kad anas kėsinasi pasiglemžti ne tik šalį, bet ir mane.

– Manau, kad gali, bet aš neištarčiau „taip“, – atsidusau. – Pasirodo, Maridas nėra mano sąjungininkas, nors laikiau jį tokiu. Jis pagrasino palenkti visuomenės nuomonę. Iš pradžių netikėjau, kad šitai gali pavykti. Bet šįryt jis sumanė išties pūkų būdą patekti į kiekvienus namus. Pasak ponios Braisės, tai buvo staigi invazija, tik be karinių veiksmų.

– Invazija? Ką turi omenyje? Ar Maridas staiga pradėjo varžytis dėl karūnos?

Perbraukiau pirštais per vieno iš Kailo piešinių linijas.

– Nemanau, kad staiga. Veikiausiai su visa savo šeima jau seniai numatė tokį žingsnį. Nepatyrusi jauna karalienė sudarė puikias sąlygas jį žengti. Dabar jis nori tapti mano vyru ir pasinaudoti mano pavarde, kad galėtų įgyvendinti savo sumanymus. Vienintelė mano viltis – susižadėti prieš jam pasiperšant; žinau, jog spauda pasigardžiuodama prarytų žinią, kad jį atstūmiau.

– Ką gi, taip ir padarykim.

– Ką padarykim?

– Susituokim. Idlina, vesčiau tave jau šįvakar. Jeigu būtume kartu ir mūsų šeimos susivienytų, jo planas niekaip neišdegtų. Žmonės nuo pat pradžių sirgo už mane. Tekėk už manęs, Idlina.

Žvelgiau į mielą susirūpinusį Kailo Vudvorko veidą ir akimirką tikrai maniau, kad galėčiau už jo ištekėti. Tikiu save, kad bus labai paprasta žengti su juo prie altoriaus. Jis gebėjo mane prajuokinti. O pastaruosius du mėnesius visą laiką buvo mano pusėje, todėl nė akimirksnio neabejojau, kad palaikys visą likusį gyvenimą.

– Prisipažinsiu, atėjau čia tam, kad pasiūlyčiau tau kaip tik šitai. Bet... negaliu.

– Kodėl? Ar todėl, kad aš nepriklaupęs? – Jis paskubomis priklaupė ir čiupo mane už rankų. – O gal dėl to, kad turėjai pasiūlyti pati?

Atsisėdau ant žemės šalia jo.

– Ne. Tikrai ne dėl to.

Kailo veidas apsiūniaukė.

– Tu manęs nemyli.

Juokdamasi papurčiau galvą.

– Ne, ir ne dėl to. Tiesą sakant, gali būti, kad per daug myliu. Gal ta meilė neastringa, bet tikra.

– Tai kodėl?

– Štai kodėl, – parodžiau į jo kūrinis aplinkui. – Kailai, niekada nesugebėsiu tau pasakyti, kiek daug man reiškia, kad esi pasirengęs būti su manimi visą gyvenimą ir apsaugoti mane nuo vieno žmogaus. Buvau tau tikra rakštis, todėl tai tiesiog stebuklas. – Jis suprunksėtė, vis dar suėmęs mano rankas. – Bet visa, ko tu kada nors norėjai, tai ištrūkti už šių sienų. Tau terūpi viena – kurti, statyti. Man atrodo, kad tai nuostabu. Tiek daug žmonių šiame pasaulyje linkę griauti. Kaip gera, kad tu nori daryti priešingai.

– Bet sutinku to atsisakyti.

– O aš nesutinku. Ne. Ir galiausiai, kai baisusis mano gyvenimo etapas baigtųsi, tu pasigailėtum dėl savo sprendimo. Dalis tavęs numirtų iš ilgesio. Imtum manęs nekęsti. – Akys man pritvinko ašarų. – Negalėčiau gyventi pasaulyje, kuriame nekenti manęs.

– Aš liksiu, Idlina. Sakau tau – noriu likti.

– Negaliu to leisti.

– Gali. Pati ką tik pasakei. Kam tai galėtų pavykti geriau nei man?

Mano skruostais pasipylė karštos ašaros.

– Būk geras, neversk manęs įpainioti į tai tave.

– Idlina, negali priversti manęs išvykti.

Išplėšiau savo rankas iš jo ir pašokusi ant kojų nusišluosčiau veidą. Pažvelgiau žemyn į Kailą, į savo mielą, ištikimą draugą, ir surimtėjau.

– Kailai Vudvorkai, nuo šios akimirkos esat metams ištremiamas iš rūmų.

– Ką?!

Jis atsistojo gniauždamas kumščius.

– Kaip kompensacija už prarastus namus ir padėka už tarnystę karališkajai šeimai Bonitoje jums bus išnuomotas butas.

– Bonitoje? Ji kitame šalies gale!

– Taip pat jums bus skirta lėšų ir medžiagų, kad pradėtumėt įgyvendinti benamiams skirtų namų projektą provincijos sostinėje.

Jis aprimo.

– Ką?..

– Jei matysit trūkstant lėšų ar medžiagų, parašykit į rūmus ir paprašykit daugiau. Pasirūpinsiu, kad viskas kuo greičiau jus pasiektų.

– Idlina...

– Kailai, visada būsi mano šeimos dalis, bet ne mano vyras. Negaliu šitaip su tavimi pasielgti.

Jis švelniai prabilo:

– Bet *ką nors* turi pasirinkti savo vyrą. Būtinai turi, jau dabar.

– Renkuosi Henriį. Foksas išvyko prieš kelias valandas, o Heilas ką tik įsėdo į automobilį.

Kailas atrodė priblokštas.

– Štai ir baigėsi *Atranka*...

– Buvau pasirengusi praleisti su tavimi visą gyvenimą. Kažkodėl tai atrodė įmanoma. Bet nekęščiau savęs, jei laikyčiau tave čia uždarytą. Būčiau tikra beširdė.

– O kaip Henris? Ar būsi su juo laiminga?

Nurijau seilę.

– Jis garbina net žemę, kuria vaikštau.

Kailas linktelėjo suprasdamas, apie ką šneku.

– Turbūt už visišką atsidavimą galima pasirinkti ir prasčiau. Nusišypsojau.

– Ačiū tau. Daugybę kartų padėjai man išlaikyti sveiką protą, bet negalėčiau atimti iš tavęs to, kas tau labiausiai rūpi.

Jis linktelėjo.

– Suprantu.

Priėjau prie Kailo, ir jis mane apkabino – taip suspaudė, kad net skaudėjo.

Kai pagaliau prabilo, jo balsas buvo tvirtas:

– Pasakyk man, jei kada nors reikės kokios nors pagalbos.

Jo marškiniai sudrėko nuo mano ašarų.

– Pasakysiu. O aš padarysiu visa, ko paprašysi tu.

– Tik netekėsi už manęs.

Atšlijau ir nudžiugau išvydusi jį šypsant.

– Netekėsiu, – paleidau jį ir sunėriau pirštus. – Oficialus pranešimas bus paskelbtas rytoj. Reikia, kad iki jo pabūtum rūmuose, antraip žurnalistai užuos, kas čia dedasi. O paskui nenoriu matyti tavo veido ištisus metus. Girdi, Vudvorkai?

– Bet į vestuves pakviesit, ką?

– Na žinoma, į vestuves pakviesiu.

– O per Kalėdas?

– Tai aišku.

Jis susimąstė.

– O kaip dėl jūsų gimtadienio?

– Ką gi, Aurenas žadėjo sugrįžti per gimtadienį, tad greičiausiai vyks pasakiškas pokylis.

Jis linktelėjo.

– Tada gerai. Manęs nebus visus metus, išskyrus tas tris dienas.

– Puiku. Per tą laiką galėsi užsiimti tuo, kam esi sukurtas, – pasakiau ir gūžtelėjau pečiais, tarsi visa tai būtų menkniekiai.

Kailas papurtė galvą.

– Pastatysiu ką nors prasmingo. Tikrai pastatysiu.

– Ir pakeisi žmonių gyvenimus.

– Dėkoju, Jūsų Didenybe.

– Nėra už ką, – pabučiavau jį į skruostą ir puoliau prie durų, kol nespėjau apsigalvoti. – Rytoj pasimatysim studijoje. Atsiųsiu daugiau informacijos, kai tik bus parengta.

Koridoriuje priglaudžiau delną prie pilvo ir giliai įkvėpiau. Sprendimas buvo priimtas. Tai kodėl staiga pasijutau it praradusi bet kokią kontrolę?

Parskubėjau į darbo kambarį. Buvo gera matyti visus sujudusius, plušančius, kad rytoj viskas vyktų kaip galima sklandžiau. Rodos, dirbo visi, išskyrus mane.

– Ponia Braise, gal galit pakviesti Eriką? Noriu pasitarti su juo dėl rytojaus.

– Tuoj pat.

Trisdešimtas skyrius

Nekantriai vaikščiojau pirmyn atgal savo darbo kambaryje. Su kiekviena akimirka gumulas mano gerklėje didėjo, grąsindamas įkalinti visus manyje susikaupusius žodžius.

– Jūsų Didenybe, – tyliai kreipėsi Eiko ir, nors aplinkui zujo žmonės, nedvejodamas nusišypsojo man, lyg atstočiau jam saulę ir žvaigždes.

– Reikia pasikalbėti apie rytojų. Gal gali uždaryti duris? – stengiausi išlaikyti ramų balsą, bet iš vaikino veido buvo matyti, kad jis supranta, kaip man nelengva. Tai dar labiau apsunkino mano pastangas elgtis taip, tarsi šis pokalbis būtų ne itin svarbus.

– Ar gerai jautiesi? – sušnibždėjo jis, nors buvome tik dviese. Iškvėpiau orą, mėgindama nusiraminti.

– Ne visai.

– Per žinias buvo pranešta, kad atsirado netikėtas pretendentas, – ramiai pasakė jis.

Linktelėjau.

– Ar tai seniai tapo problema?

– Seniau, nei maniau.

– Turbūt per tai turėjai daug nerimo.

– Tai pakenkė daug labiau, – nuričiau seilę. – Dėl to žmogaus elgesio esu priversta rytoj paskelbti apie sužadėtuves.

– Ak...

Šis tylus šūksnis išreiškė smarkų sukrėtimą.

– Kailas turi kitų tikslų, į kuriuos turiu atsižvelgti, tad ketinu pasipiršti Henriui. Šiandien.

Į tai jis nebegalėjo nieko atsakyti.

Paėmiau Eiko už rankos, jis nesipriešino. Net neatrodė supykęs, nors tai būtų buvę suprantama, juk atsiėmiau beveik visus duotus pažadus. Jis paprasčiausiai nuliūdo. Tas jausmas man buvo pernelyg gerai pažįstamas.

– Tikiuosi, supranti, kad poryt turėsiu išvažiuoti, – tyliai ištarė jis.

– Paprašysiu Ninos, kad surastų kitą vertėją. Būtų neteisinga, jei pats ieškotum sau pamainos. – Mano alsavimas patankėjo, pasipylė ašaros. – Ketinu jau netrukus susitikti su Henriu. Ar manai... Gal galėtum tuo metu nebūti kambaryje?

Jis linktelėjo.

– Jei būtum paprašiusi dalyvauti, tai, ko gero, būčiau pirmąkart atsakęs tau „ne“.

Stovėjome susikibę už rankų. Jeigu nejudėtume, gal niekas nepasikeistų, pamaniau.

– Aš ruošiau save tam, – pasakė Eiko. – Žinojau, kas manęs laukia, ir vis tiek... .

Skausmas, stovint ir žiūrint, kaip jam virpa lūpa, buvo nepakeliamas.

Puoliau jam ant kaklo.

– Eiko, noriu, kad žinotum. Kad bent kartą nė kiek tuo neabejotum. Aš tave myliu. Ir jei būčiau laisva, jei tik galėčiau rinktis, dabar pat pabėgčiau su tavimi. Bet Maridas pasinaudotų tuo kaip dingstimi užgrobti sostą ir mano žmones. – Papurčiau galvą. – Aš negaliu...

Jis suėmė mano veidą, priversdamas pažiūrėti jam į akis. Nors šios buvo pritvinkusios ašarų, atrodė skaidrios kaip visomet.

– Kokia didelė garbė būti antroje vietoje po tavo žmonių. Tapai didžia karaliene, todėl nepakeltum išsiskyrimo su jais.

Prisitraukiau jį ir pabučiavau, tarsi nuo to būtų priklausiusi kiekvieno iš mūsų gyvybė. Gal tai ir neatrodė kaip gražiausias pasaulyje bučinys – mums po nosimis buvo drėgna, mano skruostai pajuodo nuo blakstienų tušo, – bet jame tilpo visi bučiniai, kurių mums nebus lemta patirti.

Kailas buvo teisus. Svarbiausi bučiniai paskutiniai.

Atšlijau ir pasitrynčiau veidą. Šią akimirką tikrai norėjau atrodyti dailiai. Suėmiau Eiko proprosenelės žiedą ir nusimoviau.

– Nekvailiok.

– Tai šeimos relikvija, Eiko.

Jis suspaudė man ranką.

– Tą dieną, kai tau jį daviau, neketinau kada nors atsiimti. Negalėčiau jo dovanoti niekam kitam.

Liūdnai nusišypsojau ir vėl užsimoviau žiedą.

– Ką gi.

Nusimoviau savąjį, tą su giminės spaudu.

– Idlina, jis skirtas karališkajai šeimai.

– Būtum buvęs puikus princas. Dabar visą gyvenimą turėsi įrodymą.

Žvelgėme žemyn į savo žiedus. Mūvėjome tuos papuošalus ne ant dešinės rankos, bet jie panėšėjo į vedybinius žiedus kaip niekas kitas. Pamaniau, kad dalis mano širdies amžinai liks su Eiko.

– Man reikia eiti, – pasakė jis. – Henris turėtų būti savo kambaryje.

Linktelėjau.

Eiko lengvai pakštelėjo man į skruostą ir sušnibždėjo į ausį:

– Myliu tave. Tikiuosi, tavo gyvenimas bus laimingas.

Ir tada, tarsi negalėdamas išverti daugiau nė akimirkos, jis tyliai išėjo pro duris ir uždarė jas paskui save.

Atsėdau įsitvėrusi į sofos ranktūrį. Mane pykino. Dingojosi, kad tuoj nualpsiu. Arba apsimensiu. Nubėgau prie durų į koridorių ir kaip įmanydama greičiau nėriau į savo kambarį.

– Mano panele, – kreipėsi Eloiza, kai šoviau pro ją į vonią ir išvėmiau, ką buvau suvalgiusi.

Tarp šleikštulio protrūkių raudojau, jaučiausi įsiutusi, sužeista ir baisiai pavargusi.

– Tegul viskas išeina, – priėjusi sušnibždėjo Eloiza, nešina drėgnu rankšluosčiu. – Aš su jumis.

Ji atsiklaupė man už nugaros ir apkabino per pilvą. Švelnus spaudimas rankomis stebėtinai ramino.

– Neįsivaizduoju, ką reiškia būti jūsų vietoje. Visi turi ko-kią nors nuomonę apie jus, visi ko nors reikalauja. Bet būdama čia galit rékti ir verkti kiek norit, sutarta? Padésime jums atsilaikyti.

Kūkčiodama apsisukau ir prigludau Eloizai prie krūtinės. Ji nieko nesakė, tik laikė mane apkabinusi, o aš leidau lietis jausmams.

– Ačiū tau, – pasakiau, kai jau galėjau ramiai kvėpuoti.

– Nėra už ką. Ar šiandien dar turit darbų?

– Turiu pasipiršti Henriui.

Jeigu ji ir nustebo, tai neparodė.

– Bet pirmiausia nuprauskime jums veidą.

Nuo to prasidėjo lėtas mano pasirengimas tolesniam gyvenimui.

Trisdešimt pirmas skyrius

Eloiza padėjo man susitvarkyti, todėl eidama į Henrio kambarį atrodžiau nepriekaištingai. Kaip anąkart, kai maniau tekėianti už Kailo, priminiau sau, kad gerai pasirinkau. Henris atsidavęs man ir geraširdis; nors mūsų bendravimas kurį laiką neatrodys itin sklandus, tai nereiškia, kad gyvenimas kartu bus nelaimingas.

Jo liokajus pasitiko mane prie durų ir maloniai palydėjo vidun. Henris sėdėjo prie stalo su atverstomis knygomis ir pilnu arbatinuku. Pamatęs mane, atsistojo ir džiaugsmingai nusilenkė.

– Gerą dieną!

Sukikenau žengdama artyn su medine dėžute rankose.

– Sveikas, Henri, – padėjau ją ant stalo ir apkabinau jį, tiesiog nušvitusį. – Ką čia veiki?

Paliečiau jo knygas, perbėgau akimis keletą puslapių. Žinoma, net be kitų pagalbos jis mokėsi anglų kalbos. Henris pagriebė užrašų knygelę ir bakstelėjo į ją pirštu.

– Aš tau rašyti. Galiu paskaityti, taip?

– Taip, žinoma.

– Gerai, gerai, – jis giliai įkvėpė ir nusišypsojo, laikydamas rankose užrašus. – Miela Idlina, žinau, kad to negalima sakyti, bet aš visas dienas galvoju apie tave. Mano žodžiai kol kas negerai, bet mano širdis, – pasakė jis, palytėdamas sau krūtinę, – jaučia tai, ko negaliu ištarti. Net suomiškai kalbėti būtų blogai.

Jis nusijuokė pats iš savęs ir gūžtelėjo pečiais, aš irgi nusišypsojau.

– Tu turi gožis, talentas, protas ir yra miela. Tikiuosi parodyti tau, kaip gerai apie tave galvoti. Taip pat daugiau bučiuotis.

Negalėjau nenusijuokti, o jis taip nudžiugo matydamas mane geros nuotaikos, kad, rodos, galėjo sprogti iš laimės.

– Dar mokyti, – pasakė jis, dėdamas užrašus ant stalo. – M... atvesti Erikas?

– Ne, – atsakiau. – Būsime dviese.

Henris, regis, sunerimo, kad reikės pačiam su manimi susikalbėti. Bet šis mūsų pokalbis buvo sklandesnis už ankstesnius. Vaikinas linktelėjo ir patrynė delnus, kad truputį atsipalaiduotų.

– Henri, aš tau patinku, tiesa?

Jis dar sykį linktelėjo.

– Taip. Tu patinki.

– Tu irgi man patinki.

Jis nusišypsojo.

– Gerai!

Ir vėl nejučia nusijuokiau. Matai, Idlina, viskas bus gerai.

– Herni... Henri, ar vesi mane?

Iš pradžių jis prisimerkė, paskui jo akys išsiplėtė iš nuostabos.

– Aš vesti tave?

– Taip, jeigu nori.

Jis žingtelėjo atgal, kaip visuomet šypsodamasis, bet jo veide šmėkstelėjo tai, ko būčiau nesugebėjusi įvardyti. Netikėjimas? Abejonė? Po akimirkos tai pranyko.

– Palauk, palauk, – jis atsiklaupė ir suėmė mano rankas. – Tu už manęs tekėti?

– Taip.

Henris nusijuokė ir pradėjo bučiuoti man rankas, tai vieną, tai kitą, kol galiausiai sustingo ir įsižiūrėjo į jas tarsi negalėdamas patikėti, kad laikys šitai visą gyvenimą.

– Ateik, – pasakiau ir paraginau jį atsistoti.

Jis apkabino mane ir smarkiai suspaudė. Nors tai buvo be galo miela, tvardžiausi, kad vėl nepravirkčiau.

– Turi užmauti man žiedą, – pasakiau, atidarydama medinę dėžutę ant stalo. Henris garsiai aiktelėjo.

Mėlyno aksomo patale gulėjo dvidešimt penki skirtingi sužadėtuvių žiedai, įvairaus didumo ir įvairiaspalviai, bet visi tinkami karalienei.

Jis akimirką patyrinėjo juos, prieš pažvelgdamas į mane.

– Išrinkti tau?

– Taip.

Henris išpūtė akis, pasiklydęs tokioje gausybėje. Paskui jo pirštai perbėgo svajingais granatų ir ametistų deriniais, ilgiau užgaišo ties deimantais, tokiais plokščiais ir plačiais, kad galėjai čiuožinėti ant jų pačiužomis. Galiausiai jis aptiko didelį perlą rožinio aukso apsodu, su deimantais aplink. Kilstelėjęs jį apžiūrėjo iš arčiau ir linktelėjo.

– Tau.

Atkišau kairę ranką, ir Henris man užmovė tą didžiulį nuostabų papuošalą.

– Gerai, gerai? – paklausė jis.

Turėjau tuo tenkintis. Netobula, ne palaiminga. Bet gerai. Ir po visų klaidų, kurių buvau spėjusi pridaryti, man to turėjo pakakti.

Nusišypsojau.

– Gerai.

– Jums atėjo siuntinys, – pranešė Eloiza.

Pažvelgiau į ryšulėlį, nenutuokdama, kas jo viduje, nes nieko nelaukiau. Padėjau šalia jo dėžutę su žiedais ir išskėčiau pirštus.

– Ką manai? – paklausiau.

Eloiza išpūtė akis.

– Nesu mačiusi nieko panašaus.

– Na, nukalti dvidešimt penki skirtingi žiedai, visi vienetiniai. Gal šiek tiek persistengta, bet džiaugiuosi, kad šitas buvo tarp jų. Vienas iš tų, kurie man labiausiai patiko.

– Jums ant piršto atrodo labai gražiai, – nusišypsojo ji. – Ar dar ko nors norėsit, ar verčiau pabūsit viena?

– Gal truputį pabūsiu viena.

– Puiku. Pakvieskit, kai būsit pasirengusi vakarienei, ir aš tuoj pat ateisiu.

Linktelėjau, ir Eloiza pranyko tarpduryje, sijono krašteliu brūkstelėdama į duris.

Nereikėjo man abejoti Nina.

Įsitvėriau į stovinčios prie mano stalo kėdės atlošą mėgin-dama giliai kvėpuoti ir surikiuoti mintis. Nedaug trūko, kad būčiau labai daug praradusi, todėl turėjau sau priminti, kiek daug pasiekiau. Aš – karalienė, esu susižadėjusi. Pagaliau su-pratau, ką reiškia pažinti žmones ir ką reiškia leisti, kad kiti pažintų mane. Turiu begalę sumanymų, noriu labai daug nu-veikti savo šeimos ir žmonių labui. Tikiuosi, kad gerai įsitvir-tinau savo vietoje, ir man tai pavyks.

Atsidusau ir akinama smalsumo išvyniojau ryšulėlį. Radu-si dėžutę nukėliau dangtelį ir aiktelėjau. Į mane žvelgė mano šeima karūnavimo dieną. Ostinas kaip visada atrodė tarsi rez-gantis kokią nors suktybę, o Aurenas buvo labai dailus. Keide-nui tetrūko kardo rankoje, kad galantiško princo įvaizdis būtų išbaigtas. Atverčiau kitą nuotrauką ir vėl pamačiau mus, tik sustojusius kitaip. Įnikau tyrinėti dėžutės turinį, nuotrauką po nuotraukos, išsišiepusi iš laimės. Ponia Braisė spaudžia mane glėbyje. Kailas juokiasi, laikydamas mane ant rankų; abipus jo stovi Legeriai, uždėję rankas man ant pečių it savo dukrai.

Rodos, visa tai buvo labai seniai; iš nuotraukų į mane žvel-gė nepažįstama mergina. Tereikia trupučio laiko ir vilties, kad žmogus pasikeistų.

Priėjusi iki nuotraukų su Eiko, pamačiau, kad jos labai ski-riasi nuo kitų. Buvau nusimetusi apsiaustą, o jis tevilkęjo lie-menę. Be to, visai netyčia pozavome kaip įsimylėjęliai: mano ranka buvo prigludusi jam prie krūtinės, o jis buvo apkabinęs mane per liemenį; mano galva gręžėsi į jį tarsi veikiamą nema-tomos traukos.

Ilgai žiūrėjau į savo mėgstamiausią nuotrauką patenkinta, kad fotografui pavyko perteikti Eiko akių šviesą. Vos kelios valandos po fotosesijos žvelgiau į šias akis, šitos rankos laikė mane apkabinusios. Kaip nuostabu, pamaniau, kad išvis turiu šitą nuotrauką. Jei ne kiti vaikinai, greičiausiai Eiko nebūtų priėjęs ir suomiškai šnibždėjęs man į ausį. Pasakiau sau, kad turėčiau jaustis laiminga jau vien dėl to, kad susipažinau su juo. Jei būčiau pasipriešinusi tėvams, jei Henris nebūtų išdrįšęs dalyvauti, jei traukdama voką būčiau siektelėjusi vos dešinią...

Paėmiau nuotrauką ir priėjau prie stalčiaus, kuriame slėpiau savo brangenybes. Nusišypsojau žiūrėdama į savo rinkinuką ir su dėkingumu prisimindama pastaruosius du mėnesius.

Henrio marškiniai, kuriuos jis pavertė prijuoste. Siaubingas Kailo kaklaraištis, sukėlęs pavojų pasaulio taikai. Heilo smeigtukas, įsmeigtas į audinio atraižą ir primenantis man, kad nusiraminačiau. Kreivas Fokso piešinys su kampuotais žmogeliukais. Štai kokius daiktus išsaugojau.

Stovėjau pakėlusi nuotrauką virš stalčiaus. Kad ir kaip brangindama negalėjau jos ten įdėti. Sutaipinti manąjį Eiko į stalčių atrodė neįmanoma.

Trisdešimt antras skyrius

Prieš prasidedant bene svarbiausiai mano gyvenimo dienai, buvau pakviesta į Moterų kambarį. Mama galėjo rengti priėmimus kur panorėjusi, tad vis dar nesupratau, kodėl ši didžiulė patalpa buvo mėgstamiausia jos vieta. Kad ir kaip ten būtų, buvau pakviesta ir atėjau.

Ten jau sėdėjo ponia Lusė ir teta Mei. Nežinau, kas išplepėjo tetai naujienas, bet taip nudžiugau ją pamačiusi, kad buvau pasiruošusi pribėgti šuoliais. Vis dėlto netrukau suvokti, kad buvau iškviesta ne dėl savo mylimos tetos. Mamai ant peties rauduoja ponia Marli.

Ji pakėlė galvą ir pažvelgė į mane.

– Jei nenorėjai už jo tekėti, tai tiek to, bet kodėl, kodėl reikėjo jį ištremti? Kaip man gyventi be savo vaikų?

– Džoisė vis dar čia, – priminiau jai.

Ponia Marli pagrasino man pirštu.

– Negudrauk. Gal tu ir karalienė, bet vis dar vaikas.

Mamos akys bėgiojo nuo manęs prie jos, ji nežinojo, ką daryti: apginti dukrą, ganėtinai didelę, kad apsigintų pati,

nors vis dar bejėgę, ar guosti draugę, kurios sūnus netrukus išvyks –tas skausmas jai buvo puikiai pažįstamas.

– Ponia Marli, leiskite paaiškinti, – perėjau per kambarį žiūrėdama, kaip ji susmunka ant krėslo. – Aš myliu Kailą. Jis tapo man brangesnis, nei būčiau galėjusi įsivaizduoti. Tiesą sakant, būtų pasilikęs čia dėl manęs. Gal ir dėl jūsų. Bet ar tikrai to norit?

– Be abejo! – neatlyžo ji, žvelgdama į mane paraudusiomis akimis.

– Išvykus Aurenui, mano mamai tiesiogine prasme plyšo širdis, tiesiogine prasme. Plyšo ir manoji, bet ar tai reiškia, kad jis turėjo amžiams likti čia?

Ji nieko į tai neatsakė. Pastebėjau, kad mamos akys nuleistos, o lūpos sučiauptos, lyg ji būtų tik dabar tai suvokusi.

– Žinau, kad nepriimta kalbėti apie tai, dėl ko mums esti nesmagu. Pavyzdžiui, kodėl kai kurių iš mūsų rankos randuotos, – pasakiau, žvilgsniu verdama ponią Marli. – Vis dėlto mums reikia apie tai kalbėtis. Nuostabu, ką padarėte dėl meilės. Man pavydu, ir aš labai gerbiu jus už tai.

Ponios Marli veidas apniuko, skruostais vėl pasruvo ašaros. Teko tvardyti, kad pati nepravirkčiau. Šiandien manimi kliovėsi labai daug žmonių.

– Visi žinom, ką padarėt. Taip pat gerai žinom, kad jums buvo atleista. Suprantu, kodėl jaučiatės amžiams įsiskolinusi mūsų šeimai, bet jokios skolos čia nėra. Ponia Marli, kaip manot, ko daugiau mums galėtų reikėti iš jūsų?

Ji vis dar tylėjo.

– Paklauskite mano mamos. Ji nenori, kad gyventumėt įkalinti čia. Panorėję galėtumėt keliauti po pasaulį kaip diplomatai. Neteisinga manyti, kad jeigu jūsų buvo pasigailėta, tai jūsų gyvenimas jums nebeprisiklauso. Be to, jūs užkraunat šią našą savo vaikams. Žiauru versti gabų, talentingą, aistringą jauną vyrą leisti dienas uždarytą tarp šitų sienų.

Ponia Marli užsidengė veidą rankomis.

– Jūs galite išvykti, – sušnibždėjo mama. – Maniau, kad žinot.

– Kažin, ar tai būtų teisinga, bent jau ne man. Mudu su Karteriu būtume seniausiai pražuvę, jei ne tu ir Maksonas. Neįsivaizduoju, kaip galėčiau kada nors deramai jums atsidėkoti.

– Tu pirmoji pasiūlei man savo draugystę. Įkalbėjai mane pasilikti *Atrankoje*. Laikėi mano plaukus, kai buvau kankinama rytinio pykinimo. Prisimeni? Tik mane jis kamuodavo vakarais.

Jiedvi nusijuokė.

– Kai bijojau imtis šitų pareigų, tu man sakei, kad susitvarkysiu. Dėl Dievo meilės, net užsiuvai kulkos žaizdą.

Jau buvau beprašanti, kad mama papasakotų daugiau, bet susilaikiau.

Priėjo ponios Lusė, atsiklaupė šalia ponios Marli ir paėmė ją už rankos.

– Mūsų praeitis labai susijusi, tiesa? – paklausė ji. Mama ir ponios Marli nusišypsojo. – Be gerų darbų, dar darėme ir klaidų, turėjome paslapčių, prikūrėme visokiausių kvailysčių. Bet pažvelk į mus. Esam trys suaugusios moterys. Ir pažvelk į Idliną.

Visos trys taip ir padarė.

– Ar būtų gerai, jeigu po dvidešimties metų prisimindama šiandienykštę save ji jaustųsi sukaustyta kiekvieno neteisingo sprendimo? Ir būtų jų įkalinta?

Nurijau seilę.

– Ar mes pačios turėtume šitaip jaustis? – klausė ponios Lusė.

Įsitempę ponios Marli pečiai atsipalaidavo, ji arčiau prisitraukė ją ir mamą.

Žiūrėjau į jas tris, gniaužiant gerklę gumului.

Ateis diena, kai mano mamos nebebus, kai mano teta nebelankys mūsų; abidvi damos bus seniai išvykusios. Bet būsiu aš, Džoisė ir Nina su dukromis, pusseserėmis bei draugėmis. Gyvensime kartu, ir mūsų likimai bus tarsi susipynę, ir jausimės priklausančios šventajai seserijai, nors nedaugeliui moterų lemta tai patirti.

Buvau laiminga, kad mano mama nusprendė atvykti čia, į kitą šalies galą, į nepažįstamojo namus, kad pasitikėjo mergina lėktuve ir susidraugavo su kita mergina, ruošusia jai vonias, ir kad jos ištis niekada neatitols viena nuo kitos, net jei teks išsiskirti.

Trisdešimt trečias skyrius

Studija buvo pertvarkyta. Nelabai jauku kalbėti apie sužadėtuves priešais minią draugų, šeimos narių ir darbuotojų, mažą to, žinoti, kad viskas iškart transliuojama visai šaliai. Bet kartais tenka susitaikyti su tuo, ką turi, ypač jei nieko negali pakeisti.

Dairiausi po patalpą, ieškodama mamos su tėčiu. Man reikėjo juos pamatyti, norėjau, kad šypsotųsi sužinoję, ką pasirinkau. Jeigu tėvai bus patenkinti ir ramūs, tai ir man pavyks nusiraminti. Vis dėlto jie buvo dar neatėję. Užtat Keidenas jau stovėjo čia.

Stebėjau jį nuo tarpdurio ir mačiau lyg užkerėtą spoksant į kitą kambario galą. Net krūptelėjo, kai atsistojau šalia.

– Viskas gerai?

Keidenas atsikrenkštė ir nuraudęs nudelbė akis sau į kojas.

– Aha, tiesiog puiku. Šiaip stoviu, ir tiek.

Pasekiau jo žvilgsnį, buvo smalsu, į ką jis taip žiūri. Atsakymas pasirodė esąs akivaizdus. Džoisė atjūnko nuo įmantrių šukuosenų ir gausybės papuošalų mados. Ji liovėsi tirštai dažytis

ir nustojo vilkėti atviras sukneles. Žiūrėdama į ją, į lengvai garbanotus jos plaukus, švelnų lūpų blizgesį, tinkamą pagal amžių suknelę, pamaniau, kad pagaliau Džoisė elgiasi natūraliai ir nebebando apsimesti manimi.

– Džoisė šįvakar atrodo labai gražiai, – tariau.

– Tikrai? Nepastebėjau. Bet dabar, jei taip sakai, tai išties gražiai.

Ponia Marli atrodė nurimusi ir pralinks mėjusi, ji kažką pasakė ponui Karteriui, ir Džoisė nusijuokė – mano akimis, gal šiek tiek per garsiai, bet vis tiek gražiai.

– Šįvakar nebūsi filmuojamas, tad galėtum atsisėsti prie jos. Rodos, šalia yra laisva vieta. Žvilgtelėjau Keidenui į veidą ir spėjau pamatyti švelnią šypsenėlę, prieš jam susivaldant.

– Gal ir reikės taip padaryti. Noriu pasakyti, neketinau sėdėti su kuo nors kitu.

Jis nuėjo prie jos, viską kelią taisydamasis kostiumą, ir aš pagavau save mirštant iš smalsumo, kuo visa tai baigsis.

– Idlina.

Atsisukau išgirdusi mamos balsą, ir apsidžiaugiau matydamas, kai ji eina prie manęs išskėstomis rankomis.

– Kaip jautiesi?

– Tiesiog nuostabiai ir nė trupučio nesijaudinu, – pajaukavau.

– Nebijok. Henris – geras pasirinkimas. Netikėtas, bet vis tiek labai geras.

Vogčiomis žvilgtelėjau į kitą patalpos galą, kuriame Eiko taisė Henriui kaklaraištį. Vaikinai kalbėjosi, iš greitų jų lūpų judesių negalėjau išskaityti nė žodžio.

– Įdomiausia, kad nėra ko pavydėti.

Nieko nesuprasdama pakėliau akis į mamą.

– Pavydėti?

– Šįryt, kai kalbėjai su Marli, sakei pavydinti to, ką ji padarė dėl meilės.

– Tikrai taip sakiau? – nurijau seilę.

– Tikrai. Nustebau: ko tau pavydėti tai, kuri sunkiai skynėsi kelią pas mylimą žmogų, kai tau pačiai tiesiai į glėbį šoka mielas vaikinai.

Suakmenėjau. Kaip man dabar išsisukti?

– Turbūt norėjau pasakyti, kad žaviuosi ja. Ponia Marli pasielgė labai drąsiai.

Mama pakėlė akis į dangų.

– Jeigu nori man meluoti, meluok, bet siūlau liautis melavus sau, kol neatsidūrei tokioje padėtyje, iš kokios neišsisuksi.

Tai pasakiusi ji nuėjo į šalį ir prisėdo šalia ponios Lusės bei generolo Legerio. Paprastai studijoje esti vėsoka, bet ką tik mano kūnu perbėgęs šiurpas veikiausiai buvo nesusijęs su patalpos temperatūra.

– O jūs stovėsit čia, – pasakė prodiuserė, tempdama Henriį į jo vietą greta manęs. – Dar turime šiek tiek laiko, bet toli nepabėkit. Ar kas nors matė Gavrilą? – riktelėjo ji nežinia kam.

Henris parodė į kaklaraištį, ką tik pataisytą Eiko, ir paklausė:

– Gerai?

– Taip.

Rankomis perbraukiau jo kostiumo pečius ir rankoves. Henriui per petį pažvelgiau į Eiko, kuriam puikiai pavyko slėpti

tikruosius jausmus. Tikėjausi, kad atrodau tokia pat rami kaip jis, nors iš tikrųjų jaučiausi tarsi prairęs megztinis, kurio siūlo galą kažkas vis traukia, kol telieka siūlų kuokštas ant grindų.

Apsimesdama, kad noriu apžiūrėti Henrio kostiumą iš visų pusių, apėjau jį ratu. Praeidama pro Eiko, nuleidau ranką, ir mūsų pirštai susilietė lyg bučiuodamiesi, kol vėl atsistojau priešais sužadėtinį.

Jaudulys nutvilkė kūną tarsi elektra, todėl suneriau rankas ant krūtinės ir sutelkiau dėmesį į sužadėtuvių žiedą tarp pirštų.

– Ką gi, – pasakiau žiūrėdama į Henriį. – Kaip manai, ar esi pasirengęs?

Jis pažvelgė į mane, paprastai džiugus jo veidas atrodė apsilblausęs.

– O tu?

Norėjau atsakyti „taip“, girdėjau tą žodį mintyse, bet nesugebėjau ištarti. Todėl paprasčiausiai nusišypsojau ir linktelėjau.

Jis permatė mane kiaurai.

Paėmęs už rankos, nusitempė mane į kitą patalpos galą pas Eiko.

– *En voi*, – tarė Henris. Dar nebuvo girdėjusi jo kalbant tokiu rimtu balsu.

Eiko akys šaudė nuo manęs prie jo.

– *Miksi ei?*

– Aš lėtas čia, – pasakė Henris, rodydamas sau į burną. – Bet ne čia, – ir parodė sau į akis.

Ėmiau neramiai alsuoti, žinojau, kad mano pasaulis tuoj subyrės, ir bijojau išvysti, kas tada bus.

– Jūs esat meilė, – pasakė jis, mostelėdamas į mus.

Kai Eiko papurtė galvą, Henris atsiduso, pakėlė jo dešinę ranką ir parodė žiedą su mūsų giminės spaudu. Tada kilstelėjo mano ranką su Eiko žiedu.

– Eiko, prašau jam paaiškinti. Aš turiu užbaigti savąją *At-ranką*. Pasakyk jam, kad jam niekada neteks manimi suabejoti.

Eiko išbėrė mano žodžių vertimą, bet Henrio veido išraiška nepakito.

– Prašau, – maldavau sugriebusi jį už rankos.

Henriui prabilus, jo veidas vėl atrodė nepaprastai mielas.

– Aš sakyti ne.

Jis švelniai numovė sužadėtuvių žiedą man nuo piršto.

Kambario pakraščiuose kilo bruzdesys. Iki transliacijos buvo likusios kelios minutės, o mane ką tik metė jaunikis.

Henris suėmė mano veidą ir pažvelgė tiesiai į akis.

– Myliu tave, – prisiekė jis. – Myliu tave. – Tada nususuko ir sugriebė Eiko už rankos. – Ir tave myliu. Mano geras draugas. Labai geras draugas.

Eiko nurijo seilę, atrodė pravirksiantis po Henrio žodžių. Pastarusius du mėnesius jie teturėjo vienas kitą. Koks skirtumas, pamaniau, ką ši akimirka reiškia man. Ką ji reiškia jiems?

Henris pastūmėjo mus vieną arčiau kito.

– Jūs būti kartu. Aš gaminti jums tortas!

Nors slegiama rūpesčių, vis tiek nusijuokiau. Žiūrėdama Eiko į akis, neįnumaldomai troškau spjauti į viską ir duoti savo širdžiai tą vienintelį dalyką, kurio ji iš tikrųjų trokšta. Vis dėlto jaučiausi bejėgė prieš savo baimes.

Perbėgau akimis patalpą ieškodama žmogaus, kurio man labiausiai reikėjo. Jį pamačiusi atsigrėžiau į savo vaikus.

– Būkit geri, palaukit.

Nubėgau į kitą studijos galą.

– Tėti! Tėti, man reikia tavo pagalbos.

– Mieloji, kas atsitiko?

Giliai įkvėpiau.

– Nenoriu tekėti už Henrio. Noriu tekėti už Eiko.

– Už ko?

– Eriko. Jis vertėjas. Myliu jį ir noriu už jo tekėti. Ir, nors jam labai nepatinka fotografuotis, noriu padaryti tūkstantį mūsų nuotraukų ir išklijuoti jomis kambario sienas, kad kas ryt nubudusi matyčiau mudu besijuokiančius, tokius kaip judu su mama. Dar noriu, kad jis keptų man spurgas, kaip jo mama kepa jo tėčiui. Ir kad rastume mums abiem mielų dalykų arba suprastume, kad mums miela viskas, kai esam kartu, nes jei tik jį turėčiau, spėju, net smulkmenos man taptų svarbios.

Tėtis stovėjo truputį prasižiojęs.

– Bet tark žodį, ir aš niekada daugiau neužsiminsiu apie jį. Noriu pasielgti deramai ir žinau, kad niekada man neleistum padaryti kvailystės. Tėti, pasakyk, ką man daryti, ir nedvejojama tau paklusiui.

Jis pažvelgė į laikrodį, vis dar išpūtęs akis iš netikėtumo.

– Idlina, tau liko septynios minutės.

Pasekiau tėčio žvilgsnį – jis buvo teisus. Liko septynios minutės.

– Tai padėk man. Pasakyk, ką man daryti!

Akimirką patylėjęs jis išsivedė mane pro duris.

– Visi žinom, kad nori paskubinti įvykius dėl Marido, ir manau, kad tokia strategija turi privalumų. Bet negalima leisti, kad kažkoks niekšelis nulemtų visą tavo gyvenimą. Šiandien neprivalai nieko pranešti.

– Ne čia esmė. Iki skausmo noriu būti su Eiko, bet praityje esu pridariusi tiek savanaudiškų ir kvailų dalykų, kad, rodos, žmonės man neatleis, jeigu sulaužysiu nors menkiausią taisyklę. Negaliu jų nuvilti. Tėti, negaliu nuvilti tavęs.

– Manęs? Ar manai, kad nuviltum mane, jei sulaužytum kažkokią kvailą taisyklę? – Jis papurtė galvą. – Idlina, esi kilusi iš senos išdavikų giminės. Niekaip negalėtum manęs nuvilti.

– Ką?

Jis nusišypsojo.

– Tavo brolio pabėgimas į Prancūziją teoriškai galėjo tapti pretekstu karui pradėti. Veikiausiai Aurenas šitai žinojo. Bet ar tai jį sulaikė?

Papurčiau galvą.

– Tavo mama, – nusijuokė tėtis, – susimokė su Italijos vyriausybe ir rėmė Šiaurės sukilėlius. Toks žingsnis būtų nusiuntęs ją į kapus, jeigu būtų sužinojęs mano tėvas.

Stovėjau apstulbusi.

– O aš pats? Jau dvidešimt metų saugau žmogų, kuris turėtų būti seniai miręs.

– Vudvorkus? – spėjau.

– Cha! Ne, visai pamiršau apie juos, Vudvorkams jau seniai oficialiai atleista. Jei kalbėsime apie monarchiją, tai anas žmogus daug pavojingesnis.

– Tėti, nieko nesuprantu.

Jis atsiduso, apsidairė, ar koridoriuje nėra smalsių akių, ir greitai atsisagstė marškinius. Tada apsisuko ir paskubomis nusivilko juos kartu su švarku.

Aiktelėjau iš siaubo, pamačiusi tėčio nugarą. Ji buvo nusėta randų, siaurų ir plačių, kai kurie jų buvo tarsi užsitraukę negydomi, todėl iškilūs ir raukšlėti. Visi atrodė skirtingi, bet turėjo bendrą bruožą – galėjai pamanyti, kad juos paliko ta pati rykštė arba rimbas.

– Tėti... Tėti, kas tave šitaip?

– Mano tėvas, – jis užsivilko marškinius ir sagstydamasis toliau paskubomis bėrė žodžius. – Mieloji, atleisk, kad niekada nenusivežiau tavęs į pajūrį, bet aš negalėjau.

Man nusviro pečiai. Rado už ką atsiprašinėti.

– Nesuprantu. Kodėl jis šitaip su tavim pasielgė?

– Kad klausyčiau jo, kad tylėčiau, kad būčiau geresnis valdovas... Rasdavo tūkstančius priežasčių. Bet tau pakanka žinoti apie du kartus, kai buvau sumuštas. Pirmą kartą gavau nuo tėvo tada, kai tavo mama pasiūlė panaikinti kastas.

Jis papurtė galvą, šyptelėdamas nuo prisiminimų.

– Ji nusprendė apie tai prabilti per *Pranešimų* laidą, kol dar buvo tik *Atrankos* dalyvė. Žinoma, mano tėvas, jau ir pirmiau jos nekenkęs, priėmė tai kaip grėsmę savo valdžiai. Taip ir buvo. Toks pasiūlymas prilygo išdavystei. Kaip jau sakiau, išdavystės – šeimos bruožas. Nerimavau, kad jis nubaus tavo mamą, todėl leidau išsiliesti ant manęs.

– Dieve mano.

– Taip. Tai buvo paskutinis kartas, kurį man teko iškęsti, ir – sakau atvirai – niekada to nesigailėjau. Ištvėrčiau dar šimtą kartų, kad ją apsaugočiau.

Nebuvau nieko apie tai girdėjusi. Ir nežinojau, kad kastas jie panaikino kartu. Buvo nutylima tiek daug nemalonių jūdvių praeities įvykių. Šalia nuostabių dalykų buvo ir gausybė liūdnu.

– Bijau klausti, bet koks buvo antrasis kartas, apie kurį tu rėčiau žinoti?

Jis užsisegė paskutinę marškinių sagą ir atsiduso.

– Jis buvo pirmasis.

Nurijau seilę. Nebuvau tikra, kad noriu išgirsti tą istoriją.

– Matai, mano tėvas buvo labai pasipūtęs. Manė, kad pasaulis jam skolingas už tai, kad jis karalius. Nors iš tiesų nebuvo dėl ko jaustis nelaimingam. Jis turėjo valdžią, nuostabius namus, dievinančią jį žmoną ir sūnų giminei pratęsti. Bet tėvui buvo negana.

Tėčio žvilgsnis atrodė tarsi išsklidęs; stebėjau jį, vis dar nieko nesuprasdama.

– Žinojau, kada ateina jo meilužė. Tą dieną jis įteikdavo mamai dovaną, tarsi susimokėdavo už nuodėmę, prieš nusidėdamas. Paskui per vakarienę nuolat papildydavo mamos vyno taurę, kol ji taip apsvaigdavo, kad kone alpdavo. Ir, žinoma, įrengė jos kambarį kitame rūmų sparne. Esu tikras, tai buvo jo sumanymas; negalėčiau patikėti, kad mama būtų savo noru atsiskyrusi nuo tėvo. Ji nuoširdžiai jį garbino.

Vienu žodžiu, man buvo gal vienuolika metų, kai vieną vakarą pėdindamas rūmų koridoriu pamačiau išeinant tą

meilužę: susivėlusiais plaukais, su apsiaustu ant pečių, tarsi šis galėtų pridengti, ką ji padarė. Supratau, ko ateina, ir nekenčiau jos už tai. Nekenčiau labiau nei jo, nors tai buvo neteisinga. Vos tik meilužei išėjus, nudrožiau pas tėvą. Jis vilkėjo chalata, buvo girtas ir suprakaitavęs. Pasakiau jam, – niekada to nepamiršiu, – kad nedrįstų daugiau atsivesti čia tos šliundros. Tarsi būčiau galėjęs aiškinti karaliui, kaip šis turėtų elgtis.

Jis taip stipriai sugriebė mane už rankos, kad net petį išnarino. Tada pargriovė mane ant grindų ir ilgai plakė nugarą rykšte. Nuo skausmo man apsvaigo galva, praradau sąmonę. Atsibudau savo kambaryje, ranka buvo parišta. Man pabudus, liokajus pasakė, kad liaučiausi peštis su sargybiniais, mat esu per jaunas žaisti su jais tokius žaidimus.

Tėtis papurtė galvą.

– Nežinau, kas sumokėjo už tai savo darbo vieta ar dar brangiau, kad ši versija taptų įtikima, bet nutuokiau turįs tylėti. Be to, buvau toks mažas, kad nedrįsau rizikuoti ir kam nors papasakoti apie tai. Paaugęs vėl tylėjau, nes buvo gėda. Vėliau net sugebėjau tyliai tuo didžiuotis. Vienas iškenčiau tą siaubą, niekieno nepadedamas, ir tai akino mano savimeilę. Iš tikrųjų nebuvo kuo didžiuotis. Buvo kvaila tai slėpti, bet vaikystėje visi prasimanome pasiteisinimų.

Jis neryžtingai šyptelėjo.

– Man labai tavęs gaila, tėti.

– Viskas gerai. Tai padarė mane stipresniu žmogumi ir, vi-liuosi, geresniu tėvu. Tikiuosi, kad buvau jums geras.

Man sudrėko akys.

– Taip.

– Puiku. Na, dar turiu atsakyti į tavo klausimą. Po kelerių metų ėmiau manyti, kad tėvas atsikratė meilužės. Kaip jau sakiau, žinojau, kada ketina ją atsivesti, todėl pastebėjau jį grįžtant prie senojo įpročio. Keletą kartų net buvau išsmukęs vakare, kad tuo įsitikinčiau. Meilužė nesirodė ištisus mėnesius, bet vieną dieną sugrįžo it niekur nieko ir vėl vaikščiojo koridoriais, lyg rūmai priklausytų jai.

Labai pykau ant tos moters, mane siutino, kad jai pakanka įžūlumo rodytis rūmuose, kažkur visai šalia miegant mano mamai. Todėl sustabdžiau ją ir pasakiau kažką panašaus. Moteris tik kryptelėjo galvą ir kvailai išsišiepė, tarsi būčiau koks vabalas ar tuščia vieta. Paskui palinko į mane ir sušnibzdėjo į ausį: „Pasakysiu tavo mažajai sesutei, kad perdavei jai labų dienų.“ Ir nuėjo palikdama mane visiškai apstulbusį. Išstovėjau ten gal dešimtį minučių, buvau per daug priblokštas, kad pajudėčiau.

Ar ji tai pasakė tik tam, kad man įgeltų? Ar tikrai turėjau sesutę, apie kurią iki tol nieko nenutuokiau? Neketinau maldauti tos moters atsakymų; savaimė aišku, negalėjau kreiptis į tėvą. Tik jam mirus būčiau mėginęs jos ieškoti.

Tėtis nurijo seilę.

– Reikalas tas, kad nesantuokiniai karališkosios šeimos vaikai neturi teisės gyventi.

– Ką? Kodėl?

– Gal todėl, kad kelia grėsmę karališkajai giminei. Pilietiniai karai ir politiniai neramumai ne į gera net šiais laikais –

užtenka pažvelgti į Marido keliamą sumaištį. Todėl seniau būdavo atsikratoma tokios grėsmės, vos tik ją aptikus, – pasakė jis šaltai, tarsi atsiribojęs.

– Tai tu nužudei ją?

Jis svajingai nusišypsojo.

– Ne. Susižavėjau ja, vos išvydęs. Ji buvo dar vaikas ir nė nenumanė, kas jos tėvas. Ne jos kaltė, kad turėjo karališko kraujo. Todėl paėmiau ją iš motinos ir nuo tos dienos laikiau arti savęs, kad apsaugočiau.

Galiausiai jis išdrįso pažvelgti man į akis.

– Tai ponias Braisė? – paklausiau.

– Ponia Braisė.

Nežinojau, ką pasakyti. Turėjau dar vieną tetą. Pastaraisiais mėnesiais ji dėl manęs padarė tiek pat, kiek kiti mano šeimos nariai. Gal net daugiau už kai kuriuos iš jų. Buvau jai skolinga.

– Man nesmagu, kad ji gyvena mūsų šešėlyje, – prisipažino jis.

– Suprantu. Jeigu turi karališko kraujo, tai, manau, yra verta daugiau.

– Tai neįmanoma. Ir ji tai supranta. Jaučiasi labai dėkinga, kad gali čia būti, – atsakė jis. Nors abudu žinojome tiesą, mačiau, kad mūsų nuomonės nesutampa; man atrodė, kad to per maža. – Taigi dabar matai, kad pastaruosius dvidešimt metų aš kiekvieną dieną elgiausi kaip išdavikas. Tavo mama yra taip pasielgusi, brolis irgi. Gali būti, kad vieninteliam Keideniui pavyksta nesulaužyti nė vienos taisyklės.

Nusišypsojau, nes tai buvo tikra tiesa, ir su baime laukiau, kiek taisyklių sulaužys Ostinas.

– Nepaisyk tos kvailos taisyklės, Idlina. Tekėk už vyro, kurį myli. Jei toks geras, kad jį pasirinkai, tai aš tam pritarisiu. O jei žmonės nepritaro, šitai bus jų bėda. Nes kas tu esi?

– Aš esu Idlina Skriv, galingiausias pasaulyje žmogus, – išpyškinau nė nesusimąstydama.

Jis linktelėjo.

– Po velnių, taip ir yra.

Pro duris įlėkė prodiuserė.

– Dėkui Dievui! Turit dešimt sekundžių. Bėgte!

Trisdešimt ketvirtas skyrius

Įpuoliau į studiją dairydama Eiko. Negalėjau surasti jo minioje žmonių, zujančių aplink ir ieškančių manęs.

Įsijungus raudonai filmavimo kameros lemputei, kluptelėjau lipdama ant scenos. Nusibraukiau plaukus nuo veido ir prabilau nė nenumanydama, kur būsiu nunešta savo pačios žodžių.

– Labas vakaras, Ilėja. – Sulaužiau visas viešojo kalbėjimo taisykles, kokias tik mokėjau. Mano stovėseną buvo įžūli, balsas atrodė trūkšmingas, be to, nesivarginau žiūrėti į kamerą, nes akimis ieškojau Eiko. – Šį vakarą pateiksime jums staigmeną. Šioje ypatingoje laidoje pranešiu jums svarbią naujieną.

Galiausiai išvydau jį, pusiau pasislėpusį už Henrio.

– Prašau prisidėti prie manęs, ir visi kartu pakvieskime į sceną ponaitį Eiko Koskineną.

Kambarys sugaudė nuo plojimų, ir aš tikėjausi, kad dėl manęs Eiko išdrįs stoti priešais kameras. Jis nurijo seilę ir pasitaisė kaklaraištį, Henrio drąsinamai plekšnojamas per nugarą.

Paėmiau jį už rankos ir pakviečiau atsistoti scenoje šalia manęs. Jaučiausi truputį apsvaigusi ir nerimavau, kad ir Eiko kaip nesavas.

– Kai kurie iš jūsų greičiausiai prisimenate šį vaikinaį iš *Pra-nešimų* laidos prieš keletą savaitių. Jis – ponaičio Henrio vertėjas, nuo atvykimo į rūmus spėjęs įrodyti esąs protingas, geros širdies, doras, turįs puikų humoro jausmą ir dar daug savybių; net nežinojau jų ieškanti, kol nepamačiau prieš akis, – pažvelgiau į Eiko, ir kažkas jo veide, galbūt viltingas žvilgsnis, mane nuramino. Pamiršau kameras. – Aš beviltiškai jį pamilau.

– Ir aš pamilau tave, – pasakė jis taip tyliai, kad greičiausiai niekas daugiau neišgirdo.

– Eiko Peteri Koskinenai, ar suteiksi man didžiulę garbę ir tapsi mano vyru?

Jis skambiai nusijuokė lyg negalėdamas patikėti, o tada pasaulis nuščiuvo. Niekas nepuolė ant kelių ir neprakaitavo ieškodamas žiedo. Rodos, likome dviese, tik jis ir aš.

Ir milijonai žiūrovų.

Eiko pasisuko; pasekiau jo žvilgsnį, nujausdama, kad dairosi Henrio. Tasai stovėjo ir mojavu, galėjai aiškiai išskaityti „taip“ jam iš lūpų, o jo akys valiūkiškai spindėjo.

– Taip, – juokdamasis galiausiai ištare Eiko.

Nuskriejau prie jo, rankomis apsvijau kaklą ir prisitraukiau, kad pabučiuočiau. Plojimai ir švilpimas atrodė lyg prislopinti, viską užgožė besidaužanti iš laimės širdis.

Akimirką dingtelėjo, kad vertėtų susirūpinti piliečių reakcija, pasvarstyti, kaip viskas klostysis po šio vakaro. Tačiau su-

kilę jausmai nutildė tą nerimą, nes buvau įsitikinusi, kad radau savo sielos draugą. Nė trupučio tuo neabejojau.

Atšlijau ir pažvelgiau į jį, neapsakomai laimingą. Bet jau kitą akimirką Eiko veidą apniaukė sąmyšis.

– O... ką man dabar daryti?

Nusišypsojau.

– Tiesiog dar truputį pastovėk šalia. Man reikia šiuo tuo pasirūpinti. O paskui norėsiu su tavimi apie daug ką pasikalbėti.

– Aš irgi.

Plojimams pritilus, įsmeigiau žvilgsnį į kamerą. Buvau pernelyg patenkinta, kad ko nors bijočiau, ir ketinau pasakyti savo žmonėms, ką tikrai žinau.

– Suprantu, kad esu jūsų karalienė vos kelias dienas, bet per tą trumpą laiką – ir per ilgą laiką iki tol – labai nerimavau dėl savo vietos jūsų širdyse. Nežinau, ar kada nors suprasiu, kodėl taip man nepritarėt, bet dabar manau, kad man tai neturėtų rūpėti. Mano gyvenimas turėtų priklausyti tik man pačiai, ne jums. Ir lygiai taip pat kiekvieno iš jūsų gyvenimas turėtų priklausyti tiktai jums patiems.

Tą akimirką pajutau keičiantis nuotaiką patalpoje. Gal tai buvo beprotybė, bet man pasidingojo, kad pokytis įvyko ir už studijos ribų.

– Pastarieji du mėnesiai įsuko mane tarsi viesulas: patyriau, kas yra baimė netekti mamos, mano mylimas brolis dvynys išvyko gyventi į užsienį, buvau karūnuota ir užbaigiau *Atranką*, kaip niekas nesitikėjo.

Nusišypsojau nuo minties, kad viskas įvyko taip greitai ir turėjo mane sužlugdyti, bet nesužlugdė.

– Per šitą laiką kai kurie iš jūsų man pritarėt, o kiti jautėtės ignoruojami. Kai kurie palaikėt mane, o kiti pykote. Dar visai neseniai būčiau pasakiusi, kad tokie jūsų jausmai neturi pagrindo, bet dabar esu tikra, jog pagrindo būta. Iki *Atrankos* gyvenau itin uždarą gyvenimą siauroje pažįstamų aplinkoje. Pripažinsiu, kad labiausiai rūpinausi savo pačios gerove ir norėdama ją išsaugoti buvau pasirengusi daug ką paaukoti, įskaitant kitų žmonių gerovę. Nesididžiuoju tai sakydama.

Akimirką sutelkiau dėmesį į kilimą, nes reikėjo susikaupti.

– Tačiau susipažinusi su tais jaunais vyrais atradau pasaulį anapus šių sienų, tarp kurių buvau užsidariusi. Per keletą praėjusių savaitių supratau, kaip mažai žinau apie savo šalį. Biudžetai ir pasiūlymai padeda man suprasti jūsų poreikius, bet tik susitikdama akis į akį su jumis, sužinau apie galybę kitų jūsų patiriamų iššūkių. Todėl, – giliai įkvėpiu, – šįvakar stoviu priešais jus, kad paskelbčiau Ilėją tapsiant konstitucine monarchija.

Kambaryje pasigirdo aikčiojimai ir šnabždesiai, ir aš kuriam laikui nutilau, leisdama jausmams nurimti ir norėdama, kad spėtų susivokti televizijos žiūrovai.

– Prašau nemanyti, kad tokiu būdu noriu atsikratyti dalies savo pareigų. Tiesą sakant, dabar jau žinau per daug jus mylinti, kad mėginčiau atlikti šį darbą pati viena. Net tam, kas turi partnerį, – pasakiau žvilgtelėdama į Eiko ir nusišypsodama, – toks darbas per sunkus, ir tai matyti iš mano pirmtakų sveikatos sutrikimų ir ankstyvų mirčių. Padarysiu, ką privalau, kad ir jūs tai darytumėt.

Čia, rūmuose, daugybę metų ieškojome būdų, kaip padėti jums siekti geresnio ir laimingesnio gyvenimo, kol supratome negalintys rasti. Savo gyvenimą turite imti į savo rankas. Tik tada išvysime pokyčius, kurių daugybė jūsų, net ištisos kartos, laukiate iki šiol.

Paskirsiu tinkamą laikinąjį ministrą pirmininką, o per ateinančius dvejus metus ketiname surengti rinkimus. Negaliu apsaityti, su koku nekantrumu noriu išvysti, ką esat pasirengę nuveikti dėl savo šalies.

Esu tikra, kad pertvarkant šalį susidursim su daugybe klausimų ir nesklandumų, bet prašau prisiminti, kad mes, karališkoji šeima, esam jūsų pusėje. Negaliu valdyti jūsų širdžių, o jūs negalit valdyti manosios. Turbūt atėjo laikas mums visiems kartu kurti šviesesnę ir geresnę ateitį.

Nusišypsojau jausdama ne baimę ar nerimą, o ramybę. Jei bent kas nors iš mūsų būtų nustojęs nerimauti, kaip mūsų veiksmai *atrod*o iš šalies, ir sutelkęs dėmesį į juos pačius, būtų me jau seniausiai priėję tokią išvadą.

– Labai ačiū jums, kad palaikėt mane, mano šeimą ir mano sužadėtinį. Myliu tave, Ilėja. Likit sveiki.

Stebėjau, kaip išjungiamos kameros, ir nužengiau nuo pakyls lydima balsų gaudesio. Akivaizdu, kad patarėjai pyko ir apspitę tėtį reikalavo atsakymų.

– Kodėl šaukiat ant manęs, kvailiai? – jis riktelėjo ant jų. – Dėl Dievo mielės, jūsų karalienė yra ji. Klauskite jos.

Pasisukau į Eiko.

– Kaip tu?

Jis nusijuokė.

– Niekada nesijaučiau laimingesnis ar labiau išsigandęs.

– Puikiai pasakyta.

– Ei! – šūktelėjo Kailas, o Henris priėjo mano išrinktajam už nugaros, abudu jį apkabino. Vaikinus apėmė šventiška nuotaika, ir aš pasitraukiau. Reikėjo dar daug kuo pasirūpinti.

Alkūnėmis prasiskyniau kelią pro sumišusius ir suirzusius patarėjus į studijos galą ir surinkau numerį, kurį mokėjau atmintinai.

Maridas tuoj pat atsiliepė.

– Ką tu padarei? – užriko jis.

– Užkirtau kelią bet kokiam tavo dalyvavimui mano šalies valdyme.

– Ar bent įsivaizduoji, kaip tai kvaila?

– Įsivaizduoju tik tiek, kad prieš keletą savaitių kai kas visiškai įprasto siaubingai išgąsdino tave. Dabar man viskas aišku. Kodėl gi norėtum, kad valdžia priklausytų kam nors kitam?

– Jei manai, kad nuleisiu rankas...

– Kaip tik taip ir manau. Jau geriau girdžiu savo žmones, todėl tu man nebereikalingas. Viso gero, ponaiti.

Nusišypsojau palaiminga šypsena, nes jau žinojau kai ką labai svarbaus: dabar niekas iš manęs neatims mano šalies, nes pati jos atsisakiau ramia širdimi. Mano žmonės nori laimės, kaip ir aš, tad numaniau, jog mums visiems jau įgriso, kad mūsų gyvenimą už mus gyvena kiti.

– Idlina! – šūktelėjo ponija Braisė, skubėdama pas mane. – Mano puikioji mergaite!

– Jūs sutinkat, tiesa?

– Su kuo?

– Tapti ministre pirmininke. Tik iki rinkimų, bet vis tiek. Ji sukikeno.

– Nesu tikra, kad esu tinkamiausia šiam darbui. Be to, yra...

– Nagi, teta Braise.

Akimirką ji atrodė visiškai persigandusi, paskui jos akys pritvinko ašarų.

– Niekada nesitikėjau, kad išgirsiu tokius žodžius.

Priėjau arčiau ir apkabinau šią moterį, tapusią viena iš artimiausių mano pagalbininkių. Keista, nors niekada nebuvo praradusi tetos Braisės, laikydama glėbyje jaučiausi it ją susigrąžinusi; kažką panašaus buvau patyrusi andai, kai Aurenas atvyko į karūnavimo ceremoniją.

– Dievaži, turiu paskambinti Aurenui! – sušukau.

– Įtrauksim į darbų sąrašą. Susižadėti – padaryta. Pakeisti šalies politinę sistemą – padaryta. Kas toliau mūsų darbotvarkėj?

Pažvelgiau į kitą kambario galą ir pamačiau, kaip tėtis spaudžia ranką Eiko, o mama palinksta artyn, kad pabučiuotų jį į skruostą.

– Pakeisti savo gyvenimą.

Epilogas

Keista ir nuostabu būti pasakiško meilės romano veikėja. Visai kas kita – tikėti, kad kada nors pati tai patirsi. Gali skaityti romanus, žiūrėti filmus ir manyti, kad žinai, kaip viskas turėtų būti. Bet tiesa ta, kad meilė paklūsta ne tik mūsų ketinimams, bet ir likimo užgaidoms, kad jos grožis neatsiejamas nuo gausybės nesėkmių.

Jei nori surasti princą, gali tekti pabučiuoti daugybę varlių. Arba išspirti jų daugybę iš savo namų. Gali tekti nerti stacia galva į tai, ko visada troškai. Arba atsargiai prisiliesti prie to, ko visą gyvenimą bijojai. Gali būti, kad laiminga pabaiga laukia gretimos pievos vidury. Arba už lango, tokio nediduko kaip septynios minutės.

Padėka

Ką gi, bičiuliai, man atrodo, kad jeigu dalyvautumėte konkurse ir būtumėte paprašyti išvardyti žmones, kuriems esu dėkojusi, susišluotumėte visus prizus. Jūs sekate mano agentę tviteryje, stebite, ką „Tumblr“ tinklaraštyje rašo mano atstovė spaudai, ir manote, kad mano redaktorė yra mano sesuo, nors taip nėra. Be to, kai pasirašinėju jums knygas, domitės, kaip laikosi mano vyriškis ir vaikai, nes jie ėmė jums rūpėti. Todėl padarysiu paprasčiau.

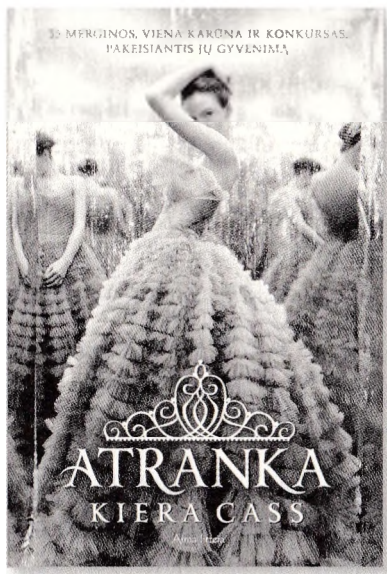
Ačiū.

Visam būriui žmonių, kurių dėka knygos būna gražios, draugams ir giminėms, padedantiems man nesustoti, ir tau. Šis knygų ciklas buvo beprotiškas nuotykis, tad jeigu mes niekada daugiau nepatirsime nieko smagesnio, aš vis tiek būsiu labai patenkinta.

Ačiū Amerikai ir Idlinai, nusprendusioms apsigyventi mano galvoje. Jūs pakeitėte mano gyvenimą.

Mylėsiu jus amžinai.

K.

KIERA CASS

Atranka

35 merginos,
viena karūna ir konkursas,
pakeisiantis jų gyvenimą

Kai pašto dėžutėje radome laišką, mano mama patyrė ekstazę. Ji nutarė, kad visos mūsų bėdos išsisprendė, dingo amžiams. Didžiausia kliūtis jos puikia-me plane buvau aš. Nelaikiau savęs itin nepaklusnia dukra, bet dabar užsispyriau.

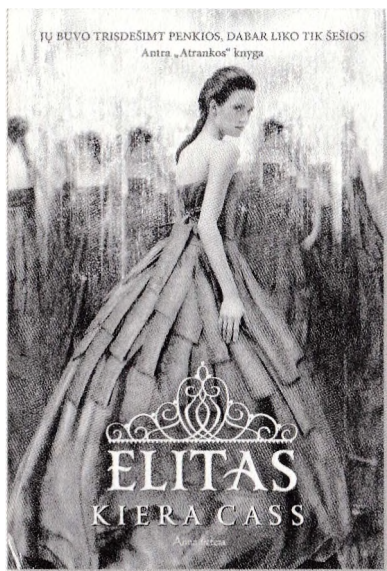
Aš nenorėjau tapti karališkosios šeimos nare.

Aš nenorėjau priklausyti pirmajai kastai.

Nenorėjau nė mėginti.

Trisdešimt penkioms merginoms *Atranka* yra puiki proga. Galimybė užkariauti princo Maksono širdį ir pakliūti į aukščiausią visuomenės luomą – tviskančių suknelių ir brangenybių pasaulį. Tačiau Amerika Singer visai netrokšta tapti atrinktąja. Dalyvavimas konkurse keltų grėsmę jos ir žemesnei kastai priklausančio mylimojo Aspeno slaptiems jausmams.

Prasideda nuožmi kova dėl karūnos, o nugalėti visai netrokštanti Amerika atsiduria pačiame jos centre...

KIERA CASS

Elitas

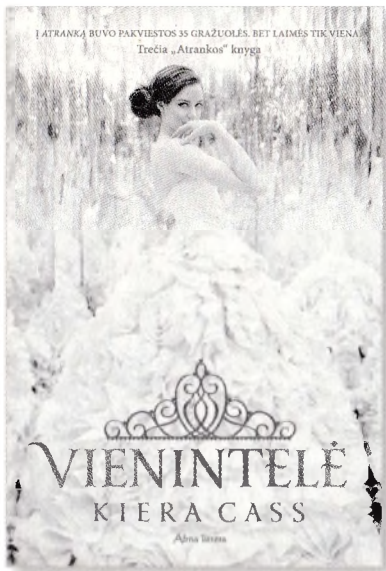
Iš pradžių jų buvo trisdešimt penkios, dabar liko tik šešios. Jos – *Elitas*.

Rankose laikiau tėčio laišką. Galvojau apie Aspeno įsitikinimą, kad netinku būti princese. Prisiminiau, kad per visuomenės apklausą užėmiau paskutinę vietą. Galvojau apie Maksono slaptą pažadą, duotą man savaitės pradžioje... Užsimerčiau ir stengiausi susivokti.

Ar tikrai galėčiau tai padaryti? Ar tikrai galėčiau būti kita Ilėjos princese?

Antroje „Atrankos“ knygoje emocijos virte verda. Knygos autorė Kiera Cass (Kera Kas) yra tikra meilės trikampių meistrė ir skaitytojai kartu su Amerika Singer nepaliaus svarstyti: Maksonas ar Aspenas? Aspenas ar Maksonas?

Iš trisdešimt penkių merginų kovoje dėl princo Maksono širdies ir galimybės tapti Ilėjos princese liko tik šešios. Kol favorite laikoma Amerika bandys apsispręsti, prie kurio vaikino labiau linksta jos širdis, konkurentės regs gudrius planus, kaip užkariauti princo širdį. Viską dar labiau komplikuos netikėti įvykiai, kurie sudrebins Ilėjos karalystę...

KIERA CASS

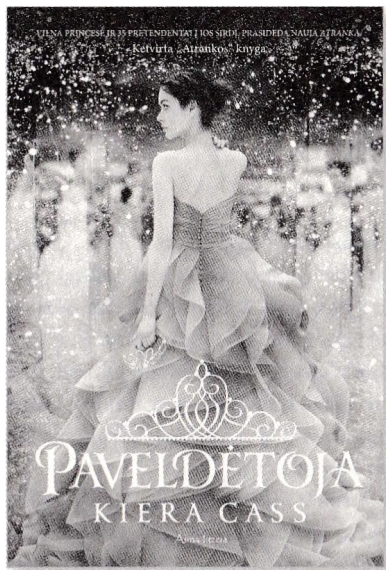
Vienintelė

Į *Atranką* buvo pakviestos 35 gražuolės. Atėjo metas išrinkti nugalėtoją.

Skrustu prisiglaudžiau princui prie krūtinės, jo smakras ilsėjosi man ant viršugalvio. Šokome pagal lietaus muziką. Tiek mėnesių mėginau suderinti norus su viltimis. Beliko žengti pirmyn ir tikėtis, jog rasime kelią vienas pas kitą, kad ir kas nutiktų.

Turime rasti.

Štai ir atėjo laikas išrinkti nugalėtoją. Tą vienintelę, kuriai atiteks princo Maksono širdis ir karalienės karūna. Iš pradžių jų buvo trisdešimt penkios merginos, trokštančios tapti princo išrinktąja. Atsitiktinai tarp jų patekusi ir nemaž nenorėjusi laimėti Amerika nė nenumanė, kad konkursui baigiantis ir pati svajos tapti nugalėtoja. Pergalė visai šalia. Bet ar pavyks įveikti paskutines, pačias sunkiausias, kliūtis?

KIERA CASS

Paveldėtoja

Viena princesė ir
35 pretendentai į jos širdį.
Prasideda nauja *Atranka*.

Rytoj bus išsiųsti laiškai visiems tinkamo amžiaus Iležos jaunuoliams. Turėsite dvi savaites nuspręsti, ar norėtumėte varžytis dėl mano rankos. Gerai suvokiu, kad tai neįprasta. Atrankose visada dalyvaudavo tik merginos, žmoną rinkdavosi princas...

Princesė Idlina augo klausydamasi užburiančių pasakojimų, kaip susipažino jos tėvai. Prieš dvidešimt metų jos mama Amerika Singer pateko į Atranką, užkariavo princo Maksono širdį ir nuo tol jie gyveno ilgai ir laimingai. Idliną visada žavėjo ši romantiška istorija, bet mergina nė nesvajoto, kad ir jai galėtų nutikti kas nors panašaus. Bet vieną dieną jai pačiai tenka skelbti Atranką. Į rūmus susirenka kruopščiai atsijoti trisdešimt penki pretendentai į princesės ranką. Laimėti nusiteikusių vaikinių laukia žūtbutinės varžybos. Bet ar nors vienam pavyks sudaužyti skeptišką išdidžiosios Idlinos nusiteikimą ir pažadinti jos širdį?

Cass, Kiera

Ca 275 Karūna : [romanas] / Kiera Cass ; iš anglų kalbos vertė Irma Šlekytė. – Vilnius : Alma littera, 2016. – 296 p.

Ciklo „Atranka“ 5-oji knyga

ISBN 978-609-01-2511-3

Idlina laukia dienos, kai visi jaunuoliai iškeliaus iš rūmų ir ji ramiai galės atsidėti karalystės valdymui. Tačiau mamos liga ir brolio dvynio pabėgimas iš rūmų apverčia jos planus aukštyn kojom. Mergina suvokia nebeįsivaizduojantį likti viena ir svajoja apie laimingą *Atrankos* pabaigą, tokią, kokią prieš dvidešimt metų patyrė jos tėvai. Kartu ji trokšta karalystės gyventojų palankumo, kurio, priešingai nei tėvai, stokoja. Valdinių akyse Idlina tėra išlepinta ir išdidi princesė, nesidominti paprastų žmonių gyvenimu. Ar jai pavyks pakeisti tokį jų požiūrį, ar ledinę valdovės širdį ištirpdys bent vienas vaikinys?

Kiera Cass (Kiera Kas) „Atrankos“ serija ir romanas „Sirena“ tvirtai laikosi „New York Times“ perkamiausių knygų sąrašo pradžioje. Rašytoja baigė Radfordo universitetą, šiuo metu su šeima gyvena Krisčensberge, Virdžinijos valstijoje. Daugiau apie jos knygas, vaizdadiškumus ir mėgstamus pyragus galite rasti www.kieracass.com.

UDK 821.111(73)-93

KIERA CASS

Karūna

Penkta „Atrankos“ knyga

Iš anglų kalbos vertė Irma Šlekytė

Redaktorius Dainius Račiūnas

Korektorė Marijona Treigienė

Viršelį lietuviškam leidimui pritaikė Galina Talaiko

Maketavo Jurga Morkūnienė

Tiražas 2000 egz.

Išleido leidykla „Alma littera“, Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius

Interneto svetainė: www.almalittera.lt

Spaudė UAB „Petro ofsetas“, Naujoji Riovonių g. 25C, LT-03153 Vilnius

Interneto svetainė: www.petroofsetas.lt

KURIS IŠ PRETENDENTŲ LAIMĖS PRINCESĖS ŠIRDĮ?

Valdžia buvo mano rankose, o aš visiškai neišmaniau, kaip ja naudotis. Buvau valdovė, nemokanti valdyti. Dvynė, likusi viena. Dukra, netekusi tėvų. Turėjau pustuzinį gerbėjų, bet nežinojau, ką reiškia būti įsimylėjusiai.

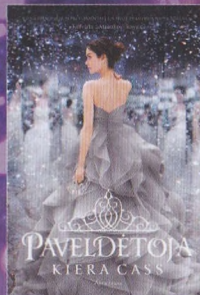
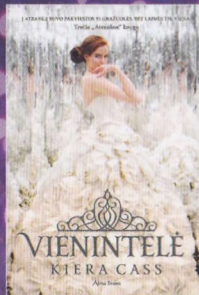
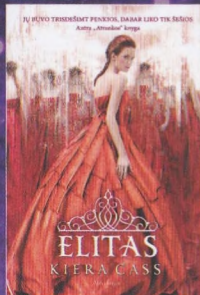
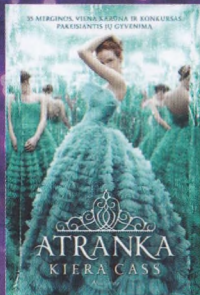

Idlina nuo pat Atrankos pradžios netiki, kad pamils kurį nors vieną iš pretendentų į jos širdį. Diena iš dienos ji laukia akimirkos, kai galės išsiųsti juos visus namo.

Bet po netikėtų įvykių rūmuose suvokia daugiau nebenorinti būti viena...

Mergina vis dar netiki, kad Atranka jai gali pasibaigti taip pat pasakiškai, kaip kadaise tėvams. Bet kartais pati širdis parodo tikrąjį kelią... Valdovei teks priimti sprendimą – gal sunkiausią, bet ir svarbiausią savo gyvenime.

Ar pavyks Ildinai pakartoti savo tėvų meilės istoriją?

 **knygų
klubas**

Tapkite Knygų klubo nariu!

- Naujausios ir populiariausios knygos
  - Ypatingi pasiūlymai
  - Knygų pristatymas į bet kurį pasaulio kraštą
- www.knyguklubas.lt

www.almalittera.lt